

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. gegužės 31 d.
180 ir 181 posėdžiai

Stenogramos

98

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. gegužės 31 d.

Rytinis posėdis Nr. 180

Seniūnų sueigos patikslinta 2018 m. gegužės 31 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo trisdešimtųjų metinių“ projekto Nr. XIIIIP-2271 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kubilius)	10
Šios rezoliucijos priėmimas	12
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1720(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Karinės jėgos naudojimo statuto 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1721(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	14
Principinės kariuomenės struktūros 2019 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2024 metais nustatymo, karių, civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ir kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus 2019 m. ir 2024 m. patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2064(3) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	16
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 70 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1930(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	17
Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1515(2) priėmimas	17
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1754(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	22
Administracinių nusižengimų kodekso 50 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1566(2)ES priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4, 8, 10, 11, 12, 13 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1524(3)ES priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	23
Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesažiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2, 3, 5, 6 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1525(2) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15, 20 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1526(2) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1527(2) priėmimas	24

Šio įstatymo priėmimas	24
Pertekliaus mokesčio cukraus sektoriuje įstatymo Nr. IX-729 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1528(2) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Gamybos mokesčio cukraus sektoriuje įstatymo Nr. IX-1762 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1529(2) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1962(2) priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	25
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1964(2) priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	25
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 41 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1952(2) priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	25
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 9, 15, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1543(2)ES priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	26
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4838(2) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	26
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1479(3) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	28
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-887 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2195(2) svarstymas ir priėmimas	28
Šio nutarimo priėmimas	28
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2274 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (G. Kirkilas)	28
Šio nutarimo priėmimas	28
Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2230 pateikimas (G. Kirkilas)	29
Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantiems jaunosms šeimoms įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1833(2) svarstymas	34
Seimo nario M. Majausko kalba	35
Seimo nario S. Gentvilo kalba	35
Seimo narės A. Armonaitės kalba	36
Seimo nario R. J. Dagio kalba	37
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1834(2) svarstymas	41
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 20 d. nutarimo Nr. XIII-1036 „Dėl specialiosios tyrimo komisijos Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Artūriui Skardžiui pagrįstumui iširti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2154 svarstymo tęsinys ir priėmimas	41
Šio nutarimo priėmimas	46

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, žemės ūkio ministro G. Surplio, teisingumo ministro E. Jankevičiaus ir vidaus reikalų ministro E. Misiūno atsakymai į Seimo narių klausimus	47
---	----

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 6, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2161, Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 1, 2, 3, 5, 11, 12, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2162, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2163, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymo Nr. IX-466 2 straipsnio pakeitimo projekto Nr. XIIIIP-2164, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 priedo pakeitimo projekto Nr. XIIIIP-2165 ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2166 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	54
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2168, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 12, 15, 23, 31, 38, 39, 39 ¹ , 40, 41, 43, 44, 46, 51, 58, 61, 67, 68, 69, 74, 75, 75 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 74 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2169 ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 13 ³ ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2170 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	56

Vakarinis posėdis Nr. 181

Opozicinių Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2159 pateikimas (J. Sabatauskas)	58
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2267(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kupčinskas)	60
Šio nutarimo priėmimas	61
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14, 16 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2142 pateikimas (A. Kupčinskas)	61
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 16, 20, 21, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1558 pateikimas (R. Budbergytė)	65
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1554 pateikimas (J. Olekas)	68
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1848 pateikimas (J. Olekas)	71
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2268(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kupčinskas)	74
Šio nutarimo priėmimas	74
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2143 pateikimas (A. Kupčinskas)	74
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2264 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Sysas)	75

Šio nutarimo priėmimas	76
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2151 pateikimas (A. Sysas)	76
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2276 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Anušauskas)	78
Šio nutarimo priėmimas	78
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17, 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-374(4) pateikimas (A. Anušauskas)	78
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1640 pateikimas (J. Olekas)	79
Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1641 pateikimas (J. Olekas)	81
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-689 pateikimas (L. Balsys)	82
Baudžiamojo kodekso 310 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-988(2) pateikimas (D. Šakalienė)	86
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2275 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Sabatauskas)	89
Šio nutarimo priėmimas	90
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 7, 21, 24, 32, 33 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1815 pateikimas (J. Sabatauskas)	90
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 162 ir 164 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2067(2) pateikimas (A. Sysas)	91
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. XII-2501 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1665 pateikimas (J. Olekas)	94
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1579 pateikimas (A. Gumuliauskas)	95
Seimo savaitės (2018-06-11–2018-06-15) – 2018 m. birželio 12 d. (antradienio) ir 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	95
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. XIII-433 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2155 pateikimas (A. Kubilienė)	96
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2120(2) svarstymas	98
Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 55 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1644(2) pateikimas (M. Puidokas)	98
Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2227 pateikimas (A. Širinskienė)	99

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės A. Papirtienės pareiškimas	99
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	101

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 180 STENOGRAMA

2018 m. gegužės 31 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami Seimo nariai, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gegužės 31 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 89 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. gegužės 31 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Į darbotvarkę pirmu klausimu yra įtraukta Seimo rezoliucija. J. Razma turi pasiūlymų.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš dar kartą siūlau gerbti frakcijos padarytą teikimą dėl A. Kubiliaus delegavimo į apkaltos komisiją ir išbraukti nutarimo projektą dėl jo šalinimo iš tos komisijos. Rodos, darbotvarkės 1-19 klausimas, jeigu neklystu. Seimo nutarimas dėl A. Skardžiaus apkaltos komisijos. Prašau frakcijos vardu išbraukti šį klausimą iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Kalbėjote apie projektą Nr. XIIIIP-2154 frakcijos vardu. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės? S. Šedbaras. Prašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, yra naujai registruotas darbotvarkės 1-15 klausimas – Referendumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Pasižiūrėkite Teisės departamento išvadą – aiškiai suformuluotas teiginys, jog šitas projektas gali prieštarauti Konstitucijai. Nesuprantu, kodėl jis nepateiktas Teisės ir teisėtvarkos komitetui preliminariai įvertinti. Aš manau, kad šiandien jis negali būti pateiktas, o turi komitetas pasisakyti dėl konstitucingumo.

PIRMININKAS. J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Mielas kolega, perskaitykite Teisės departamento išvadą ir pamatykite, kad ten nėra formuluotės, kad tas projektas galėtų prieštarauti Konstitucijai, todėl neprisiimkite sau Konstitucinio Teismo vaidmens. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš ne siūlysiu, tik noriu išreikšti apgailestavimą.

Mes žinome mūsų kolegės A. Kubilienės nemeilę gydytojams rezidentams. Šiandien opozicinėje darbotvarkėje kaip tik negalime pateikti net dviejų įstatymų projektų, kurie buvo pateikti Seimui ir po pateikimo pritarta sausio 13 dieną. Deja, dėl to, kad komitetas neįtraukia į savo darbotvarkę ir neapsvarsto, mes negalime jų svarstyti, nors ne kartą buvo kreiptasi į Seniūnų sueigą ir į komitetą, kad tas klausimas būtų apsvartytas.

Aš tiesiog dar kartą viešai čia, salėje, jūsų prašau pasirūpinti, kad valdančiųjų komitetų pirmininkai neblokuotų taip reikalingų įstatymų priėmimo.

PIRMININKAS. R. Šarknickas. Norite kalbėti?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, nes analogiškam jau yra po pateikimo pritarta.

PIRMININKAS. Opozicinė darbotvarkė privaloma, mes negalime čia svarstyti.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerai.

PIRMININKAS. Turime balsuodami apsispręsti dėl J. Razmos pasiūlymo frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės projektą Nr. XIIIIP-2154 dėl A. Skardžiaus komisijos. Kas už pasiūlymą išbraukti, balsuoja už, kas mano, kad turi likti, balsuoja prieš.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 49, prieš – 48, susilaikė 8. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Dėl S. Šedbaro pasiūlymo Teisės departamentas nesuformulavo tokios frazės, kad prieštarautų Konstitucijai, todėl ir nebuvo tokio siūlymo išbraukti klausimą iš darbotvarkės.

Daugiau pasiūlymų lyg ir nebuvo dėl darbotvarkės. Siūlau darbotvarkę patvirtinti bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

10.06 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo trisdešimtųjų metinių“ projektas Nr. XIIIIP-2271 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo trisdešimtųjų metinių“ projektas Nr. XIIIIP-2271. Pranešėjas – Seimo narys A. Kubilius. Pateikimas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ačiū Seimo vadovybei, Seniūnų sueigai, kad šiandien sutiko įtraukti trumpą rezoliuciją, parengtą mūsų keturių, t. y. A. Gumuliausko, R. Baškienės, I. Degutienės ir mano, gražia proga, t. y. Sąjūdžio 30-mečio proga. Birželio 3 diena, kaip žinome, išeina sekmadienis, pirmadienį bus iškilmingas minėjimas, bet ne Seimo posėdis. Grynai dėl datų mes nutarėme, kad geriau pateikti tokią rezoliuciją šiandien, dar minėjimo išvakarėse, ir pasiūlyti Seimui jai pritarti, kad iš tikrųjų Seimas pasitiktų šį gražų jubiliejų tokia trumpa rezoliucija, kuria džiaugiamasi tuo, kad prieš 30 metų Lietuvos žmonės turėjo drąsos sukurti Sąjūdį. Aš tikrai galvoju, kad daugelis mūsų galime pasakyti, kad dėkui Aukščiausiam, kad Lietuva turėjo tokį judėjimą – platų, visuomeninį, ir ačiū likimui, kad mums teko proga jame dalyvauti.

Iš tikrųjų Sąjūdžio reikšmė yra, turbūt nereikia daug diskutuoti, didesnė ir platesnė, negu vien tik tai, kad atvedė iki Kovo 11-osios. Be abejo, Sąjūdis gimė ne tuščioje vietoje, gimė remdamasis į istorinį paveldą, į tarpukario Lietuvos paveldą, į pokario rezistenciją, į tremčių istorinę partitį. Lygiai taip pat jam darė įtaką jau devintojo dešimtmečio pabaigoje labai ryškiai besireiškiančios jaunimo ir inteligentų iniciatyvos, galų gale išeivijos nuosekli kova Lietuvos laisvės byloje. Akivaizdu, jog Sąjūdis tam tikra prasme ir jo veikla Lietuvą 1988–1991 metais pavertė ypatingu geopolitiniu reiškiniu, reikšmingai dariusiu įtaką ir to meto visai Vakarų politikai. Noriu priminti, kad Lietuva, Kovo 11-ąją paskelbusi visišką nepriklausomybę, iš visos buvusios Sovietų Sąjungos teritorijos buvo vienintelė. Mūsų kolegos latviai ir estai skelbė tik pereinamuosius laikotarpius ir savo visišką nepriklausomybę paskelbė tik 1991 metų rugpjūčio pučo metu.

Tai rodo, kad mes turime ir ką prisiminti, turime kuo pasidžiaugti ir turime kuo didžiuotis. Kartu, ką mes siūlome šioje rezoliucijoje? Iš tikrųjų ateina metas į Sąjūdžio istoriją ir į valstybės atkūrimo istoriją, kuri apima daugiau negu vien Sąjūdį, nes tuo metu vyko ir labai reikšmingos buvusios Lietuvos komunistų partijos transformacijos, irgi labai stipriai veikusios visą politinę raidą... Tai, mūsų įsitikinimu, štai tam labai svarbiam Lietuvos istorijos momentui iki šiol nėra skiriama pakankamai mokslinio, akademinio istorikų, kitų tyrinėtojų dėmesio. Tuo reikėtų taip pat pradėti rūpintis kur kas rimčiau valstybės lygiu, todėl baigiame šią tokią trumpą šventinę rezoliuciją, man atrodo, labai svarbiu paragininimu Lietuvos Respublikos Vyriausybei inicijuoti ir patvirtinti pagal nustatytą tvarką specialią Sąjūdžio ir Nepriklausomybės atkūrimo laikotarpio mokslinių tyrimų ir paveldo išsaugojimo programą, užtikrinti tokiai programai įgyvendinti reikalingą daugiamečių finansavimą. Iš tikrųjų to paveldo yra daug, yra dar nemažai likusių gyvų to meto Sąjūdžio lyderių, turinčių daug patirties, galinčių daug suteikti informacijos tokiems akademiniam tyrimams, todėl tikrai būtų neatsakinga, jeigu Lietuva nepasirūpintų šiuo metu štai tokiais reikšmingais tyrimais. Turbūt tikrai turėtume visi kartu pasistengti tai padaryti. Štai tokia yra rezoliucija, tikrai kviesčiau jai pritarti ir tikrai gražiai pasitiktume Sąjūdžio jubiliejų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nori Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai džiaugiuosi, kad tokia rezoliucija atsirado, ji turbūt atspindi tą Sąjūdžio dvasią, tą mūsų bendrą pradžią. Gal šiek tiek po to gyvenimas, matant labai panašią Lietuvos viziją, bet skirtingus įgyvendinimo kelius, praskyrė, bet aš tik noriu pasakyti, ar tikrai negalėjome tos bendrystės dvasia rasti sutarimą visų frakcijų atstovai? Jums taip įdomus išlikęs toks 2K projektas, ar A. Kubilius ir G. Kirkilas, ar A. Kubilius ir R. Karbauskis, bet vis tiek jūs liekate prie dviejų. O ar nebūtų tikrai labiau atspindėję tos dvasios, jeigu būtume visi pasitarę ir pateikę, nereikėtų šiandien apie ją diskutuoti ar teikti savo pasiūlymus? Ačiū.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Žinote, kaip visada galiu sakyti, kad tikrai galbūt buvo galima, bet kaip visada gimsta mintys gal ir šiek tiek per vėlai, kad tokią rezoliuciją reikėtų priimti. Mes su A. Gumuliausku susėdę labai kolegialiai šlifavome tekstą, esame dėkingi Seimo vadovybei I. Degutienei ir R. Baškienei, kad jos taip pat prisidėjo. Dėl laiko stokos, aš manau, gal čia nebūtų didelio biurokratinio nusižengimo, jei po šios rezoliucijos projektu pasirašytų ir dabar dar keli Seimo nariai. J. Olekas tikrai tiktų kaip Sąjūdžio vienas iš žmonių ir lyderių. Čia nematau problemos dėl to.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, gerbiamas kolega J. Olekas pasakė tą patį, ką aš norėjau sakyti. Akivaizdu, kad šitam dokumentui pritaria, man regis, visa salė ir tai yra rezoliucija, vienijanti visas partijas, visus Seimo narius, visą Seimą. Tačiau man norisi išgirsti, kokia yra priežastis, kad tik šios teikėjų pavardės? Pavyzdžiui, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, mačiau, kaip tiesiogiai dirbo ir rengė tą tekstą, o jos pavardės čia nėra. Truputį keista.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Žiūrėkite, aš tikrai negaliu, nežinau, ką dar čia pasakyti. Galima surašyti visus Seimo narius, galima nubalsuoti ir pasakyti, kad vienbalsiai pritarėme. O iš tikrųjų, jau sakiau, mes su jūsų kaimynu vakar apie pietus baigėme redaguoti. Tikrai A. Gumuliausko didelis indėlis į šio teksto redakciją tokią, kokia ji yra. Aš nežinau, ką daugiau pasakyti. Galime dar pasiūlyti visiems pasirašyti po iniciatyva, kas tik nori, net ir nubalsavus, kad liktų istorijai, kad čia yra bendraautorių daug. Tikrai nenoriu dėl to daryti kokių nors problemų. Būtų gerai šiandien šią rezoliuciją priimti, nes realiai kitas posėdis, kada tokią rezoliuciją būtų galima svarstyti, bus tikrai birželio 12 dieną. Tai būtų gerai šiandien ją priimti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ar jums neatrodo, kad šią tokią gerą, gražią šventišką nuotaiką truputį apkartina Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvados? Ir apskritai norėčiau jūsų paklausti, ar tikrai mes, politikai, pateisiname tuos Sąjūdžio lūkesčius? Ar jums neatrodo, kad apskritai Lietuvai reikėtų dar vieno Sąjūdžio, nes faktiškai visos partijos šiandien yra ganėtinai susitepusios? Labai ačiū.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš tikrai nenoriu čia ta tema diskutuoti. Mano įsitikinimu, iš tikrųjų prabėgę šitie 30 metų Lietuvai buvo labai sėkmingi, labai daug pasiekta. Galime pasidžiaugti. Taip pat pasiekta ir stipri, tvirta demokratija, o demokratija remiasi skirtingomis partijomis. Su J. Oleku buvome kartu Sąjūdžio visuose reikaluose. Jis nuėjo į vieną pusę, mes nuėjome į kitą pusę, bet tai ir yra Sąjūdžio rezultatas, kad Sąjūdis sukūrė tą demokratijos pagrindą ir pamatą.

Ir partijos ginčijasi. Taip, ne viskas yra gerai, nes viskas yra švaru. Aš tikrai nemanau, kad visos partijos yra susitepusios, ir kaip tik tas tyrimas, man atrodo, priešingai – mes turėtume matyti, kad jis labai aiškiai parodo, jog, nepaisant įvairių spaudimų, gundymų ar kokių nors investicijų į kurias nors partijas, yra partijų, kurios atlaikė tokius spaudimus ir gundymus, yra kurioms nepavyko, turės progų pasitaisyti.

Aš siūlau Sąjūdžio 30-metį pasitikti matant visą paveikslą, visą 30-ies metų panoramą, ką mums, visai Lietuvai, teko pereiti, kokius išbandymus, išmėginimus tiek 1990 metais, tiek 1991 metais, tiek per visą laikotarpį. Aš tikrai galiu drąsiai pasakyti, kad džiaugiuosi ir didžiuojuosi tuo, ką Lietuva pasiekė per tuos 30 metų.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau jūsų klausti niekas neužsirašė.

I. Degutienė – dėl vedimo tvarkos.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, reaguodama į jūsų labai teisingą pasakymą, kodėl po rezoliucija yra tikrai keturios pavardės, kaip A. Kubilius ir sakė, tiesiog paskutiniu metu

gimė ta idėja, kad mes turime priimti Seime ir kokį nors dokumentą. Tačiau jeigu kiekvienas iš mūsų šiandien balsuodamas už prisidės prie rezoliucijos priėmimo, tai ir būsimė mes visi, kurie esame už tą mūsų garbingą praeitį, už Sąjūdį, už tą mūsų valstybės istoriją. Ir mūsų visų parlamentarų ir bus tas indėlis, kad mes visi prisidėjome prie šios rezoliucijos. Taigi kviečiu tiesiog visus prisidėti balsuojant už ir be jokių pokyčių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė.

Priėmimas. Keturi – už, keturi – prieš. Yra keturi už ir visi, tikėtina, nori kalbėti. (*Balsai salėje*) Ar sutinka užsirašę kalbėtojai, kad balsuojame, nes visi yra pritariantys? Ne. M. Adomėnas reikalauja kalbėti. (*Balsai salėje*)

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Kolegos, kai prieš 30 metų, būdamas penkiolikmetis, išgirdau, kad Mokslų akademijoje kažkas vyks ir kad būtina reikia dalyvauti, nes tai susiję ir su tam tikro neleistinumo atmosfera, ir iš viso nežinojome, kas tada bus, – tą dieną įsikūrė Sąjūdis, nemaniau, kad po 30 metų Seimo salėje balsuosiu už tai kaip už istorinį įvykį.

Kolegos, iš tikrųjų nenoriu gaišinti jūsų laiko. Tiesiog norėjau pasidžiaugti tuo netikėtai įvykiu virsmu. Tuomet net nebuvo galima pagalvoti, kad tai, kas prasidės kaip visuomenininkų susirinkimas, atves mus į nepriklausomą valstybę, ir štai dabar pats tos nepriklausomos valstybės Seimo salėje balsuosiu už įamžinimą įvykio, kuriame dalyvavau kaip gimnazistas, pats dar labai nesuvokdamas. Tuo ir norėjau pasidalinti. Manau, kad agituoti jūsų nereikia.

PIRMININKAS. Nuomonė už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš savos istorijos nepasakosiu. Aš manau, kad šita rezoliucija yra ne kiekvienam mums asmeniškai, bet visiems Lietuvos žmonėms – ir tiems, kurie buvo tada pirmuose Sąjūdžio mitinguose, ir tiems, kuriuos čia taip gražiai pažymi rezoliucijoje, kurie atvedė mus į Sąjūdžio mitingus, ar tai būtų pokario partizanai, kariai, ar tai būtų tremtiniai, disidentai. Tai yra iš tikrųjų tas laikas, kai mes subrendome laisvei. Man atrodo, šis pagerbimas rezoliucija yra labai tinkamas ir teisingas. Todėl kviečiu visus balsuoti už šią rezoliuciją.

PIRMININKAS. Nuomonė už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Mažas istorijos faktas. Iš tikrųjų Sąjūdis nuveikė daug nepriklausomybės atkūrimo labui, tačiau pirmiausia buvo kalbama apie tuometinės korupcinės nomenklatūros valdymo sunaikinimą. Aš tiesiog priminsiu vieną faktą, kuris gal mažai žinomas. Kiekvienais metais iš Lietuvos biudžeto nuo 18 % iki 40 %, nors buvo labai menkas sovietinės Lietuvos biudžetas, buvo nurašoma į Maskvos sąskaitas apmokėti kokias nors ginklavimosi varžybas kosmose, o tai su Lietuva neturėjo nieko bendro. Sąjūdis vis dėlto pakėlė tuos žmones, kurie norėjo savo uždirbtus pinigus, savo biudžetą, savo teisę į valstybingumą ir valstybę turėti savo rankose. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Nuomonė už – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį ne tik į simbolinę šios rezoliucijos prasmę, bet ir į tai, ką ji konkrečiai siūlo. Ji siūlo Vyriausybei skirti daugiau resursų tirti tą laikotarpį. Iš tikrųjų ta politinė transformacija, vykusį iki Sąjūdžio ir Sąjūdžio metu, yra įdomi ne tik mums, kaip sprendimų priėmėjams, mūsų piliečiams, bet ir apskritai politikos mokslininkams, sociologams ir ekonomistams. Profesorė A. Ramonaitė yra parašiusi bent keletą knygų, t. y. „Sąjūdžio ištakų beiėškant“, taip pat „Nematoma sovietinė visuomenė“, ir tie moksliniai darbai yra aktualūs ne tik Lietuvai, ne tik regionui, bet ir apskritai pačiam politikos, sociologijos, ekonomikos mokslui. Mes turime tą istorinę patirtį, turime investuoti ir suteikti mokslininkams įrankius tirti tuos įvykius ir galbūt prisidėti prie didesnės mokslo transformaciją tiriančio mokslo plėtos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi pasisakė už. Atrodo, visi pritariame rezoliucijai. Kviečiu balsuoti ir priimti šią rezoliuciją be pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 114, prieš ir susilaikiusių nėra. Sveikinu Seimą, sveikinu visą Lietuvą! Seimo rezoliucija „Dėl Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo trisdešimtųjų metinių“ priimta. (*Plojimai, gongas*)

L. Kasčiūnas – replika po balsavimo.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji, aš irgi labai džiaugiuosi, kad mes priėmėme šią rezoliuciją. Tikrai visiems labai ačiū, kurie sukūrė šį judėjimą. Tiesiog dar vienas akcentas, kurio, mano požiūriu, galbūt šiek tiek pritrūko tekste, t. y. pagarba tokioms organizacijoms kaip Lietuvos laisvės lyga, kaip „Katalikų bažnyčios kronika“, t. y. disidentiniam judėjimui, kuris tuo metu išlaikė laisvės idėją ir po to galų gale gimė Sąjūdis. Noriu šiuo savo pasisakymu pagarbą išreikšti ir jiems. Labai ačiū.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Pirmininke, dar vieną repliką, jeigu galėčiau.

PIRMININKAS. A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Aš noriu padėkoti visiems parėmusiems, balsavusiems ir parengusiems šį tekstą. Noriu atsakyti ir kolegai Laurynui. Iš tikrųjų A. Gumuliausko talentas taupyti tekstą yra stiprus. Mes buvome iš pradžių išvardinę daug, visas organizacijas, bet dabar visa tai, ką kalba Laurynas, telpa į tris labai konkrečius žodžius, kad Sąjūdis, kaip tautinio atgimimo judėjimas, rėmėsi ir pasipriešinimo sovietų okupacijoms istorine patirtimi. Tai apima viską – nuo partizanų, iki Laisvės lygos iki „Katalikų bažnyčios kronikos“ ir t. t.

Baigdamas tik noriu ta proga pakviesti ir informuoti, kad kaip tik šiandien Mažvydo bibliotekoje, Valstybingumo erdvėje, V. Landsbergio bibliotekoje, šeštą valandą vyks diskusija, kuri vadinasi taip: „Politikos virsmas istorija: Sąjūdžiui 30“. A. Kulakauskas, A. Ramonaitė, M. Tamošaitis kaip tik diskutuos apie tai, kas šitoje rezoliucijoje yra parašyta, kad Sąjūdžio istorijai reikia jau ir akademinų tyrimų.

PIRMININKAS. A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Aš sveikinu Seimą, priėmus tokią gražią rezoliuciją, tačiau norėčiau palinkėti, kad kiti 30 metų Lietuvos istorijoje būtų truputį kitokie, kad būtų mažiau korupcijos, kad būtų daugiau dėmesio žmogui ir kad tikrai mes, politikai, pateisintume tuos lūkesčius. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Aš noriu atsakyti gerbiamam A. Dumbravai. Šita rezoliucija skirta ne tiems 30 metų, ką mes dabar darėme, šita rezoliucija skirta būtent 1988 m. birželio 3 d. ir laikotarpiui iki Kovo 11-osios. Šiuo atveju nepainiokime dviejų dalykų.

10.26 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1720(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-3 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1720. Priėmimas. Pranešėjas – V. Bakas. Pataisų nėra, siūlau priimti pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis – įsigaliojimas. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Motyvai dėl viso. J. Olekas – motyvai už. J. Oleko ne... Ateina.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Kadangi nematau oponuojančių, tai kviečiu pritarti ir daugiau neargumentuosiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 11, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1720(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.28 val.

Karinės jėgos naudojimo statuto 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1721(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3b klausimas – Karinės jėgos naudojimo statuto 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1721. Pranešėjas – taip pat V. Bakas. Į tribūną taip pat nekviessiu, nes nėra jokių pasiūlymų priėmimo stadijoje. Siūlau priimti pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime pritarti jam bendru sutarimu. 2 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 102, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1721(2) priimtas. (*Gongas*)

10.29 val.

Principinės kariuomenės struktūros 2019 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2024 metais nustatymo, karių, civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ir kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus 2019 m. ir 2024 m. patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2064(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Principinės kariuomenės struktūros 2019 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2024 metais nustatymo, karių, civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ir kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus 2019 m. ir 2024 m. patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2064.

Pranešėjas – V. Bakas. Kviečiu į tribūną. Priimame pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra R. J. Dagio pasiūlymas. Pristatys R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mano pataisa yra panaši į tai, kaip mes praėjusį kartą diskutavome dėl karių skaičiaus. Aišku, iš dalies tai yra susiję ir su mūsų apsisprendimu dėl visuotinės privalomos tarnybos, bet nebūtinai tai. Aš manau, kadangi ta diskusija iš tikrųjų turbūt bus tęsiama ir tai nėra baigtas klausimas, planuodami visus dalykus mes galėtume įrašyti tuos skaičius, kurie galėtų pasiekti tam tikrą rezultatą. O jeigu jau bus apsispręsta, kad mums vienaip ar kitaip radikaliai to šaukimo nereikės, tokiu atveju bus galima tuos skaičius koreguoti.

Bet šiuo atveju aš manau, kad neišvengiamai tie skaičiai turėtų didėti, atsižvelgiant į dabartinę mūsų saugumo situaciją. Todėl ir siūlau tuos skaičius čia įrašyti. Man atrodo, tai būtų toks bendras konsensusas, o tai labai svarbu šioje diskusijoje, kad mes per daug neišsileistume į politines batalijas. Turbūt visi vienodai suprantame tas grėsmes.

PIRMININKAS. Prašau balsuojant parodyti, kad yra 29 Seimo nariai, kurie pritaria, kad būtų svarstoma pataisa.

Yra 42. Komiteto nuomonė.

V. BAKAS (LVŽSF). Nepritarti projektui. Iš tiesų pasiūlymas geras, bet reikia suprasti, kad tokie įstatymai pagal Lietuvos įstatymus teikiami ne stichiškai. Tam pritaria, aptaria Valstybės gynimo taryba. Šis projektas dėl principinės kariuomenės struktūros taip pat buvo aptartas ir tikrai išanalizuotos visos galimybės ir Krašto apsaugos ministerijos. Todėl siūloma nepritarti pataisoms, nors tikrai galima diskutuoti ir dėl kitų variantų. Bet šiandien pagal įstatymus svarbu atsižvelgti į Valstybės gynimo tarybos nuomonę sprendžiant tokius klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai dėl pataisos. Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes kalbame apie gana ilgą laikotarpį – šešerių metų. Iš tikrųjų yra argumentų už šį pasiūlymą. Jeigu mes kalbame apie perspektyvą po šešerių metų, tuo metu ir seimai keisis, bus ir dar vieni rinkimai, ir požiūriai keisis. Mes siūlome vis dėlto pusanatro tūkstančio, tik pusanatro tūkstančio didesnę ribą nustatyti.

Su visa pagarba Gynimo tarybai, tačiau Seimas tvirtina ir turi teisę pateikti savo siūlymus. Aš manau, atskiri Seimo nariai, teikdami dėl šio svarbaus dokumento savo siūlymus, taip pat realizuoja šią teisę. Taigi siūlau rimtai atsižvelgti ir numatyti, kad kalbama apie perspektyvą, kuri įgyvendinama ne šiandien, ne rytoj, ne šiais metais, o per šešerius metus.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai galvoju, kad kiekvienas galime turėti savo nuomonę, bet mes, socialdemokratai, manome, kad kariuomenei reikia efektyviai, gerai parengtų karių, gerai aprūpintų karių. O toks siūlymas – tik ekstensyviai plėsti, kuo daugiau pakviesti, bet nepasirūpinti jų tarnybos sąlygomis ir pasirengimu. Todėl manau, kad tikrai šiandien Lietuvai svarbu užsibrėžti kelią, kad mes tarnaujančius karius aprūpinsime maksimaliai, kad jie galėtų reaguoti laiku, nes išpėjimo laikai labai sutrumpėję.

Pasakysiu ir apie mūsų kaimynus. Mes neseniai viešėjome Varšuvoje ir NATO Parlamentinėje Asamblėjoje kalbėjome su kolegomis Lenkijos krašto apsaugos sistemos žmonėmis. Į klausimą, ar Lenkija planuoja gražinti šauktinius, Lenkijos gynybos ministras labai aiškiai atsakė, kad ne, jie to neplanuoja. Jie planuoja apginkluoti savo parengtus karius.

Kitas dalykas. Man atrodo, kad būtų daug svarbiau efektyviai išnaudoti jau tuos iš dalies parengtus karius, tuos, kurie atlieka pirminę privalomąją tarnybą, po penkerių metų pakviesti papildomiems mokymams. Tai būtų kur kas efektyvesnis lėšų panaudojimas ir mes turėtume pakankamą rezervo karių skaičių. Todėl kviečiu nepritari kolegos pateiktam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos. Kviečiu balsuoti. Tie, kurie palaiko R. J. Dagio pasiūlymą, balsuoja už, kurie palaiko komiteto nuomonę nepritari, balsuoja prieš.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 39, prieš – 43, susilaikė 31. Pataisai nepritari. Kviečiu bendru sutarimu pritarti visam 3 straipsniui. Ačiū, pritarta.

4 straipsnis – įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šalia visų kitų argumentų, kuriuos mes išgirame tiek pateikimo, tiek pristatymo metu, man atrodo, labai svarbu atkreipti dėmesį, kad, tvirtinant kariuomenės struktūrą, yra didinami kariuomenės kibernetinės gynybos ir informacinių sistemų pajėgumai, nes žinome, jog hibridiniai karai tampa vis aktualesni ir jų grėsmė yra vis didesnė. Taigi šiuo sprendimu yra kuriamas ryšių ir informacinių sistemų batalionas greta NATO turimų tokių pajėgumų čia, Lietuvoje. Kviečiu pritarti ir ne tik kalbėti apie tuos dalykus, bet taip pat numatyti tam reikiamą finansavimą ir skirti papildomą dėmesį. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, pritarėdamas pateiktam projektui, ypač todėl, kad buvo neatsižvelgta į kolegos siūlymus dėl projekto, manau, kad šitas teikiamas projektas dėl principinės kariuomenės struktūros yra pakankamai subalansuotas. Nors turiu atkreipti dėmesį, kad iš tikrųjų parengtojo rezervo mokymai čia nėra dar pakankami, tokie, kokie turėtų, mano supratimu, būti, bet šiuo atveju aš kviečiu pritarti visam projektui, o ateityje, turbūt svarstydami jau kitų metų projektus, galėsime atsižvelgti, kad visi tie kariai, kurie perėjo privalomąją tarnybą ir kurie jau penkerius metus netarnavo, galėtų turėti galimybes pereiti papildomus trumpesnius mokymus, kad jie būtų pasirengę ir išlaikytų tas įgytas valstybės gynybos kompetencijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, bet kokiu atveju šis įstatymo projektas nepaprastai svarbus. Taip, mes pasisakome už dinamiškesnę ir šaukimo vykdymą, ir savanorių įtraukimą, ir privalomąją karinę tarnybą, tačiau bet kokiu atveju Lietuvos kariuomenė, krašto apsauga turi kiekvienais metais pasitvirtinti šį teisės aktą, kuris yra svarstomas ir Gynybos taryboje, ir galiausiai Seime. Aš siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ir motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nors buvo nepritariama mano pataisai, vis tiek manau, kad mes turėtume dėl to dalyko patvirtinti tą schemą. Turėsime galimybę dar padiskutuoti,

kiekvienais metais mes tiksliname tuos skaičius, bet nelabai norėčiau sutikti su kolegos J. Oleko motyvais. Mes jau turėjome tą diskusiją vis dėl tos profesionalios kariuomenės koncepcijos. Matome, kad iš tikrųjų ji dėl dabartinių grėsmių nepasiteisina. Ji yra nepakankama ne tik dėl kokybės, kas labai svarbu, kas užtikrinama padidintu finansavimu. Bet iš principo ir pasirengimas, jaunimo pasirengimas ginti savo valstybę labai svarbu, nes be įgūdžių, be nieko, tai nieko neapginsime, kad ir geriausias mes ten ginklus, šautuvus nupirksime ar dar ką nors ir juos apginkluosime. Jaunuoliai tam turi pasiruošti ir žinoti, kaip jais naudotis, nes neapmokyta kariuomenė, kad ir ką tu jiems duosi, yra lengvas grobis mūsų priešui. Iš principo, jeigu mes matome grėsmes, tai reikia grėsmes adekvačiai ir spręsti. Manau, kad tam tikras ir gyvenimo, drausmės, apie gyvenimą suvokimas, toks drausmės suvokimas ir pareigos jausmo suvokimas tikrai nepakenks mūsų jauniems žmonėms, juo labiau kad tai yra laikotarpis, ne taip, kaip sovietmečiu treji metai, dveji su puse ar dveji, bet tai yra devyni mėnesiai, tai yra tikrai tas laikotarpis, kurį galima skirti tiems dalykams ir tikrai tai bus tik į naudą. Todėl pritariu šitam įstatymui, bet manau, kad mes tą diskusiją... turime nesustoti ir iki kitų metų apsispręsti galutinai.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Visi motyvai buvo už. Kviečiu balsuoti ir priimti šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių, visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2064(3) priimtas. (*Gongas*)

10.42 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 70¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1930(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 70¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1930(2). Pranešėjas – K. Bacvinka. Priėmimas.

Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario K. Mažeikos pasiūlymas. (*Balsai salėje*) Jį pristatys K. Mažeika. Kęstuti Mažeika, prašau pristatyti savo pasiūlymą dėl 1 straipsnio.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš tuoj. Gal gali Kęstutis pakomentuoti, jį turi po ranka.

K. BACVINKA (LVŽSF). Čia iš esmės redakcinio pobūdžio, čia buvo praleisti žodžiai.

PIRMININKAS. Autoriaus pasiūlymas yra pristatomas autoriaus. (*Balsai salėje*) Jūs siūlote 70¹ straipsnio 2 dalį išdėstyti taip.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Galiu pristatyti, taip, jau atsidariau, atsiprašau. Čia yra derinta su ministerija, išties pagrindinis tikslas buvo tas, kad redaguojant pirminį variantą buvo praleistas vienas žodis ir formuluotė truputį neatitiko teisinių nuostatų, todėl yra siūloma atkurti formuluotę, kad būtų teisinga, ir taip pat ministerijas išdėlioti pagal teisingą tvarką.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad būtų svarstoma ši pataisa? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Komiteto nuomonė?

K. BACVINKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Pritarti. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiai pataisai, jai komitetas pritarė? Galime. Dėkoju.

Kitas pataisa taip pat dėl šio straipsnio yra Seimo narių S. Gentvilo, R. Sinkevičiaus, A. Palionio, K. Bartkevičiaus. Kuri norėtumėte pristatyti? S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, visas šitas įstatymo projektas yra atsakomybės taikymas už tai, kad jeigu Baltijos arba Šiaurės jūroje plaukiantys laivai turi kurą, kuris turi sieros. Iš esmės prieš keletą metų Baltijos ir Šiaurės jūroje uždrausta turėti kurą, kuris sukelia sieros emisiją, kitaip tariant, neįmanoma naudoti mazuto, reikia naudoti tikrai arba dujas, arba dyzelį.

Mūsų siūlymas yra, kad jeigu laivai, kurie įplaukia į Šiaurės ir Baltijos jūrą, pateikia įrodymus, kad neturėjo galimybių arba negavo galimybės įsipilti švaraus kuro, jie nebūtų baudžiami Lietuvoje tikrinant aplinkosauginėms organizacijoms.

PIRMININKAS. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys, kad būtų svarstoma pataisa?

Yra. Balsavo 46, kad būtų svarstoma. Komiteto nuomonė.

K. BACVINKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritari, kadangi ši nuostata kaip ir perteklinė būtų.

PIRMININKAS. Motyvai už pataisą – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš ne už pataisą, aš už visą. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Tada čia išsitrinkite. Nėra motyvuojančių. Balsuojame dėl šios pataisos. Kas balsuoja už Seimo narių pasiūlymą, balsuoja už, tie, kurie mano, kad reikia pritarti komiteto nuomonei nepritari, balsuoja prieš.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 33, prieš – 30, susilaikė 39. Pataisai nepritarta.

Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 1 straipsniui su viena pataisa, kuriai pritarėme? Galime. Ačiū.

2 straipsnis – įstatymo priedo pakeitimas. Pataisų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu.

3 straipsnis – įsigaliojimas nuo liepos 1 dienos. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. K. Mažeika – motyvai už. Ačiū, Kęstuti Bacvinka.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, tai yra direktyvos perkėlimas. Tikrai mūsų labiausiai užteršta Baltijos jūra. Manau, šiuo įstatymo projektu galbūt turėsime galimybę bent šiek tiek sumažinti užterštumą ir tai prisidės prie tų pokyčių, kurių mes visi ir siekiame. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kolega Kęstutis yra teisus dėl Baltijos jūros užterštumo, tik problema yra kita. Pavyzdžiui, jeigu iš Amerikos plaukia krovinyš į Ukrainą, tai jam pigiau plaukti per Viduržemio jūrą, nes galės mazutu kūrenamais laivais gabenti, o per Baltijos jūrą jau turi dyzeliniu kuru kūrenti laivus.

Šituo įstatymu yra nustatomos baudmės už laivus, kurie atplaukia su sieros emisiją gaminančiu kuru. Ir jos yra didesnės baudmės, negu mūsų kaimyninės valstybės suteikia. Iš tikrųjų tai yra gana reikšmingos baudos laivų savininkams, todėl reiktų labai atsargiai taikyti bet kokią atsakomybę, kadangi ligi šiol nebuvo jokios atsakomybės. Įstatymas yra sveikintinas, ir kadangi poįstatyminiuose aktuose yra išimčių, tai vertėtų jam visam pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Tokia gražia gaida kviečiu tęsti balsuojant, pritariant šiam įstatymo projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1930(2) priimtas. (*Gongas*)

10.50 val.

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1515(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Aplinkos monitoringo įstatymo atitinkamo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1515. Priėmimas. Pranešėjas – K. Mažeika, tačiau pasiūlymų nėra, į tribūną nekviesime. Galime priimti pastraipsniui?

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Motyvai. Motyvai prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, svarstydami šį klausimą Aplinkos apsaugos komite, mes smarkiai piktinomės tiek su L. Balsiu, tiek su pozicijos, opozicijos atstovais, kodėl valstybė nusprendė, Vyriausybė šiuo atveju, aplinkos monitoringą, kuris kiekvienais metais turi parodyti Lietuvos aplinkos ir gamtos būklę, nuleisti iš vyriausybinio lygmens į vienos institucijos, t. y. Aplinkos ministerijos, atsakomybę. Komitete, negebant atsakingiems asmenims normaliai paaiškinti,

9 ir 1 nutarėme vis dėlto atmesti šį projektą. Bet po savaitės kažkaip viskas pasikeitė, vėl be jokių argumentų, tiesiog aklai, pasakėme, reikia klausyti Vyriausybės, nors jokių realių argumentų nepateikta.

Ką pakeis šiandien šis įstatymas, tai, kad valstybės monitoringo, aplinkos apsaugos monitoringo programą sudarys vienintelis aplinkos ministras, neparodydamas Vyriausybei, neparodydamas kitoms institucijoms, tokioms kaip Susisiekimo ministerija, Krašto apsaugos ministerija, ir derins iš esmės su tomis institucijomis, su kuriomis pats norės. Man atrodo, kad valstiečiai ir žalieji, kaip partija, turinti terminą „žalieji“ savo pavadinime, turėtų būti suinteresuoti, kad aplinkos apsaugos monitoringas būtų vyriausybinių lygmens dokumentas ir jo programa būtų tvirtinama Vyriausybės mastu, o ne vieno ministro parašu. Kviečiu rimtai susilaikyti arba balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Reaguodamas į kolegos pasisakymą, tik noriu pasakyti, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga tikrai pasisako būtent už griežtesnę kontrolę, už efektyvesnę kontrolę ir efektyvesnį darbą. Šiuo įstatymu ir parodoma, kad monitoringo dokumentus derins ne Vyriausybė, o ministerija. Turbūt suprantame, kad Vyriausybės kabinete su aplinkosauga ir monitoringu yra mažai susipažinusių ir dirbančių žmonių. Bet kokiu atveju dokumentus rengia Aplinkos ministerija ir teikia tvirtinti Vyriausybei, tai darbas tik nusitęsia.

Atsižvelgiant į tai, kad būtų efektyviai reaguojama, pritaikoma, pakeitimai, artimiausi numatomi projektai, kuriuos aš pristačiau šio įstatymo projekto svarstymo metu, išties leis efektyviai reaguoti, pakeisti sąlygas, pritaikyti prie mūsų Lietuvos klimato, regioninio išskirtinumo ir taip padaryti monitoringą efektyvų ir maksimaliai naudingą visiems Lietuvos gyventojams ir aplinkai.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Vis dėlto negaliu pritarti šiam projektui. Mes nuvertiname pačią aplinkos sistemą, perkeliame į žemesnį lygmenį – iš Vyriausybės į ministeriją. Taip, kolega Kęstutis sakė, kad Aplinkos ministerijos specialistai yra kvalifikuoti ir rengs. Taip, tegul jie rengia ir toliau, kad ir Vyriausybėje būtų, bet kad būtų derinama ir su kitomis ministerijomis, kurios taip pat būtų įpareigos aktyviau dalyvauti šiame procese. Žinant, kas dabar vyksta pasaulyje, Europos Sąjungos prioritetus, o aplinkosauga yra vienas iš svarbiausių prioritetų, ir visus pasaulyje vykstančius klimato kaitos procesus, žeminimas to lygmens, man atrodo, neatitinka šiandienos pasaulio, Europos Sąjungos, taip pat mūsų visuomenės lūkesčių ir interesų. Nepritarsiu šiam projektui.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų keista, kad po to, kai komitete diskutavome tikrai labai išsamiai, nesulaukėme argumentų, kodėl čia reikėtų keisti, nužeminti lygį aplinkos apsaugos monitoringo iš valstybinės programos į vienos ministerijos pavaldumo veiksmų planą, vis tiek dabar kažkodėl atsiduria Seimo salėje. Matyt, kažkam čia ypač norisi prastumti. Jeigu argumentuojama, kad norima optimizuoti valdymą, mažinti biurokratiją, tai čia turbūt pats blogiausias objektas, kuris buvo pasirinktas tai įrodyti ir parodyti, nes būtent aplinkos apsaugos klausimai, aplinkos apsaugos stebėsenos, arba monitoringo, dalykai turi būti valstybinio masto programos ir vyriausybinių lygmens, kad visos ministerijos galėtų koordinuoti, kad būtų suteikiamas reikiamas dėmesys, o ne vienos ministerijos rankose. Žodžiu, tikrai reikėtų susilaikyti arba balsuoti prieš ir palikti, kaip yra arba net sustiprinti valstybinės programos monitoringo statusą. Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau dėl nuomonių neužsirašė Seimo nariai. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto priėmimo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 50, susilaikė 48, prieš – 2. Lygu.

Balsuojame iš naujo. Kviečiu apsispręsti aiškiau.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 47, prieš – 4, susilaikė 54. Projektas nepriimtas.

Klausiu K. Mažeikos, ar galime svarstyti lydimojus? Negalime. 1-6b – projektas Nr. XIII-1516 ir 1-6c – projektas Nr. XIII-1818, nesvarstome.

10.58 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1754(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1754. Pranešėjas – M. Puidokas. Nematau. J. Bernatonis. Prašau.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamasis Pirmininke, kadangi kolega Mindaugas negalėjo dalyvauti, tai aš pabandyčiau jį pavaduoti. Komitetas pritarė išvadai...

PIRMININKAS. Pataisų svarstymas ir 1 straipsnis. 1 straipsniui...

J. BERNATONIS (LSDDF). Vienbalsiai. Pirmiausia turbūt reikėtų apsvarstyti Seimo narių pasiūlymus. Tai yra...

PIRMININKAS. Pirmas pasiūlymas yra Teisės departamento, jam komitetas nepritarė.

J. BERNATONIS (LSDDF). Taip, komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Galime pritarti visam 1 straipsniui bendru sutarimu nepritarus Teisės departamentui? Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsniui... (*Balsai salėje*) Dėl 2 straipsnio nėra pasiūlymų. Apie ką diskusija?

J. BERNATONIS (LSDDF). Taip, galime pritarti.

PIRMININKAS. Ar gali visas Seimas pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? Galime. 3 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu? Ačiū. 5 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 6 straipsnio yra Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė.

J. BERNATONIS (LSDDF). Taip.

PIRMININKAS. Nepritare. Toliau kitas pasiūlymas – Seimo narių E. Jovaišos, G. Steponavičiaus, A. Gelūno, M. Adomėno ir A. Armonaitės. Pristato E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, šitas straipsnis išties yra svarbus. Svarbus dėl to, kad jis paliečia Lietuvos universitetų gyvenimą. Kaip žinome, yra M. Puidoko, A. Ažubalio pataisos apie tai, kad jei turimos trys skolos, gali svarstyti klausimą dėl laikinojo gyvenimo nutraukimo, kitaip tariant, ir pašalinimo iš aukštosios mokyklos. Sakoma, kad to reikalauja valstybės saugumas. Taip, iš tikrųjų, bet teisinėje visuomenėje yra aibė dalykų, kuriais galima reguliuoti. Pavyzdžiui, tie patys universitetai gali teikti informaciją apie tuos asmenis, kurie nelanko paskaitų ir nestudijuoja, tokiu atveju mūsų Migracijos tarnyba ir Vidaus reikalų ministerija puikiausiai žinos faktus ir galės imtis priemonių.

Dabar, kai įvedamas trijų neįskaitytų dalykų cenzas, kėsinausi į autonomiją, kėsinausi į Mokslo ir studijų įstatymo reguliuojamą sąvoką, kas yra pažangus, kas nepažangus studentas. Noriu atkreipti visų Seimo narių dėmesį štai į ką – Teisės departamentas sako, kad negali būti tokios pataisos, nes tai prieštarauja kitiems dalykams.

Antras dalykas. Vidaus reikalų ministerija, kuri atsakinga už migracijos dalykus, taip pat palaiko mūsų poziciją ir nereikalauja štai šitų trijų neišlaikytų egzaminų. Toliau. Atsiranda diskriminacija tarp užsienio studentų ir lietuvių studentų. Noriu pasakyti, kad ir abi studentų sąjungos, kurios vienija daugybę mūsų studentų – apie 80... studentų, yra kategoriškai prieš, jos yra pasirengusios ryžtingiausiems žingsniams. Prieš yra Lietuvos rektorių konferencija.

Aš galvočiau, gerbiamieji kolegos, kad mes salėje neturime daryti tokio veiksmo, kuris gali...

PIRMININKAS. Laikas!

E. JOVAIŠA (LVŽSF). ...atrodyti kaip Konstitucijos pažadėtos autonomijos pažeidimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Laikas! Ačiū. Dabar ar turime 29 pritariančius, kad būtų svarstoma pataisa? (*Šurmuly salėje*) Tie, kurie mano, kad reikia svarstyti šią pataisą, turi balsuoti už. Už balsavo 71 Seimo narys. Pataisa svarstoma. Komiteto nuomonė?

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, komitetas svarstė šią pataisą, du komiteto nariai ją palaikė, du buvo prieš, du susilaikė. Taigi buvo šiai pataisai nepritarta. Tik norėtume atkreipti dėmesį, kad jeigu būtų priimta, reikėtų atitinkamą pataisą daryti ir 7 straipsnyje.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai dėl pataisos. Motyvai už – Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų labai teisingai Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas E. Jovaiša pristatė argumentus, kodėl reikia pritarti. Aš noriu pakartoti, kad Vidaus reikalų ministerija irgi tokiam pasiūlymui pritarė. Pagrindinis dalykas, kurį vis dėlto turėtume turėti omenyje – šito pasiūlymo priešinkai teigia, kad neva bus sudaryta kažkokia landa žmonėms, kurie nesiekia studijų. Bet iš tikrųjų problemą turime spręsti visai kitais lygmenimis. Tie žmonės jau patenka į Lietuvą ir tą slenkstį, tą pavojaus užkardymą mes turime padaryti kur kas anksčiau. Dabar nėra sprendžiama šios nuostatos problema, jeigu mes paliksime taip, kaip dabar yra, ir nepriimsime šio pasiūlymo, tiesiog sukursime naują problemą universitetams. Universitetai šiuo metu labai įvairiai autonomiškai, savarankiškai reguliuoja, kiek studentas gali turėti skolų, kiek ne. Mes paimame Užsieniečių teisinės padėties įstatymą ir pradedame juo reguliuoti švietimo institucijos autonomiją ir tvarkas centralizuotai, nepaliekame laisvės Vytauto Didžiojo universitetui, nepaliekame laisvės Sveikatos mokslų universitetui, nepaliekame laisvės Vilniaus universitetui tvarkytis taip, kaip jie nori tvarkyti savo tvarkas. Manau, sukursime naują problemą, jeigu nepritarsime šiam pasiūlymui. Raginu palaikyti, tikiuosi, kad šis balsavimas bus pozityvus. Dėkoju.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad jau dabar galiojančio įstatymo projekto 36 straipsnyje yra ši siūloma (ta pati) norma, ką siūlo ponas E. Jovaiša ir jo kolegos, kad universitetai turi pranešti atitinkamoms institucijoms apie nepažangius ir nelankančius studentus užsieniečius. Bet ne iš gero gyvenimo VSD ir mes siūlome kitokią formuluotę. Todėl, kad aukštosios mokyklos ignoruodavo šį dalyką, nes iš užsieniečių studentų tiesiog byra pinigai.

Antras dalykas, kolegos, yra tai, ypač norėčiau atkreipti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narių dėmesį, kad mes rėmėmės VSD siūlymais, VSD pateikė skaičius, kiek vadinamųjų nelegalių studentų patenka į Europą per Lietuvą, prisidengę studijomis. Dar daugiau galiu pasakyti. Atsirado nauja kategorija vadinamųjų studentų, kurie anksčiau buvę neva investitoriai Lietuvoje, bet net nepatenka į investicijų straipsnį. Tada jie persikvalifikuoja į studentus ir taip studijuoja dešimtį ar kiek metų. Kolegos, čia ne iš gero gyvenimo daroma.

Ir paskutinį dalyką pasakysiu. Aukštosios mokyklos iki šiol net neturi apibrėžimo, kas yra nepažangus studentas, štai kur jiems yra iššūkis. Tai gal tegul aukštosios mokyklos po to turės galimybę apibrėžti, kas yra tas nepažangus studentas? Siūlau tikrai nepritarti šitam siūlymui, nes jie nieko nekeičia, o patvirtina esančią praktiką, kuri yra ydinga.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys E. Pupinis. Atsiprašau, vienas – už, vienas – prieš.

Balsuojame dėl pataisos. Kas pritaria pataisai, balsuoja už, tie, kurie pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 84, prieš – 5, susilaikė 5 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta.

Kitos pataisos... Replika po balsavimo – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, ačiū, kad jūs pritarėte šiam siūlymui, nes kai VSD rašo ir paskui Seimo narių rankomis teikia kokius nors siūlymus, tai išeina absurdas. Universitetuose dabar čia reikėtų imti ir kontroliuoti, kaip studentai lanko paskaitas. Ten dienynų nėra, jūs baikite tokias nesąmones. Pas mane tokių... Aš dabar turėčiau būti atsakingas už kokį nors užsienietį kaip profesorius ir žiūrėti, kada jis ateina, neateina. Visų nekontroliuoju, o užsienietį turėčiau kontroliuoti. Čia tiek absurdiškų dalykų yra prirašyta!

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti 6 straipsniui su šia pataisa? Galime. Dėkoju.

Toliau yra M. Puidoko pasiūlymai, bet neatitinka terminų, negalime jų svarstyti. 7 straipsnį komiteto pirmininkas sako, kad turime dabar redaguoti.

Tai galime turbūt keliauti į kitą – 8 straipsnį, kitus straipsnius pastraipsniui priimti ir tada paprašyti komiteto, kad būtų suredaguotas projektas. Taip?

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Aš manau, Pirmininke, kad tai iš esmės nieko nekeičia. Seimas jau apsisprendė, tai atitinkamai negalės būti prieštaravimų kitam straipsnyje. Dėl to...

PIRMININKAS. Redaguoti jį reikės, ar ne?

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Abejoju. Tokie argumentai...

PIRMININKAS. Gerai. Priimame tada. 7 straipsnis. Svarstytinų pasiūlymų dėl jo nėra, todėl galima pritarti bendru sutarimu.

8 straipsnis. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Pasiūlymų nėra. 9 straipsnis. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritaria. Galime priimti visą 9 straipsnį su šiuo pasiūlymu? Bendru sutarimu galime priimti.

10 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime priimti. 11 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ir kitas pasiūlymas yra Seimo narių E. Jovaišos, A. Gelūno, A. Kubiliaus, G. Steponavičiaus, A. Armonaitės, D. Kreivio, A. Maldeikienės. Pasiūlymą pristato E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Mes pritariame, čia laikomės komiteto nuomonės. Neturime...

PIRMININKAS. Atsiimate pasiūlymą?

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Taip, čia galime atsiimti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas pasiūlymas yra Seimo nario M. Puidoko, taip pat neatitinka terminų. Dar vienas pasiūlymas taip pat yra Teisės departamento, jam komitetas pritarė. Toliau Seimo narių E. Jovaišos, A. Gelūno, A. Kubiliaus, G. Steponavičiaus, A. Armonaitės, D. Kreivio, A. Maldeikienės pasiūlymas. Kas pristatote? E. Jovaiša. Prašom.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Taip pat ta pati situacija.

PIRMININKAS. Atsiimate pasiūlymą, nes komitetas nepritarė. Su tokiais pasiūlymais galime pritarti bendru sutarimu visam 11 straipsniui.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Taip.

PIRMININKAS. 12 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. 13 straipsnis, taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. 14 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 15 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 16 straipsnis taip pat be pasiūlymų. Pritariame bendru sutarimu. 17 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 18 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 19 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. 20 straipsnis „Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas“, yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ir su tokio pritarimu galime bendru sutarimu pritarti visam 20 straipsniui? Ačiū, prirta.

Motyvai dėl viso projekto. Ačiū pranešėjui. Motyvai už – Seimo narys A. Ažubalis. Atsisako. Motyvai už – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų esminę turbūt problemą išsprendėme. Čia jau buvo daug minėta ir aukštosios mokyklos taip pat pasisako už tai, kad būtų sudarytos sąlygos atvykti ir studijuoti į Lietuvą studentams ir iš trečiųjų šalių, lygiai taip pat kaip ir lietuviams turbūt svarbu vykti į kitas šalis ir ten semtis žinių. Manau, kad ta siūloma pataisa, kai buvo apriboti studijas turbūt dėl tam tikrų studijų nesėkmių, yra pašalinta, nes, priešingu atveju, pačių studentų teisės būtų pažeistos. Ką tada iš esmės daryti su Lietuvos piliečiais, jeigu pariteto pagrindais, nes jie taip pat turi skolų. Iš tikrųjų sąlygos būtų nevienodos ir, manau, tą sureguliuos patys universitetai. Turbūt reikia pasidžiaugti, kad ir mūsų VSD dirba visai normaliai, ir užkardymas vyksta, nes tų problemų kaip ir nebuvo kažkada, tos problemos nebuvo keliamos. Tiktai mes, politikai, susigalvojame problemas, norėdami su kuo nors pakovoti. Siūlau pritarti tokiam variantui.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas. Nėra. Motyvai už – Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Kolegos, aš tikrai džiaugiuosi, kad Seimas ištaisė Užsienio reikalų komitete padarytas klaidas, sveikas protas nugalėjo ir mes įstatymu „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ neįsikišime į universitetų ir švietimo įstaigų autonomiją. Galbūt buvo galima vis dėlto dar tų keletą pasiūlymų ir neatsiimti, dėl jų balsuoti, nes jie taip pat būtų suteikę geresnes sąlygas už-

sienio studentams rinktis studijoms Lietuva, tačiau, nepaisant to, pagrindinė klaida tikrai buvo ištaisyta.

Džiaugiuosi, kad buvo atsižvelgta ir į universitetų bendruomenės, ir į VRM nuomonę, ir kviečiu palaikyti šią įstatymo projektą. Dabar ramia širdimi galiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, ir aš po šitų pataisų užsirašiau kalbėti už, nors prieš tai galvojau kalbėti prieš. Iš tikro universitetai kaunasi dėl užsienio studento, o užsienio studentams atvykus yra sunkumų. Jie patenka į stresinę situaciją – nauja sistema, reikia studijuoti kita kalba, ne gimtąja. Tikrai yra daug apsunkinimų ir į tai reikėtų atsižvelgti. Tos pataisos dabar leidžia demokratiškiau arba laisviau žiūrėti į studentus ir dėl to galime pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvuojantys buvo tikrai už. Kviečiu balsuoti už šio įstatymo priėmimą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 5 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1754(2) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, aš beveik esu įsitikinęs, kad praeis dveji arba treji metai ir mes grįšime prie šito klausimo, kaip jau ne kartą grįždavome prie tų atidaromų landų atvykėliams iš trečiųjų pasaulio valstybių. Per visą savo parlamentinę praktiką mes ne vieną kartą... Aš esu stebėjęs, kada atėję labai liberaliai nusiteikę žmonės sako, mes atsidarome. Praeina treji–ketveri metai ir mes vėl priimame įstatymo pataisas ir uždarome tas juodąsias skylės. Taigi čia tik laiko klausimas, taip pat, žinoma, ir valstybės lėšų klausimas.

11.18 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 50 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1566(2)ES (priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-8 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 50 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1566. Pranešėja – A. Širinskienė. Pasiūlymų nėra priėmimo stadijoje, todėl galime svarstyti pastraipsniui.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu ir 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti priimant šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 4 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1566(2) priimtas. (*Gongas*)

11.19 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4, 8, 11, 12, 13 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1524(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9a klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1524. Pranešėjas – A. Salamakinis, tačiau į tribūną nekviečiu. Priėmimo stadijoje pasiūlymų nėra. Galime priimti pastraipsniui. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 4 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 5 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 6 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 7 straipsniui – „Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas“ – galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl motyvų už, prieš niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti ir pritarti šiam įstatymo projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 80, prieš nėra, susilaikė 10 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1524(3) priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2, 3, 5, 6 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1525(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9b klausimas – Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1525. Pranešėjas – A. Stančikas. Yra pasiūlymų. Prašome į tribūną.

Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

A. STANČIKAS (LVŽSF). Komitetas bendru sutarimu nepritarė.

PIRMININKAS. Nepritare. Galime komitetui nepritarus pritarti visam 2 straipsniui? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Ir dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

A. STANČIKAS (LVŽSF). Taip pat nepritarė.

PIRMININKAS. Nepritare.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu. Ir bendru sutarimu galime pritarti visam šiam straipsniui. Dėl motyvų už, prieš niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti ir pritarti visam įstatymo projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 6 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1525(2) priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15, 20 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1526(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9c klausimas – Tautinio paveldo produktų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1526. Pranešėjas – taip pat A. Stančikas. Pataisų, pasiūlymų nėra. Kviečiu priimti pastraipsniui.

1 straipsniui galime pritarti? Galime. 2 straipsniui pritariame bendru sutarimu. 3 straipsniui pritariame. 4 straipsniui pritariame. 5 straipsniui pritariame. 6 straipsniui pritariame. 7 straipsniui pritariame. 8 straipsniui pritariame. 9 straipsniui pritariame. 10 straipsniui pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų už, prieš neužsirašė Seimo nariai. Kviečiu balsuoti ir pritarti visam projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1526(2) priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1527(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9d klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1527. Pranešėjas – A. Stančikas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti 1 straipsniui. Dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Taip, yra. Komitetas svarstė, bendru sutarimu nepritarė, t. y. bendru sutarimu pritarė iš dalies, tai yra techninio pobūdžio pastaba.

PIRMININKAS. Tokiam suredaguotam 2 straipsnio variantui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai už ir prieš dėl viso projekto. Nėra užsirašiusių Seimo narių. Balsuojame už šį projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 4 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1527(2) priimtas. (*Gongas*)

11.25 val.

Pertekliaus mokesčio cukraus sektoriuje įstatymo Nr. IX-729 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1528(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9e klausimas – Pertekliaus mokesčio cukraus sektoriuje įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1528. Pranešėjas – taip pat A. Stančikas, tačiau jokių pasiūlymų nėra, priimame pastraipsniui.

Vienas straipsnis – 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl motyvų už ir prieš taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuojant pritarti šiam projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 4 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1528(2) priimtas. (*Gongas*)

11.27 val.

Gamybos mokesčio cukraus sektoriuje įstatymo Nr. IX-1762 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1529(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9f klausimas – Gamybos mokesčio cukraus sektoriuje įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1529. Priėmimas.

Priimame pastraipsniui. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1529(2) priimtas. (*Gongas*)

11.27 val.

Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1962(2) (priėmimas)

Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1962. Pranešėjas – taip pat Seimo narys A. Stančikas, tačiau pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra gauta.

Vienas straipsnis, jam galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1962(2) priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1964(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9h klausimas – Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1964. Pranešėjas – taip pat Seimo narys A. Stančikas, tačiau pasiūlymų priėmimo stadijoje negauta.

Galime priimti pastraipsniui? 1 straipsnis. Priimame bendru sutarimu. Dėkoju. 2 straipsnis. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų už ir prieš niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 4 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1964(2) priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 41¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1952(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Vyriausybės įstatymo 41¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1952(2). Pranešėjas – Seimo narys V. Bukauskas, tačiau pasiūlymų priėmimo stadijoje negauta.

Galime priimti pastraipsniui, pranešėjo nekviesame.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Motyvai. Tik motyvus už užsirašė sakyti Seimo nariai. Ar galime balsuoti? Galime. Tada kviečiu balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1952(2) priimtas. (*Gongas*)

11.31 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 9, 15, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1543(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1543(2)ES. Pranešėjas – Seimo narys R. Martinėlis. Kviečiu į tribūną.

Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Komitetas svarstė ir bendru sutarimu (tai buvo techninio pobūdžio pataisa) pritarė. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pritarė. Esant pritarimui galime pritarti visam 3 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

4 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 6 straipsnis – įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu.

Motyvai už. Motyvai už – Seimo narys A. Matulas, tačiau jo nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso šio įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 80, prieš – 2, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1543(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.33 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4838(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4838(2). Pranešėjas – Seimo narys D. Kaminskas. Priimame pastraipsniui.

1 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Galime priimti bendru sutarimu. 2 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Esant pritarimui galime pritarti visam 2 straipsniui bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta.

3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, ačiū, pritarta.

Motyvus už, prieš sakyti niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti ir pritarti visam projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4838(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.35 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1479(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1479. Pranešėja – G. Skaistė. Kviečiu į tribūną. Galime priimti pastraipsniui.

1 straipsniui pasiūlymų nėra. Pirmos redakcijos 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu. 2 straipsniui taip pat pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu.

II skyriaus 3 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Tokiam pasiūlymui galime pritarti. Kitas pasiūlymas taip pat Teisės departamento, jam komitetas taip pat...

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. ...pritarė. Trečias Teisės departamento pasiūlymas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Irgi komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ketvirtas Teisės departamento pasiūlymas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ir dar vienas – penktas Teisės departamento pasiūlymas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė. Ir galime pritarti su tokiais pasiūlymais visam straipsniui bendru sutarimu.

4 straipsnis. Pasiūlymų jam nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Ir galime pritarti visam 5 straipsniui bendru sutarimu.

6 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Ir kitas Teisės departamento pasiūlymas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Taip pat pritarė. Ir galime pritarti visam 6 straipsniui bendru sutarimu.

Ir tada visam naujos redakcijos 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Ir dėl naujos redakcijos 2 straipsnio „Išgaliojimas ir įgyvendinimas“ yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Ir esant pritarimui galime pritarti bendru sutarimu visam 2 straipsniui. Dėkoju pranešėjai.

Motyvai už. Motyvai už – Seimo narė R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Jaunimo politikos pagrindų įstatymas reikalingas tam, kad būtų užtikrintas jaunų žmonių kuo sklandesnis integravimasis į aktyvų visuomenės gyvenimą. Tam reikalingas ir Jaunimo reikalų departamento sklandus darbas, Jaunimo tarybos, koordinatorių pastangos, tam tikras finansavimas, bet visų pirma čia, Seime, turime priimti reikiamas įstatymo pataisas, kurios įvestų naujų darbo su jaunimu formų. Tad, gerbiamieji kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat motyvai už – Seimo narys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Mieli kolegos, labai džiugu, kad tas įstatymas pagaliau bus priimtas, bet, deja, jaunimą turime remti ir skatinti ne tik gražiomis kalbomis, bet ir darbais. Tada, kai bus formuojamas kitų metų biudžetas, turėtume labai atsižvelgti į visą jaunimo politiką ir tą biudžetą tikrai labai padidinti, kad ta politika būtų dar stipresnė ir aktyvesnė. Prašau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ir taip pat motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Pritardamas šitam įstatymo projektui, norėčiau atkreipti valdančiųjų dėmesį, kad naujame Valdininkų reformos įstatyme nelieta departamentų, kurie koordinuotai, nuosekliai galėtų šita tema domėtis, kaupti informaciją, sisteminti ir panašiai. Bus darbas grupių principu, o jos yra sudaromos, išardomos, sudaromos, išardomos, ir neturėsime vienos sistemos. Jeigu mes tokioms nuostatoms, svarstydami tą įstatymą, pritarsime, mūsų lūkesčiai tokiu neblogo įstatymu tiesiog bus neįgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi pritariamieji motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai, visi balsavo už. Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1479(3) priimtas. (*Gongas*)

11.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-887 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2195(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 15 d. nutarimo „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2195. Pranešėjas – Seimo nario R. Šarknickas. Svarstymas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tai techninio pobūdžio dokumentas, Etninės kultūros globos tarybos sudėties pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2195. Kultūros komitete yra sutarta bendru sutarimu. Patikslinu dėl ko – dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties pakeitimo. Profesorius V. Ališauskas išėjo savo noru dėl darbo apkrovos ir vietoj jo yra paskirtas P. Kalnius, Lietuvos katalikų mokslų akademijos teikimu. Jis yra Punsko Lietuvos etnokultūros tyrinėtojas.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti niekas neužsirašė. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti.

Priėmimas. Vienas straipsnis. (*Balsai salėje*) Galime pritarti straipsniui bendru sutarimu. Siūlau ypatingą skubą ir balsuojame dėl viso nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 93, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2195(2) priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2274 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-15a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2274. Pranešėjas – G. Kirkilas. Kviečiu į tribūną.

G. KIRKILAS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo nutarimu kviečiu įtraukti į pavasario sesijos darbų programos III skyrių Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, jį teikia Seimo nariai G. Kirkilas, R. Karbauskis ir S. Skvernelis.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Atsiimu, Pirmininke. Atsiprašau, galvojau, kad dėl svarstymo.

PIRMININKAS. Atsiimate. Nebenori klausti. Diskutuoti daugiau niekas neužsirašė. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Ar galime po svarstymo bendru sutarimu? Galime.

Ir priėmimas. Vienas straipsnis. Straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Ir balsuojame dėl nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 13. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2274) priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2230 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2230. Pranešėjas – taip pat Seimo narys G. Kirkilas. Pateikimas.

G. KIRKILAS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, visi mes, visos partijos politiškai deklaruoja būtinybę įteisinti dvigubą pilietybę. Kaip prisimenate, tai buvo viena iš trijų pagrindinių šimtmečio idėjų. Tačiau dabartinis Referendumo įstatymas, remiantis mūsų praktika, paprasčiausiai neleidžia to realizuoti.

Įstatymo projekto rengimą pirmiausia paskatino anksčiau vykusių referendumų, privalomųjų referendumų, praktika, kai jų nesėkmę nulemdavo būtent pasyvioji piliečių dalis, nedalyvaujanti balsavime. Antra, daugelyje Europos Sąjungos ir kitų demokratinių valstybių taikomi mažesni reikalavimai, teigiamam sprendimui pagrindinę įtaką referendume turi dalyvaujantys balsotojai. Šitą galima lengvai pagrįsti paskutinių referendumų praktika.

Trečia. Šiuo metu galiojančiame Referendumo įstatyme, mūsų manymu, nepakankamai pagrįstai yra įtvirtintos keturios normos dėl privalomojo referendumo sprendimo priėmimo. Todėl mes, įstatymo teikėjai ir iniciatoriai, galvojame tobulinti Referendumo įstatymą, kad būtų labiau atsižvelgiama į piliečių aiškiai išreikštą valią. Pagal dabar galiojančią įstatymą yra keturios skirtingos privalomojo referendumo priėmimo normos.

Pirma. Sprendimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 1 straipsnio nuostatos „Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė respublika“, taip pat dėl 1992 m. birželio 8 d. Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos nesijungimo į posovietines Rytų sąjungas“ pakeitimo yra laikomas priimtu, jeigu tam pritarė ne mažiau kaip 3/4 piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

Antra. Sprendimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos I skirsnio „Lietuvos valstybė“ bei XIV skirsnio „Konstitucijos keitimas“ nuostatų pakeitimo yra laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

Trečias atvejis. Sprendimas dėl kitų klausimų ir įstatymo nuostatų, kurie buvo svarstyti privalomajame referendume, yra laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė dalyvavusių referendumu, bet ne mažiau kaip 1/3 piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

Ketvirta. Sprendimas dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo tarptautinėse organizacijose, jeigu šis dalyvavimas yra susijęs su Lietuvos valstybės organų kompetencijų daliniu perdavimu tarptautinių organizacijų institucijoms ar jurisdikcijai, laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė referendumu dalyvaujančių piliečių.

Jeigu sprendimo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 1 straipsnio nuostatos „Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė respublika“, taip pat dėl 1992 m. birželio 8 d. Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos nesijungimo į posovietines Rytų sąjungas“ pakeitimo norma yra pagrįsta Lietuvos Respublikos Konstitucijos 148 straipsnio nuostatomis, tai kitu atveju, mūsų nuomone, diferencijavimas neturi konstitucinio pagrindo.

Todėl siūloma atsisakyti konstituciškai nepagrįsto privalomųjų referendumų sprendimų priėmimo diferencijavimo, suvienodinti reikalavimus sprendimams dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos I skirsnio „Lietuvos valstybė“ bei XIV skirsnio „Konstitucijos keitimas“ nuostatų pakeitimo, dėl kitų klausimų, įstatymų ar jų nuostatų ir dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo tarptautinėse organizacijose, jei šis dalyvavimas yra susijęs su Lietuvos valstybės organų kompetencijos daliniu perdavimu tarptautinių organizacijų institucijoms ar jų jurisdikcijai.

Siūlome visiems konstituciškai neregamentuotiems sprendimams pasirinkti kompromisinį, šiuo atveju vidurinį variantą. Sprendimas privalomajame referendume yra laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė piliečių, dalyvavusių referendume, bet ne mažiau kaip 1/3 turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

Mūsų manymu, tokie pakeitimai padėtų geriau įgyvendinti piliečių išreikštą valią. Skaičiais tai atrodytų taip: dabar turi dalyvauti pusė, tai yra 1,2 mln. piliečių, tam, kad priimtų sprendimą, reikėtų šiek tiek virš 800 tūkst.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, puikiai suprantame, apie ką kalbama, apie dvigubos... Pilietybės įstatymo pakeitimą ir Konstitucijos dabar susijusius pakeitimus. Krepšinio aikštelėje, kai sunkiai sekasi pataikyti iš trijų taškų zonos, tai ką darai? Stengiesi labiau, treniruojiesi, dirbi. Čia, atrodo, jūs norite keisti taisykles ir nubrėžti trijų taškų zonos linijas šiek tiek arčiau krepšio, kad būtų lengviau pataikyti.

Aš noriu jūsų paklausti, ar iš tikrųjų išnaudoti jau visi resursai, siekiant užtikrinti sėkmingą referendumo dėl dvigubos pilietybės rezultata?

Mes išnaudojome visus resursus, dabar pripažįstame, kad pagal esamą situaciją pralaimėsime, kapituluojame ir todėl keičiame žaidimo taisykles. Aš noriu jūsų paklausti, ar iš tikrųjų jau visi resursai šiandien buvo išnaudoti, kad mes imamės kraštutinių priemonių keisti pamatines žaidimo taisykles?

G. KIRKILAS (*LSDDF*). Ačiū. Matote, palyginimas su krepšiniu yra visiškai neblogas, bet net jeigu ir šiandien sutrumpinsime, išeisime į aikštelę su jumis, sutrumpinsime metru, tai nereiškia, kad mes geriau pataikysime. Vis tiek kuris nors iš mūsų bus geresnis žaidėjas, o kuris nors bus blogesnis.

Ar visi resursai išnaudoti? Leiskite man pasakyti iš savo patirties. Pavyzdžiui, būdamas premjeru aš buvau susitikęs, surinkęs visus Lietuvos Konstitucijos žinovus, teisininkus, profesorius, kurie tik yra Lietuvoje, tada jie vieningai pasakė, nėra kito kelio – tik referendumas. Turėdami omenyje mūsų piliečių dalyvavimą rinkimuose, referendumuose, ar šiandien mes, visi politikai, nesuprantame, kad tas referendumas pagal dabartines taisykles neatneš sėkmės? Tai galime pasakyti 99 % tikslumu. Jeigu mes tai suprantame ir nieko nedarome, vadinasi, nenorime išsaugoti savo piliečių. Aišku, klausimas nėra labai lengvas, bet visos šalys, pradėkime nuo mūsų kaimynių, pavyzdžiui, Lenkija, daro viską, kad išlaikytų ryšius su savo piliečiais. Dar, manau, šį klausimą paaštrino breksitas. Keliems šimtams tūkstančių mūsų piliečių palengva užsidaro ir durys į Europos Sąjungą, kitaip sakant, palengva sunkėja atvykimas pas savo gimines, artimuosius, palengva nutrūksta ryšiai su lietuvybe. Mes puikiai žinome, tie, kurie būname Londone ar Dubline, na, Dublino šiuo atveju neliečia, bet bent jau Londone, kad, deja, jaunoji karta jau beveik nekalba lietuviškai. Jeigu lyginsime mūsų dabartinę emigraciją su prieškarine, kai iš tikrųjų buvo... mūsų emigracija stengėsi savo jėgomis išlaikyti lietuviškus židinius, tai dabartinė emigracija, aišku, yra visiškai kitokia. Ir jeigu mūsų valstybė ir mes nedėsime pastangų išlaikyti, išsaugoti, tai nieko ir nebus. Čia yra vienas iš pasiūlymų.

PIRMININKAS. Ačiū. Primenu, kad klausimas – iki vienos minutės, atsakymas – iki trijų minučių, iš viso diskusija – 10 minučių.

Klausia Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Gerbiamas Gediminai, dėkoju už pristatymą. Aš vis dar formuoju savo nuomonę, kaip žiūrėti į šį klausimą. Aišku, referendumo aušroje tai gali atrodyti kaip tam tikra institucinė inžinerija.

Mano klausimai yra du. Pirmas klausimas. Ar jums neatrodo, kad mes atversime tam tikrą Pandoros skrynią, pasipils pataisos galbūt dėl kitų nuostatų ir apskritai dėl referendumo kitais klausimais? Kartelės nuleidimas, taip? Tai pirmas klausimas.

Ir antras klausimas. Mes čia keistume Konstituciją. Labai svarbus pokytis. Ar nereikėjo prieš tai gal platesnio politinio palaikymo organizuoti, nes aš matau, čia yra trys teikėjai – jūs asmeniškai ir dar du Seimo nariai. Ar tai yra jūsų individuali pozicija, ar tai yra jau frakcijų, koalicijos pozicija? Kaip su ta iniciatyva? Ar čia Vyriausybės ir daugumos iniciatyva, ar jūsų, kaip Seimo narių? Dėkoju.

G. KIRKILAS (*LSDDF*). Ačiū. Aš manau, iniciatoriai iš mūsų frakcijos, tie, kurie pasirašė, tikrai remia šį projektą. Bet aš su jumis sutinku, aišku, reikia platesnės paramos. Aš tikrai labai kviesčiau ir liberalus, manau, tai yra kaip tik labai liberali nuostata šiuo atveju, prisijungti prie to. Bet mes ir teikiame todėl, kad išspręstume klausimą. Nepradėsime diskusijos, nieko nebus. Diskusijų dėl to buvo labai daug. Tik neseniai pasibaigusi mūsų Seimo komisija su Pasaulio lietuvių... beje, šiandien Pasaulio lietuvių bendruomenė parėmė šį projektą labai tvirtai. Tos diskusijos visą laiką vyksta, bet niekas nėra sprendžiama.

Dabar apie Pandoros skrynią. Žinote, aš asmeniškai pasitikiu žmonėmis. Vis dėlto reikia beveik 850 tūkst. piliečių, kurie priimtų protingus sprendimus. Kaip žinote, yra tiesioginės demokratijos šalių ir nebijoma spręsti pačių aštriausių klausimų, pavyzdžiui, Šveicarija. Kiek aš žinau, ten jokių apribojimų, tie, kas nori, dalyvauja, priima sprendimus, dauguma nusprendžia. Reikia pasitikėti savo piliečiais.

Dabar ką reiškia Pandoros skrynia? Ta Pandoros skrynia iš esmės gali atsidaryti tiktai Seime. Mes ir stebėkime, kad ji neatsidarytų. Bet visi kiti apribojimai yra išlikę, todėl aš jokių Pandoros skrynių tikrai nebijau, ir manau, kad šitas sprendimas būtų visiškai teisingas ir demokratiškas, nes mes matome, kad vis mažiau žmonių dalyvauja politiniame gyvenime, rinkimuose ir referendumuose. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad jie taip pat, beje, nepatenkinti ir emigracija, ir kitais klausimais. Jeigu mes norime šiek tiek šitą klausimą švelninti, išsaugoti savo tautą globaliame pasaulyje, aš manau, kad mes turime priimti tokį sprendimą. Priešingu atveju mes tiktai imituosime savo veiksmus, o rezultato nebus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų mes virš 10 metų jau diskutuojame ta tema. Ar jums neatrodo, kad šis klausimas yra svarbus ne tik pretendams išsaugoti gimimą įgytą Lietuvos pilietybę, bet ir jų šeimų nariams, draugams ir kiekvienam lietuviui, kuriam svarbu, kad mūsų tauta neišsivaikščiotu? Tikras lietuvis, gimęs Lietuvoje, priverstas išvykti iš Lietuvos. Perėjęs sunkią integracijos į kitą aplinką kelią, įgijęs ir Europos Sąjungos šalies pilietybę ir kaskart vis svajojantis atvažiuoti į Lietuvą, atvažiuavęs stato namą, kuria tam tikras sąlygas, kad galės sugrįžti, ir staiga gauna Migracijos departamento laišką, kad jis nebėra Lietuvos pilietis, kad Lietuvai to nebereikia. Šiandien gavome Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkės ponios D. Henke laišką iš dviejų pozicijų. Tokie žodžiai: „Pasaulio lietuvių bendruomenė pritaria Lietuvos Respublikos vadovų bei politikų šiuo metu daromiems žingsniams išspręsti pilietybės išsaugojimo...“

PIRMININKAS. Laikas!

A. VINKUS (LSDDF). ...problema ir siekiantiems sudaryti realias sąlygas planuojamo referendumo sėkmei. Antra. Nesutinku, kad pilietybės išsaugojimas yra tik užsienio lietuvių klausimas.“

PIRMININKAS. Laikas!

A. VINKUS (LSDDF). Ir baigiu. „Todėl kviečiu visus išgirsti Pasaulio lietuvių bendruomenės dešimt metų netylantį prašymą pakeisti Referendumo įstatymą, sudarant galimybes Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimą referendume priimti įprasta referendumo nuostatų priėmimo tvarka – pritarus daugiau kaip pusei piliečių, dalyvavusių referendume, bet ne mažiau kaip trečdaliui piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.“ Ačiū.

G. KIRKILAS (LSDDF). Pritariu, gerbiamas daktare. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, turbūt ne vieną kartą politikai yra jau pasimokę, kai stengiasi pritraukti idėją prie įstatymo tam tikrų rėmų palengvinimo. Išeina pakankamai atvirkščias variantas ir tas palengvinimas dar negarantuoja, kad referendumas įvyks taip, kaip mes norime sumąstyti. Visko gali būti. Iš kitos pusės, bus priimtas įstatymas, kuris iš esmės gali išbalansuoti ir politinę sistemą, nes iš tikrųjų mes niekas netikėjome, kad ir informacinės priemonės turi tokią didelę galią, įtakos sferos yra įvairios ir iš tikrųjų nežinia, kas čia darysis po to, kai bus tas įstatymas dėl referendumo priimtas. Ar nemanote, kad vis dėlto mes tokiu savo sprendimu parodome politinės sistemos apskritai nepajėgumą eiti kitu normaliu keliu – ne pritaikydami įstatymus tam tikram atvejui, o savo gebėjimus pritaikydami, kviesdami žmones į referendumą ir įrodydami, kad ir pagal esamas taisykles gali referendumas įvykti?

G. KIRKILAS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Gerbiamas kolega, aišku, pavojų visuomet yra, sutinku, ypač vadinamaisiais hibridinio karo laikais ir plečiantis medijų, ypač socialinių, tinklui, matyt, bus bandoma visokių poveikių... Bet vis tiek mes turime pasitikėti savo žmonėmis ir orientotis į tą mūsų visuomenės dalį, kuri nori aktyviai dalyvauti sprendimuose. Nes, kaip aš sakiau, ligi šiol mūsų referendumus nulemdavo ta dalis, kuriai nerūpėjo tie klausimai. Ji nedalyvaudavo rinkimuose. Mes dabar orientuojamės į šitą, bet gal kaip tiktai toks sprendimas privers dar daugiau žmonių dalyvauti ir pareikšti savo nuomonę.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas baigėsi.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikro darbo grupė, kurią mes sudarėme, dirba ruošdamasi referendumui tomis sąlygomis, kurios galioja dabar. Jeigu kalbėtume apie šį pasiūlymą, jis leistų įgyvendinti šitą pokytį dėl dvigubos pilietybės, taikant įprastą normą.

Kalbant plačiau, visai neseniai, paskutiniame posėdyje, jūsų, ypač Konservatorių frakcijos atstovas A. Kubilius paminėjo, kad iš apklausų, kuriomis, matyt, disponuoja ponas A. Kubilius, matyti, kad palaikymas šito klausimo yra daugiau nei pusės Lietuvos gyventojų, 57 % – buvo minėtas skaičius, jeigu neklystu. Aišku, akivaizdu, kad kalbantis, bendraujant su visuomene aktyviau tas skaičius keistųsi teigiama prasme, bet mes turime suprasti, kad jis vargiai gali pasiekti 90 % ir daugiau. Prie to plano, kuris yra – 90 % visuomenės aktyviosios dalies yra labai daug, bet kalbant apie patį rezultatą paprasčiausiai gali laimėti tie, kurie neateis į referendumą, neateis į rinkimus, ir ta visuomenės dalis nulems sprendimą, kad mes neturėsime to, ko siekiame visi Seime, siekia didžioji dalis visuomenės.

Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, man atrodo, čia mūsų absoliuti dauguma palaiko dvigubos pilietybės idėją ir esame pasiruošę daryti viską, kad tokie sprendimai būtų priimti. Tačiau vėlgi grįžčiau prie krepšinio aikštelės ir priminčiau analogiją, kad kai tau sunkiai sekasi pataikyti iš trijų taškų zonos, tai ką darai? Stengiesi ir dirbi, o ne perbraižai žaidimo aikštelę, krepšinio aukštelę, nubrėždamas trijų taškų zonos liniją šiek tiek arčiau krepšinio, kad pataikyti būtų lengviau.

Tai, man atrodo, mes kaip tik ir darome kapituluodami per anksti ir atsisakydami pareigos stengtis informuoti visuomenę, teikti argumentus, kviesti dalyvauti rinkimuose, skatinti aktyvumą. Vietoj to mes keičiame pamatines valstybės taisykles.

Man atrodo, turėtume ieškoti kitų sprendimų, daugiau investuoti į pastangas pakviesti žmones ateiti į rinkimus ir komunikuoti argumentus, kodėl vis dėlto dviguba pilietybė iš tikrųjų reikalinga. Todėl kviečiu susilaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti po pateikimo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 70, prieš – 5, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta.

Yra pasiūlymas svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitete. Galime pritarti bendru sutarimu? Gerai.

R. Šarknickas nori dar kažką pasiūlyti.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). A. Kubilius šiandien kalbėjo apie Sąjūdį, apie vienybę, apie Lietuvą, apie lietuvius. Labai gaila, kad dauguma vyriausybių... kurie dirbo ir ekonominiu pagrindu, dėl blogos valdymo struktūros išvyko gyventi į užsienį. Dabar antrą kartą jūs parodėte, paspausdami mygtuką kitaip, antrą kartą uždarėte jiems sienas. Bet, dėkui Dievui, daugiau balsų užteko. Tikiuosi, per kitą paspaudimą pasižiūrėsite kitaip.

PIRMININKAS. S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Prašyčiau įtraukti ir svarstyti Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos posėdyje.

PIRMININKAS. Ką tokius?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Dėl referendumo. Komisijoje. (Balsai salėje: „Atsisakyk. Nereikia. Atsisakyk!“)

PIRMININKAS. Atsisako. Dėl datos. Ar gerai būtų birželio 26 diena? Ačiū, pritarta. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš kolegai Robertui norėčiau atsakyti, kad jis leistų balsuoti taip, kaip kiekvienas supranta. Aš šitą idėją irgi suprantu, kad jinai daugeliui lietuvių, gyvenančių užsienyje, yra labai svarbi. Todėl tikriausiai balsuočiau, net jeigu į šį pakeitimą būtų įrašyta, jeigu Naisiai ir aplinkui trys kaimai balsuos už, galima pritarti šitam dalykui. Manau, kad šią tokį atsitraukimą nuo tokio rimto standarto darome kompromiso vardan, palaikykime ir balsuokime taip, kaip vienas ar kitas suprantame.

PIRMININKAS. A. Kubilius. Andriau Kubiliau, kalbėkite.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Labai ačiū. Čia kolega Valstiečių partijos narys paminėjo mano vardą. Aš tik noriu pasakyti, kad gal, kitaip nei nauji Seimo nariai, aš atsakingiau žiūriu į Konstitucijos keitimo galimybes. Gerbiamas Robertas vardan to, kad būtų galima lengviau keisti 12 straip-

snį dėl pilietybės, sutinka mažinti referendumo reikalavimus. Bet jūs pažiūrėkite į 14 straipsnį, kurį taip pat bus galima lengviau keisti, o ten sakoma, kad „Valstybinė kalba – lietuvių kalba“. Tai jūs ruošiatės ir šitą straipsnį galbūt keisti?

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš irgi karštai noriu dvigubos pilietybės, bet tik ne tokiu keliu, keičiant žaidimo taisykles ir atveriant Pandoros skrynią. Čia G. Kirkilas pristatydamas sakė, kad reikia pasitikėti žmonėmis. Pasirodo, mes nepasitikime žmonėmis, kad jie ateis, dar nepasitikime savimi, kad mes sugebėsime įtikinti, kad reikia dalyvauti, nepasitikime niekuo. Mes galvojame, kad žmonės yra tokie buki ir nesupranta. Kada reikėjo, žmonės atėjo ir balsavo. Dėl mūsų stojimo į Europos Sąjungą lygiai taip pat buvo daug susirūpinimo: gal neįstosime, gal žmonės nedalyvaus, gal dar kaip bus, bet referendumas įvyko. Lygiai taip pat dėl Konstitucijos priėmimo referendumas įvyko. Dėl užsienio kariuomenės, sovietų kariuomenės, išvedimo referendumas irgi įvyko.

Mielieji, kada referendumai svarbu žmonėms, kada tas svarbumas yra politikų pakankamai išaiškinamas, jie ateina. Jūs nepasitikite žmonėmis, jūs bandote... Tiek nepasitikite, kad bandote pasilengvinti sau kelią.

PIRMININKAS. Ar tikrai tęsiame dar šią diskusiją be svarstymo? Gal svarstysime ir padiskutuosime? Juliau Sabatauskai, sutinkate nekalbėti? Kalbėkite labai trumpai.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Tikrai stengsiuosi labai trumpai. Aš tik noriu priminti, kad panašus projektas buvo prieš dvejus metus, ir 2016 m. gegužės 25 d. po Teisės departamento pastabų, o ten buvo siūloma du trečdaliai nuo balsavusiųjų, būtent dėl šito straipsnio Teisės ir teisėtvarkos komitetas visais balsais pripažino, kad tai gali prieštarauti Konstitucijai, ir Seimas tokiam sprendimui pritarė. Aš pasakysiu, koks pavojus yra. Šiam projekte suvienodinama visų privalomųjų referendumų galia. Vadinasi, bet koku klausimu, kur bus privalomas referendumas, ar dėl paprasto įstatymo pakeitimo, o šiuo atveju dėl I skirsnio 12 straipsnio pakeitimo, tie patys reikalavimai, iš tikrųjų sukelia pavojų, kad ateityje mes taip galime sugalvoti pakeisti ir kitus Konstitucijos straipsnius, būtent tiek I skirsnio, tiek XIV skirsnio, ypač XIV skirsnio.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tikrųjų labai gaila, kad konservatoriai taip nepasitikti Lietuvos piliečiais, bet džiugu, kad Lietuvos piliečiai jais nepasitikti ir tai pasako per rinkimus. O, grįždama prie 12 straipsnio pataisų, aš manyčiau, kad jūs puikiai matote, kad yra įregistruotas konkretinantis Seimo nario S. Skvernelio ir R. Karbauskio pasiūlymas, kuris tikrai jūsų manipuliacijas padaro pakankamai abstrakčias. Ten aiškiai pasakyta, kad *eina kalba* ne apie kalbą, ne apie kitus dalykus, bet *eina kalba* būtent apie tai, kas yra šiuo metu svarbu Lietuvai, t. y. dvigubą pilietybę, arba, kitaip tariant, lietuvių galėjimą išlaikyti, išvykus į kitas šalis, ir savo valstybės pilietybę.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Pirmiausia noriu priminti poniai A. Širinskienei, kad kalba nevaikšto, kalba neina ir neateina. Gal yra kalbama apie kažką, jeigu mes jau prašnekome valstybine kalba?

Jūs teigiate, kad kažkas čia nepasitikti Lietuvos piliečiais, tai būtent, miela ponai Širinskiene, jūs tą ir demonstruojate. Tai jūs nepasitikite Lietuvos Respublikos piliečiais, palengvindami įvairiausias sąlygas, darydami ir nusižengdami Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Taigi mes pasitikime Lietuvos piliečiais ir mes esame tikri, kad jeigu jie pritaro, o jie pritaro, jie įvykdys visus Konstitucijoje reikalingus ir reglamentuojančius nurodymus. Tai, kad jūs pradėjote rinkimų kampaniją, tai turbūt niekam aiškinti nereikia ir tie populistiniai žingsniai yra daugiau negu apgailėtini.

Kita vertus, aš balsavau už pateikimą šito įstatymo projekto ir iš tikrųjų mes svarstymo stadijoje turėsime galimybę ir pasikalbėti, ir pasiaiškinti su Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovais. Šiandien ponas A. Vinkus teigė, kad jis gavo pranešimą, kažkodėl kiti negavo. Tai, kad kažkokioje erdvėje yra vieno ar kito asmens pasakyti žodžiai, nereiškia, kad jie yra dokumentuoti. Taigi mes turime plačiai išdiskutuoti, susirinkti į Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisiją, nes, paskutiniaisiais duomenimis, buvo visai kitos tendencijos. Taigi nespekuliuokite, mieli ponai, ir iš tikrųjų pagaliau imkitės atsakingo valstybės valdymo. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Jeigu kalbėtume apie vaikščiojimą, tai konservatoriams ir žemė vaikščioja tapdama kilnojama, bet kitas dalykas – dėl Lietuvos piliečių pasitikėjimo. Aš manau, sakyti, kad mūsų piliečiai nubalsuotų, kaip jūs kad sakėte, kad lietuvių kalba nebūtų valstybinė, yra, švelniai tariant, didžiulis jūsų lūpomis išreikštas nepasitikėjimas Lietuvos piliečiais. Aš manau, kad jie vertina savo kalbą ir tikrai to niekada nepadarytų.

PIRMININKAS. Klausimas vertas diskusijos. Gal perkelkime į svarstymą? G. Kirkilas.

G. KIRKILAS (LSDDF). Pirmininke, aš jums labai pritariu. Kolegos, aš kviečiu nesipykti. Yra pateikimas, svarstykime jį ir ieškokime sprendimo. Tai yra vienas iš galimų variantų. Nieko čia neatsitiko. Niekas nieko neišdavė, Konstitucijos nepakeitė, niekas niekam neprieštarauja, Seimo narių iniciatyvos niekada neprieštarauja Konstitucijai, kol Konstitucinis Teismas nepaskelbia. Tai aš siūlau dirbti konstruktyviai ir dalykiškai.

PIRMININKAS. Ir A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Aš kreipiuosi į visus čia esančius ir noriu pasakyti, priimkime ramiai, nesikarščiuokime, neįtarinėkime, nekljuokime etikečių arba kai kurių diagnozių. Nes dažniausiai kljuoja tie, kurie to patys dvigubai daugiau turi. O į mane kreipėsi laišku kaip į Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininką, jis yra paskelbtas mūsų Seimo tinklalapyje. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiami kolegos, noriu iš karto su jumis pasitarti dėl mūsų tolesnio darbo, nes įstatymų projektų daug šiame rytiniame posėdyje. Gal galėtume sutarti, kad darome Vyriausybės tik pusvalandį ir klausia opozicija, tada galėtume tikėtis, kad įstatymai, kurie numatyti rytiniame posėdyje, bus apsvarstyti. Sutariame bendru sutarimu? Vyriausybės pusvalandis ir jis prasidės 13 val. 30 min. Dėkoju už supratimą. Ir dabar... (*Balsai salėje*) Taip, minutėlę. Ponas J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Mes pritariame Vyriausybės pusvalandžiui, bet siūlome, kad klausimų dauguma. Visą laiką klausia tik opozicija. Mes irgi norime paklausti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Tradiciškai būdavo taip, nes dauguma turi daugiau galimybių. Ačiū už jūsų repliką, bet, ko gero... (*Balsai salėje*) Leiskime opozicijai paklausti ir mes, atrodo, laikysimės tos pačios pozicijos, kaip nuolat ir daugelis Seimų tai darė.

12.14 val.

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1833(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1833(2). Svarstymas. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją V. Ačienę pateikti komiteto išvadą.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Šių metų gegužės 23 dieną Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Biudžeto ir finansų komiteto 5 nariams balsavus už, 1 susilaikius, 1 balsavus prieš yra pritarta šito įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymus aptarsime vėliau.

Dabar kviečiu papildomo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę pateikti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstęs projektą pateikė keletą pasiūlymų ir Biudžeto ir finansų komitetui kaip pagrindiniam pateikė papildymą... projektą. Už mūsų pasiūlymus, kuriuos, beje, Biudžeto ir finansų komitetas priėmė, už projektą ir išvadą balsavo: 8 – už, prieš – 1 ir susilaikė 1. Taip pat mes svarstėme ir lydimąjį, nes jis yra labai paprastas, ir buvo pritarta 10 balsavus už.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Vėl kviečiu V. Ačienę. Atsiprašau, diskusija. Nepastebėjau monitoriaus.

Pirmąjį kviečiu kalbėti M. Majauską. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pats klausimas atrodo labai geranoriškas ir idėja graži, bet ji iš tikrųjų kvepia tokiu pigiu populizmu. Ir aš pabandyčiau paaiškinti, kodėl, mano nuomone, taip yra.

Pradėkime nuo to, jog Joniškyje, Radviliškyje, Kupiškyje butai yra dešimt kartų pigesni negu Vilniuje. Ir taip yra ne todėl, kad nėra vietos, kur gyventi, o todėl, kad nėra ką Kupiškyje, Radviliškyje ar Joniškyje veikti, nėra darbo vietų. Nusprendami dar labiau atpiginti tuos butus žmonės, kurie nori įsigyti, mes iš esmės problemos nesprenžiamo, nes problema yra ne ta, kad butai yra labai brangūs, ne ta, kad nekilnojamasis turtas yra per brangus jaunoms šeimoms, bet ta, jog tenai nėra ką jaunoms šeimoms veikti. Tai yra pagrindinė problema, kurios mes šiuo sprendimu niekaip nesprenžiamo.

Taip, tai nėra naujas siūlymas. Vakarų valstybėse panašių siūlymų tikrai yra. Taip pat ir Didžiojoje Britanijoje yra naujoms, jaunoms šeimoms galimybė įsigyti būstą, bet tai yra taikoma miestuose, nes į miestą atvažiavus jaunai šeimai labai labai sunku pradėti gyvenimą, sunku išsnuomoti, sunku įsigyti būstą, bet darbo vieta yra mieste. Ir supranta, jog šeimos važiuoja paskui darbo vietas, o ne paskui būstą, padeda jaunoms šeimoms įsigyti būstą.

Čia mes einame atvirkščiai ir jaunas šeimas siunčiame ten, kur nėra darbo. Ir ar iš tikrųjų jaunos šeimos nusprendžia važiuoti į kaimą ir rajoną, pirma, atsižvelgdamos į būsto kainą, o tik tada nuvažiuoja ir ieško, kur jos galėtų dirbti ir ką galėtų veikti? Iš tikrųjų toks požiūris yra labai keistas ir sunkiai suprantamas.

Be to, šiuo sprendimu yra diskriminuojami vyresni žmonės. Aš kalbu ne todėl, kad esu labai susijaudinęs, nes man 36 metai, o kartelė yra 35 metų, bet man atrodo, iš tikrųjų neteisinga diskriminuoti vyresnius žmones, kurie galbūt iš tikrųjų norėtų keltis į rajonus ieškoti darbo galimybių ten ir apsigyventi. Taip pat mes diskriminuojame išsiskyrusius žmones. Irgi nėra suprantama, kodėl išsiskyrę žmonės turėtų būti diskriminuojami tokiais sprendimais.

Kitas dalykas. Noriu atkreipti dėmesį, kad pagal šiuos kriterijus yra daugiau kaip 100 tūkst. asmenų, gal net keli šimtai tūkstančių asmenų ar 100 tūkst. šeimų, kurios pretenduotų į tokią siūlomą lengvatą, tačiau pagal aiškinamąjį raštą, pagal įstatymo projektą yra numatyta tik 118 šeimų. Mano klausimas, pagal kokius prioritetus iš šimtų tūkstančių bus atrinktos 118 šeimų, kurios gaus tą lengvatą? Aš lankiausi rajonuose, lankiausi kartu V. Ažuolu Naujojoje Akmenėje, puikus vienmandatininkas, tikrai žmonės myli ir džiaugiasi, bet... kokia yra problema? Iš Naujosios Akmenės išvažiavo 30 % žmonių, nepaisant gero vienmandatininko. Išvažiavo ne todėl, kad nėra galimybės įsigyti būstą, ne todėl, kad būstas yra labai brangus, o todėl, kad nėra darbo vietų. Lankiausi Joniškyje, kur taip pat puikus vienmandatininkas V. Gailius. Myli žmonės, džiaugiasi, bet išvažiuoja. Išvažiuoja ne todėl, kad būstas yra brangus, ne todėl, kad nėra kur gyventi, o todėl, kad nėra darbo vietų. Ir vėl, dar ir dar kartą, mes šiuo sprendimu niekaip nesprenžiamo pagrindinės problemos – darbo vietų, bet tokiu iškreiptu būdu sukuriame labai keistas paskatas, kurios gali išvirsti į dalykus, kurių mes visai net neprognozavome. Pavyzdžiui, gali paaiškėti, kad taps labai patrauklu naudotis šia lengvata, apsigyvenant Vilniaus rajone, Kauno rajone, kur šeimos kiekvieną dieną komutuoja, važiuoja į Vilnių dirbti, o gyvena Vilniaus rajone, Kauno rajone arba Klaipėdos rajone. Taigi šis įstatymo projektas, mano giliu įsitikinimu, yra populizmas ir pigus populizmas, nes, kaip matome, tokia parama numatyta tik vos daugiau nei šimtui šeimų, o poreikis pagal kriterijus gali būti labai didelis. Bet realus poreikis iš tikrųjų yra miestuose, ten, kur yra darbo vietų. Labai kviečiu spręsti darbo vietų klausimą, o ne būstų rajonuose, kur jų tikrai ir taip netrūksta. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu S. Gentvilą. Ruošiasi A. Armonaitė.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, mes turime problemą dėl regionų ateities. Tie, kurie nepripažįsta to, turbūt gyvena arba didmiesčiuose, arba tiesiog nenori to pripažinti. Aš suprantu valdančiųjų intenciją padėti regionams, tačiau ar tai yra tinkamas būdas? Aš pabandyčiau argumentuoti, kad tai nėra pats geriausias būdas padėti regionams. Jeigu pasižiūrėtume vidutinio vilniečio butą, tai vidutinis vilnietis gyvena 25 kv. metrų erdvėje. Jeigu pasižiūrėtume Vilniaus rajo-

na, tai vidutinis Vilniaus rajono gyventojas jau gali įpirkti arba gyvena 39 kv. metrų erdvėje. Gal Vilnius labai brangus, gal rajonas pigus, bet jeigu pasižiūrėsime Alytų, tai alytiškis mieste gyvena 28 kv. metrų, o rajone gyvena jau 45 kv. metrų bute. Vadinas, vos ne dvigubai didesnėje erdvėje gyvena Alytaus rajono gyventojas nei Alytaus miesto gyventojas. Ir dabar mes sakome, padėsime regionams, t. y. Alytaus užmiesčio gyventojas galės pretenduoti į paramą įsigyti būstą, o Alytaus miesto gyventojas jau negalės pretenduoti į būstą. Man atrodo, skaičiai rodo visai ką kita – šią dieną pigus būstas ir prieinamas būstas jau yra regionuose. Kaip gerbiamas Mykolas sakė, reikia žiūrėti kitų priežasčių. Šiandien Lietuvos miestuose gyvena 40 % gyventojų. Vis daugiau ir daugiau atvažiuoja į miestus gyventojų, bet jie atvažiuoja dažnai ne iš gero gyvenimo, atvažiuoja dėl studijų, kurti naujas šeimas arba aptarnauti aukštesnę vidutinę klasę, galinčią įpirkti kirpėjo ar auklės paslaugas, ir jie susiduria su problema nusipirkti būstą.

Šiandien, jeigu mes pasižiūrėsime būsto įperkamumo indeksą, tai Vilniuje vidutinis gyventojas, gaunantis vidutinį Vilniaus atlyginimą, turi sumokėti daugiau negu 30 % savo pajamų būstui. Tai jau viršija Lietuvos banko rekomenduojamą normą ir viršija Europos Komisijos normą. O jeigu vidutinis gyventojas, uždirbantis vidutinį atlyginimą, rajone norėtų įpirkti vidutinį būstą, t. y. 55 kv. metrų būstą, tikrai mokėtų mažiau nei 30 % savo atlyginimo. Būsto įperkamumas... sunkiausia yra įsigyti būstą būtent Vilniuje ir kituose didmiesčiuose. Tai kam mes padedame? Ko verta ši parama? Man atrodo, iš esmės reiktų remti didmiesčių gyventojus, nes jie negali įpirkti būsto.

Tačiau, man atrodo, problema yra kita. Kaip mes galime padėti regionams? Ar galime padėti? Lietuva yra paskutinė Europoje, priešpaskutinė Europoje pagal nuomos rinką. Tik 7 % rinkoje esančio būsto yra nuomojama, o Europos Sąjungos vidurkis yra maždaug 33 %. Mes skatiname žmones prisiimti kreditus, ilgalaikius išsipareigojimus, kai absoliuti dauguma jų negali to daryti. Mes turėtume persiorientuoti prie nuomos rinkos, nes tai yra labiau subalansuota. Ką mes darome šią dieną? Tai jau po savaitės pateiksime apmokestinimą nuomojamam būstui. Tai yra dar pa-branginsime nuomos prieinamumą, nes kažkas, įsigijęs antrą butą, turės pradėti mokėti nekilmnojamojo turto mokestį. Ir iš tikrųjų numojamas būstas tų žmonių, kurie jau negali įpirkti būsto, taps dar brangesnis.

Padėti regionams galime visiškai kitaip. Aš suprantu, kad norisi pasikasyti ausį, bet nebūtinai kasytis per viršų, tai mes bandome padaryti šituo įstatymu. Norime padėti regionams, tai reikia *lenciūgą* uždėti ant krumpliaračio ir minti dviratį iš tikrųjų vardan regionų. Papasakosiu tai, kas vyksta šią dieną Danijoje. Danijoje „Venstre“ partija 2015 metų rudenį laimėjo rinkimus ir pasakė, kad 10 % Kopenhagos biurokratų iškraustys į regionus. Metai po rinkimų paskelbė konkursą. 38 savivaldybės dalyvavo šiame konkurse. Šiandien 4 tūkst. Kopenhagos biurokratų ir 1,5 tūkst. mokesčių inspekcijos atstovų iškraustomi į 38 savivaldybes, kurios pasiūlė patalpas, pasiūlė kitką. Konkretios darbo vietos persikrausto su tais pačiais atlyginimais į regionus. Mes tuo tarpu iš 61 tūkst. Lietuvos valstybės tarnautojų žadame perkraustyti vos 349 darbo vietas turinčią Žemės ūkio ministeriją. Tai sudaro tik pusę procento.

PIRMININKĖ. Ačiū, bet jau laikas, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Aš siūlyčiau tikrai, galvojant apie regionų atsigavimą, galvoti tiesiai ir kitaip negu per paramą būstui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu A. Armonaitę. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. ARMONAITĖ (LSF). Sveiki, gerbiami kolegos. Pabandyčiau pateikti galbūt keletą naujų minčių, nekartosiu, kas buvo pasakyta. Jeigu prieš tai kalbėjė mano kolegos minėjo, kad jiems atrodo, jog problema yra viena ir ne taip ją spręsimė, tai aš, tiesą sakant, ne visai suprantu, kokią problemą šitas įstatymo projektas sprendžia, nes atrodo, kad bando išspręsti arba dvi problemas, arba nesprendžia nė vienos. Tai jeigu norima padėti jaunoms šeimoms, jeigu norima padėti visoms jaunoms šeimoms, tai tada reikia kalbėti apie visą Lietuvą, ne tik apie keletą regionų ir 118 šeimų. Jeigu iš tikrųjų nuoširdžiai norima padėti visoms šeimoms.

Kas buvo pasakyta apie galimybes įsitvirtinti didžiuosiuose miestuose, yra visiška tiesa. Pradinis atlyginimas, jūs žinote, karjeros pradžioje yra labai nedidelis net ir Vilniuje, o būsto kainos, nuomos kainos yra milžiniškos. Ar jaunam žmogui mieste yra lengviau įsitvirtinti? Aš manau,

kad jam yra lygiai taip pat sunku, jeigu ne sunkiau. Šitas projektas nesprenžia pagalbos jaunoms šeimoms problemas.

Dabar ar jis sprendžia regionų atgaivinimo problemą? Irgi atrodo, kad ne, nes visi sutaria, kad pirmiausia žmonės į miestus, miestelius, pagaliau į kitas šalis, traukia galimybės. Ar jie ten turės galimybę gauti darbą, ar jie turės galimybę save realizuoti, ar turės galimybę jų vaikai eiti į gerą mokyklą? Ar toje mokykloje iš šitų vaikų nebus tyčiojami ir t. t., ar galės pagaliau galbūt patys kažką sukurti? Galimybės, darbo vietos ir gera sistema, o ne subsidija būstui. Man nėra aišku, kokia problema sprendžiama, o jeigu bandoma išspręsti šias abi problemas, akivaizdu, iš to, kas buvo pasakyta, kad tos problemos nebus išspręstos.

Kas yra dar labai svarbu? Šiuo metu yra pradinio įnašo reguliavimas, jį nustatęs Lietuvos bankas. Imdamas paskolą, tu turi turėti tam tikrą pradinį įnašą. Jeigu valstybė įveda tokią subsidiją, tam tikra prasme ji pradeda subsidijuoti tą pradinį įnašą. Tai vėlgi klausimas – galbūt reikia atsisakyti tokio reguliavimo, jeigu Vyriausybė pradeda kištis ir subsidijuoti. Aš nesu dėl to tikra.

Dar paskutinių pora minčių. Akivaizdu, kad jeigu norime padėti jaunoms šeimoms, aš vis dėlto matau, kad yra intencija padėti jaunoms šeimoms, reikėtų sudaryti joms daugiau galimybių taupyti. Galbūt per gyvybės draudimą su mokestinėmis lengvatomis, galbūt per kitas sistemas. Bet žmonėms tiesiog reikia turėti galimybę sutaupyti, jausti, kad jų santaupos, kad jų sunkiai uždirbami pinigai bus saugūs, ar tai yra pensijų fondai, ar tai yra gyvybės draudimas. Dabar mes Seime ir Vyriausybėje matome visiškai priešingas iniciatyvas.

Paskutinis dalykas. Visiškai sutinku, kad didelio poveikio nebus, jeigu yra investuojama į 118 šeimų. Aiškinamajame rašte pastebėjau, kad planuojama tarsi plėsti programą. Jeigu pradėsime mesti į šią programą dar ir milijonus eurų, tai mes pradėsime (jūs, nes aš neplanuoju palaikyti), jūs tada kištumėtės į rinką. Taip pakeltume dirbtinai nekilnojamojo turto kainas tam tikruose regionuose ir jų kaimyniniuose regionuose.

Iš tikrųjų vis dėlto neaišku, kokia problema sprendžiama. Jeigu regionų problema – tai priemonės visai kitos, jeigu jaunų šeimų – tai tiesiog diskriminuojami jauni žmonės ir jaunos šeimos didžiuosiuose miestuose.

Apskritai noriu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kas vyksta Lietuvoje pastaruoju metu, tokia nauja mada atėjo – faktiškai kiekviena iniciatyva, kiekvienu pasisakymu priešinti didelį miestą su regionu, tarsi didelis miestas ir jo gyventojai kuo nors nusidėjo regiono atžvilgiu. Man atrodo, tokia taktika, tokia strategija niekur nenuves. Juk jeigu gerai žmonės gyvens didžiuosiuose miestuose, tai ir regionai klestės. Jeigu regionuose žmonės norės kurtis, tai ir miestams nuo to bus geriau. Baikime vieną kartą priešinti Lietuvą, nes tai mūsų niekur nenuves.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys. V. Ažuolas dėl vedimo tvarkos? Po diskusijos, gerai?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, prieš mane kalbėję žmonės buvo prieš šeimos stiprinimo įstatymą. Tai suprantama. Todėl jų ir požiūris yra visiškai suprantamas – jiems šito nereikia. Todėl su jais turbūt aš nediskutuosiu. Bet vis dėlto norėčiau kai kuriuos dalykus aptarti.

Iš tikrųjų įstatymas nėra viską apimantis ir jis turbūt vargu ar gali būti viską apimantis. Ar mes galime visus jaunus žmones aprūpinti būstu? Akivaizdus atsakymas – ne! Kai pradėdama argumentuoti populizmu, kodėl mes darome tik dalinį sprendimą, tai čia ir yra populizmas ir net paprasčiausiai tam tikra demagogija arba visiškas nesupratimas, apie ką kalbama, nes visų mes tikrai neišspręsimė. Vadinasi, galime spręsti tiek, kiek mes galime. Aišku, aš tikiuosi, kad šis įstatymas po truputį plėsis ir apims kuo didesnę imtį, bet siūloma startuoti su šiuo procesu. Neturiu dėl ko prieštarauti tam, nes tai yra pradžia. Iki šiol nieko nebuvo.

Aprūpinimo būstu įstatymas nepatinka daug kam, ypač turintiems daug pinigų. Bet mes kalbame apie tuos, kurie neturi daug pinigų ir kurie daugiausia ir emigruoja neturėdami pinigų, neturi, nori užsidirbti būstui. O tie, kurie gali įpirkti, paprastai įsitvirtina ir miestuose, ir visur kitur.

Prioritetas renkantis – pirmiausia reikia pradėti nuo tų, kuriems labiausiai reikia, jeigu mes norime iš tikrųjų stabdyti emigraciją, o ne prisileisti bet kokių darbuotojų ir jie viską mums išspręst. Tai yra visiškai skirtingi požiūriai. Aš manau, šis kaip tik yra labai populistinis: jeigu negalime išspręsti visų problemų, tai nespęskime jokios problemos. Tai yra dar vienas plikiausias populizmas ir tiesiog noras elementariai nedaryti nieko.

Taigi regioninė politika. Jeigu sakoma, kad ji nesvarbi, tai kas yra svarbu? Ar mes manome, kad turime viską sukongcentruoti Vilniuje? Deja, iš to Vilniaus ar Kauno visi irgi traukiasi truputį toliau, važinėja. Dabar transporto problemų nėra, susisiekimas visą laiką gerėja, tai yra natūralūs procesai. Jeigu jauna šeima apsigyvens kokiame rajone, turėdama savo būstą, ar dėl to yra blogai? Ji ieškosis darbo, kaip jai išeina. Taip, ten yra dabar pigiau ir galimybė, todėl valstybė ir gali padėti jiems pagal pigesnę programą. Jeigu mes pradėsime kompensuoti Vilniuje, kaip čia kolegų liberalai siūlė arba gerbiamas M. Majauskas, tai kokią dalį mes čia turėsime daryti, nes čia tokios kainos, kad valstybė tiesiog nepajėgi bus tą dalyką padaryti.

Klausimas toks: ar mes išvis nieko nedarome ir tikrai kalbame, kad jeigu visko negalime padaryti, tai nieko nereikia daryti, ir tada stebime tuos pačius procesus, kaip dabar yra, arba mes kažką darome? Taip, iš tikrųjų aprėptis dabar yra maža. Aš tikiuosi, kad, priimdami Seime biudžetą, mes aprėptį padidinsime, nes iš tikrųjų tie skaičiai, kurie dabar rodomi, neįkvepiantys, dėl būsto programos, bet čia vėl viskas yra mūsų valioje, kaip mes tą dalyką padarysime. Tai kaip čia mes startuojame? Šiuo metu pinigų tikrai tam skirta visiškai simboliškai. Jeigu mes norime, kad žmonės pajautų, ar tikrai mes esame pajėgūs padidinti bent kelis kartus? Sakykime, kiek dabar mes pinigų siūlytume, jeigu mes panaikintume tokias tuščias programas, kai neaišku, kurioje vietoje jaunimas atradinėja save – prie kavos ar prie kortų stalo, tai vietoje tų programų, paleidę šią programą, mes aprėptį iškart galėtume padidinti iki dešimties kartų. Viskas bus tik prioritetų klausimas. Todėl aš iš principo manau, kad tas žingsnis yra gera linkme, jį reikia plėtoti, o ne stabdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Vėl kviečiu V. Ačienę. Yra gauta daug pasiūlymų dėl įstatymo projekto. Mes juos aptarsime.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl 2 straipsnio 2 dalies buvo gauta Seimo narių G. Burokienės, V. Ačienės, A. Kubilienės pasiūlymas. Kuri iš kolegijų pristatote?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Aš pasakau, kad komitetas pasiūlymui nepritarė ir mes šiuo metu atsimame šią pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Jūs atsiimate? Nesvarstome. Dėkoju.

Dėl 2 straipsnio 3 dalies buvo gautas R. Juškos pasiūlymas. Prašom pristatyti savo pasiūlymą.

R. JUŠKA (LSF). Tiesiog grįžęs į apygardą sulaukiau pageidavimų iš jaunų šeimų. Galbūt likimas taip sudėliojo, kad jos, gyvendamos su tėvais bendrabutyje, paveldėjo tai ir tenka jiems mažiau kaip 8 kv. metrai, todėl praranda tokią galimybę kartu gerinti savo gyvenamąjį būstą. Pageidavimas yra, kad ir taip likimas jau juos nuskriaudė, apribojo aštuoniais kvadratais, todėl ir atsirado jų pageidavimu siūlymas, kad į šią normą būtų atsižvelgta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritariama šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ir komiteto...

V. AČIENĖ (LVŽSF). Argumentai. Todėl, kad pats įstatymo tikslas yra padėti jaunos šeimoms, išigyjančioms pirmąjį būstą. Šiuo atveju nebūtų pirmasis būstas ir tai prieštarautų pačiam įstatymo tikslui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Aš manau, kad vis dėlto vertas dėmesio pasiūlymas, nes ne tik reikia, kad sugrįžtų, bet kad ir nepabėgtų. Iš tikrųjų kai kurios gyvenimo sąlygos yra netinkamos, tai žmonės paprasčiausiai išvažiuoja ir iš ten, kur darbo nėra, kaip čia buvo minėta, ir dėl to, kad neįmanomos gyvenimo sąlygos. Galbūt suprantu, kad įstatymas ne dėl to visai, bet galbūt būtų galima ieškoti, praplėsti ir sudaryti galimybes, jeigu žmonės lieka regione ir yra tam tikra problema mažas plotas, tai būtų galima praplėsti, kad vis dėlto žmonės galėtų tą būstą susitvarkyti taip, kad galėtų gyventi? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip minėjau, iš tikrųjų tai yra viena iš priemonių, kuriomis sprendžiamos tam tikros jaunų šeimų problemos. Būtent priemonė, ir konkrečiai – būtent šitai tikslinei grupei. Jeigu mes turime galvoti apie kitas priemones, tada turi būti ir atskira programa, nes tai yra ir kitas mechanizmas, ką kolegų siūlo, ir turėti atitinkamai lėšų tam dalykui

sprešti. Visko į vieną nesukišime arba tada mes diskredituosime pačią šią idėją, nes nieko neišsprendime. Su tiek pinigų uždengti šitas dvi sritis tikrai neįmanoma. Tada reikia daryti kitą priemonę, ką numato Šeimos stiprinimo pagrindų įstatymas, tokią galimybę, bet tada reikia registruoti atskirą sprendimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame dėl R. Juškos pasiūlymo. Balsuojantys už, vadinasi, pritariate Seimo nario R. Juškos pasiūlymui. Komitetas nepritarė.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 35, prieš – 14, susilaikė 40. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gauta grupės Seimo narių – A. Palionio, V. Bukausko, J. Bernatonio, R. Sinkevičiaus pasiūlymas. Kolegos, kuris pristatote? (*Balsai salėje*) Nėra. J. Bernatonis? (*Balsai salėje*)

J. BERNATONIS (LSDDF). Mielieji kolegos, ištis mūsų pasiūlymas labai geras, prašyčiau palaikyti.

PIRMININKĖ. Komitetas šiam geram pasiūlymui kažkodėl nepritarė. Komiteto pranešėja, prašome pakomentuoti kodėl?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė, nes, dar kartą pakartosiu, šio įstatymo tikslas yra padėti jaunoms šeimoms apsirūpinti nuosavu pirmuoju būstu regionų teritorijose. Šiuo pasiūlymu būtų išplečiamas ratas ir, praplėtus finansinės paskatos taikymą, didelė dalis būtų panaudota būstams įsigyti didmiesčiuose. Tai yra pagrindinė priežastis, kodėl yra nepritarė. Tuo labiau kad...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš principo nepritariu komiteto argumentams, kad tai neatitinka Vyriausybės programos dėl paramos jaunimui įsigyjant būstą regionuose. Iš principo, kad jaunimas įsigytų būstą regione, tai jis ne būsto ieško, o darbo vietos. Eliminuoju didžiuosius miestus, eliminuoju kurortus, kur būsto kainos yra lygiai tokios pačios kaip didžiuosiuose miestuose ir jaunimas negali įsigyti, manau, šitas projektas yra paskirtas ir jo ateitis nepasieks to tikslo, kurio mes siekiame. Norėčiau paprašyti Seimo narių, kad palaikytumėte šią pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas turi kitą nuomonę. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, šitas gerbiamojo A. Palionio ir kolegų pasiūlymas yra ir geras, ir prastas. Geras jis tuo, kad ir didmiesčiams siūloma skirti paramą, tai yra per 100 tūkst. gyventojų turinčioms savivaldybėms taip pat siūloma skirti paramą. Blogas jis tuo, kad jis apeliuoja į tai, kad kuo mažiau gyventojų turi savivaldybė, tuo jina *biednesnė* ir mažiau pasiturinti. Taip nėra. Visiškai kitaip – atramos taškas turėtų būti ne gyventojų skaičius, o vidutinis atlyginimo dydis arba būsto kaina, palyginti su Lietuvos vidurkiu, ar dar kas nors. Dabar, kaip gerai sakė A. Armonaitė, Lietuvos didmiesčiai priešinami su Lietuvos rajonais, nes yra rajonų, kurie tikrai pasiturinčiai gyvena, tokie, pavyzdžiui, kaip Mažeikiai, Akmenė ar dar kiti, kurie yra industriniai, ir yra visiškai poprasčiai gyvenantis kaimyninis Skuodas. Tai čia ne gyventojų skaičius iš esmės lemia būsto įperkumą, o regiono ekonominė padėtis. Tai aš labai kviesčiau gerbiamąjį Andrių su kolegomis pataisyti, mielai prisidėčiau, jeigu šita skalė būtų pagal konkrečios savivaldybės ekonominę išsivystymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašome apsispręsti ir balsuoti dėl Seimo narių A. Palionio ir jo kolegų V. Bukausko, J. Bernatonio ir R. Sinkevičiaus pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 21, prieš – 7, susilaikė 72. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas dėl 5 straipsnio, dėl 4 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Dėl 5 straipsnio – Seimo narių V. Ačienės, A. Kubilienės ir G. Burokienės pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. Ar, kolegės, sutinkate?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Taip, sutinkame su komiteto nuomone.

PIRMININKĖ. Sutinkate su komiteto nuomone. Dėkoju. Ir dėl 5 straipsnio taip pat yra Seimo nario R. Juškos pasiūlymas. Prašome pristatyti.

R. JUŠKA (LSF). Tai tiesiog praplečianti mintis, jeigu buvo kalbama apie aštuonis kvadratus, tai dabar čia turbūt tampa dar aiškiau, jeigu neatitinka higienos reikalavimų, jis yra mažesnis. Aišku, jeigu požiūris kaip ir per aną balsavimą, kad jauna šeima turi tilpti ir gyventi, tai galima ir neatsižvelgti. Bet regionuose, norint išspręsti jaunų šeimų apgyvendinimo galimybę, manau, kad

konkurencijos tikrai nėra. Duok Dieve, kad jie atvyktų, kad ten kurtųsi ir gyventų. Todėl ir pateikiau tokį pasiūlymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritariama šitam pasiūlymui, nes dabar galiojantiame įstatyme, tai yra Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti įstatyme, yra aiškiai apibrėžta būsto sąvoka, todėl pasiūlymas būtų perteklinis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės niekas nenori išsakyti. Balsuojame dėl pateikto R. Juškos pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 22, prieš – 8, susilaikė 72. Pasiūlymui nepritariama.

Dėl 6 straipsnio V. Ačienės, A. Kubilienės ir G. Burokienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar, kolegės, sutinkate su komiteto pozicija?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Taip, sutinkame su komitetu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, nesvarstome. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl 8 straipsnio nebuvo, dėl 9 straipsnio nebuvo ir dėl 10 straipsnio nebuvo.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonė už po svarstymo. R. J. Dagys. Prašom, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš minėjau, kad mes turbūt visų problemų neišspręsimė. Tai yra viena iš priemonių, pabrėžiu, viena iš priemonių, kurios galėtų iš dalies spręsti demografines problemas, jaunų žmonių įsitvirtinimo problemas, regionines problemas ir galų gale kai kurias potencialaus skurdo problemas, nes jis skirtas pačias mažiausias pajamas turintiems žmonėms, tai tik toje srityje ir veiks. Kaip viena iš priemonių, ir aš nematau, dėl ko mes turėtume prieštarauti.

Nė viena priemonė neduos absoliučių rezultatų, turi veikti kompleksas. Parama priklauso nuo vaikų skaičiaus, pagrindinės nuostatos yra įdėtos ir, manau, jos yra teisingos. Kolegos kėlė dėl nuomos, pagalbos nuomojant būstą, tai irgi yra problema, kurią galima būtų spręsti, bet vėlgi reikia paskaičiuoti lėšas ir tokiu atveju pamėginti įgyvendinti. Tai yra darbas teisinga kryptimi, todėl siūlau palaikyti šitą įstatymo projektą, kuris, tikiuosi, bus ne formalus dalykas, o plėtojamas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami įstatymų leidėjai, man atrodo, kad jei mes nuoširdžiai tikime, kad tokiais siūlymais išspręsimė mažėjančių gyventojų skaičių regionuose, tai tikrai apgaudinėjame patys save. Dar blogiau, mes, matyt, apgaudinėjame ir gyventojus, suteikdami nepagrįstų lūkesčių, kad tokiomis priemonėmis išspręsimė problemą.

Kaip minėjau, būstas Joniškėje, Kupiškėje, Radviliškėje yra maždaug 10 kartų pigesnis nei būstas Vilniuje. Nejaugi rimtai galvojame, jeigu atpiginsime būstą iki 11 kartų, tai paskatins jaunas šeimas grįžti į rajonus ar neišvažiuoti iš rajonų? Išvažiuoja ir negrįžta ne todėl, kad neturi kur gyventi, o todėl, kad nėra darbo vietų, nėra ką veikti. Spręskime tikrąją problemą, pritraukime investicijas, kurkime darbo vietas, taip paskatinsime šeimas atvažiuoti į rajonus, jos tikrai susimokės ir už nuomą, ir nusipirks būstą, ir tikrai ras priemonių, kaip grįžti į rajonus ir mylėti Lietuvą. Dabar, man atrodo, problemos mes nesprendžiame ir užsiimame pigiu populizmu. Pagal šį projektą yra tik šimtas šeimų, kurioms numatyta parama. Tuo tarpu šiuo metu pagal šiuos kriterijus paramą galėtų gauti keli šimtai tūkstančių. Kaip bus atrinktos tos šeimos? Pajamų ir turto jūs nevertinsite. Jūs sakote, visos šeimos gali pretenduoti, net ir pačios turtingiausios, ir tos, kurios neturtingos. Atkreipsiu dėmesį, kad socialinio būsto jau laukia dešimtys tūkstančių eilėje, o to mes visiškai nesprendžiame. Man atrodo, tokiomis priemonėmis mes neišspręsimė problemos, tik dar labiau supriešinsime ir diskriminuosime. Diskriminuosime vyresnius žmones, vyresnius nei 35 metų žmones, diskriminuosime išsiskyrusias šeimas, diskriminuosime tuos žmones, kurie gyvena miestuose, gal ir paskatinsime tokį atvirkštinį judėjimą ir sprendimą, kuris galbūt net pakiš mums koją...

PIRMININKĖ. Laikas! Laikas, kolega!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...ir gyventojai kelsis į rajonus, į Vilniaus rajoną, Kauno ar Klaipėdos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Įstatymo įsigaliojimas, kaip jūs žinote, nuo 2018 m. liepos 1 d., taigi minėtos sumos ir minėti skaičiai liestų tik pusmetį. Čia mano komentaras, kurį galėjau sau leisti pasakyti. Prašome balsuoti.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 94, prieš – 4, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta. Dėkoju.

12.53 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1834(2) (svarstymas)

Ir lydymasis įstatymo projektas. Kadangi išvados nebuvo iš karto pateiktos, maloniai kviečiu V. Ačiенę dėl lydimojo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1834(2) pateikti komiteto išvadą. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas šių metų gegužės 23 dieną svarstė minėto įstatymo projektą ir komitete buvo pritarta patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 1, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju V. Ačienei. Kviečiu R. Šalaševičiūtę paskelbti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas svarstė projektą ir pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonių išsakyti taip pat niekas nenori. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Po svarstymo pritarta.

12.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 20 d. nutarimo Nr. XIII-1036 „Dėl specialiosios tyrimo komisijos Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Artūriui Skardžiui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2154 (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 20 d. nutarimo „Dėl specialiosios tyrimo komisijos Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Artūriui Skardžiui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2154.

Noriu jums priminti, kad tai yra svarstymo tęsinys. Diskusija jau įvyko. Mes esame gavę pasiūlymų, kuriuos turime apsvastyti. Yra gautas vienas pasiūlymas, kurį pateikė G. Landsbergis. Nematau iniciatoriaus. G. Landsbergis ateina pateikti savo pasiūlymą. G. Landsbergis pateikia pasiūlymą dėl 1 straipsnio – pakeisti komisijos sudėtį. Žodis jums. Prašau. Ar įdėjote kortelę? Ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Atleiskite, kad vėluoju. Išties mes, aišku, suprantame ir ne sykį esame girdėję šios diskusijos priežastis, ir jau daugelis žmonių buvo išsisakę, tačiau aš noriu atkreipti Seimo kolegų dėmesį. Suprantu, kad daugelis iš Valstiečių frakcijos turbūt yra apsisprendę, kaip jie balsuos, tačiau visus, daugumą aspektų, kurie buvo paminėti ponios A. Širinskienės kalbant apie mūsų frakciją, tiesą sakant, būtų galima gražinti lygiai taip pat ir atgal. Tai reiškia, kad gerbiama A. Širinskienė kalbėdama diskusijose ne vieną sykį išsakė savo nuomonę tiek apie A. Skardžių, tiek apie pačią komisijos veiklą, tiek apie apkaltos procesą ir t. t.

Aš manau, kad jeigu jau mes taikome vienodus standartus visiems, sakykime, tai iš tikrųjų nors vieną sykį pamėginkime būti vienodų standartų Seimas. Jeigu jau taikome A. Kubiliui standartus, tai lygiai taip pat taikykime tada ir A. Širinskienei, ji dėl mano pateiktos pataisos tada turėtų pasitraukti iš apkaltos komisijos. Tikiuosi, kad tokio argumento gerbiamiems kolegoms užtenka, ir mes galime būti tikrai garbingi, sąžiningi ir teisingi, ne valstietišškai teisingi, o tiesiog taip, kaip reikia Seime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. S. Gentvilas už pasiūlymą.

S. GENTVILAS (LSF). Viena vertus, G. Landsbergio registruotas pasiūlymas atrodytų lyg minkštas *patrolinimas*, bet aš iš tikrųjų gerbiama Agne esu nusivylęs, nes visa šita diskusija apie A. Skardžių ir jo įtaką energetikos sektoriuje sukasi apie atsinaujinančią energetiką. Pernai, kai

gruodžio 12 dieną Seime persiskirstėme komitetams, gerbiama A. Skardžių jūs į kur atsiuntėte savo balsais? Būtent į Aplinkos apsaugos komitetą, kurio pagrindinė viena iš misijų yra rūpintis atsinaujinančia energetika. Man atrodo, jeigu jau labai gilinamasi ir matoma prieštaravimų energetikos sektoriuje, tai iš tikrųjų gerbiama Agnė turėtų vertinti visokeriopai, o šiuo metu mes turime pirmininkę, kuri neįmatė, neįžiūrėjo šitokių pavojų. Aš manyčiau, kad gerbiamo A. Kubiliaus tariamos nuodėmės su jo sūnumi yra tokios menkos, palyginti su A. Skardžiaus delegavimu į Aplinkos apsaugos komitetą, kad iš tikrųjų G. Landsbergio siūlymas beveik atrodo racionalus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės prieš nėra. Balsuojame dėl G. Landsbergio pasiūlymo, kuriu siūloma įrašyti A. Kubilių ir išbraukti A. Širinskienę. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 110 Seimo narių: už pasiūlymą – 41, prieš – 53, susilaikė 16. Pasiūlymui nepritarta. Dėl viso Seimo nutarimo po svarstymo motyvai. R. Juknevičienė – už.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, svarsčiau svarsčiau ir galvoju – na iš tikrųjų reikia tą A. Kubilių išmesti iš A. Širinskienės vadovaujamos komisijos. Kodėl reikia? Ir seniai reikėjo. Ir ne todėl, kad ten reikia apginti „Gazpromo“ interesus, bet todėl, kad visa ligšiolinė istorija rodo, kad būtent reikia elgtis taip, nes nereikėjo NATO Lietuvoje, nes reikėjo stabdyti Europos Sąjungą Lietuvoje, nes reikėjo „Chevroną“ išvaryti iš Lietuvos, nes reikėjo Visagino atominę sustabdyti, nes reikėjo žemelės referendumo, kuris buvo Krekliui naudingas, nes šiandien A. Kubilių reikia išmesti todėl, kad Kreklius labai nervinasi dėl jo veiklos Ukrainoje. Todėl šitaip sistemiškai A. Kubilius pastaruoju metu yra metamas iš visur. Ant jo (nesakysiu tais pačiais žodžiais, kaip Prezidentė apie vieną žurnalistą pasakė) D. Gaižauskas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete lygiai tą patį daro sistemiškai, plačiai. Todėl aš siūlau neiškristi iš tos sistemos, iš sisteminio veikimo – mesti A. Kubilių iš visur.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nors mano kolegė Rasa su sarkazmu ir ironija perteikė, kaip kokie nors Krekliaus atstovai pasisakytų čia, šioje salėje, bet aš manau, kad vis dėlto rasis sveikos nuovokos ir parlamentinės demokratijos suvokimo šioje Seimo salėje ir ta kryptimi nebus einama. Mes, kaip frakcija, opozicinė frakcija, beje, į šią svarbią komisiją, nes apkalta yra rimtas procesas, delegavome savo atstovą, kuris, kaip manome, geriausiai gali tą uždavinį įgyvendinti. Aš manau, kad be rimto pagrindo opozicijos delegavimas neturėtų būti paneigiamas. Taip, Seimo dauguma gali iš bet kur opozicijos atstovus išmesti, jeigu padarysime šį precedentą, išgalvojusi kokius nors dirbtinius kaltinimus.

Šiuo atveju kaltinimai dėl „Modus grupės“ yra absoliučiai dirbtiniai, jie tikrai nesukuria jokio interesų konflikto A. Kubiliui, jokia teisinė institucija nėra fiksavusi jokio interesų konflikto. Jeigu kas nors mano, kad tokia problema yra, reikia sulaukti atitinkamų institucijų išvados, kad yra tokia problema. Netinka valdančiosios politiniais sprendimais skelbti tokius interesų konflikto verdiktus ir tuo pagrindu šalinti opozicijos atstovus.

Aš kviečiu vis dėlto ramiau pasižiūrėti į situaciją, nedaryti tokio nedemokratiško precedento ir nepritarti pateiktam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos, balsuojame. Visos replikos po balsavimo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 113 Seimo narių: už – 62, prieš – 44, susilaikė 7. (*Triukšmas salėje*) Po svarstymo pritariama. (*Balsai salėje*)

Priėmimas. (*Balsai salėje*) Jūs norėjote repliką po svarstymo? Replika po svarstymo – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Buvo paminėta mano pavardė.

PIRMININKĖ. Ir po balsavimo, taip.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ir po balsavimo.

Rasa, prisiminkime mūsų komisijos darbą, kaip jūs griebėte gelbėti A. Kubilių nuo mano apklausos. (*Balsai salėje*) Oi, jūs ir šitaip darėte, ir replikavote, ir gestikulavote. A. Kubilius neatsakė man į labai daug klausimų. Kai susipažinsite visi su tyrimu ir priedais... Ir Gabrielių man išgelbėjote. Jeigu tokie skaidrūs, tai ateikite pasipasakoti. Jūsų labai daug klausimų liko, gerbiamas Kubiliau. (*Balsai salėje*) Gerbiamasis Landsbergi, aš jums pasakau – išsigandote manęs.

PIRMININKĖ. Neminėkite pavardžių.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Dabar aš jums pasakysiu. Tegul jie pasisako. Jeigu jūs buvote dabar tokie švarūs.

Kitas dalykas. Kubiliau, ant jūsų kelių užaugo monstras, dirbtinė partija, jūs ten klausimų gavote iš manęs daug. „Modus...“ Tai tik, aš jums pasakysiu, labai smulki detalė. Jūs eikite ir aiškinkite dabar visiems žurnalistams. Ten tas tyrimas neatsakė ir apie J. Tamulio ryšius, ir V. Valentinavičiaus, ir visų kitų. Jūs pasakėte: „Mes buvome neįgalūs ką nors padaryti.“ Būdamas premjeru, gavęs slaptos informacijos apie tai, kas vyksta, su įvardytomis milijoninėmis sumomis, kas yra ruošama, jūs pasakėte: „Aš negalėjau nieko padaryti.“ Tada puolė ir Rasa, ir A. Anušauskas, stabdė mano apklausą ir pasakė, kad per daug klausimų turiu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. (...) kolegos!

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Aš jums pasakysiu: tyrimo reikia iš tikrųjų, bet ramiai ir gražiai. Gerbiami konservatoriai, „MG Baltic“ ir Liberalų partija – jums vadovaujant. Pasakysiu taip: tas praskolinimas mūsų nežinia už kokias sumas, palyginti, kas dabar įvyko, yra menkniekis. Štai jums ir visas atsakymas. Tyrimų reikia. Nebijokite. Gabrieliaus, jūs išėjęs prie tribūnos labai gražiai šnekate, atėkite pasipasakoti, ką jūs veikėte „MG Baltic“...

PIRMININKĖ. Replika būna trumpa.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). ...keturis sykis, o ne tris.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, replikos būna trumpos. Replikos būna svarstomu klausimu, o ne apie viską, ką mes žinome šitoje žemėje. Taip, jūs buvote paminėtas.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Aš turiu tik vieną klausimą. Gerbiamas Gaižauskai, o kodėl jūs taip susinervinote? Ar neįvykdėte užduoties? Gavote užduotį rasti ką nors ant konservatorių ir A. Kubiliaus, ir nepavyko. Tai dabar šeiminkas barasi, o jūs nervinatės. Nesinervinkite, nesinervinkite, nusiraminkite, žinokite, padeda, iš patirties žinau. Tikrai nesinervinkite. Žinokite, čia nėra... Žinokite, jūs ne tardytojas, čia mes – visi Seimo nariai. Praeis jums tie nervai, po dešimties metų ištirsime jūsų veiklą ir viskas bus aišku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, nutraukiu replikas. Jeigu mes nei Vyriausybės valandos nenorime, nutraukiu replikas, dirbame toliau.

Priėmimas. V. Rinkevičius – už.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aš dirbu toje komisijoje, aš ne prieš A. Kubilių, bet aš tiesiog noriu padėti kolegai Andriui dėl jo didelio užimtumo. Aš matau, jis dažnai tiesiog pavėluoja į komisiją, kadangi sako, kad tuo pačiu metu vyksta kiti posėdžiai, arba negali visą laiką būti. Šiaip labai aktyvus, iš tiesų reikia pasidžiaugti. Bet dėl didžiulio užimtumo, norėdami palengvinti jo krūvį, kad tiesiog žmogus turėtų šiek tiek daugiau laiko ir kitiems darbams, ir poilsio daugiau, leiskime jam pailsėti ir nedarykime to spaudimo, tegul jis ir kitus darbus spėja padaryti geriau negu dabar. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Prieš kalba – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, ne dėl to, kad čia A. Kubilius, bet dėl to, kad mes trypiame Lietuvos verslą kojomis. „Modus grupė“ investuoja į daugelį šalių, taip pat į Ispaniją, Lenkiją, Lietuvą, taip pat ir į Baltarusiją. „Modus grupė“ užsiima begale veiklų ir jos apyvarta siekia virš 200 mln., audituoja pasaulio geriausi auditoriai. Jeigu mes turime įtarimų, kad kažkas yra blogai su mūsų verslu, tai prašom kreiptis į atsakingas institucijas, bet volioti Lietuvos „Google“ atstovybės vadovą, vieną geresnių ir pažangesnių Lietuvos energetikos sektoriaus įmonių šmeižti taip ir dabar sakyti, kad stebėtojų tarybos narys darė įtaką esminiams dalykams, tai susiejant su A. Skardžiaus tyrimo išvadomis, yra be galo, be galo smulku. Tai atrodo labiau kaip politinis kerštas, o ne kaip gerai argumentuota versija.

Jeigu gerbiamoji A. Širinskienė tikrai norėjo įrodyti galimas sąsajas, tai mes norėtume išgirsti: kokią apyvartos dalį sudaro „Modus grupės“ veikla Baltarusijoje? Ar kiti Apkaltos komisijos veikloje dalyvaujantys Seimo nariai nėra investavę Lietuvoje į saulės energetiką? Ar jų šeimos nariai nėra susiję su saulės energetika arba vėjo energetika? Tai būtų objektyvu. Šiandien mes turime precedentą, kai matome politinį kerštą vienam iš opozicijos narių, ir aš noriu užbėgti tam... Visi argumentai, kurie išsakyti „Modus grupės“ ir konkrečiai A. Kubiliaus sūnaus vardu, kaip stebėtojų tarybos nario vardu, yra labai labai smulkūs ir tikrai neleidžia balsuoti už tokį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – D. Gaižauskas. Prašom dabar kalbėti.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamas Kubiliau, iš tiesų aš niekada nesinervinu, aš tik galbūt emociškai šneku, toks aš jau esu. O ypač, kada turiu klausimų žmonėms labai daug, kai jie man kelia klausimų ir kada jie nėra atsakyti, galbūt tos emocijos man šiek tiek ir sukyla. Bet jos yra teigiamos, nesibaidykite, nes išgąsdinsite Gabrielių, kuris neateina pas mane pasišnekti, net kviečiamas. (*Balsai salėje*) Na, tai Landsbergis, aš apie Landsbergį šneku. (*Plojimai*) Plokite, plokite. Žiūrėkite, aš pasakysiu žodį „Kubilius“ ir jie visi sukils, nes pradės pulti. Esmė tokia. (*Skambinama varpeliu*)

Dabar pasakysiu iš mūsų tyrimo. Klausimų dėl A. Kubiliaus yra labai daug, gerbiamieji. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Truputį tylos, ramiai, viskam savas laikas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Duokite man pasisakyti.

PIRMININKĖ. Dabar jūs kalbate, taip.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Esmė tokia, kad dėl „Modus Group“, jūs tik pažiūrėkite, jie išvis absoliučiai viską neigia. Vienaip ar kitaip, jeigu kažkur kažką prisideda, pirmiausia, ką stengiasi apkaltinti, tai, pavyzdžiui, kitus. Agrokoncernas. Rasa, prie jūsų, prie A. Anušausko, kai darėme tyrimą, kad jis nebūtų selektyvus, specialiai buvo užklaustas VSD vadovas ir STT. Kokios turite informacijos apie Agrokoncerną ir jo įtaką, ir mes tirsime, pasakė. Agrokoncernas net neprilygsta nė vienai įmonei, kurią mes dabar tiriamo, kad darytų įtaką. Tas pats buvo užklausta ir dėl R. Karbauskio. Tačiau po šito užklauso, aš jums sakiau, tai jūs neikite į viešąją erdvę ir nesakykite ko nors, neklaidinkite žmonių. Ką jūs padarėte? Jūs ištiesai tą darėte. Ir paskutinio tyrimo metu tą visą dieną ėjo jūsų komentarai dar nesibaigus. Dėl A. Kubiliaus „Modus Group“ klausimų labai daug, gerbiamas Kubiliau, ir negalėjau aš jūsų visų paklausti. Todėl aš sakau, palaikykite ir tikrai balsuokite už.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūsų laikas. J. Razma. (*Triukšmas, balsai salėje*) Nuomonė prieš. Visos replikos bus kaip nustatyta, kai išsakysime nuomones, po balsavimo – replikos.

Dabar kalba J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, štai ką tik girdėtos kalbos kaip tik patvirtina, kad A. Kubiliaus išbraukimas iš apkaltos komisijos yra tiesiog politinis valstiečių ir žaliųjų sprendimas, žinoma, paremtas jų koalicijos satelitų, o ne kokiais nors objektyviais argumentais grįstas teisinis sprendimas. Nes čia išsikraunama primenant, dėl ko A. Kubiliaus veikla kelia nepasitenkinimą, jis neretai gana aštriai pasisako ir taikliai pasisako, tai dabar visa tai susikoncentravo į tokį smulkų kerštą – na va, išbrauksime iš tos komisijos. Ot, čia padarysime tam A. Kubiliui, tai jis žinos dabar. Yra kaip yra, tokia politinė branda šio Seimo, tai čia nieko turbūt nepakeisi. Tos kalbos nėra ką nors lemiančios. Bet mane stebina šiuo atveju Lenkų rinkimų akcijos frakcijos balsavimas. Ši frakcija lyg ir skelbiasi priklausanti parlamentinei mažumai ir, man atrodo, turėtų jautriai ginti mažumos teises, turėti delegavimą neveikiamą daugumos. Tuo labiau kai kalbama apie A. Kubilių, kuris net rizikuodamas tam tikrais savo asmeniniais politiniais nuostoliais, teikia tokius projektus kaip dėl asmens dokumentų ir galimybės juose rašyti vardus, pavardes ne tik lietuviškom raidėm ir dėl kitų dalykų, kurie, atrodo, yra svarbūs tautinėms bendrijoms, bet štai ši frakcija balsuoja už tai, kad A. Kubilių išmestų.

PIRMININKĖ. Ačiū, jau laikas. Ačiū, gerbiamas Jurgi.

A. Širinskienė – nuomonė už.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš klausausi ir bandau suprasti, kieno interesus bando apginti konservatoriai? A. Kubiliaus, jo sūnaus, „Modus grupės“, Baltarusijos prezidento A. Lukašenkos, kurio administracijai priklausančiose visokiame kontorose yra įsisteigusi „Modus grupė“ savo jėgines.

Kitas dalykas, matyt, jau tie klausimai ir neturėtų greičiausiai kilti, kieno interesams yra atstovaujama, kai pasiskaitai išvadą ir rekomendacijas, vakar priimtas NSGK, kur gana aiškiai yra konstatuojama, kad „MG Baltic“ turėjo ryšių, ir nuotolinių, nuolatinį ryšių su „Rosatomu“, ir tie ryšiai yra įvardinami kaip grėsmė nacionaliniam saugumui. Ir kai pamatai, ir žinai, kad partijos lyderis tų konservatorių vaikščiojo į tokią „MG Baltic“ atstovybę ir bandė derinti dar savo rinkimų programą, tai vėlgi kyla labai daug klausimų. Greičiausiai tada supranti ir tai, kodėl konser-

vatoriai ir šioje kadencijoje nepalaikė gynybai skirtų lešų (*Triukšmas salėje*) padidینimo iki 2 % ir nebalsavo už biudžetą. Tai tikrai siūlau išspręsti tą interesų konfliktą, padėti Seimo nariui A. Kubiliui apsisvalyti ir leisti, aišku, apkaltos komisijai toliau normaliai dirbti be interesų konfliktais supančiotų žmonių. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalba J. Džiugelis – nuomonė prieš.

J. DŽIUGELIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų aš manau, kad mes per daug energijos, laiko ir Lietuvos mokesčių mokėtojų pinigų iššvaistome asmeninems politinėms kovoms tenkinti. Aš manau, kad Seimas turėtų susitelkti ir ieškoti realių sprendimų dėl Lietuvos žmonių gerovės, o ne tuščiai politikuoti. Man labai gaila, kad šitas klausimas taip ilgai yra sprendžiamas čia, Seime, todėl aš asmeniškai manau, kad balsuosiu prieš, ir kviečiu kolegas palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Skaitau dabar specialiosios tyrimo komisijos dėl, dėl, dėl... tai, kas parašyta. Kokia užduotis šitos komisijos darbo? Priimti objektyvų sprendimą, kuris būtų neginčytinas arba kurio paskui nebūtų galima ginčyti Seime, kitaip kalbant, objektyviai, be šešėlio.

Visa ta eiga, kuri dabar vyksta, jau meta šešėlį, kad gali būti sukompromituotas visas komisijos darbas, kad ir kokia būtų išvada. Ir tai yra pagrindinė priežastis, dėl kurios mes pasisakome, kad ponui Andriui reikėtų pasitraukti iš šitos komisijos galbūt ne dėl to, kad yra kažkokių interesų konfliktas arba kažkas susijęs su šituo. (*Triukšmas salėje*) Bet mes kalbame apie tai, kad jeigu yra šešėlis, tai kam šito laikytis? Todėl galvojame, kad, nepaisant jūsų reakcijos, nepaisant jūsų didelės meilės mums, mes pasisakome už komisijos darbo objektyvumą, ir jeigu yra šešėlis, jį reikėtų išsklaidyti. Taigi dėl to balsuojame už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš jau nebe labai suprantu, apie kokias čia komisijas kalba, ypač po Jaroslavo kalbos, bet Lenkų akcija turi priežasčių nervingai gyventi šiais laikais.

Klausimas šiandien yra paprastas: kodėl A. Širinskienė siūlo mane išmesti iš A. Skardžiaus reikalų komisijos? Tai noriu pabrėžti. Kolegos, neapsimeskime naiviais. Ne dėl kokių nors tariamų mano interesų konfliktų ar tariamų mano *biznių* su A. Lukašenka (apie tai jau šiandien kaip ir nebealbama), nes to iš tikrųjų nebuvo ir nėra, o kaltinimai, kad sūnus buvo stebėtojų tarybos nariu irgi nebeturi prasmės, nes sūnus, per pusantrų metų dalyvavęs tik keturiuose stebėtojų tarybos posėdžiuose, iš tų pareigų, kaip žinote, pasitraukė, kad nebūtų galimybės tęsti tas iš piršto išlaužtas insinuacijas. Tas insinuacijas palieku tikros katalikės A. Širinskienės sąžinei, nes ji žino aštuntąjį Dievo įsakymą – nesakyk netiesos.

Bet pagrindinė priežastis, kodėl esu metamas iš A. Skardžiaus komisijos, tai nepridengtas A. Širinskienės noras apsaugoti A. Skardžių nuo komisijos posėdžiuose mano užduodamų nepatogių klausimų dėl Šilutės reikalų. Aš matau, kad mano užduodami klausimai A. Skardžių ir A. Širinskienę stipriai išgąsdino, nors, tiesą sakant, dar ir nesuprantu kodėl. Tačiau akivaizdu, kad išgąsdino, todėl mane reikia išmesti iš komisijos. O A. Skardžiaus gynyba nuo gresiančios apkaltos R. Karbauskui yra svarbiausias šiandien reikalas. Taigi šiandieninis balsavimas yra ne dėl A. Kubiliaus, o yra dėl to, kad R. Karbauskis nurodė A. Širinskienei apsaugoti A. Skardžių nuo A. Kubiliaus klausimų.

Gerbiami valstiečiai, šiandien jūsų apsisprendimo valanda. Aš kreipiuosi į valstiečius, ar jūs už sąžiningumą, ar jūs už A. Skardžių ir A. Širinskienę? Jeigu priimsite sprendimą mane išmesti, aš tai vertinsiu kaip aukštą mano veiklos įvertinimą, panašiai kaip vertinau V. Putino dar 2015 metų sprendimą manęs nebeįsileisti į Rusiją. Kaip matau, Krekliui to dar neužtenka.

Baigdamas noriu pajuokauti. Pajuokaudamas galiu pasakyti, kad man kyla įtarimas, jog A. Širinskienė man jaučia kažkokius specialius jausmus, nes nuolat kelia vis naujus priekaištus, ir aš pradedu galvoti, kad Z. Froidas buvo teišus. O rusiškai tai skamba: „*Kavo liubliu, tavo i bju.*“ (*Juokas salėje*) Aš esu sutrikęs ir nežinau, kaip tokiu atveju elgtis, bet kaip nors susitvarkysiu ir su šiuo nelengvu iššūkiu. (*Juokas salėje, plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuojame, o po to visos replikos bus jūsu valioje, kiek nutarsime replikuoti. (*Šurmulyš salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 60, prieš – 50, susilaikė 4. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII P-2154) priimtas. (*Gongas*) Dėkoju.

Pone E. Gentvilai, liko labai nedaug iki Vyriausybės valandos, ar tikrai norite replikuoti?

E. GENTVILAS (LSF). Aš visiškai sutinku su A. Kubiliaus argumentais, kad ne jo sūnaus veikla, tačiau paties A. Kubiliaus aktyvumas komisijoje yra taikinyš. Tiesą sakant, kai šitaip paneigijama opozicijos teisė patiems nuspręsti, ką deleguoti, aš asmeniškai nesu priėmęs sprendimo, bet nežinau, ar bėra prasmė dirbti kokiose nors komisijoje, kur koku nors pretekstu valdantieji sugalvos opozicinės frakcijos sprendimą paneigti ir ką nors išmesti. Sprendimo nesu priėmęs.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Labai dėkoju ypač Ministrui Pirmininkui S. Skverneliui, kad jis balsavo už tai, kad mane išmestų iš šitos komisijos. (*Balsai salėje*) Čia labai aiškiai parodoma, kad Druskininkų R. Malinausko metodai išmesti opoziciją iš visų kontrolės komisijų tampa šito Seimo pagrindine linija. Gerbiami valdantieji...

PIRMININKĖ. Atsiprašau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...aš tikrai sveikinu su šita didele pažanga.

PIRMININKĖ. J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Taip, tik patikslinti. Mano pasisakymo metu kolegos konservatoriai taip aršiai svarstė, apie kokią čia komisiją yra kalbama – apie tą pačią komisiją, apie tą pačią ir dėl tos pačios buvo balsavimas. Bet jūsu reakcija rodo, kad dar kitoje kokioje nors komisijoje tikriausiai yra koks nors interesų painiojimas. Reikės panagrinėti, gal tikrai bandote ką nors nusišlėpti, o čia išėjo toks niuansas.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Bet balsavimas buvo dėl tos, dėl kurios ir buvo pasisakymas.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskutinė replika – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikro... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Tuoj...

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...mūsu politinė kultūra pasiekė dar neregėtas žemumas. Aš norėčiau visai valdančiajai daugumai, įskaitant lenkus, pasakyti, kad gal jūs kada nors irgi būsite mažumoje. Ar norėtumėte, kad jūsu siūlomą atstovą dauguma imtų ir *nubukuotų* dėl kažkokių išsigalvotų dalykų? (*Balsai salėje*) Tikrai mes čia nusiritome iki R. Malinausko lygio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis kalba G. Landsbergis. Replika.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš labai trumpą remarką tik noriu į tai, kai buvo atkreiptas dėmesys ir į mano kuklų asmenį. Noriu pasakyti, kad jūs, kolega, užsimiršote, kur jūs esate, čia yra parlamentas, mes esame vienodo lygio parlamentariai ir, jeigu jūs turite klausimų, aš kviečiu ateiti pas mane. Jūs nesate tardytojas, jūs neturite lempų šviesos ir turbūt suprantate, ką reiškia teisinė valstybė. Jeigu turite klausimų, kreipkitės į savo kolegą premjerą, kuris dažnai vartoja šį terminą.

Dabar kitas – politinis pareiškimas. „Mes, Tėvynės sąjunga, traukiamės iš visų apkaltos būsimų, esamų komisijų ir nebedalyvausime daugiau valstiečių organizuojamuose tyrimuose, apkaltose ir kituose projektuose.“ (*Plojimai*) Labai teisingai ploja gerbiamas A. Skardžius dėl to, kad jo išgelbėjimo akcija dabar yra pačių valstiečių reikalas, o jie, neabejoju, pasinaudoję šia proga, A. Skardžių ir išgelbės. Aš galėčiau netgi su R. Karbauskiu lažintis šiandien, kad A. Skardžius bus išsuktas, A. Širinskienė prisiims už tai atsakomybę ir bus atrasta gausybė argumentų, kodėl šis žmogus, kuris dabar stovi prie šoninio mikrofono, liks parlamente su visų valstiečių tam skirta parama. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. R. Karbauskis. Replikuokite, galime dirbti iki rytojaus ryto.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Atsiprašau, aš, skirtingai nuo G. Landsbergio, nesilankau įstaigose, kuriose lažinamasi. Čia nėra ta vieta. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Pirmiausia nesuprantu pono G. Landsbergio išsakytų žodžių. Jūs turbūt taip pat prisidedate prie liberalų mano jau įvardintos gaujos, kuri be jokio pagrindo, tiesiog nesuformavo Seimui, kuo esu kaltinamas ir kada neva tie veiksmai padaryti. Atsiverskite ir pasižiūrėkite, tai yra absoliutus vienos verslo grupės nurodymas, kuri jūs vykdytoja... Taip pat esate klapčiukai tos pačios vienos verslo grupės. Tiesiog noriu jums padėkoti, gerbiamasis G. Landsbergi, jūs tiesiog parodėte, kad esate tos pačios gaujos nariai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kolegos, iš tikrųjų reikia ramybės. Mes šiandien apie Sąjūdžio rezoliuciją kalbėjome. Ramybės tikriausiai gerbiamoji kolegė M. Navickienė suteiks, kalbėdama ramiai.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ponui R. Karbauskiui. Žinote, kai kaltinate, kad kažkas su kažkuo išgėrė kavos, būdamas V. M. Kantoro partneriu tam tikrose veiklose, neskamba nei labai korektiškai, nei etiškai jūsų kažkokie svarstymai apie tai, kas yra teisinga ir kas ne. Tai būtų bent jau nuoširdu ir korektiška jums susilaikyti.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Replika posėdžio pirmininkei. Jūs turėtumėte stabdyti kai kuriuos pasisakymus arba frazes. Žodis „gauja“ gali būti gyvulių gauja. Atrodo ne apie tokias gaujas jau keletą posėdį šneka jūsų valdančiosios daugumos kolega A. Skardžius. Jis kalba galimai apie nusikalstamą gaują, vis tą pabrėždamas, įvardindamas gaujos vadus. Praėjusį antradienį įvardino. Aš manau, kad mes nesame kokio nors nusikalstama grupuotė, čia susibėgusi Seime, kur kalbėtume tokiomis kalėjimo tualetu užkulisų kategorijomis, gerbiamasis Skardžiau.

PIRMININKĖ. Pastaba išties teisinga. Manau, Etikos ir procedūrų komisija sureaguos į visus netinkamus šitoje salėje ir šitoje aplinkoje žodžius. Tam mes ir turime Etikos ir procedūrų komisiją.

Minutėlę, įjungsiu mikrofoną. J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turbūt nereikia kalbėti apie tai, ko nėra. Čia du kartus buvo paminėta V. M. Kantoro pavardė. Deja, nė vienoje specialiųjų tarnybų, nei kokioje pažymose nėra... (*Balsai salėje*) Minutėlę, leiskite pabaigti. (*Balsai salėje*) Nebuvo nustatyta...

PIRMININKĖ. Netriukšmaukite. Klausome ir leidžiame dar porą sakinių pasakyti.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). ...nebuvo nustatyta susitikimo atvejų. O priešingai apie kolegas – nustatyta ir patys prisipažino, kad susitikinėjo su „MG Baltic“ atstovais.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replikos išsakytos. Deja, mūsų rytinė darbotvarkė šiek tiek sužlugdyta, norint replikuoti, ilgai kalbėti ir dalyvauti diskusijose. Siūlau dabar pradėti Vyriausybės valandą, po Vyriausybės valandos leisti pateikti ministrui Ž. Vaičiūnui du įstatymų projektų paketus. Vakariniame posėdyje bus opozicinė darbotvarkė ir visi rezerviniai klausimai, kurie nebuvo apsvarstyti dabar.

13.28 val.

Vyriausybės valanda

Pradedame Vyriausybės valandą. Pirmasis klausia G. Landsbergis. Ruošiasi A. Gelūnas.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Klausimas premjerui. Šioje salėje nuskambėjo pasisakymų apie premjerų įgalumą, tvarkantis su įvairiais koncernais.

Premjere, įvertinkite savo įgalumą tvarkytis su Agrokoncernu, jo įtaka partijai, kuri jus delegavo į premjerus, su visokiomis nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios kartu su Seimo nariais organizuoja renginius, tikrina žmonių sveikatą, dovanoja tautinius drabužius ir visa kita.

Gerbiamasis premjere, ar ir mums reikės po 10 metų susirinkti čia dar kartą, ir jūs lygiai taip pat turėsite pasakyti, kad, deja, žinokite, aš nemačiau to Agrokoncerno, jis nebuvo šalia, mes apie jį negirdėjome ir aš nieko negalėjau padaryti. O gal vis dėlto keiskime tradiciją? Gal atsižvelgę į tą tyrimą, kuris, aš manau, buvo... Atliktas tomis sąlygomis, kurios buvo suteiktos, jis buvo atliktas ganėtinai teisingai. Iš tikrųjų aš reiškiu pagarbą ir komiteto pirmininkui. Manau, kad iš to, kas

buvo atrasta, mes turėtume pasimokyti, kas vyksta šiandien, ir padaryti išvadas dabar, dėl dabartinių įvykių, parengti įstatymų projektus, kuriais būtų galima užkardinti visų, pabrėžiu, koncertų įtaką politinėms partijoms.

Premjere, ar jūs esate įgalus parengti įstatymų projektus, kurie tai padarytų?

PIRMININKĖ. Laikas. Prašom atsakyti.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Didžiai gerbiamas Gabrieliau, nežinau, kodėl jūs šį kartą taip nervinatės. Prisimenant praeitą Vyriausybės valandą, prieš savaitę, – brėskime visi, nesinervinkime.

Aš tikrai galiu pasakyti, kad per savo kadencijos laikotarpį, kuriuo esu Vyriausybės vadovas, nesu gavęs nė vienos informacijos, pažymos iš specialiųjų tarnybų apie galimą sąsają su jūsų mīmima įmone ir Valstiečių partija arba kokias kitokias įtakas.

Dėl įgalumo galiu jus irgi patikinti. Dar nuo tų laikų, kai buvau pareigūnas, tikrinuosi sveikata. Tą darau kasmet. Nežinau, gal jūsų nusivylimui, galiu patikinti, kad esu sveikas, darbingas, tikiuosi, kad taip bus ir toliau.

Ir paskutinis dalykas dėl išvadų, kurias, tikiuosi, mes šiame Seime patvirtinsime, tą jūs minėjote. Ten yra aiškios kryptys ir siūlymai Vyriausybei, taip pat ir apie verslo nuo politikos atbėjimą, papildomų saugiklių idėjimą. Tai Vyriausybė pasiryžusi įgyvendinti tas rekomendacijas, nes tyrimo metu buvo nustatyta, kur galimos grėsmės, priimti sprendimus ir pateikti įstatymų projektus. Tikiuosi, kad po dešimties metų ne tik kad nereikės nieko tirti, bet tiesiog nebus... manau, dėl visos mūsų politinės sistemos mes padarysime tuos žingsnius, kad net nereikėtų to svarstyti. Tai, kas buvo daroma du dešimtmečius, daroma, matoma, nereaguojama, bus mūsų istorijos, galbūt politinės istorijos, (...) pamirštas puslapis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi J. Olekas. Ir dar visiems Seimo nariams akcentuoju ir primenu, kaip ir sutarėme bendru sutarimu, 14 val. ministro Ž. Vaičiūno pateikiami du įstatymų paketai.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama švietimo ir mokslo ministre, aš noriu padėkoti. Vakar tikrai solidžiai, gražiai pristatėte Suaugusiųjų mokymo ir Trečiojo amžiaus universitetų programos apimtis ir turinį. Tikrai atrodytų, kad ši sritis labai perspektyvi, nors žinome, kad pensijų reforma Lietuvoje nuolat stringa, kad pensijos tikrai negali užtikrinti šiandien oraus ir laimingo vyresnių žmonių gyvenimo. Ar negalėtumėte pakomentuoti, ar jūs manote, kad galbūt vertėtų investuoti labiau valstybei į šią sritį, t. y. užsiimti rimčiau suaugusių ir ypač garbaus amžiaus žmonių mokymu, nes tai tikrai reikšmingai keičia, vakar girdėjome jų pačių liudijimų, jų gyvenimo kokybę? Kokia jūsų nuomonė?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Manau, kiekvienos valstybės švietimo sistemos paskirtis – užtikrinti ne tik kokybišką išsilavinimą, bet ir sėkmingą integraciją į visuomenę, darbo rinką visiems gyventojams. Kalbėjimas apie mokymąsi visą gyvenimą, tai yra formuluojama jau kelis dešimtmečius Europoje, palengva turi tapti realybe. Ir šiandien yra vystomos veiklos, ir šiandien daug nevyriausybinių ir kitų organizacijų tikrai telkia didelę dalį vyresniojo amžiaus žmonių į Trečiojo amžiaus universitetus ir į įvairių kitų formatų. Todėl, ką ir vakar kalbėjome, tikriausiai yra kelios problematikos. Viena – tai užtikrinti prieigą, užtikrinti galimybę tiek lavintis, tiek mokytis, tiek užsiimti savišvieta. Kita – užtikrinti galimybę ir persikvalifikuoti, mažinant formalus švietimo ir neformalaus švietimo atskirtį.

Šis įstatymas, kuris apibrėžia suaugusiųjų mokymą, tikrai tobulintinas. Mes dabar atliekame peržiūrą, kiek realiai žmonių dalyvauja, tą kelia Švietimo ir mokslo ministerija, tą ir pati bendruomenė įvardina. Tai yra ir apskaitos problema, nes mes tikrai neįvertiname, kiek mūsų žmonių dalyvauja šioje veikloje, todėl pagal šį rodiklį Lietuvos tikrai bene pati prasčiausia pozicija, palyginti su kitomis šalimis. Tampant EBPO nariais, pereinant prie naujų rodiklių, naujos apskaitos, jeigu taip galima pasakyti, šioje srityje, tikrai tikiu, situacija turi keistis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi M. Majauskas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš irgi pradėsiu nuo geros naujienos, kurią perskaičiau „15min.lt“ tinklalapyje. Ten sveikatos ministras teigia, kad penktadaliu padidėja darbo užmokesčio fondas. Reiktų suprasti, kad maždaug 20 % daugiau turėtų gauti gydymo įstaigos, kurios gali priimti pagal suteikiamas paslaugas.

Tačiau kai aš kalbuosi su rajonų ligoninėmis, dažniausiai girdžiu, kad joms padidėja tik 10 %, ir tada pasiekti tą užsibrėžtą 20 % atlyginimo kėlimą niekaip nėra galimybės.

Gerbiamas ministre, kur pradingsta tie jūsų sakyti 20 % ir rajoninei ligoninei pavirsta 10 %? Ar jie nusėda kur nors ministerijoje išmokėti kokiems neteisėtai atleistiems pareigūnams, ar kitiems? Kurioje vietoje? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Net ir labai norėdamas 100 mln. eurų ministerijos darbuotojams priedams išmokėti sunkiai įsivaizduoju, kaip tai būtų galima padaryti. Kaip jau ne kartą esame sakę, bendrą darbo užmokesčio fondą Lietuvoje mes žinome. Virš jo buvo paskaičiuota papildomai 20 % ir tai sudaro apie 100 mln. eurų. Nuo gegužės mėnesio tie pinigai yra įskaičiuoti į įkainius. Įkainiai didinti yra skirtingai. Daugiausia įkainiai didėjo pirminei sveikatos priežiūrai, skubiai medicinos pagalbai, ten, kur yra susiję su gyventojų skaičiumi ir kur labiausiai buvo prarasti tie pinigai. Pinigai yra atiduoti. Bet aš lygiai taip pat ne kartą esu sakęs, kad tai nėra koks nors automatinis pinigų pervedimas ant viršaus to, ką įstaigos turėjo, nes biudžetinio finansavimo, jūs žinote, nėra. Pinigai ateina už paslaugą. Įstaigų iš tikrųjų yra labai skirtinga situacija.

Dar vieną dalyką reikia paminėti – yra ir šakinės sutarties priedas pasirašytas, tai su atlyginimų grindimis, tai reiškia, nustatant minimalius reikalavimus. Su kuo susiduria įstaigos, kurios iš tikrųjų dirba ne visu pajėgumu, kur yra tikrai daug gyventojų, išvažiuojančių gydytis jau ir taip į kitus rajonus, yra ir kitų problemų, žinoma, kad jos gali susidurti su tam tikromis problemomis...

Bet dar vieną dalyką norėčiau akcentuoti. Tokio pažado visiems padidinti 20 % atlyginimą nebuvo. Aš galiu pacituoti labai tiksliai, ką mes esame sutarę su profesinėmis sąjungomis. Tai būtų 20 % didinti darbo užmokesčio fondą, o atlyginimus didinti prioritetą teikiant mažiausiai uždirbantiems, vadinasi, įvedant šitas grindis. Neklaidinkime bent jau mes darbuotojų sakydami, kad visiems turėjo 20 % augti. Taip ir neturėjo būti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nepelnytai praleidau V. Kamblevičių. Suteikiu jam žodį paklausti, o po to klaus M. Majauskas.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Šiandien Europos Žmogaus Teisių Teismas paskelbė, kad Lietuvoje 2005–2006 metais veikė slaptas Jungtinių Amerikos...

PIRMININKĖ. Ko klausiate?

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Vėliau bus klausimas. Visi turi klausyti.

PIRMININKĖ. Visi turi klausyti.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). ...centrinės žvalgybos kalėjimas įtariamiesiems terorizmu laikyti. Dėl neteisėto kalinimo Lietuvoje Strasbūro teismas įpareigojo Lietuvą išmokėti 130 tūkst. eurų Saudo Arabijoje gimusiam palestiniečiui. Teismas konstatavo, jog valdžia žinojo, kad centrinė žvalgyba su juo elgsis taip, kaip draudžia konvencija.

Klausimas premjerui. Ar po minėtų 130 tūkst. eurų atlyginimo pagal Strasbūro teismo sprendimą regresinis reikalavimas bus nukreiptas į kaltuosius Lietuvoje dėl šio kalėjimo įrengimo ir egzistavimo, taip pat slėpusius teismo sprendime konstatuotas aplinkybes? Ar bus sudaryta komisija ištirti Lietuvos melui?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas Seimo nary, yra toks sprendimas. Jis yra skundžiamas. Susipažinę su argumentais, matyt, mes svarstysime tokią galimybę, nes mūsų nacionalinės institucijos nerado įrodymų (dar kai kurie tyrimai nėra baigti), kad būtų galima konstatuoti tokį faktą. Kada turėsime galutinį sprendimą, aišku, tada kils ir atsakomybės klausimas, nes jeigu taip būtų, tai paliečia ir valstybės prestižą, ir pagrindinius principus. Net ir pačiais sunkiausiais nusikaltimais įtariamasis asmuo turi teisę į gynybą, turi teisę, kad būtų paisoma Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, ir to principo turi būti laikomasi, kaip minėjau, bet kokio asmens, net ir įtariamo sunkiausiais nusikaltimais, atžvilgiu. Palaukime galutinių sprendimų ir tikrai mes svarstysime. O atsakymus, matyt, turėtų pateikti, jeigu reikės, matyt, tai turės padaryti tuometiniai šalies vadovai, kurie ar turėjo, ar galėjo, ar žinojo, ar nežinojo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, norėčiau jūsų paklausti ir išsakyti šiek tiek kritikos, bet labai prašau nepradėti nervintis ir kelti balso. Jūs kaip virduliukas kartais pradodate kalbėti iš lėto, bet per minutę užkaistate ir pradodate pykti.

Mano kolega G. Landsbergis jūsų klausė apie konkrečius siūlymus, žinant Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadas, jog verslas darė neleistiną įtaką valstybei, politikams. Klausė jūsų konkrečių siūlymų, bet jūs kažkaip išsisukote nuo atsakymo, sakėte, siūlysimė teisės aktus, žiūrėsime, tirsime, aiškinsimės.

Tai aš noriu dar kartą jūsų perklausti, kad jūs nebėgtumėte nuo atsakymo, o pasakytumėte labai konkrečius dalykus. Ką jūs iš tikrųjų planuojate daryti žinodamas, jog verslas darė neleistiną įtaką valstybės valdymui, gal net bandė užvaldyti? Kokius įstatymų projektus siūlote, ar siūlote keisti partijų finansavimą, ar, kaip čia buvo siūlymai, peržiūrėti žiniasklaidos priemonių licencijas, ar išsireikalauti žalos?

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kokie jūsų, premjere, konkretūs siūlymai? Labai prašau, tik nesinervinkite.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Didžiai gerbiamas Mykolai, aš tikrai nesinervinu. Aišku, nesu tokių šaltų ar abejingų emocijų, kaip pademonstravote jūs, kada buvo galimos tokios asmeninės problemos, na, tikrai nesu toks. Užsivedu, įkaistu, bet dabar pažadu per 2 minutes tikrai to nepadaryti.

Jūs pats iš esmės ir atsakėte į klausimą. Šiandien yra priimtos komiteto išvados, kurių dar oficialių nelabai kas ir matė. Tose išvadose yra siūlymai su konkrečiais pavedimais Vyriausybei. Ką jūs ir paminėjote – ir lobistinė veikla, ir žiniasklaidos savireguliacija ir skaidrumas, politinių partijų finansavimas ir daugelis įstatymų, kurie... Bus siūloma Vyriausybei arba parengti įstatymų projektus, arba sudaryti darbo grupes, ar pateikti siūlymus Seimui. Kada mes šitoje salėje... (*Balsai salėje*) Ką, gerbiamas kolega, ką? Pasiimkite Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadas. Kada šitoje salėje jos bus patvirtintos, ten bus labai aiškiai parašyta, kokie įstatymai ir kas turi būti keičiama. Keisime juos, mes vykdysime, Vyriausybė vykdys Seimo siūlymus po išvadų patvirtinimo ir rekomendacijas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi A. Sysas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už galimybę paklausti. Norėčiau kreiptis į žemės ūkio ministrą. Prieš dvi savaites Kuršių mariose pradėjo masiškai dvėsti žuvis ir Neringos savivaldybė paskelbė ekstremalią situaciją, o priežastis to yra iš esmės Nemunu atitekantis maistingas vanduo, žydintis vanduo, kuris uždusina visą populiaciją. Neringos savivaldybė paskelbė nepaprastąją padėtį, turėjo likviduoti tą situaciją.

Mes su gamtosauginėmis organizacijomis padarėme Neries vandens tyrimą. Nežinau, turbūt net ir iš toli matysite, kad per tris savaites trąšomis palaistytas Neries vanduo visiškai pažaliuoja. Labai norėčiau pagirti Aplinkos ministeriją, kuri iš esmės sutvarkė Lietuvos nuotekų tinklus, bet dabar laikas yra žemės ūkio sektoriui įrodyti, kad jie iš tikrųjų yra žalieji. Norėčiau paklausti, kokių konkrečių žingsnių imsitės, nes šiandien didžiąją Lietuvos vandens teršimo dalį sudaro per daug trąšų panaudojantis žemės ūkis. Ką konkrečiai planuojate daryti?

PIRMININKĖ. Atsakykite.

G. SURPLYŠ. Dėkoju už klausimą. Dar visai neseniai, prieš dvi savaites, buvau Nidoje, klausinėjau apie situaciją. Man buvo pasakyta, kad ta situacija nėra niekuo išskirtinė, jinai yra daugiametė, čia tiesiog yra gamtiniai dalykai. Dėl trąšų ir kitų nutekamųjų medžiagų įtakos yra atliekamos analizės. Mes buvome ir su aplinkos ministru šią savaitę susitikę, apie tai kalbėjomės, taigi tikrai situaciją sprendžiame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi M. Navickienė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Noriu paklausti dėl kadru politikos sveikatos ministro. Prieš kurį laiką su dideliu triukšmu ir pompa buvo atleista pora įstaigų vadovų, apkaltinti blogu darbu ir visais kitais dalykais. Per teismą jie buvo sugražinti į darbą. Na, jūs taikos sutartį pasirašėte, mokesčių mokėtojų pinigėliais sumokėjote išeitines ar ten per draudimus, kitokius dalykus, bet išlaidų mokesčių mokėtojai patyrė.

Dabar panaši situacija. Teismas įgaliojo nedelsiant sugražinti į darbą Ligonijų kasų direktorių. Ką jūs darote? Jūs vėl dabar kreipiatės į STT, kurios suklastotomis arba neteisingsiomis pažymomis... buvo žmogus devynis ar dešimt metų tampomas. Teismas pripažino, kad tai yra neteisinga. Mano klausimas: ar Lietuvoje kas nors vykdo teismo sprendimus, ar jūs kreipiatės į tą pačią

instituciją, kuri jau kartą pateikė klaidinančias pažymas, ir laukiate naujos klaidinančios pažy-
mos, kad tas žmogus negalėtų užimti tos vietos, iš kurios buvo iškrapštytas...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SYSAS (LSDPF). ...dėl tokių pažymų?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Pirmiausia reaguosiu į pirmą dalį – dėl atleistų va-
dovų. Tai, kad mes sudarome taikos sutartį, aš manau, yra racionalus sprendimo būdas. Jeigu
mes sugebame apsaugoti įstaigas nuo kelių šimtų tūkstančių lėšų iššvaistymo, dėl ko tie vadovai
paprastai ir atsisveikina su savo postais, sudarydami taikos sutartis ir tokių žmonių negražinda-
mi į darbą, aš manau, tai yra normalus sprendimas. Mes teisinėmis priemonėmis išsprendžiame
problemas, kurių niekas nesprendė, po dvejus, po trejus metus vatalojo iš tikrųjų nespėdami ir
tuos vadovus laikydami, nežinau, bijodami priiimti atsakomybę.

Dabar dėl tarnybų. Aš nežinau, ar čia labai gerai, kai Seimo salėje yra mėtomi kaltinimai
Specialiųjų tyrimų tarnybai ar kitoms tarnyboms, abejojama jų pažymomis ir panašiai. Jeigu jūs
turite kažkokių faktinių duomenų, nežinau, kažkur juos reikėtų pateikti. Mano prievolė yra savo
darbo vietoje prašyti pažy- mos tokiu atveju ir teisininkų išaiškinimo, net ir gražinant žmogų į dar-
bą, nes buvo teisinių problemų, tęsiasi kai kurie teisminiai procesai ir panašiai. Aš suprantu, jūs
siūlytumėte man neklausti nei apie žmogaus reputaciją, nei apie pažeidimus, tiesiog automatiš-
kai priimti sprendimus. Aš manau kitaip. Tariamės su teisininkais, tikrai ta situacija nėra sveika,
nėra gera visomis prasmėmis, nes ir institucijai trukdo dirbti. Bet aš tikiuosi, kad mes racionaliai
išspręsimė. O pažy- mos aš tikrai sulauksiu, nes aš nežinau ir tikrai nedirštu kaltinti specialiųjų
tarnybų, kokių pažy- mų mes privalome reikalauti kokioms nors suklastotoms pažy- moms.

(*Balsai salėje: „Ar vykdomas teismo sprendimas?“*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Patikslinkite klausimą. A. Sysas tikslina klausimą, nes...

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš klausiau, ar jūs ruošiatės vykdyti teismo
sprendimą? Ten parašyta: „Nedelsiant vykdyti teismo sprendimą.“

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Jūs vykdysite ar ne? O kad papasakojote man gražią istoriją, tai aš žinojau
tą istoriją.

PIRMININKĖ. Trumpai patikslinome, trumpai atsakykite.

A. VERYGA (LVŽSF). Elgsimės taip, kaip priklauso teisiškai, ir vykdysime tai, ką teismas įpa-
reigojo, kai gausime pažy- mą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Navickienė. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Mano pirminis klausimas, kurį buvau pasiruošusi, buvo skirtas
naujam teisingumo ministrui, bet po šiandienos paskutinio klausimo svarstymo, visgi norėčiau
kreiptis į premjerą S. Skvernelį. Šiandien turėjau galimybę dalyvauti jūsų frakcijos surengtuose
tam tikruose selektyvaus teisingumo mokymuose, bent jau man taip kažkaip pasirodė, su tam
tikrais aspektais, kad galimai vykdysite tą teisingumą po apklausų pas poną D. Gaižauską. Ta in-
tonacija tokia ir bendra tendencija, bent jau man pasirodė, gana šiurpi, svarstant šitą klausimą
šiandien. Gaila, kad ši sykį jūs kažkodėl palaikėte R. Karbauskio ir A. Širinskienės A. Skardžiaus
gelbėjimo nuo A. Kubiliaus planą, nes man visada atrodė, kad jūs kitaip ir gana principingai ver-
tinote esminius klausimus, susijusius su valstybės skaidrinimo dalykais ir kitais prioritetais, atro-
dė, kad jūsų požiūris yra kitoks. Aš norėčiau paklausti, kaip jūs vertinate tokį savo frakcijos kole-
gų toną...

PIRMININKĖ. Laikas, kolege!

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). ...kalbant su savo kolegomis? Ką asmeniškai darysite, jeigu, tar-
kime, šiandien pateiktas išvadas bus bandoma naudoti tik rinkimų kampanijų rezultatams, o ne
valstybės valdymui skaidrinti? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama kolege. Iš tiesų niekas nesikeičia, mano požiūris iš-
lieka. Bet jūs šioje istorijoje tokią frazę irgi paminėjote: „Gelbėjo frakciją, poną A. Skardžių nuo
pono A. Kubiliaus.“ Tikrai toks interpretavimas, matyt, nėra tinkamas. Visi Seimo nariai, daly-
vaujantys komisijoje... nereikėtų gelbėti kažką nuo kažko. Tiesiog turi būti tokia situacija, kad

nesudarytų menkiausių abejonių dėl galbūt galimo interesų konflikto, ar menamo, ar galimo interesų konflikto, ir nebūtų galima ateityje vėl spekuliuoti, kad kas nors buvo suinteresuotas, asmeniškai turėdamas problemų, priimti vienokias ar kitokias komisijos išvadas. Aš tikrai nematau pagrindo net tokioms aistroms kilti. Galbūt kolega Andrius galėjo pats tą padaryti – pakeisti į kitą frakcijos narį, tokių precedentų Seime yra buvę, ir ne vienas. Emocijos, matyt, kyla, užverda. Su prantu, sesija išibėgėjusi, krūvis didelis. Taigi niekas nesikeičia.

Kalbant apie išvadų patvirtinimą, aš tikiuosi, kad tikrai mes Seime jas patvirtinsime. Kol kas jų nėra, yra komiteto pritarta, bet ne visi dar skaitė. Aš irgi paskaičiau ne visai tikslų variantą, kuris man buvo prieinamas, bet tikiuosi gauti oficialų ir visą. Skaitant tas rekomendacijas, aš tą pasakiau viešai, dauguma jų yra tikrai pagal tas kryptis, ką komitetas nustatė, kur yra mūsų pūliniai, problemos, susijusios su skaidrumu, su politinių partijų finansavimu ir t. t. Dėl daugelio tų Vyriausybės pozicija, aš ir šiandien galiu sakyti, *a priori* sutampa. Mes tikrai, tikiuosi, įgyvendinsime tas rekomendacijas, kurias čia, Seime, mes patvirtinsime. Tai net jokio kitokio pamąstymo negali būti, aš to nekeičiu. Tos komisijos išvados nebuvo skirtos kažkam – ar politinei reklamai daryti, ar rinkimuose naudoti. Jeigu mes tokių tikslų turėjome, tai nereikėjo nieko daryti. Tikslas yra vienintelis ir, manau, jis turi būti atspindėtas, kad mes padarytume išvadas ir teisinę bazę pakeistume taip, kaip jūsų kolega sakė, kad nereikėtų po 10 metų tokių klausimų net kelti. Ir manau, mes tą pajėgūs padaryti visi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia G. Vaičekauskas. Ruošiasi R. Budbergytė.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū, pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas teisingumo ministras, kas vyksta Pravieniškių pataisos namuose? Kai pradėjo iš Alytaus vežti nuteistuosius, tai ten, cituoju vieną portalą: „Ten susivienijo pataisos namų darbuotojai ir smurtautojai.“ Gal galėtumėte pakomentuoti vakarykščius įvykius? Ačiū.

E. JANKEVIČIUS. Kadangi vyksta remonto darbai ir tas patalpas, kurios yra remontuojamos, reikia atlaisvinti, todėl žmonės yra perkeliama kitur. Įvyko tam tikrų nesusipratimų, kurie šiandien jau yra išspręsti, ir Kalėjimų departamentas yra... arba tuoj pat padarys pareiškimą su visais išaiškinimais.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. Budbergytė, maloniai kviečiu paklausti. Ruošiasi M. Adomėnas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šiandien premjeras viešai pasakė, kad tinkamas Europos Sąjungos lėšų investavimas yra vienas iš didžiausių iššūkių. Man yra labai gerai žinoma, kad Finansų ministerija deda tikrai daug pastangų, kad tas investavimas būtų kokybiškas ir kad tos lėšos būtų tikrai skirtos svarbiausioms sritims, kur mums reikia tos paramos mažinant ir socialinę atskirtį, ir kita. Tačiau šiandien aš norėčiau paklausti, matyt, vidaus reikalų ministro. Kovo mėnesį, kai buvo pristatoma padėtis dėl Europos Sąjungos lėšų įsisavinimo Europos reikalų komitete, buvo pastebėjimas, kad yra labai susilpnėję administraciniai gebėjimai ministerijose tų asmenų, sakykime, poskyrių, skyrių asmenų, kurie dirba su Europos Sąjungos lėšomis ir kurie gali prisidėti.

Sakykite, gerbiamas ministre, kaip vis dėlto yra, ar tie administraciniai gebėjimai yra susilpnėję tiek, kad jūs, kaip sakoma, vis nerandate galimybių peržiūrėti apmokėjimo padoriau bent jau valstybės tarnyboje, kad žmonės galėtų dirbti ir dirbti tikrai kokybiškai?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Negalėčiau pasakyti, kad tuose departamentuose yra didelis žmonių pokytis, ir tapus ministru (jau dabar pusantrų metų) nėra ten didelio žmonių pokyčio. Vadovai ir vieno departamento, ir regioninio departamento – gerbiama E. Mielienė ir G. Česonis jau dirba daug metų, tikrai geri specialistai. Aišku, visada mes randame trūkumų ir apie ką galime pakalbėti. Taip, jie turi komandą, vieni žmonės ateina, kiti išeina, bet vėlgi tikrai darbai vyksta stabiliai. Dėl to prisiimti kaltę, kad administraciniai gebėjimai yra susilpnėję Vidaus reikalų ministerijoje, tikrai negalėčiau.

Galbūt apskritai yra kalbama, nes Vidaus reikalų ministerija yra atsakinga už du prioritetus: antrą ir dešimtą. Mes stengiamės įgyvendinti ir daryti, ir taisykles tvirtinti, ir bendradarbiauti su Valstybės kontrole kaip įmanoma efektyviau, geriau ir veiksmingiau. Tas iššūkis yra didžiausias efektyvus investavimas į vieną ar kitą prioritetą... prioriteto lėšas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norite patikslinti? Kolegė R. Budbergytė. Prašau. Trumpai suteiksiu žodį.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDFP*). Aš tikrai neklausiu apie Vidaus reikalų ministerijos. Neturiu... Gal premjeras gali atsakyti? Labai ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Jūs, kolege, esate visiškai teisi. Iš tikrųjų tie specialistai, kurie dirba su Europos Sąjungos lėšomis, struktūriniais fondais, yra paklausūs rinkoje. Jeigu mes negalime konkuruoti, vadinasi, žmonės eina, keičia pozicijas.

Atsakymas į tą klausimą iš tikrųjų yra čia, šiuose garbinguose rūmuose. Valstybės tarnybos įstatymas dabar jau papildomuose komitetuose apsvarstytas, ir jeigu mes bendrai sugebėtume jį šitoje sesijoje priimti (jis įsigaliojotų nuo sausio 1 dienos), mes atvertume galimybes pačioms institucijoms konkurencingais atlyginimais pasisamdyti galbūt mažiau, bet tikrai specialistų, kurie turėtų perspektyvą ir norą dirbti. Jeigu mes čia nesuvaldysime, iš tiesų atsiras didžiulė problema kalbant apie Europos Sąjungos lėšų panaudojimą, nes dabartinės investicijos ir investavimas keičiant biudžeto lėšas į struktūrines reformas, kurios duos rezultatus vėliau, yra labai svarbus dalykas. Kita perspektyva nėra tokia džiugi šiandien pagal pirminius skaičius, kaip galbūt kam nors atrodė, kad bus. Todėl čia yra ateities pagrindas. To įstatymo priėmimas, tą aš irgi prašau palaikyti, jūs esate opozicinė frakcija, labai svarbus, kad galėtume valstybės tarnybai tikrai duoti kitą impulsą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Premjere, turbūt pačiam, kaip Nacionalinės gynybos tarybos nariui, reikėtų šį klausimą skirti. Vakar ir užvakar gyvenome pasikėsinimo į A. Babčenką peripetijomis. Iš tikrųjų nenoriu kvestionuoti jų saugumo tarnybų sprendimų, bet faktas yra tas, kad, atrodo, samdomi žudikai galėjo kirsti Ukrainos sieną ir buvo tikrai žinios apie rengiamą pasikėsinimą.

Dabar dėl ko tai mums yra svarbu? Lietuvoje gyvena labai daug persikėlusiu, nuo politinių persekiojimų pabėgusių žmonių – disidentų, žurnalistų iš Rusijos. Ta bendruomenė tikrai auga per pastaruosius keletą metų. Ar mūsų saugumo tarnybos seka šią situaciją ir ar galima užtikrinti, kad panašus pavojus negresia čia prieglobstį radusiems ir manantiems, kad pabėgo nuo kraugeriško V. Putino režimo, disidentams, žurnalistams ir laisvos Rusijos šalininkams?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimą. Noriu patikslinti, kad esu Valstybės gynybos tarybos narys pagal pareigas.

Tikrai teisingas jūsų pastebėjimas. Galiu patikinti, kad ir dabar, buvo praeitą savaitę šviežias renginys, susijęs su Rusijos opozicijos lyderių buvimu, tiek užsienio reikalų ministras, tiek ir mūsų specialiosios tarnybos... Aš pats tuo asmeniškai domėjausi ir kalbėjau, ar tikrai tinkamas saugumas užtikrinamas, nes mes tiesiog galime susidurti su provokacija, kai mūsų šalyje bus bandoma padaryti tai, kas buvo, sakykim, Jungtinėje Karalystėje ar... Vėlgi nekalbame apie istoriją Ukrainoje, tegul tai būna tų tarnybų darbo metodai, tikslai. Mes jų nežinome.

Faktas, kad tarnybos čia skiria padidintą dėmesį, kad bet koku atveju išvengtume ir galimos provokacijos ir, aišku, apsaugotume tuos asmenis, kurie yra čia, kurie gauna... ar tiesiog laikinai atvažiuoja. Dėmesys yra skiriamas pakankamas. Pasakymas šiandien, jog šimtu procentų mes galime pasakyti, kad nebus įvykdytas šalyje vienas ar kitas kriminalinis nusikaltimas, turbūt naiviai skambėtų, bet tarnybos deda pastangas ir užkardoma, kad tokių dalykų nebūtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinė klausia A. Armonaitė. Prašau.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Mano klausimas švietimo ir mokslo ministrei. Ministre, jūs priėmėte sprendimą dėl brandos egzaminų – bent aštuonis ar devynis organizuoti šeštadieniais, tačiau nenumatėte lėšų apmokėti už mokytojų darbą šeštadieniais. Savivaldybės pačios turi planuoti *ekstra* finansus vidury metų. Pavyzdžiui, Vilniaus miesto savivaldybė tam turėjo atseikėti netgi 250 tūkst. eurų, nes, kaip žinoma, savaitgaliais darbas yra dar labiau apmokamas.

Kaip jūs vis dėlto vertinate tokį veiksma šiuo atveju, kai vis daugiau dėmesio norime skirti mokytojo profesijos prestižui, norime atlyginimus kelti, bet Švietimo ir mokslo ministerija taip suplanuoja darbą ir nenumato resursų, kurie yra jos kompetencija ir jos žinioje?

Būsi dėkinga už atsakymą.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Kiekvienais metais valstybinių egzaminų sesija yra tikrai ypatingas ir labai jautrus metas ir mokykloms, ir visiems, kurie tuo susiję. Noriu tik atkreipti

jūsų dėmesį, kad tikrai ne savivaldybių iš esmės lėšomis yra finansuojamas mokytojų darbo apmokėjimas valstybinių brandos egzaminu metu, lėšos yra mokytojams skiriamos. Atskirose savivaldybėse tų mokytojų tikrai dalyvauja daugiau ir mokytojai dirba savaitgaliais, bet vertinimas vėlgi vyksta ir darbo dienomis, todėl yra numatytos lėšos. Jų nepakanka bendrai mokytojams apmokėti, tai yra tiesa, todėl ir teikiame siūlymą dėl etatinio mokytojų apmokėjimo. Juo ir būtų numatoma galimybė mokytojams apmokėti už darbą, kuris yra susijęs ne vien su pamokų vedimu ir pasirengimu pamokoms, bet ir su visa kita veikla, kaip egzaminų ar kitokių testų taisymas, tai irgi yra mokytojų darbas ir tam tikrai yra numatytos papildomos lėšos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Vyriausybės valandą baigėme. Dėkojame ministrams už atsakymus, jums, kolegos, už klausimus. Kaip ir sutarėme, dar leisime ministrui Ž. Vaičiūnui pateikti du įstatymų paketus. Dėkojame, kolegoms, kurie sutinka savo pietų pertrauką skirti tam, nes mes šiek tiek ilgiau dirbome prie kitų įstatymų projektų.

14.01 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 6, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIP-2161, Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 1, 2, 3, 5, 11, 12, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2162, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2163, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymo Nr. IX-466 2 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIIIP-2164, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 priedo pakeitimo projektas Nr. XIIIP-2165, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2166 (*pateikimas*)

Kviečiu į tribūną pateikti Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIIP-2161 ir kartu lydimuosius įstatymų projektus – nuo projekto Nr. XIIIP-2162 iki projekto Nr. XIIIP-2166. Gerbiamas ministre, pateikimas. Žodis jums.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiu Energetikos įstatymo ir penkių susijusių įstatymų pakeitimo ir papildymo įstatymų projektus. Šių įstatymų projektų pagrindinis tikslas yra sukurti teisinį pagrindą naujai viešajai įstaigai – Lietuvos energetikos agentūrai – steigti. Planuojama, kad ši agentūra veiklą pradėtų nuo 2019 m. sausio 1 d. Po naujos viešosios įstaigos įsteigimo būtų pradėtos dviejų šiuo metu veikiančių valstybės įmonių, t. y. Energetikos agentūros ir Lietuvos naftos produktų agentūros, likvidavimo procedūros.

Naujoji agentūra vykdys šiuo metu Energetikos agentūros ir Naftos produktų agentūros vykdomas funkcijas, taip pat kitas naujas funkcijas, kurios svarbios energetikos sektoriui efektyviai funkcionuoti. Pavyzdžiui, teiks pasiūlymus Energetikos ministerijai, kad Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija būtų įgyvendinama, tobulinama, atnaujinama laiku, vykdys strategijos įgyvendinimo priemonių plano stebėseną, rinks ir sistemins energetikos sektoriaus duomenis, iš principo atliks kompetencijų centro funkcijas. Svarbu pabrėžti, kad šiuo metu Seime svarstomoje atnaujintoje strategijoje, Energetikos strategijoje, taip pat numatyta būtinybė steigti tokią įstaigą, kuri analizuotų energetikos sektoriaus tendencijas ir prižiūrėtų strategijos įgyvendinimą.

Priėmus įstatymų projektus ir vietoje dviejų šiuo metu veikiančių įmonių įsteigus vieną, bus optimizuotos bendrosios funkcijos, t. y. sujungiami Personalo, Teisės, Finansų, Apskaitos ir Bendrųjų reikalų skyriai, taip pat bus pasiekta veiklų sinergija, bendrosios sektoriaus kompetencijos papildomos specifinėmis techninėmis kompetencijomis, bus konsoliduojamos funkcijos, o tai užtikrins efektyvesnę ir skaidresnę šių įmonių veikimą, geresnę jų koordinavimą.

Taip pat ne mažiau svarbu, kad bus įgyvendintos Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijos. Vyriausybės prioritetinga kryptis – mažinti valstybės valdomų įmonių skaičių ir pereiti prie kitų teisinių formų. Energetikos sektoriui reikalinga stipri ir kompetentinga įstaiga, kuri koordinuotų energetikos sektorių, taip pat prižiūrėtų energetikos politikos įgy-

vendinimą. Pirma, kaip ir minėjau, strategijos ir jos įgyvendinimo plano priežiūrą, nes gera strategija yra įgyvendinta strategija. Strategijoje numatytų ambicingų mažosios ir didžiosios atsinaujinančios energetikos tikslų nepasieksime be šios naujos agentūros. Antra, ši agentūra turėtų būti stiprus kompetencijų centras, duomenų analizės centras. Trečia, ši agentūra turėtų būti tarpininkas tarp Energetikos ministerijos ir visuomenės, t. y. turėtų būti būtent atvira ir vartotojui draugiška agentūra.

Tuos principus ir gaires formuluojame pagal gerąją tokių šalių kaip Vokietija, Prancūzija, Danija, Švedija, Suomija, Norvegija ir Airija patirtį.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašau pritari ti po pateikimo ir svarstyti šį įstatymo paketą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis ministre. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Žiūri me į tuos, kuriuos dar randame salėje. V. Poderys. Prašom, kolega, klausti.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, dėkui už pristatymą. Iš esmės labai palaikau jūsų siūlymą dėl kompetencijų centro. Mano klausimas, ar įsteigus šį kompetencijų centrą sumažės tų užsakymų, kuriuos moka iš esmės valstybės tarnyba, šiuo atveju jūsų ministerija, išorės konsultantams, audito bendrovėms, teisinių paslaugų bendrovėms? Ar ir čia būtų taupymas? Dėkui

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui. Tikrai geras klausimas. Iš esmės toks tikslas ir yra, kad turėtume kompetentingą ir nuolat veikiančią, šiuolaikines tendencijas, energetikos tendencijas išmanančią kompetencijos centrą. Dėl to iš esmės. Be abejo, viskas priklausys nuo tokios analizės poreikio, bet jeigu vertintume iš šios dienos situacijos, tai pagal šios dienos poreikius ši viešoji įstaiga galėtų sėkmingai dalį tų funkcijų atlikti. Tokiu būdu taip pat galėtų būti taupoma biudžeto lėšų ne tik išlaikyti, bet taip pat ir dėl tokių užsakomųjų darbų ar funkcijų.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, jūsų pateiktuose projektuose yra ir Lietuvos naftos produktų agentūros reorganizavimas arba likvidavimas. Sakykite, ji priklauso nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašui. Ar yra svarstyta Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijoje? Kaip mes elgsimės, kai jos neliks, būtent saugumo požiūriu. Ačiū už atsakymą.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Tikrai aktualus klausimas. Iš esmės siūloma pačią agentūrą išbraukti iš šio įstatymo, bet yra numatyti kiti saugikliai, kaip užtikrinti tą pačią funkciją, t. y. kad būtų užtikrinta naftos atsargų tinkama apsauga ir kad tai būtų valstybės rankose.

Pirmiausia Naftos produktų įstatymas nustato atsargų panaudojimo, nurašymo, keitimo tvarką ir visais atvejais reikalingas Energetikos ministerijos sutikimas dėl naftos atsargų pardavimo ar keitimo.

Taip pat teikiame Energetikos įstatymo projekte numatyta, kad viešosios įstaigos, šios naujosios viešosios įstaigos, dalininke, vienintele dalininke ir savininke bus valstybė.

Trečias dalykas, yra atsargų laikymo infrastruktūra, turiu omenyje Subačiaus kuro bazę, yra nuomojama iš „Klaipėdos naftos“, kuri vadovaujantis Strateginių įmonių įstatymu įtraukta į strateginių įmonių sąrašą. Manome, kad šie saugikliai yra pakankami, bet diskusijose komitetuose taip pat galėtume papildomai įvertinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre, už atsakymus į klausimus. Daugiau norinčių paklausti nėra. Motyvai. V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, raginu balsuoti už, nes iš tikrųjų ko valstybei, ypač energetikai, trūko, tai savo nuosavo neprivataus sektoriaus siūlomų patarimų strateginės energetikos klausimais. Šiuo atveju valstybė turėtų savo kompetencijų centrą, kuris ypač reikalingas dabar, tą matome svarstydami energetikos strategiją. Tai agentūra, kurios trūksta, kaip vadinamojo (...), angliškai. Dėkui, ministre, už iniciatyvą ir siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu? Norite balsuoti? Balsuojame. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIII P-2161 ir lydymųjų iki projekto Nr. XIII P-2166.

Balsavo 53 Seimo nariai – vienbalsiai pritaria pateiktiems įstatymų projektams. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną plenarinių posėdžių salėje. Ačiū.

14.09 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 22, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2168, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 12, 15, 23, 31, 38, 39, 39¹, 40, 41, 43, 44, 46, 51, 58, 61, 67, 68, 69, 74, 75, 75² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 74¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2169, Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 13³ ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2170 (pateikimas)

Ir dar, ministre, vienas jūsų įstatymo projektas ir lydimieji projektai – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2168 ir lydimieji projektai Nr. XIIIIP-2169, Nr. XIIIIP-2170. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiu trijų įstatymų – Energetikos, Elektros energetikos, Gamtinių dujų – pakeitimo ir papildymo projektus. Jų svarba yra tikrai didelė, nes Vyriausybės programoje ir jos įgyvendinimo plane numatyti aiškūs tikslai – tai yra gerinti investicinę ir verslo aplinką, pritraukti tiesiogines užsienio investicijas, mažinti administracinę našta ir gerinti verslo sąlygas pagreitinant vartotojų prijungimą prie elektros ir dujų tinklų.

Šiais įstatymų pakeitimais tiesiogiai ir reikšmingai prisidedama prie šių tikslų įgyvendinimo. O prisidedama šiuo būdu, kad yra esminiai pakeitimai, kurie siūlomi, tai yra pirmiausia įtvirtinti VIAP'o kainos diferencijavimą intensyviai elektros energiją naudojančiuose pramonės sektoriuose veikiančioms vartotojams. Tai reiškia, kad už elektros kiekį, viršijantį vieną gigavatvalandę per metus, pramonės vartotojai galėtų susigrąžinti 85 % VIAP'o kainos dalies, susijusios su elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, šios elektros energijos balansavimu ir jos centralizuota prekyba. Tokie vartotojai galėtų padaryti tai iki kiekvienų metų liepos 1 dienos už praėjusius kalendorinius metus.

Šio pakeitimo naudos yra tos, kad iš esmės šis diferencijavimas, VIAP'o diferencijavimas, sukurs akivaizdžią naudą šalies ekonomikai padidindamas Lietuvos įmonių konkurencingumą. Tai turės įtakos daugiau nei 800 dabar veikiančių pramonės įmonių, taip pat sudarys geresnes sąlygas pritraukti tiesiogines užsienio investicijas pramonės srityje.

Svarbu pasakyti, kad Lietuva iš dešimties Vidurio ir Rytų Europos šalių pagal elektros energijos kainą pramonės vartotojams yra tik 8 vietoje. Iš esmės atsiliekame, didžioji Vidurio ir Rytų Europos šalių dalis yra įgyvendinusi šią VIAP'o diferencijavimo schemą. Tokios šalys kaip Vokietija, Prancūzija taip pat tokią schemą yra įgyvendinusios. Iš esmės tai paskatintų investicijas ne tik į mūsų pramonės sektorių, ne tik tiesioginių užsienio investicijų atėjimą, bet taip pat skatintų investicijas į energetinio efektyvumo priemones, nes dalis šio susigrąžinto VIAP'o būtų panaudojama energetinio efektyvumo priemonėms diegti įmonėse.

Antrasis pakeitimas – tai yra nustatyti elektros ir gamtinių dujų įrengimo veiklos atestatą, įrengti žemų parametrų įrenginius. Paprastai kalbant, tai yra greitesnė ir kokybiška visų buitinių vartotojų įrenginių prijungimo prie tinklų paslauga, užtikrinanti jų techninę saugą, atsisakant šiuo metu Valstybinės energetikos inspekcijos pažymų išdavimo. Per metus Lietuvoje išduodama maždaug 30 tūkst. pažymų, kuomet rangovai įrengia elektros tinklus, ir dar tai papildomai turi patikrinti Valstybinė energetikos inspekcija. Šių pakeitimų tikslas yra šią atsakomybę perkelti rangovams, kartu užtikrinant jų tinkamą atestavimą. Ir labai svarbu, kad vartotojai taip pat turės teisę į žalos atlyginimą už suteiktą nekokybišką įrengimo paslaugą.

Trečiasis pakeitimas – palengvinamas elektros ir gamtinių dujų vartotojų įrenginių prijungimas prie elektros ir gamtinių dujų operatorių tinklų. Ir iš esmės yra trys smulkesni pakeitimai, tai yra papildomai leisti prie elektros perdavimo tinklų, tai yra prie (...), jungtis vartotojams, ne mažesnės kaip dešimties megavatų galios pajėgumams... jei jie išsipareigoja 10 metų nemažinti galios. Tai yra galimybė tiems vartotojams, kurie šiuo metu yra prisijungę prie skirstomųjų tinklų, prisijungti prie perdavimo tinklų ir tuo būdu mažinti savo sąnaudas, sumokamą kainą už elektros energiją, taip pat tokiu būdu pasididinti energijos tiekimo patikimumą pramonės įmonėms.

Antrasis pakeitimas, tai yra nauji vartotojai galėtų apmokėti 10 % prijungimo prie skirstomųjų tinklų operatoriaus tinklų sąnaudų, jei jų galia bus ne mažesnė kaip 1 megavatas, ir esami

virtotojai, kurie didins galią ne mažiau kaip 1 megavatu. Dabar tokie virtotojai moka 40 % prijungimo sąnaudų. Tai yra esminis prijungimo sąnaudų sumažinimas tokiems virtotojams.

Ir trečia nuostata – nustatyti teisę virtotojams savo lėšomis (čia kalbu apie pramonės virtotojus, didžiuosius virtotojus) įrengti tam tikrų parametrų elektros ir dujų operatorių tinklus. Tai reiškia, kad patrauklesnė investuotojams, didiesiems elektros ir dujų virtotojams verslo aplinka ir šie virtotojai patys galėtų valdyti procesą ir greičiau prijungti įrenginius prie elektros ir gamtinių dujų operatorių tinklų, be abejo, atitinkamai prižiūrint ir užtikrinant tą patį saugumą, kuris yra dabar.

Ketvirtas pakeitimas yra visuomeninio tiekimo veiklą su jai būdingomis funkcijomis atskirti nuo elektros energijos skirstymo veiklos, tokiu būdu išgryninant ESO funkcijas ir, be abejo, ruošiantis tolesniam elektros rinkos liberalizavimo procesui.

Gerbiami Seimo nariai, prašau pritarti po pateikimo ir svarstyti šį įstatymo paketą.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūs labai išsamiai pristatėte įstatymų projektus.

K. Starkevičius nori dar paklausti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų pirmininkė teisingai pasakė, kad labai išsamiai, aš irgi, atrodo, labai atidžiai klausiau, buvo kalbama apie pramonę, apie juridinius asmenis, tačiau buvo pamirštas kitas sektorius – tai ūkininkai. Ar ūkininkai irgi galės tomis pačiomis schemomis naudotis, ar yra kokių išskirtinimų?

Ž. VAIČIŪNAS. Čia kalbate apie VIAP'o...

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

Ž. VAIČIŪNAS. ...palengvinimus. Tai iš esmės, jeigu yra sunaudojama daugiau kaip 1 gigavatvalandė elektros energijos per metus, tokiu atveju galima, bet aš abejočiau, nes Lietuvoje yra 800 stambių įmonių. Yra toks elektros energijos kiekio apribojimas.

PIRMININKĖ. Jūs norite patikslinti savo klausimą? Prašau. Tuoj įjungsiu.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų norėčiau patikslinti. Ar nebuvo nagrinėta, ar negalima pasižiūrėti ir į ūkininkus, nes ūkininkai stato ir biodujų elektrines, ir visokias vėjo, ir panašiai, vėjo nelabai, bet kitas? Ar čia negalima, kad tilptų į šitas schemas?

Ž. VAIČIŪNAS. Iš tiesų suprantame tą poreikį ir šių palengvinimų galimybę matome per kitas tam tikras išimtis VIAP'o schemeje, nes, gaminant atsinaujinančią elektros energiją ar kitais būdais prisidedant prie energetinio saugumo, taip pat gali būti daromi palengvinimai VIAP'o sistemoje. Šita schema skirta būtent pramonės virtotojams, kurie suvartoja... tai yra pramonė yra imli ekektros energijai... kurie suvartoja labai didelius elektros energijos kiekius.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamas ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių, kurie norėjo paklausti ir kurie buvo šioje salėje, klausimus.

Nuomonė už. Norite būtinai? Trumpai V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Aš tikrai labai trumpai. Labai agituojau balsuoti už, nes iš tikrųjų tai yra labai draugiški industrijai ir virtotojams pasiūlymai ir jokių privilegijų ar palengvinimų energetikos sektoriui. Kaip sakant, ministre, labai ačiū, kad galvojate apie virtotojus – tiek verslo, tiek buitinius. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame dėl pateiktų įstatymo projektų Nr. XIIIIP-2168, Nr. XIIIIP-2169 ir Nr. XIIIIP-2170.

Balsavo 44 Seimo nariai: 44 pritarė pateiktiems įstatymo projektams. Siūlomas pagrindiniu komitetu – Ekonomikos komitetas dėl visų trijų įstatymų projektų, papildomas nenumatytas. Kaip ir pirmieji įstatymų projektai, siūloma svarstyti birželio 19 dieną.

Gerbiami kolegos, dėkoju už jūsų darbą. Atsiprašome, kad užtęsėme rytinį posėdį, jį dabar skelbiu baigtą. (*Gongas*) Dėl visų kitų įstatymų projektų, kurie nebuvo apsvarstyti, lauksime geresnių laikų, kada juos apsvarstysime.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 181 STENOGRAMA

2018 m. gegužės 31 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėdame vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, pradėdama vakarinio posėdžio darbotvarkę noriu jus perspėti ir pasakyti, kad mes priėmėme įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymą, tačiau balsuojant priėmimo metu buvo pritarta vienai pataisai, kuri neatitinka dviejų straipsnių – 7 ir 8. Todėl reikia atšaukti šitą priėmimą, daryti priėmimo pertrauką iki kito posėdžio, o per tą laiką komitetas suredaguos įstatymo 7 ir 8 straipsnius pagal jau Seimo priimtą pataisą. (*Balsai salėje*) Tai yra pagal 158 straipsnį – pertraukos įstatymo projekto priėmimo metu. Ar galite tam pritari, nes tą informaciją mes gavome per pertrauką? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Dabar vakarinė darbotvarkė. Opozicinių Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė.

Opozicinių Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

15.05 val.

Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2159 (*pateikimas*)

Pirmasis klausimas – Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2159. Pateikimas. Kviečiu J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, jūsų dėmesiui teikiu Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiama įtvirtinti Konstitucijoje galimybę kiekvienam asmeniui dėl jo pažeistų teisių ar laisvių kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl įstatymo ar kito teisės akto konstitucingumo, t. y. kuriuo pagrindu buvo priimti sprendimai, kuriuo buvo pažeistos jo teisės ar laisvės.

Šitas projektas taip pat numato galimybę, kad jeigu Konstitucinis Teismas priims teigiamą sprendimą pagal šį kreipimąsi, iš karto atsiras konstitucinis teisinis pagrindas atnaujinti procesą to žmogaus byloje. Kitaip sakant, jau Konstitucijoje mes įtvirtintume tokią galimybę, po to nereikėtų nei jokio įstatymo taisyti, nei Konstituciniam Teismui priimti kokių nors papildomų sprendimų.

Šis modelis yra parengtas darbo grupės, kuri buvo sudaryta 2006 m. kovo 1 d. Man jai teko vadovauti. Jos nariais buvo profesorius E. Jarašiūnas, dabartinis Teisingumo Teismo teisėjas, amžiną atilsį K. Čilinskas, Č. Juršėnas, kai kurie ir dabartinio Seimo nariai, pavyzdžiui, V. Simulikas ir taip toliau. Buvo iš Seimo narių ir ekspertų sudaryta darbo grupė. Jos modelis yra čia pasiūlytas.

Analogišką projektą mes svarstėme praeitais metais – pritrūko keturių balsų priėmimo stadijoje. Skirtumas tik tas, kad čia nėra numatyta galimybės kreiptis į Konstitucinį Teismą Seimo kontrolieriams, o ta galimybė pernai buvo numatyta. Tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis bičiuli, kolega, ar Lietuvos gyventojai, kurių viena pusė visados nepatenkinta teismo sprendimu, neužvers, liaudiškai taip, Konstitucinio Teismo savo kreipimais nagrinėti bylas?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Konstitucinis Teismas ir dabar neturi ypač daug bylų. Aš manau, jie tikrai džiaugsis, kai tų bylų padaugės Konstituciniame Teisme. Juo labiau, aš manau, bus Lietuvoje daugiau teisingumo.

PIRMININKĖ. Klausia A. Armonaitė. Nematau. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, tai išties yra sena idėja ir mūsų frakcija „Tvarka ir teisingumas“ ne vieną kartą tai buvo išsakyti ir projektų teikusi. Bet mano yra kitas klausimas.

Jūs sakote, Konstitucinis Teismas apsidžiaugs, kad gaus daugiau bylų. Kolega, abu esame dirbę Teisės ir teisėtvarkos komitete – jie tikrai neapsidžiaugs ir tikrai nebus laimingi. Klausimas, ar esate skaičiavę, koks procentas bylų galėtų patekti į Konstitucinį Teismą nuo kreipimūsi žmonių, žiūrint pagal Aukščiausiąjį Teismą, kiek bylų nagrinėjama, ir kas atsitiktų su Konstituciniu Teismu? Ir tokiu atveju su jų priimamais nutarimais, sprendimais – ar jie irgi įgaus Konstitucijos galią?

Tai yra labai svarbu, nes tada gali išeiti, kad iš Seimo, įstatymų leidžiamosios galios, bus atimti sprendimai ir tada vos ne Konstitucinis Teismas viską priims ir Konstitucinis Teismas spręs.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Jeigu lyginsime su Aukščiausiojo Teismo bylų priimtimumo klausimu (jūs turbūt tą momentą turėjote omeny, kai svarstoma, ar priimti tokią bylą, ar ne), tai, kaip žinome, civilinių bylų priimama maždaug 30–35 %, baudžiamųjų bylų daugiau – daugiau kaip pusė. Jeigu bus maždaug panašus vidurkis, tai, manau, tikrai bus neblogas procentas, turint omeny, kad turės ginčyti ne fakto klausimus, o būtent teisinius argumentus. Ir Konstitucinis Teismas, manau, tikrai visiškai pajėgus susitvarkyti su tokiu krūviu.

Ar įstatymu... Mes dabar numatome galimybę, kaip aš sakiau, kad toks kreipimasis turėtų grįžtamąją galią, tai yra teisinės pasekmės, retrospektyvines teisinės pasekmės. Jeigu bus patenkintas toks skundas, tai asmens teisė – atnaujinti procesą, tačiau aišku, kad Konstitucinis Teismas pripažins arba įstatymą, ar Vyriausybės nutarimą, prieštaraujantį Konstitucijai. Tik tiek, kad bus pareiga Seimui, kaip ir dabar yra pareiga, būtent taisyti tokį įstatymą, kuris pripažįstamas prieštaraujančiu Konstitucijai, arba Vyriausybei taisyti savo nutarimą.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis. Nematau. Tada K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, galbūt jūs galėtumėte įvardinti kelis atvejus, galbūt žmonių pavardžių nereikia, bet tas bylas, kurias padėtų nagrinėti šis jūsų įstatymo projektas? Jis padėtų vėl sugrįžti prie to proceso ir padėtų išspręsti tam tikras problemas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš dabar negaliu įvardinti tokių bylų, kadangi tai dažniausiai bus bylos pagal dabar galiojantį modelį, kai žmogus turi eiti į teismą, o teismas, atsižvelgęs į jo argumentus, kai jis ginčija remdamasis Konstitucija, gali sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Konstitucinį Teismą. Tada, po to sprendimo, byla gražinama atgal į teismą ir teismas jau jo byloje išsprendžia tą problemą. Vadinasi, mums dabar reikia paieškoti tokios bylos, kuri, tikėtina, buvo, kai teismas rėmėsi įstatymu, kuris galbūt prieštarauja Konstitucijai. Tokių bylų gali atsirasti, nes jau dabar aišku, teismai vis dažniau ir dažniau kreipiasi į Konstitucinį Teismą. Anksčiau jiems reikėjo tam tikros paspirties, kad jie kreiptųsi. Aš dabar tikrai negaliu pasakyti, įvardinti žmogaus, kurio teisės buvo pažeistos, remiantis, tikėtina, prieštaraujančiu Konstitucijai įstatymu ar Vyriausybės nutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso: vienas – už, vienas – prieš. Už – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolegė, dėl galimybės Lietuvos piliečiams kreiptis į Konstitucinį Teismą ir ieškoti teisingumo jau kalbame turbūt ketvirtą kadenciją. Aš manau, subrendome, juo labiau kad Konstitucinis Teismas tikrai anuomet buvo užverstas ir Seimo narių kreipimais, ir kitomis bylomis, nes buvo kitokia svarstymo tvarka. Dabar jie turi mažiau

darbo, manau, visiškai sutinku su kolega teikėju, kad teisingumo Lietuvoje nuo to tikrai nepasidarys mažiau, jo bus daugiau, todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. M. Adomėnas – prieš.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, aš patarčiau vis dėlto laikytis atsargumo ir nepritarti šiam projektui dėl dviejų priežasčių. Pirma, tai Konstitucijos keitimas turėtų būti vykdomas labai retais atvejais, tuomet, kai yra tam pribrendęs poreikis. Konstitucijos tėvai, kai kūrė mūsų Konstituciją, iš tikrųjų apmąstė visus mechanizmus. Mančiau, kad nėra tokio poreikio, kuris negalėtų pasiekti Konstitucinio Teismo per Seimą, jeigu jis aktualus.

Kitas momentas yra tas, kad individualaus kreipimosi teisė mus artina arčiau to, kas vadinama teismokratija. Iš tikrųjų procesas, kuris paliudytas ne vienoje demokratinėje valstybėje, kur teismai yra naudojami kaip tam tikros ar ideologinės, ar politinės pozicijos diegimo įrankis, tai tiesiog palengvina teismų įtraukimą į tokio politizuoto teisės nustatymo procesą. Aš patarčiau būti atsargiems ir šioje vietoje matuoti dar kelis kartus prieš imant pjauti šį klausimą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame.

Balsavo 50 Seimo narių: prieš – 2, susilaikė 38. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Numatomas svarstymas rudens sesijoje.

Darbotvarkės 2-2a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2267(2). Kviečiu. Į tribūną A. Kupčinską.

Replika po balsavimo – P. Valiūnas.

P. VALIŪNAS (*LVŽSF*). Prašau, kad į Konstitucijos komisiją įtrauktų.

PIRMININKĖ. Kaip sakote?

P. VALIŪNAS (*LVŽSF*). Tą klausimą Konstitucijos komisijai duoti.

PIRMININKĖ. Kaip papildomą?

P. VALIŪNAS (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKĖ. O gerbiamas K. Mažeika irgi nori kažką siūlyti?

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Aš norėjau pasakyti, kad galbūt reikėtų Vyriausybės išvados šiuo klausimu.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, yra du siūlymai. Vienas – Konstitucijos komisija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Ir kitas siūlymas, kad reikia Vyriausybės išvados. J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, analogiškas projektas buvo pernai svarstomas. Jau visos išvados yra. (*Balsai salėje*) Sakau, pernai lygiai toks pat projektas, tik tiek, kad Seimo kontrolieriai galėjo kreiptis.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš tik noriu visiems priminti, kad kai Seimas kreipiasi Vyriausybės išvados, mes valdyboje turime visą pluoštą kreipimusi, bet Vyriausybės išvadų kol kas visų nėra, tuoj baigsis sesija ir tie klausimai nukeliami į rudens sesiją.

Prašom, gerbiamas Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Jeigu kolega sako, kad jau analogiškas buvo ir yra Vyriausybės išvada, tai ir yra, sakykime, padaryti žingsniai, tai tada galbūt atsisakau.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū, atsisakote. Dėkui.

O dabar A. Kupčinskas. Gerbiamas Andriau.

15.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2267(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena dar kartą, gerbiami kolegos. Prašau į pavasario darbų programą įtraukti Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 14, 16 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Ar galime po pateikimo pritarti? Svarstymas. Pritarta. Priėmimas. Balsuojame. Su Teisės departamento redakcine pataisa. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo: už – 72, prieš nėra, susilaikė 24. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.19 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14, 16 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2142 (*pateikimas*)

Dabar, kolega, galite pristatyti Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 14, 16 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, po vakar pristatytų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadų, aš manau, kaip niekad aktualu yra šios įstatymo pataisos, tai yra dėl verslo įtakos mūsų politinei sistemai, dėl jos skaidrumo, sąžiningumo. Šitos siūlomos įstatymo pataisos susijusios su tuo, kas nėra iki šiol reglamentuota, tai yra kas susiję su veikiančiais rinkimų komitetais, visuomeninėmis organizacijomis. Ir tai, kad ne politinės kampanijos laikotarpiu atskiros visuomeninės (...) vykdo iš esmės tą pačią politinę veiklą kaip ir politinės partijos, tačiau trejus metus ir devynis mėnesius ta veikla yra neregamentuojama, o partijos, aišku, yra saistomos Politinių partijų įstatymo ir taip pat šiuo Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo.

Todėl siūlau, kad ir būsimas rinkimų kampanijos dalyvis, prieš prasidedant rinkimų kampanijai, šiuo atveju savivaldybių rinkimų kampanijai, tai yra likus 90 dienų iki rinkimų kampanijos pradžios, taip pat teiktų Vyriausiajai rinkimų komisijai ataskaitas apie savo vykdytą kampanijos finansavimo veiklą ir pateiktų tokią ataskaitą kartu su priedais apie patirtas išlaidas ir pajamas.

Kitas dalykas, kitu straipsniu siūloma vis dėlto riboti galimybę savivaldybėms, jų įmonėms, organizacijoms skleisti politinę reklamą per socialinius tinklus ir apmokėti iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir joms pavaldžių įstaigų bei įmonių lėšomis.

Dar vienas siūlymas kitame įstatymo punkte yra, kad kandidatų diskusijos rinkimų kampanijos metu vyktų ne tik per radiją ir televiziją ir būtų apmokamos iš Vyriausiosios rinkimų komisijos biudžeto, bet ir per šiuolaikinę elektroninę erdvę, tai yra elektroninius portalus, taip sudarant rinkėjams galimybę išsamiau pažinti politinius procesus ir labiau įsitraukti į politinę veiklą.

Ir dar vienas įstatymo pakeitimas yra dėl to, kad nebūtų galima skleisti politinės kampanijos per visuomenines organizacijas, asociacijas, viešąsias įstaigas ar fondus, ypač politikų fondus, kas yra daroma, kaip jau minėjau, daugiau kaip trejus metus ir devynis mėnesius, renkant ir tam tikras aukas, bet neteikiant jokių ataskaitų, taip tokia forma, aišku, sukuriant nesažiningumo lauką konkurencijoje su kitais politiniais judėjimais, partijomis ir jų veikla. Tokie būtų trumpai pasiūlymai.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Jūs pateikėte. Dabar klausia M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, aš manau, kad įstatymo projektas galbūt techniškai yra ir tobulintinas, bet atkreipia dėmesį į labai svarbius iššūkius šiandieną skaidrinant politinių kampanijų dalyvių tiek finansavimą, tiek konkurencines sąlygas.

Prašom pasakyti, gal turite praktinių pavyzdžių iš praėjusių rinkimų ar buvusių laikotarpių, kur, jūsų nuomone, judėjimai ar visuomeniniai kažkokie komitetai galimai veikė gerokai laisviau negu politinės partijos priešrinkiminiu laikotarpiu? Ir kokios, manote, dar papildomos gali būti dėl skaidrumo visos politinės komunikacijos naudos, priėmus šitą projektą?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Aš nenorėčiau išskirti vieno didmiesčio, su kuriuo glaudžiai susijęs esu, bet ne tik tai tame didmiestyje, bet ir kituose matome, kad ta visuomeninių organizacijų veikla yra įsisiūbavusi ir ji vyksta nuolat, ištisus metus, net nevykstant politinei kampanijai. Po Konstitucinio Teismo išaiškinimo neapibrėžtumas yra tas, kad to paties pavadinimo judėjimas paskui registruojasi kaip rinkimų komitetas ir jokios atskaitomybės ir atsakomybės jis neprisiima už vykdytą iki politinės kampanijos veiklą.

O pavyzdžių tikrai yra apstu, apie juos ne kartą rašė ir žiniasklaidos priemonės. Tačiau aš nenorėčiau būti tapatinamas, tuo labiau kad jūs suprastumėte, kad jaučiu kokius nors asmeniškumus

dėl vieno ar kito judėjimo. Tikrai ne, tikrai yra noras, ypač susipažinus su Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadomis, skaidrinti Lietuvos politinę sistemą, tuo pačiu ir vietos politinę sistemą, nes matome kai kurias oligarchines apraiškas vietos politinėje sistemoje. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų vakar svarstant Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete laikinosios komisijos išvadas tarp išvadų rekomendacijų yra kai kurių dalykų, kurie patenka būtent ir į jūsų įstatymo projektą, nes kalbėjome apie politinės reklamos, politinių kampanijų tikslesnį reglamentavimą. Jūs taikliai pataikėte, kad reikia kalbėti ir apie jo skleidimą per įvairias asociacijas, viešąsias įstaigas, fondus, tai siūlote šiuo atveju laikyti šiurkščiais įstatymo pažeidimais, kiek suprantu. Prašom pasakyti, jūsų žiniomis, koku mastu tai naudojama, pavyzdžiui, per savivaldos rinkimus?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip, iš tiesų naudojama gausiai, bet kaip ir Vyriausioji rinkimų komisija pasisakė, kad jinai atlieka tik patį monitoringą vykdomos socialinės politinės kampanijos, tačiau duomenų iš didžiausių socialinių tinklų nėra gavusi. Taigi mes galime kalbėti tikrai apie aprėptį, tačiau kokių nors sankcijų tikrai nebuvo taikoma. Todėl atskiri politinės kampanijos dalyviai tikrai nevaržomai galėjo naudotis socialiniais tinklais ir rinkiminės kampanijos metu, ir ne rinkiminės kampanijos metu. Tą supranta dabar ir pačios savivaldybių administracijos, kad faktiškai net ir iš savivaldybių biudžetų galima nekontroliuojamai skirti lėšas socialiniams tikslams, nes atskaitomybės nereikės niekam pateikti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, pirmiausia noriu pasidžiaugti, kad šį sykį jums leista pateikti šią savo iniciatyvą, ir labai tikiuosi, kad Seimas bus principingas ir iš tikrųjų imsis šitų reikiamų pataisymų, kurie tikrai suteiktų visai demokratinėi sistemai, politinei sistemai kur kas daugiau skaidrumo. Mano klausimas būtų susijęs – kaip jūs matote tą bendrą susiklosčiusią situaciją? Ar vis dėlto tai, kad tos asociacijos, tam tikros nevyriausybinės organizacijos ir kiti judėjimai, turėdami galimybę, nežinau, dovanoti dovanas, remti įvairias veiklas, kas galbūt, taip, yra labai gražu ir prasminga, bet vis dėlto manipuliuoja piliečių jausmais, yra toks, kaip ir sakykim, legalus papirkinėjimas prieš rinkimus, kada žmonės iš tikrųjų veikia galvoja ne apie politines idėjas ir pasiūlymus, bet iš tikrųjų pasiduoda į labai tokių apčiuopiamų naudų...

PIRMININKĖ. Kolege, labai ilgas klausimas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). ...visą sukuri, kaip jūs pakomentuotumėte ar čia nėra manipuliacijų?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia, atsakydamas į pirmą klausimo dalį, noriu pasakyti, kad džiaugiuosi, kad po vakar paskelbtų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadų iš tikrųjų supratingumas yra didesnis, ir dėkui visiems kolegoms, nepaisant kur sėdintiems – kairėje ar dešinėje, ar centre. Ką jūs paminėjote, tikrai norėtusi, kad politinės kampanijos darbotvarkėse dominuotų idėjos, ginčai dėl politinių idėjų, siūlymų, programų ir neuzurpuotų visos rinkimų kampanijos dovanos ir kitoks neatlygintinas būdas paveikti rinkėjus.

Aš irgi būčiau už tai, kad būtų kuo mažiau įvairiausių ne politinės kampanijos laikotarpiu rengiamų akcijų, kad jos nebūtų susijusios su įvairiausiomis dovanėlėmis, nors jos ir buvo apribotos ankstesniame laikotarpyje ir lyg ir buvo išnykusios, tačiau jos persikėlė, galima sakyti, į vietos lygmenį, į vietos politinės kampanijos lygmenį. Gal Seimo rinkimų kampanijos ar Prezidento rinkimų kampanijos metu yra labiau kontroliuojama ir labiau prižiūrima. O vietinis politinis lygmuo ir kampanijos yra mažiau prižiūrimos.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, sveikinu jūsų norą šiek tiek reglamentuoti politinės kampanijos buvimą prieš pačią politinę kampaniją. Tačiau dėl 6 straipsnio, kur netaikoma politinė reklama, tai iš tikrųjų teisingas punktas. Bet iš tikrųjų kaip jį patikrinti, nes iš esmės savivaldybės vykdo konkursus dėl sklaidos spaudos. Faktiškai rašoma viskas apie vietinę valdžią, aišku, opozicija ten niekada nepatenka, ir tada kaip patikrinti, kurioje vietoje apmokamas savivaldybės. Paprasčiausiai, jeigu tu pradedi klausti, sako – ne, šitas neapmokamas, čia šiaip sau mes parašėme. O kitur yra uždėtas ženkliukas.

Iš tikrųjų problema sudėtinga. Kokia institucija turėtų prižiūrėti: ar VRK, ar kas nors vietoje galėtų būti, nuolat veikiantis koks nors VRK vienetas, padalinys, ne tik rinkimų kampanijos metu, bet, pavyzdžiui, ir po jos, kad galėtum pranešti, kad yra tokia situacija?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Kolega, iš tikrųjų taip, teisingai, bet visi mes socialiniuose tinkluose turbūt matome, kur yra remiama kampanija ar žinia, ar naujiena, ir tai yra akivaizdu. Tik gal sudėtingiau nustatyti, kiek įmesta iš kortelės lėšų tai kampanijai vykdyti.

Aš šį įstatymo pakeitimą orientuoju, kad ta prievole turėtų užsiimti ir ją vykdyti Vyriausioji rinkimų komisija. Aišku, tai yra tik pateikimas, todėl aš, kolegos, matydamas tą problemą teikiu šį klausimą ir tikiuosi, kad svarstymo metu iš tikrųjų bus galima rasti tinkamesnę formuluotę, labiau išgrynintą formuluotę. O pačią kontrolę, aišku, turėtų vykdyti Vyriausioji rinkimų komisija.

PIRMININKĖ. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, aš perskaičiau Teisės departamento išvadas. Ten parašyta, kad jūsų pasiūlymas nesuprantamas logikos požiūriu. Bet galbūt jūs, kaip buvęs ilgametis Kauno meras, galite paaiškinti man, turbūt pavyzdį „Vieningo Kauno“ jūs naudojate, matėte kokių nors pažeidimų, nusižengimų, tam tikrų atvejų, kai buvo daromi tie pažeidimai, kuriuos jūs bandote užkardyti šiuo įstatymo projektu. Galbūt galite pasakyti, kas konkrečiai buvo, kaip šis įstatymo projektas padės Kauno žmonėms ateityje išvengti kokių nors blogų dalykų? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Gerbiamas kolega, įstatymai, jeigu jie yra priimami šioje salėje, galioja ne tik Kaune, bet ir visoje Lietuvoje. Aš pristatydamas sakiau, kad nėra čia kokių nors asmeniškumų ir tai neorientuota vien į laikinąją sostinę. Tačiau, matant tam tikrus pažeidimus ir nelygiavertę politinę konkurencinę kovą ir jos aplinkybes, iš tikrųjų ir kilo mintis peržiūrėti Politinių kampanijų finansavimo įstatymą. Ten, kur yra tam tikrų landų ar langų, norisi išgryninti ir pataisyti. Tikrai nenorėčiau aš čia teikti vienokių ar kitokių pavyzdžių ir kaip nors suasmeninti.

O su Teisės departamento išvadomis susipažinau. Vienur jie aiškina, kad ne tas žodis pavartotas, ar jiems nesuprantama...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, trumpinkite, nes liko viena kolegė, kuri, manau, galėtų dar paklausti, o laikas baigėsi.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerai, ačiū. Tikiuosi, atsakiau, jeigu kas, atsakysiu vėliau pakomentuodamas.

PIRMININKĖ. Paskutinė – R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, noriu paklausti. Jūsų siūlomi įstatymo pakeitimai padarytų tam tikrų draudimų, ribojimų. Sakykite, galbūt jūs turite idėjų ir minčių, kurios taip pat galėtų tapti pakeitimais, kaip padėti politinėms partijoms skleisti apie save informaciją ir taip didinti pasitikėjimą, kuris, kaip žinome, jau kurį laiką yra tikrai žemumose?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama kolege. Iš tikrųjų yra ir kitų minčių, svarstant ir diskutuojant su jumis, renkant parašus dėl pateikimo. Taip pat išgirdau ir kitų pasiūlymų, buvo ir diskusijų. Taip pat matau, kad dar reikėtų tobulinti ir Politinių partijų finansavimo įstatymą, ten įrašyti atitinkamas sąvokas. Minčių tikrai yra. Aš manau, kad šios pastabos nėra galutinės. Jeigu po pateikimo jūs pritartumėte, manau, kad sektų ir kitos pastabos ir pasiūlymai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama kolegos. Na, tikrai siūlau pritarti. Yra ką svarstyti, galbūt ir patbulinti, ir pridėti, nes turbūt šiuo metu visi gyvename tomis išvadomis ir suprantame, kad informacinių priemonių darbas už vieną ar kitą politiką turi labai didžiulę reikšmę. Iš tikrųjų yra ką svarstyti, manau, šis projektas kaip tik bus tam tikras įvadas, kuomet ne tik vietinių valdžių finansavimas savo politinių veikėjų galbūt bus šiek tiek daugiau prižiūretas, bet galbūt reikėtų vėlgi kalbėti šiek tiek apie ateitį, nes ateina įvairūs judėjimai, kurie galbūt nori išvengti tokios politinių kampanijų priemonių priežiūros. Manau, vėlgi reikėtų žiūrėti užkardomai, kad nepakliūtume po tam tikro laiko į tokias pat problemas, kuomet, sakysime, prieš dešimtį metų buvo tokie pažeidinėję įstatymus judėjimai, kurių neprižiūrėjome, kurie išvengė Vyriausiosios rinkimų

komisijos priežiūros, reklamavo savo kampanijas kelerius metus, kai buvo tampama kažkokių miestų merais arba vėlgi tarybose dalyvaujama kaip smarkiai didelėms grupėms. Manau, vis dėlto reikėtų pradėti kalbėti, o kaip išsivystys, tai, savaime suprantama, turbūt teiksime visi pasiūlymus ir bandysime diskutuoti, kad tokios problemos nepasikartotų ateityje.

PIRMININKĖ. P. Urbšys – prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Įstatymo iniciatorius darė keletą kartų nuorodą į išvadas. Tai tenka priminti, kad išvadose dėl verslo grupių interesų įtakos politikams buvo minimi du subjektai, tai yra „Vilniaus prekyba“, kurios krikštateiviai yra ne kas kita, o G. Vagnorius ir K. Skrebys iš konservatorių, o jeigu kalbame apie „MG Baltic“, tai apie „MG Baltic“ mes kalbame tai, kad jie visiškai net nežiūrėjo į jokių judėjimus, visuomeninius rinkimų komitetus, jų taikiniai buvo sisteminės partijos. Tai tada čia yra neteisinga ir nesąžininga apeliuoti į komitetus ir judėjimus.

Kita vertus, labai gražu, artėjant Sąjūdžio 30-mečiui, būtent tie, kurie išsiritę iš Sąjūdžio kaip tokia alternatyvi politinė jėga, kaip konservatoriai... Aš pakartosiu, yra baisios mentaliteto šiuo atveju kai kurie iš jūsų neį Komunistų partija, nes Komunistų partija leido atsirasti tokiam judėjimui kaip Sąjūdis, o jūs viską darote taip, kad tokia galimybė niekam neatsirastų, auginate bambus. Jeigu jūs kalbate apie sumas, tai kodėl jūs nepasakote „Vieningo Kauno“ sumų, kokios ten yra? Kodėl jūs nepasakote, sakykime, judėjimo „Kartu“ sumos? Kodėl kitų judėjimų?.. Todėl, kad neparanku tai minėti. Galbūt „Vieningo Kauno“ jūs paminėsite, o kitų sumos yra tūkstantis ir du tūkstančiai gal, bet kiek jūs savo partinėse kasose turite oficialiose ir neoficialiose? Tai čia jūs laikote tuo, kas jums sukelia grėsmę. Grėsmę sukelia uždaro klaninės partinės sistemos, kurios vengia to prasivėdinimo. Čia yra ir dėl jūsų gerovės, nes tie visuomeniniai rinkimų komitetai, judėjimai padeda jums prasivėdinti, padeda jums atsinaujinti. Jeigu nebūtų pokyčių...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

P. URBŠYS (MSNG). ...tai G. Landsbergis nebūtų tapęs partijos vadovu ir jūs iki šiol turėtumėte tą, kaip pasakyti, nenuilstamą ir nepakeičiamą A. Kubilių. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom. Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Povilai Urbšy, kiek žinau, Panevėžyje judėjimas „Kartu“ jau nori prasivėdinti nuo P. Urbšio. Tai galite čia, Vilniuje, dabar vėdintis, Vilnius didelis ir platus, čia visiems užteks vietos. Panevėžyje geriau jau nesirodykite.

O aš noriu priminti, kad „Vilniaus prekybos“ šlovės valanda buvo LEO LT kūrimas. Jo visą projektą sudėliojo žinomas valstiečių atstovas – ūkio ministras V. Navickas.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame, o paskui replika po balsavimo bus, gerai?

Balsavo 100 Seimo narių: už – 50, prieš – 26, susilaikė 24. Lygu. Būkite malonūs, dar kartą balsuojame.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 48, prieš – 28, susilaikė 22. Nepritarta.

Tada alternatyvus balsavimas, ar atiduodame iniciatoriams tobulinti, ar atmetame. Už tai, kad būtų tobulinama, balsuojame už, už atmetimą balsuojame prieš.

Balsavo 99: 57 – už, prieš – 42. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Kadangi buvo paminėta mano pavardė, aš noriu atgaivinti A. Kubiliaus politinę atmintį. „Vilniaus prekyba“ atsirado iš Anykščiuose registruotos niekam nežinomos „Urdžia“ įmonės. Tada, kai buvo jūsų premjeras ir buvo tas pilkasis kardinolas K. Skrebys, buvo sudarytos sąlygos privatizuoti cukraus fabrikus, kurie po to buvo parduoti užsieniečiams, taip buvo sukauptas tas įstatinis startinis kapitalas, po to leidęs eiti į energetinę sritį, būtent formuoti tą LEO LT. Būtent tie pinigai, kuriuos jūs padėjote jiems sukaupti. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Andriau Kubiliau, tuo metu jūs buvote Seimo salėje ir dėl LEO LT projekto aš negirdėjau nieko, kad jūs būtumėte sakęs, kad tai yra korupcinis projektas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Tyliai!

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Galiu?

PIRMININKĖ. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Man keista girdėti tokias emocijas. Kažkada jūs man pasakojote, kaip nieko negalėjote padaryti Panevėžyje dirbdamas STT, negalėdamas valdyti tų procesų,

kurie buvo susiję su „Jangilos“ byla, politikų kišimosi į ją. Jūs tada, ko gero, ne viską padarėte, sutikime taip. Žinome tos bylos baigtį – ji žlugo, valstybei didžiuliai nuostoliai. Bet šiuo atveju aš noriu pasakyti.

Vakar komitete mes priėmėme prie išvadų rekomendacijas, ką Seimas turėtų svarstyti kalbėdamas apie politines kampanijas, politines partijas, judėjimus, jų finansavimą. Tai buvo išvadose, kurios dar kol kas tik komiteto patvirtintos, bet siūlymai atitiko būtent dabar teiktą ir atmestą siūlymą. Šiuo atveju aš noriu žiūrėdamas į kairiąją pusę paklausti, tai vis dėlto ar tai indikatorius, kad jūs nepalaikysite tų išvadų su tais siūlymais, ar tai bus tiesiog eilinė apgaulė, kuri sako, kad jums tie komitete suformuluoti siūlymai dėl politinių kampanijų yra tuščias garsas ir jūs norite tik imituoti darbą?

PIRMININKĖ. Ir dar P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Aš taip netiesiogiai. Iš tikrųjų, kas leido? Dėl LEO LT balsavimai buvo Seime. Jūs tada pasižiūrėkite į savo frakcijos balsavimus ir tada turėsite atsakymą, kas leido. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dirbame toliau.

15.45 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 16, 20, 21, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1558 (pateikimas)

Dabar – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 6, 16, 20, 21, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, norėčiau pristatyti progresinių mokesčių įstatymo projektą, kurio pateikimą lėmė šiuo metu Lietuvoje susidariusi padėtis dėl mūsų mokesčių sistemos, kuri, mūsų manymu, nėra nei socialiai teisinga, o galbūt net ir sąžininga, nes šiuo metu gyventojų pajamų mokestis Lietuvoje labiausiai prislegia savo mokestine našta mažas, labai mažas ir vidutines pajamas gaunančius žmones, ypač tuos gyventojus, kurie dirba pagal darbo sutartis ir kurie sumoka gyventojų pajamų mokesčio forma į biudžetą apie 68 % mokesčio sumos.

Tai reiškia, kad efektyvus gyventojų pajamų mokesčio tarifas tiems, kurie gauna dideles ir labai labai dideles pajamas, moka beveik dvigubai mažiau negu tie, kurie uždirba vidutines pajamas, o itin mažas ir mažas pajamas gaunantys žmonės moka truputėlį mažiau, negu moka tie, kurie gauna vidutines pajamas. Mes siūlome progresinius mokesčius, ir labai svarbu yra, noriu tai pabrėžti, siūlome, kad progresiniai mokesčiai būtų taikomi visoms pajamoms, o ne tik tiems, kurie dirba pagal darbo sutartį ir gauna darbo pajamas.

Antras dalykas, kad didesnis tarifas, kurį mes siūlome, o jų bus keturi, keturi tie laiptai, būtų taikomas ne visai didesnei sumai, kurią tu uždirbi, bet tik tai daliai, kuri viršija nustatytą laiptą, tą tarifą. Pirmas laiptas, mūsų siūlymu, yra, jeigu gauni pajamas per mokestinį laikotarpį, per mėnesį, kitaip tariant, nuo 1 tūkst. iki 1 tūkst. 500, siūlome, kad gyventojų pajamų mokesčio tarifas būtų 14 %, tai yra šiek tiek mažesnis negu dabar; nuo 1 tūkst. 500 iki 2 tūkst. 500 – 19 %; nuo 2 tūkst. 500 iki 3 tūkst. 500 – 24 % ir virš 3 tūkst. 500 eurų būtų siūloma apmokestinti 29 %.

Tie keturi laiptai, mūsų manymu, leistų tolygiau paskirstyti mokestinę našta. Mokestinė našta padidėtų tik tiems, kurie gauna daugiau negu 1 tūkst. 900 eurų, ir tik tokiu atveju, jeigu nebus pritaikytas mūsų siūlomas grąžinti atgal papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis už vaikus. Šeimos, kurios augintų vaikus, šalia formulėje esančio siūlymo NPD 400 eurų taip pat turėtų ir PNPD. Tokiu būdu mes sudarytume galimybes žmonėms, nepriklausomai nuo to, iš kokios veiklos gauna pajamas, kad jos būtų apmokestinamos teisingai, t. y. tie, kurie uždirba mažiau, gauna mažiau, mokėtų mažiau, o tie, kurie uždirba ir gauna, ypač iš kapitalo, didesnes pajamas, mokėtų didesnius mokesčius, tuo prisidėtų prie didesnio perskirstymo per valstybės biudžetą.

Galiu pasakyti, kad tas siūlomas grąžinti PNPD tikrai nebūtų taikomas saugant resursus labai dideles pajamas uždirbantiems žmonėms. Mūsų matymas, kodėl siūlome tokius tarifus, yra subalansuotas taip, kad biudžeto netekimai ar padidėjusios pajamos būtų neutralios.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji kolege, iš tikrųjų dėl vieno pritariu, kad pajamos kai kurių žmonių pernelyg mažos, bet iš kitos pusės, biudžetas taip pat yra naudojamas tam, kad kažkas gautų didesnes pajamas, išlaikytume ir valstybės institucijas, ir mokytojus, ir t. t. Jūs pasakėte, kad subalansuota, bet dėl NPD minus 200 mln. yra. Klausimas, ką reikėtų sumažinti, kokias programas, kad neskaudžiai išeitume iš to minusinio balanso ir išspręstume tas problemas? Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Iš tiesų mes siūlome tokį variantą, kuris būtų, sakykime, tikras pirmas žingsnis, prisidedant prie pajamų nelygybės mažinimo Lietuvoje. Mes dabar nesprendžiame klausimo, iš kur gauti papildomą finansavimą, tai turi būti tikrai kompleksiskai daroma, peržiūrint viešąsias išlaidas. Aš manau, Finansų ministerija yra pasirengusi padaryti tokias peržiūras, kurias seniai padariusios kitos Europos Sąjungos valstybės, ir pažiūrėti, kur mes galime iš tiesų sutaupyti, kad galėtume perskirstyti daugiau toms sritims, kurioms reikia didesnio mūsų dėmesio. Tai socialinė apsauga, kuri būtent ir nesugeba prisidėti prie pajamų nelygybės mažinimo ir socialinės atskirties mažinimo, ir tas pats švietimas, esantis iš tiesų gana varganoje padėtyje, palyginti, kaip finansuojamas. Tačiau tikrai yra... Noriu priminti, kad vis dėlto mokesčių sistemos viena iš svarbiausių funkcijų yra ir to didesnio socialinio teisingumo jausmo kūrimas, nes žmonės emigruoja iš Lietuvos, išvažiuoja ne tik geresnės algos uždirbti į užsienį, bet taip pat ir dėl to, kad Lietuvoje jaučiamas labai didelis neteisingumas.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma. Primenu, klausimas – viena minutė, atsakymas – iki dviejų minučių.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, žmonės paprastai nusivilia politikais, kai mato skirtingą laikyseną tuo metu, kai jie būna valdančiojoje koalicijoje ir kai būna opozicijoje. Socialdemokratai daug kartų yra buvę valdžioje ir nė karto jų Vyriausybė nepritarė įvesti progresinius mokesčius. Kaip jūs visa tai vertinate? Jeigu prisiminsite, kai pati buvote finansų ministrė, kaip balsavote dėl Vyriausybės išvados, kurios reikėjo dėl pavienių Seimo narių iniciatyvų, jų visą laiką būdavo, įvesti progresinius mokesčius.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš tikrai labai sutinku, kad socialdemokratai pritrūko praėityje ryžto įvesti progresinius mokesčius, kaip yra beveik visose Europos Sąjungos valstybėse. Matyt, labai gerai dirba lobistai asmenų, sugebančių uždirbti labai dideles pajamas ir iš tiesų gerai atstovaujančių interesams, kad, atvirksčiai, būtų padarytos visokios išimtis ir lengvatos. Sakykime, ir šiandien mes turime situaciją, kai ta pačia individualia veikla besiverčiantys žmonės, kartais uždirbantys tikrai labai mažas pajamas, iš esmės sumoka daugiau, jeigu dirba pagal pažymą, negu kai kurie milijonieriai, taip pat sukaupę milijonines sumas iš individualios veiklos ir mokantys mažiau efektyvų tarifą. Taigi aš tikrai neigiamai vertinu, kad praėityje mes nebuvo pakankamai politiškai ryžtingi ir teisingi. Bet tai nereiškia, kad mes neturime taisyti tokios padėties, nes ekonomika auga, o to augimo įtraukimas iš tiesų neapima visos visuomenės, kai mes nesidalijame augimo vaisiais su visais.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiamoji pranešėja, prašom pasakyti, kaip jūs siūlytumėte elgtis su vaiko pinigais, nes dabar vietoj papildomo neapmokestinamojo dydžio, kaip jūs žinote, yra vaiko pinigai? Ar jūs siūlytumėte tai palikti ir dar turėti papildomą neapmokestinamąjį dydį? Kiek tai kainuotų? Iš ko finansuotume vieną ar kitą dalyką? Kaip jūs siūlytumėte elgtis? Ar vertinate, kad, pavyzdžiui, dabar „Sodros“ tarifas žmonėms, uždirbantiems daugiau nei penkis vidutinius atlyginimus, sisteminė prasme yra vertintinas kaip superprogresyvumas? Ar svarstėte galimybę įvesti „Sodros“ įmokų ribojimus? Kitaip sakant, su tais ateinančiais Vyriausybės siūlymais, kurie bus pateikti kitą savaitę, ar jūsų siūlymai bent kažkiek dera? Kaip galėtų būti integruoti į tai, ką Vyriausybė pasiūlys ar mes čia svarstysime artimiausiomis savaitėmis ir komitete?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Mes esame už vaiko pinigų palikimą ir, kaip minėjau, šis mūsų siūlymas PNPD būtų tik mažas ir vidutinės pajamas gaunantiems žmonėms taikomas. Mes turėtume labai gerą sistemą, kai iš tiesų galėtume garantuoti, kad mūsų Lietuvos vaikas gyvena šeimoje, nesvarbu, ar dirba, ar nedirba, bet tikrai turi tas, iš vienos pusės, universalias bazines išmokas, kurias šiuo metu jūsų Vyriausybė yra pasiūlusi ir mes esame pritarę įvedimui, taip pat atsirastų

dar paskata tiems, kurie dirba, būtent šeimoms per papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį. Labai yra svarbu, manau, palaikyti tokį siūlymą, nes yra svarbios investicijos į mūsų vaikus ir išsimokslinimo požiūriu taip pat.

Aš manau, kad tai, ką šiuo metu yra pasiūlusi Vyriausybė, – mes tikrai matome tam tikrų teigiamų dalykų. Kiek prisimenu iš mūsų diskusijų Biudžeto ir finansų komitete, kai diskutavome prezentacijų pateikimo metu, mes juk iš tiesų nesame gavę ir nesame diskutavę jokių konkrečių projektų, jie yra dar nediskutuoti. Mes matome ir esame savo aiškinamajame rašte, teikdami šį projektą, pasakę, kad jeigu ateityje būtų matymas sujungti įmokas darbdavio ir darbuotojo, kad tai kaip tik būtų labai geras pagrindas pritaikyti ir sukurti geresnę ir teisingesnę progresinių mokesčių sistemą, bet aš principo prieš tokį kažkokį superprogresyvumą vienoje vietoje. Tikrai nesakau, kad tai yra labai puikus kelias, nes nematau, kad siūlomais pakeitimais, bent jau kiek suprantu iš finansų ministro pristatymo...

PIRMININKĖ. Kolege, trumpinkite atsakymą.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). ...kad yra bandoma truputėlį daugiau apmokestinti bent jau didesnes pajamas ir ypač iš kapitalo.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties socialinio teisingumo prasme visiškai sutinku su jumis, kad Lietuvoje yra vienas iš mažiausių Europos Sąjungoje perskirstymas per biudžetą nuo bendrojo vidaus produkto, tačiau norėčiau vis dėlto užduoti klausimą tame kontekste kaip buvusiai Europos Audito Rūmų narei ir valstybės kontrolierei Lietuvoje. Juk bet koks mokesčių padidinimas sukelia verslui tam tikrą alergiją, nes pagrindinė priežastis, kad štai mokame mokesčius, o valstybė neatsakingai su jais elgiasi, tiesiog pravalgo, išmėto, neprasmingai investuoja, kažkur dar pavagia kažkokios verslo grupės per viešuosius pirkimus, pravalgo metų gale, kad tiesiog įsisavintų juos. Kaip rasti tą balansą tarp to kuriančio pridėtinę vertę verslininko ir socialiai teisingo perskirstymo, matant, kad yra dar daug netvarkos?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip, mokesčių pakeitimai, ypač padidinimas, sukelia sumaištį ne tik verslininkams, bet taip pat net visiems mums. Mes pirmiausia visada galvojame apie save ir, aš manau, ne vienas salėje mano kolega, pažiūrėjęs į pateiktą siūlymą, pirmiausia pagalvojo, ar manęs nepalies, ar nepalies artimų asmenų. Bet aš skatinu suprasti, kad jeigu mes tokių pakeitimų nedarysime, tai tikrai neturėsime papildomų šaltinių didinti viešuosius gėrius. Jūsų siūlymai pagalvoti apie tai, kad tikrai mes labai neatsakingai elgiamės kaip valstybė, kaip politikai, kai mes nepriverčiame, kad surinktos iš mokesčių lėšos būtų panaudojamos efektyviau, būtų panaudojamos skaidriau... Mes tikrai ir nesuforuosime tos visuomenės, kuri supranta, kad iš oro niekada nepastatoma infrastruktūra, kad iš oro mes negalime, nemokėdami mokesčių, finansuoti socialinę apsaugą, sveikatos apsaugą, kad mes mirštame jauniausi vos ne Europos Sąjungoje, kad mūsų švietimas yra ganėtinai atsilikęs. Tai taip. Suprantu aš tą žmonių priekaištą, kad mes esame gana neskaidrūs, ir labai tikiuosi, kad priemonės, kurias mes visą laiką siūlome ir...

PIRMININKĖ. Kolege, aš vėl turiu raginti baigti.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). ...kurios prisideda prie šešėlinės ekonomikos mažinimo, taip pat prisidėtų ir prie supratimo, kad mokesčiai turi būti tikrai apdairiai ir atsakingai panaudojami.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Deja, kolegė gana ilgai atsakinėjo į klausimus, todėl kiti paklausti nebeturite laiko.

Motyvai dėl viso. Dėkui. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, apie tai mes kalbame jau greit 30 metų, kiek ir Lietuvai, kad reikia daugiau teisingumo, solidarumo, atskirties mažinimo, geresnio viešojo sektoriaus finansavimo. Suprantu, kad visada lengviau einant į rinkimus apie tai kalbėti ir po to nevykdyti.

Visiškai teisingas buvo vienas iš klausimų, kodėl mes, socialdemokratai, nepadarėme, kai buvome valdžioje. Labai gaila, turiu apgailestauti, kad kai kas keitė nuomonę pagal tai, kokioje pozicijoje buvo. Aš manau, kad dabartiniai socialdemokratai tikrai taip nesiels. Jeigu jau mes siūlome, tai mes ir balsuosime, nesvarbu, kokiose pozicijose būsime.

Aš paprasčiausiai kviečiu. Jeigu mes norime, kad vyktų gera mokesčių reforma ir pensijų reforma, be mokesčių padidrinimo ir sistemos keitimo tai liks tik žodžiais. Todėl padėdami Vyriausybei, nes Vyriausybė savo programoje irgi yra įrašiusi, tik šitą malonumą kelia tolesniems laikams, mes draugiškai siūlome pagalbą ir variantą. Seime buvo visokių variantų: ir dviejų pakopų, ir trijų, ir keturių, ir galime įvesti nulinį NPD tarifą – viską galime padaryti, bet turime svarstyti ir tai padės pirmiausia siekiant teisingumo. Todėl aš kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas – prieš.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėl mano jau minėtų priežasčių, tam tikrų komponentų papildomo neapmokestinamojo dydžio... vaiko pinigai atsiranda dėl kitų motyvų, kurie susiję su tuo, kad mes čia kitą savaitę pradėsime svarstyti esminius mokesčių pertvarkos dalykus. Tai ir mokesčių, įmokų jungimą. Dėl to keisis ir atlyginimų dydžiai, ir tarifai keisis.

Atitinkamai šitie siūlymai tada turėtų būti susieti su tuo, ką mes svarstysime ir galbūt nuspręsimė. Taigi siūlyčiau integruoti šiuos siūlymus į tuos mokestinius siūlymus, kurie ateina į Seimą ir kuriuos apsvarstę priimsime sprendimus. Progresiniai gyventojų pajamų mokesčio tarifai taip pat yra siūlomi arba bus pasiūlyti Vyriausybės.

Manau, bendroje diskusijoje ir atsiras tas sprendimas. Jeigu dabar pradėtume svarstyti šitą įstatymo projektą, kartu nesuderintai svarstytume tai, ką pateiks Vyriausybė, viena vertus, turbūt nespėtume visko išdiskutuoti ir priimti optimalių sprendimų, dėl to galėtume priimti arba neoptimalius sprendimus, arba jų priėmimas nusitęstų nežinia kiek.

Siūlyčiau susilaikyti ir nepritarti šitam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytas nuomones. Balsuojame.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 38, prieš – 15, susilaikė 43. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad būtų grąžinta iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad būtų atmesta, balsuojate prieš.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 57, prieš – 38. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

16.05 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1554 (pateikimas)

Toliau – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. J. Olekas. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1554.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, norime pakviesti sugrįžti prie mūsų daug svarstytos pridėtinės vertės mokesčio kurui lengvatos, kurios svarstymus mes darėme praėitų metų pabaigoje, priimdami šių metų biudžetą. Kaip pamenate, tada vyko didelės diskusijos, ar mes galėtume padaryti tam tikrų nuolaidų žmonėms dėl kuro. Tada kalbėjome, diskutavome dėl įvairių pasiūlymų. Vienas iš pasiūlymų buvo pritaikyti 9 % lengvatą centralizuotam šildymui, ir tas pavyko. Turbūt nemaža dalis gyventojų, kurie naudojami centralizuotu šildymu, gali padėkoti, kad jiems lengvata yra išlikusi.

Tačiau, kai mes sugrįžtame į savo rinkimų apylinkes, į rajonus arba kai šiek tiek pavažiuojame iš miesto centro, pamatome, kad nemaža dalis žmonių, beveik pusė Lietuvos gyventojų, neturi galimybės naudotis centriniu šildymu ir jie savo namams šildyti, šiltam vandeniui paruošti naudoja kitą kurą. Taip pat turime kuro įvairovę: kai kas naudoja dujas, kai kas naudoja suskystintą kurą, bet nemaža dalis naudoja ir atsinaujinantį kurą, kuris pagaminamas Lietuvoje, visų pirma malkas, skiedras ir panašius dalykus, kurie ne tik pagaminami Lietuvoje ir taip pat šildo namus, bet duoda žmonėms ir darbo. Šiandien daug diskutavome dėl paramos jaunoms šeimoms, dėl galimo fondų sukūrimo, kreditų ir panašių dalykų, bet žinome apie mūsų valstybės turimą išipareigojimą dėl finansinės drausmės – jeigu net surenkame daugiau lėšų į biudžetą, mes ne visas jas galime panaudoti žmonių paramai.

Šis mūsų siūlymas atliepia iš karto, arba sprendžia iš karto, dvi problemas. Viena, tai padeda žmonėms, kurie negali naudotis centriniu šildymu, turėti tokią pat lengvatą, kaip ir tie žmonės,

kurie naudojasi centriniu šildymu. Antra, kaip sakiau, nereikia kalbėti apie kokią nors paramą žmonėms, ieškoti būdų, kaip, kam, kur registruotis ir kaip gauti tą paramą, bet žmogus iš karto turi nuolaidą naudodamas tą Lietuvoje sukurtą produktą. Matydami, kad biudžetas surenkamas gerai, kad mūsų gyventojai, gyvenantys ir centralizuotu būdu aprūpinami šiluma, ir ne centralizuotu būdu, turi vienodas teises, siūlome šį projektą. Kviečiame pritarti, nes tokiu būdu išlygintume tiems žmonėms, kurie galbūt dar sudėtingesnėmis sąlygomis gyvena... nes atsikelti ryte, pasikurti, išsivalyti *pečių* yra papildomas darbas, negu pasukti *kranelij* ir sulaukti šilumos į namus. Manau, kad... ir kviečiu jus pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, buvo pateiktas vienas projektas, kai mes ginčijomės šiek tiek, kokiomis medžiagomis šildantis bus kompensuojama. Iš tikrųjų jūs ir vėl neįrašote visų medžiagų. Galbūt reikėtų įrašyti apibendrinantį kokį žodį, nes, pavyzdžiui, kodėl nekompensuoti žmogui, kuris šildo savo pastatą dujomis? Pavyzdžiui, dabar suskystintos dujos yra. Kodėl čia įrašytos, pavyzdžiui, šiaudų granulės, bet nėra šiaudų, nes kai kurie tiesiogiai... ne granulėmis, o šiaudų *rulonais*? Klausimas. Ar visiems dabar turime duoti, ar vėlgi jūs norite atrinkti tam tikrus atsinaujinančius, kurie galėtų šildyti, pavyzdžiui, elektra, nes dabar termofikacinė dalis yra? Žmonės investuoja, bet dalies elektros reikia šildymui.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Čia dvi medalio pusės. Viena, kad labai atsargiai tą ratą plečiame, kitas dalykas, aš atsimenu svarstymus Biudžeto ir finansų komitete, truputį buvau kritikuojamas dėl to (man atrodo, ir Aplinkos apsaugos komitete), kad buvo paliktas tas neatsinaujinantis arba iškastinis kuras, toks kaip skystas kuras, nafta, dujos. Todėl šiame sąrašė pabandėme sudėti visus atsinaujinančius šaltinius, jų turbūt dauguma. Jūs taikliai pastebėjote, kad tik granulės, o šiaudai ne, galėsime svarstymo metu pasitarę galbūt pridėti ir tą kuro rūšį, bet šitame projekte bandėme išgryninti biokurą, kurio yra Lietuvoje, ne iškastinį kurą.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiamas kolega, turbūt žinote mano nuostatą, kad visos lengvatos, išlygos turi būti labai pamatuotai taikomos. Kaip, jūs įsivaizduojate, šiuo atveju tai būtų administruojama, nes ir kitiems poreikiams gali būti naudojamos šitos kuro rūšys, ne tik šildyti. Ar būtų įmanoma administruoti, kas tai užtikrintų, kiek kainuotų tas administravimas ir ar tai paskatintų žmones efektyviau elgtis su tuo kuru, koks poveikis valstybės biudžetui, gal irgi esate apskaičiavęs? Dėkui.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mums pasirodė, kad šitas būdas mažiausiai reikalautų administravimo. Nežinau, gal viryklė, gal galėtų kokią sriubos lėkštę išvirti šeimininkė, bet vis tiek gamina šilumą ir turbūt tai galima įskaityti kaip šildymą. Nemanau, kad reikėtų atskirti, arba nelabai lakiai fantazijai paleidžiu, kur čia galėtų žmonės daugiau naudoti granules šildyti, negu namams apšildyti ar šiltam vandeniui paruošti. Turbūt dėl tos labai nedidelės dalies, jeigu tokia būtų, galėtume padiskutuoti.

O dėl biudžeto, kaip minėjau, mes kalbame iš tikrųjų ne apie tą didįjį mūsų apribojimą, kad surinkę pajamas į biudžetą paskui turime išlaidų apribojimus, bet gautume truputį mažiau pajamų. Aš manau, kad mes aną kartą diskutavome, tai buvo keli šimtai tūkstančių ar truputį per milijoną, dabar negaliu, atsiprašau, bet Biudžeto ir finansų komitete tikrai tie skaičiai yra, kai ruđenį pateikiau šitą projektą.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, kai buvo svarstomos lengvatos miestų gyventojams, tada irgi iš šalės sklido pasiūlymai, kad reikia nepamiršti ir kaimo. Bet kaip jūs manote, ar čia nepaveikė tas sindromas, kad vis dėlto yra daugiau miesto rinkėjų, kurie gyvena tuose namuose, negu kaimo, tada nugali ta tokia jėga, žiūrint į rinkimus? Bet gal dabar, dar dveji metai iki rinkimų, tai gal ir nugalės tai, kad atsiras tos pačios sąlygos miesto ir kaimo gyventojams. Juo labiau prieš pietus mes svarstėme tam tikrus pagalbos paketus, įkuriant būstą kaimuose.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis kolega. Aš atsimenu, čia didžiausias oponentas buvo M. Majauskas, tada jis laikė tą miestietišką flangą. Bet aš parvažiuoju į tą savo ne gimtąjį, bet tėviškės miestelį Vilkaviškį, ten lygiai per pusę. Pusė žmonių gyvena toje pačioje gatvėje, vienoje

gatvės pusėje gyvena tokia nedideliame daugiabutyje, kitoje pusėje šalia gyvena nuosavame name, vienas moka 9 %, kitas – 21 %. Aš manau, kad mes tikrai matome tą neteisybę, juo labiau kad čia nėra to administravimo arba išmokų, arba prašymų raštu, čia yra suteikimas galimybės žmonėms tiesiog pigiau įsigyti kuro. Aš kviečiu palaikyti visus, net ir miestuose gyvenančius.

PIRMININKĖ. Klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamasis kolega, aš norėčiau taip pat pasitikslinti, nes neišgirdau tikslaus atsakymo. Sumažinus PVM tarifą, kiek papildomai nesurinks valstybės biudžetas lėšų? Kokie tai būtų skaičiai?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Aš tikrai atsiprašau, kadangi dabar tiksliai negalėčiau pasakyti. Mes tai diskutavome ir buvo, bet tai nebuvo dideli skaičiai, nes tai yra, sakau, tik daliai tų, kurie šiandien naudoja kurą, nes kita dalis, daugiau kaip pusė, tokią nuolaidą turi. Atsiprašau, svarstymo metu patikslinsiu, jeigu reikės, konkrečius skaičius.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, išties pasiūlymas yra puikus, tačiau dažnai būna nuogastavimų, o koks bus poveikis, kokios bus netektys dėl šito siūlymo, kaip paveiks visą sektorių ir t. t. Mano klausimas – koks jūsų teikiamo projekto poveikis?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Aš manau, bus teigiamas poveikis. Dalis žmonių, kurie šiandien eina prašyti pašalpų kurui, kad galėtų gauti, tiesiog neis tų pašalpų prašyti, nes neturės tų išlaidų. O į biudžetą mes tam tikros dalies nesurinksime, bet nereikės išmokėti. Galvoju, kad čia kelių milijonų daugiausia, bet vargu ar toks bus realus poveikis to, ko ne tik negausime, bet ir to, ko nereikės išmokėti.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, mes prieš metus laiko su R. Žemaitaičiu buvome pateikę tą patį klausimą, tada jūsų frakcija mums nepritarė. Tai kaip čia dabar jūs apsigalvojote?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Atsiprašome. Gyvenimas, vadinasi, pamokė. Nors aš atsimenu, mes teikėme irgi panašų projektą, kuriame buvo... Tai galėsime pažiūrėti ir išsiaiškinti iki galo tuos balsavimus. Nemanau, kad tas turėtų trukdyti, kas praeityje, mums žvelgti į ateitį kartu ir pagelbėti žmonėms.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. A. Dumbrava – už.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Tikrai, gerbiamas Vytautai, socialdemokratai pritarė, kada mes teikėme šį siūlymą, tiesiog balsų neužteko. Ir jau kelintą kartą tas klausimas sugrįžta į Seimą.

Mielieji kolegos, apeliuočiau į tuos, kurie gyvena ar dirba kaimiškose teritorijose, provincijoje. Tiems žmonėms, kurie gyvena nuosavuose namuose, nėra lengva ir ūkį tvarkyti, ir apskritai tvarkytis, tai tikrai būtų labai gražu, kad mes visi solidarčiai sutartume, kad visiems tos sąlygos turėtų būti vienodos. Jeigu yra lengvatinės sąlygos gyvenantiems daugiabučiuose dėl šildymo, tai pasistenkime padaryti taip, kad ir vienkiemiuose gyvenantiems žmonėms taip pat būtų tos lengvatos. Kaina kažin kiek ženkliai nesumažėtų, aš įsivaizduoju, bet vienu kitu euru jeigu sumažėtų už kubą medienos, tikrai jiems būtų didžiulė parama. Todėl kviečiu visus visus palaikyti šį siūlymą, nes jis būtų socialiai teisingas. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. V. Rinkevičius – prieš.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. Mielieji kolegos, prieš tai buvusiu projektu jūs siūlėte didinti biudžeto pajamas, šiuo projektu – mažinti. Nelabai suprantu jūsų tikrąją poziciją. Dabar pasipylė visokių lengvatų lietus, tos lengvatos iškraipo rinką ir mes nepasieksime socialinio teisingumo.

Čia, suprantu, jūs daugiau miesto gyventojams taikote, nes daugiausia miesto gyventojai kūrena, sakykime, šiaudų granulėmis, kitomis granulėmis. Kaimiečiai, kaimo gyventojai patys ruošia malkas miške, sau žiemai atsargas ir kūrena. Iš esmės jie jokios lengvatos negaus, nes jie neperka, o patys savo rankytėmis viską pasidaro. Ir tai daro, sakykime, 50 % kaimo ar netgi 80 % kaimo gyventojų. Šiuo atveju mes dar labiau supriešinsime – vieniems kaip ir padarysime leng-

vata, o kiti su tuo savo kirveliu turės pasidaryti. Jeigu mes suteiktume koku nors kitoku būdu tą lengvatą – subsidiją ar paramą, kad galėtų pasinaudoti visi, o šiuo atveju ne. Aš siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 42, prieš – 13, susilaikė 38. Nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad projektą tobulintume, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 61, prieš – 28. Taigi gražiname iniciatoriui tobulinti.

16.21 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1848 (pateikimas)

Dar vienas tas pats Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, registracijos Nr. XIIIIP-1848, tik tekstas kitas. Pateikimas. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų apgailestauju, kad žaliųjų vardą turinčios partijos atstovai nenori, jog būtų naudojamas Lietuvoje žaliasis kuras, žmonės turėtų darbo vietų ir galimybę šiek tiek pašildyti savo namus pigesniu kuru. Nežinau, kaip jūs grįžę tai paaiškinsite savo rinkėjams.

Dėl šio pasiūlymo. Kolegos, apie šį pasiūlymą daug diskutavome šiandien rytiniame posėdyje, kai kalbėjome apie paramą jaunos šeimos. Prisimenate, buvo diskusijų, ar ta pagalba yra visiems, ar regionuose, kaip yra didesniuose miestuose, kiek reikėtų tos paramos skirti, kokį užimti plotą, ko reikia – buto ar darbo vietos. Mūsų siūlymas pritaikyti pridėtinės vertės mokesčio lengvatinį tarifą, man atrodo, atliepia ir tą, ir tą problemas. Neskirstome jaunų šeimų, gyvenančių mažesniame regione, kaimuke ar miestelyje, ir didesniame mieste. Girdėjome šiandien argumentų, kad labai skiriasi butų kainos. Ši lengvata yra pritaikoma pagal to regiono kainą. Jeigu jauna šeima kuriasi mažame miestelyje ir to buto kaina nėra didelė, ji taip pat gali gauti paramą, sumažinus pridėtinės vertės mokesťį, perkant pirmąjį butą. Jeigu jauna šeima, specialistai, mokėsi penkerius ar dešimt metų, įsikuria dideliame mieste, kuriame kaina, aišku, bus didesnė, pritaikius lengvatą, vėl bus atitinkama pagalba čia besikuriančioms jaunos šeimos.

Kaip sakiau pristatydamas praeitą projektą, iš tikrųjų valstybei nereikia sukaupti tam tikrų lėšų, nereikia prašyti iš žmonių pažymų ir tik tada mokėti išmokas. Lengvata sudaro galimybę pateikus tik vieną pažymą, kad esi jaunas ir perki pirmąjį butą, įsigyti tą butą už lengvatinę pridėtinės vertės mokesčio tarifo kainą. Todėl manau, kad iš tikrųjų tai sprendžia ir jaunų šeimų, ir regionų, ir mūsų biurokratijos mažinimo problemas. Kviečiu pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, turbūt matėte, kad Teisės departamentas nepašyktėjo jums pastabų. Turbūt ne mažiau kyla ir klausimų, kodėl 30 metų, kodėl asmeniui, o ne šeimai, nes dabar madinga skatinti šeimos politiką? Norėčiau paklausti, kodėl 30, ką darysime su tarpiniais ir ypač su tais, kurie įsigijo būstą šiek tiek anksčiau? Jeigu žiūrėtume Konstitucijos normas, turime būti teisingi visiems. Jeigu skirtumas pusė metų arba metai, kaip tai vykdyti? Ačiū.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš manau, kad Teisės departamento išvados, bent jau dalis jų, tikrai labai priimtinos. Dėl kai kurių gal galima šiek tiek ginčytis, bet tai gali būti svarstymo metu.

Dėl klausimo esmės. Gal pirma dalis yra sunkesnė, vis tiek kažkur ta riba turi būti. Pasirinkimas yra 30 metų, kaip taikymas ir kai kuriuose kituose siūlymuose. Čia, man atrodo, galima diskutuoti, jeigu kas nors rastų kitą variantą, bet turbūt negalintis, galime iki išnaktų ginčytis.

O antra dalis, arba kas bus su tais, kurie įsigijo anksčiau. Tai mūsų įstatymai atgaline data negalioja, todėl mano siūlymas priimti kuo greičiau, kad tokių, kurie buvo įsigiję anksčiau, kada įstatymas dar negaliojo, nebūtų.

PIRMININKĖ. Klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū. Iš tiesų sveikintina intencija, aš suprantu jūsų norą, tačiau šitas konkretus įstatymas kelia tam tikrą piktnaudžiavimo klausimą, galimai piktnaudžiavimo. Įsivaizduokime tokį scenarijų: jauna šeima, turėdama vaiką, nusprendžia įsigyti kitą butą, tarkime,

nuomai ir įsigyja butą vaiko vardu. Tokiu atveju lygiai taip pat, ko gero, reikėtų taikyti lengvatinį PVM tarifą. Man kyla klausimas, ar šitas įstatymas iš tiesų yra tobulas ir nesukels tokių piktnaudžiavimo atvejų?

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, turbūt žinote tą seną anekdotą, kad įstatymus galvojame, priiminėjame čia mes – 141, o, anksčiau sakydavo, 3 mln., dabar turbūt mažiau, kaip tą vieną ar kitą įstatymą apeiti. Aš manau, kad mes negalime užkardyti pačiame įstatyme visų *žulikysčių*. Mes turime priimti normaliam Lietuvos žmogui, o po to yra poįstatyminiai aktai, kurie sureguliuoja kai kuriuos dalykus, sakykim, pilnametystės, jeigu kalbame apie jaunas šeimas, pilnametystės. Galima tuos dalykus labai aiškiai surašyti, kam jie galioja, nes jeigu mes bandysime įstatyme išrašyti tokius dalykus, aš manau, kad tikrai patirsime fiasko ir nesėkmę. Principinis dalykas – ar mes remiame jauną šeimą, jauną asmenį tokia forma. Aš siūlyčiau remti, nes tai yra tikrai mažiau biurokratijos ir aiškesnė pagalba, atsižvelgiant ir į tuos kainų skirtumus, kurie yra tarp regionų ir didesnių miestų.

PIRMININKĖ. J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, jūs, pristatydamas šitą klausimą, sakėte, kad šita lengvata galės pasinaudoti vienodai tiek regione perkantys pirmą būstą, tiek ir didmiesčiuose. Tačiau, kaip suprantu, PVM yra nustatomas naujam būstui. Pažiūrėkime, kiek statoma didmiesčiuose ir kiek naujų namų, daugiabučių yra statoma regionuose. Kai kuriuose per paskutinius 20–30 metų gal vienas daugiabutis buvo pastatytas. Jų tiesiog nėra. Šiuo požiūriu tikrai bus nevienodos sąlygos, tai vienas klausimas.

Antras klausimas. Vėlgi čia nėra numatyta, jeigu šeima įsigyja tomis lengvatinėmis sąlygomis būstą, po kiek laiko galės parduoti, kiek reikėtų išlaikyti, kad tas lengvatinis PVM, kaip sakyti, galiotų tik jiems, o negalėtų piktnaudžiauti – įsigijo lengvatinėmis sąlygomis ir po keleto metų parduoda jau vyresniems žmonėms? Ačiū.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Turbūt tas skirtumas būtų, naujų butų, tiek mažesniuose, tiek didesniuose miestuose susijęs tam tikra prasme ir su paklausa. Jeigu mes pažiūrėsime, paklausa yra didesnė didesniuose miestuose, regionų centruose. Turbūt čia ir stato. Jeigu ta paklausa atsirastų dėl darbo vietų sukūrimo, pavyzdžiui, girdime apie galimą kompleksą Naujojoje Akmenėje ar kas nors statosi kitur, tada atsirastų ir poreikis butų, tada gali galioti. Aš manau, kad ir tas, ir tas.

Dėl apribojimo laiku. Manau, kad tai svarbus klausimas. Mes turime kai kurias taisykles, kada galioja, sakykim, paveldėto turto pardavimai, dovanoto ir panašiai. Manau, poįstatyminiais aktais galėtume pritaikyti iš tikrųjų ir tas tvarkas, kas galėtų galioti, kiek laiko reikėtų išlaikyti. Tikrai nemanau, kad visą gyvenimą nebus galima tokio buto parduoti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti, kiek jūsų skaičiavimais, mes turėtume prarasti biudžeto pinigų, jeigu tokia lengvata būtų? Aš pritariu pačiam idėjai, bet vis dėlto mes turėtume remti šeimą. Ar negalėtume įrašyti, kad tai būtų šeimai?

J. OLEKAS (LSDPF). Galime suvaržyti. Šiais laikais jaunimas kartais tą šeimą, kaip suprantame mes, 60-mečiai, sukuria šiek tiek vėliau, kai jau vaikus leidžia į mokyklą. Aš atsimenu, pirmą kartą buvau Stokholme ir mane atvedė į Stokholmo rotušę, sako, ponas ministre, stokite į tą vietą, kur paprastai jaunavedžių vaikai stovi, kai vyksta šeimos sukūrimo ceremonija.

Turbūt. Aš nesakau kategoriškai, kad negalima, bet gyvenimas yra toks, sakau, keičiasi, ir mes pagal tai, ar formalizuota, ar ne, negalėtume.

Dabar dėl praradimų. Aš jau kalbėdamas dėl ano įstatymo projekto sakiau. Žiūrėkite, mes turime pasirinkti ir įskaičiuoti viską. Ar mes netaikome pridėtinės vertės mokesčio tarifo ir kuriamo fondą, iš kurio remsime, ar mes tiesiog pritaikome lengvatą ir neremiame – čia vienas su vienu išėina. Kalbama apie tai, kad maždaug 16 %. Tai maždaug pradinio įnašo suma, apie kurią rytiniame posėdyje esame daug diskutavę. Tikrai nemanyčiau, kad čia yra... jeigu žiūrime visumą.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiamas kolega, jau dėl prieš tai jūsų pateikto įstatymo projekto Teisės departamento vertinime yra tam tikrų abejonių dėl tam tikrų kuro rūšių arba

komponentų atitikties taikymo lengvatos PVM direktyvai. Bet čia buvo užsiminta, Europos Teisės departamentas vienareikšmiškai rašo, kad siūlymas nustatyti mokestinę lengvatą tik tam tikrų asmenų, šiuo atveju asmenų iki 30 metų, išigyjamam pirmajam būstui prieštarauja direktyvos (čia yra direktyvos konkretūs rekvizitai nurodyti) nustatytiems reikalavimams. Kaip jūs išivaizduojate svarstyti toliau ir priiminėti įstatymą, kuris vienareikšmiškai prieštarauja direktyvai? Ačiū.

J. OLEKAS (LSDPF). Aš supratau, kad galbūt galėtų prieštarauti. Kai mes svarstysime komiteuose, ypač Teisės ir teisėtvarkos komitete, galėtų būti patikslinimas būtent tokių teiginių, ar mes pažeidžiame, ar ne. Mano supratimu – ne. Kai galėsime diskutuoti su kolegomis, kurie pateikė savo abejones, tada gal ir prieisime prie sprendimo.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ar nemanote, kad čia padidės kontrolės funkcija, nes vis tiek, kaip ir sakėme, dar bus nustatyta, kiek metų, kiek jis turi išlaikyti, kada nors gal jau taps visiškai jo nuosavybe? Ar nebus tokių atvejų, kad nusipirks šį butą, senelių ar tėvų butą parduos, čia įsikels, pats išvažiuos į Angliją dirbti ir tas rezultatas, kokio siekiate, nebus pasiektas?

J. OLEKAS (LSDPF). Tikrai negarantuojau, kad kas nors nepiktnaudžiaus. Bet tikiu, kad didžioji dauguma to nedarys. Mes darome taisyklės, kurių žmonės turėtų laikytis, apie kiekvieną įstatymą galime tą patį pasakyti. Aš minėjau, galime pažiūrėti, kokio saugiklio reikia, nes, kaip šandien kalbėjome, jauna šeima gali gauti būsto kreditą, įmoka, tai gali gauti, o paskui parduos su ta pačia nauda. Visur yra tas mechanizmas. Aš manau, kad šiuo atveju jis yra saugesnis, galima pritaikyti. Aš matau analogiją su paveldėjimu, kitais dalykais, kurie yra, jeigu tu parduodi anksčiau kaip penkeri metai, tu turi mokėti visą tarifą, kurį susimokėjai, ir tą skirtumą sumokėti.

Bet iš principo mes turime apsispręsti, ar pritaikome, ar tik šnekame.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, jūs dabar jau antrą projektą siūlote, kaip koks nusileidęs geradarys visiems lengvatas siūlote taikyti kurui, dabar būstui iki 30 metų. Bet čia daug kas uždavė klausimų ir tokių klausimų... Mano nuomone, jūs renkatės vieną žmonių kategoriją, vieną rūšį iki 30 metų, kaip ir kurui buvo tik vienam, vienai... kelioms tik rūšims išskirtoms. Taip ir čia, tik iki 30 metų. Kuo žmonės prastesni 32, 31 metų? Klausimas toks ir būtų. Sakykime, jauni žmonės, gyvenanti didelė šeima, tėvai turi pinigų, penki sūnūs iki 30 metų, visiems gali nupirkti lengvatinius butus? Arba susidėjusi šeima, kaip jūs sakote, nevedę vyras su žmona, gyvena ilgą metą, tai ji nusiperka du butus lengvatiniu tarifu iki 30 metų, tik po to susituokia?

Ir dar vienas iš klausimų. Kaip rajonuose, kur nestatomi namai, kaip ir minėjau, po 30 metų, kad ir Biržuose, Kupiškyje, Rokiškyje? Nežinau, kada ten pastatytas paskutinis namas, kuriam galėtume pritaikyti PVM tarifą. Juk iš kito gyventojų perperkant butą PVM tarifo negalės taikyti?

PIRMININKĖ. Klauskite.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Tai šie atvejai.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū kolegai už klausimus. Aš tik patikslinsiu, kad šiuo metu galioja lengvata šildymui tik vienam kurui. Aš bandau pralaužti tą neteisybę, kuri yra dabar, kai tik centralizuotam kurui, kur poniškai tam tikra prasme gyvenama, tu turi lengvatą, o jei tu eini, malkutes atsineši, įdedi į *pečių*, išsivalai pelenus, tai tu esi antrarūšis žmogus. Ir jūs ką tik balsavote ir būtent tą palaikėte, kad rajonuose gyvenantys žmonės mokėtų brangiau už kūrą, negu moka miestas. Tai yra tai, ką jūs teigiate pirmojoje klausimo dalyje.

Dėl antrosios dalies. Aš manau, kad viena iš priežasčių, kodėl nestatoma rajonuose, yra kaina. Tie jauni žmonės, kurie atvažiuoja, tiesiog nepirkėtų tokių statyti. Ir čia dabar yra galimybė, pritaikius tą tarifą, leisti įsigyti, sudaryti paklausą būtent tokio būsto. Jeigu mes laikysime aukštus tarifus, aukštas kainas, didelius mokesčius, tai bus dar vienas stabdys, kad jaunimas ten nesikurtų ir tos statybos nevyktų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Už – J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū pirmininkei. Vis dėlto geriau taip, negu nieko. Vis dėlto jaunoms šeimoms parama vienareikšmiškai reikalinga, bet čia galima būtų ir praplėsti. Kodėl mes negalime aktyvinti jaunų šeimų, kad jos statytųsi savo būstus, pirktų žemę ir statybines medžiagas? Taip

pat būtų galima PVM mokėti žemesnį negu 21 %. Todėl šiam projektui reikėtų pritarti, o toliau jį būtų galima įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais papildyti įvairiais būdais.

PIRMININKĖ. Prieš – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Argumentų daug jau buvo išsakyta, iš esmės daugelis klausiančiųjų atsargiai arba skeptiškai vertina. Mano pagrindinis motyvas yra akivaizdus prieštaravimas direktyvai, kuri reglamentuoja PVM lengvatų galimus taikymus. Vėlgi buvo minėta, kad jeigu žmogus įsigyja regione, tai mažai tikėtina, kad įmonė statys, nes galima tik iš įmonės, tą PVM mokant mažesni, teoriškai nusipirkti. Jeigu teoriškai įvestume tokią lengvatą, tai galbūt prisidėtų prie plėtimosi naujo nekilnojamojo turto burbulio, kuris ir taip Vilniuje arti jau tos ribos, kuomet gali būti pavojinga. Manau, kad negalima palaikyti tokio įstatymo projekto, todėl siūlyčiau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Tai ir balsuojame.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 42, prieš – 15, susilaikė 30. Po pateikimo nepritarta.

Taigi turime apsispręsti alternatyviai, ką darome toliau. Jeigu atiduodame iniciatoriams tobulinti, balsuojame už, jeigu atmetame, balsuojame prieš.

Balsavo 78: už – 47, prieš – 31. Atiduota iniciatoriams tobulinti.

16.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2268(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-6a klausimas – projektas Nr. XIII-2268. Dar vienas Seimo nutarimas dėl pavasario sesijos darbų programos papildymo. A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, kolegos, teikiu pavasario sesijos darbų programą papildyti Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, kurio esmė, kad nebūtų klaidinami rinkėjai, kad rinkimų komitetų pavadinimai negalėtų sutapti su Juridinių asmenų registre jau įregistruotais asociacijų ar kita veiklos forma užsiimančių organizacijų pavadinimais. Tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas klausti nenori. Ar galime po pateikimo pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame? Irgi su Teisės departamento pastaba.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 50, prieš – 4, susilaikė 22. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

Dokumentų skyriaus noriu paprašyti abiejų Seimo nutarimų dėl įtraukimo į Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programą pakeitimą sujungti kartu.

16.42 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2143 (pateikimas)

Dabar prašau pristatyti Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, įstatymo pakeitimo projektą iš tikrųjų paskatino neadekvati situacija, kuri susiklosto per savivaldybių tarybų rinkimus. Rinkimų komitetai, kurie įsteigiami likus trims mėnesiams arba, tiksliau, 85 dienoms iki rinkimų, dažniausiai naudoja tokius pačius pavadinimus, logotipus ir kitą atributiką kaip jau Juridinių asmenų registre įregistruotų ir jau veikiančių organizacijų. Todėl tokiu būdu rinkimų komitetai dubliuoja visuomeninių organizacijų veiklą ir imasi tos pačios politinės veiklos, kuri nederėtų visuomeninei organizacijai, nes visuomeninės organizacijos, fondai, viešosios įstaigos yra nevyriausybinės organizacijos ir jos

nesiekia politinės valdžios ir dalyvauti rinkimuose. Kaip jau minėjau, tai nebūdinga pačioms visuomeninėms organizacijoms iš principo, nes jos nėra politinės organizacijos, judėjimai, kurie orientuoti į rinkimus. Todėl ir siūlau, kad rinkimų komitetai, registruodami savo pavadinimą, nesitapatintų su jau veikiančiomis visuomeninėmis organizacijomis ir turinčiomis pripažintą juridinę formą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti, ar nereikėjo jums kartu teikti ir dėl kitų, pavyzdžiui, Europos Parlamento, Seimo rinkimų? Vis tiek tai taikytina ne tik savivaldai.

Antra klausimo dalis. Ar yra daug tokių pavyzdžių, ar žinote, gal galėtumėte kokį nors pavyzdį pasakyti? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Dėl Europos Parlamento rinkimų galima iš tikrųjų ateityje pagalvoti, jeigu po pateikimo bus pritarta, bet akivaizdžiausia ir aktualiausia situacija yra susiklosčiusi dėl savivaldos rinkimų. Kiek aš domėjausi Juridinių asmenų registre, įregistruota dabar sutampančių 11 visuomeninių organizacijų, pavadinimų nenoriu minėti, bet jos sutampa su rinkimų komitetais, kurios dalyvauja ir, tikėtina, manytina, dalyvaus būsimuose savivaldybių rinkimuose.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius. Nebeklausia. Atsisako.

Ačiū pranešėjui, atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo dėl viso E. Pupinis – už.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, kaip ir minėjau, bręsta tam tikros problemos, kuomet į politinę sistemą ateina įvairios organizacijos, kurios turėtų bent jau prisilaikyti tam tikrų žaidimo taisyklių, kaip ir politinės partijos, nors pastebime, kad ir politinės partijos dvejinasi neaiškiai tam tikrais labai panašiais pavadinimais. Bet šiuo atveju galbūt žmonės lengviau atskirs negu visuomeninius judėjimus, kurie tampa kažkokiomis asociacijomis. Manau, kad sutvarkyti šią sistemą reikia. Pradėkime nuo to, kad nedubliuotų pavadinimo ir nesistengtų apgaulinėti žmonių. Siūlau palaikyti tą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. R. Miliūtė – prieš.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Pakartosiu, negaliu palaikyti šio pasiūlymo, nes, mano akimis, labiau demokratiška būtų ieškoti būdų, kaip stiprinti pasitikėjimą politinėmis partijomis, kaip didinti politinių partijų skaidrumą, kad žmonės būtų labiau sąmoningi ir atsirinktų, už ką jiems patiems balsuoti, o ne ieškoti būdų, kaip iš konkurencijos pašalinti rinkimų komitetus.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 85: už – 35, prieš – 25, susilaikė 25. Po pateikimo nepritarta. Balsuojame alternatyviai. Kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš, tai yra atmesti.

Balsavo 79: už – 40, prieš – 39, gražinta iniciatoriams tobulinti.

16.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2264 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau – vėl Seimo nutarimas dėl nutarimo dėl Seimo pavasario sesijos darbų programos papildymo. A. Sysas. Gerbiamasis Algirdai Sysai, prašau į tribūną. (*Šurmulyš salėje*)

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia noriu paprašyti pritarti nutarimui, kad klausimą dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo įtrauktume į pavasario darbų programą.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Čia kalbame apie savivaldybių darbuotojus, įtraukti į sesiją reikėtų. Siūlau visiems pritarti, nes kai bus pasiūlymas, tada reikės ir balsuoti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Pirmiausia nutarimą, ne įstatymą. Tik pritarę nutarimui, kad įtrauktume, mes galėsime kalbėti apie patį įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo ar pritariame Seimo nutarimui? (*Balsai salėje*) Pritariame. Dabar svarstymas. Pritariame. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 48, prieš – 2, susilaikė 23. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-2264) priimtas. (*Gongas*)

Dokumentų skyriaus prašau dar ir šį Seimo nutarimą sujungti su anksčiau minėtais dviem Seimo nutarimais papildyti Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programą.

16.50 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2151 (*pateikimas*)

O dabar prašau pristatyti Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 priedų pakeitimo įstatymo projektą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, šį įstatymą parengti paskatino situacija, susidariusi, kai Seimas pradėjo didinti koeficientus atskiroms darbuotojų grupėms, ir sakyčiau, kad tos grupės gal nėra mažiausiai uždirbančios viešajame ar biudžetiniame sektoriuje. Mes žinome, kad atlyginimas susideda iš koeficiento ir bazinio dydžio. Noriu priminti, mūsų įstatymuose yra nuostata, kad iki liepos 1 dienos profesinės sąjungos turėtų susitarti su Vyriausybe tiek dėl minimaliojo mėnesinio atlyginimo didinimo, tiek dėl bazinio dydžio, kuris šiandien yra 132,5. Jeigu mes didintume tik bazinį dydį, tai atskirtis tarp atskirų grupių darbuotojų atlyginimų dar labiau padidėtų. Jeigu mes ryžomės padidinti prokurorams, teisėjams, tikrai, teisėjams dar tik projektas, STT, žvalgybai ir kitoms struktūroms, kad nebūtų toks didelis atotrūkis, aš ir siūlau pirmiausia bent 20 % padidinti valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojams koeficientus, koeficientus, ne patį dydį. Aišku, reikia daryti išimtį, kai aš rašiau įstatymą, dar nebuvo pateiktas švietimo darbuotojų arba mokytojų etatinis darbo apmokėjimas, tą sritį reikės inkorporuoti į tai, ką mes priimsime dėl švietimiečių, aš jiems irgi didinau 20 %, nes jie yra šiame įstatyme. Taip jau būtų galima grįžti prie bazinio dydžio. Aš tikiuosi, kad vis tiek Vyriausybė ras drąsos ir resursų, gal ir mokesčių reforma taip pasiseks, kad pagaliau bus atkurtas bazinis dydis bent 140 eurų, o ne 132. Tai mane ir paskatino teikti tokius siūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Aš noriu paklausti pranešėjo ir pasidžiaugti, kiek žinau, medikai jau džiaugiasi, nuo gegužės 1 dienos 20 % atlyginimus turėtų pakelti, tik birželį matysime, kiek oficialiai jie gaus. Taip pat, matyt, pamatysime, kiek gaus oficialiai ir čia, jūsų šiame projekte. Ar negalite įvardinti... koeficientas, tai yra... suprantu, kad bus didesnis atlyginimas, bet čia, kaip jūs sakėte, bus tos vadinamosios šakutės. Ar įmanoma savivaldybei, turinčiai savo biudžetą, bet nepadidinus asignavimų, įvykdyti šį jūsų siūlymą?

A. SYSAS (LSDPF). Jokiu būdu aš nesiūlau nuo šiandien ar nuo gegužės 1 dienos, ar nuo birželio 1 dienos tai didinti. Tai būtų nuo naujų biudžetinių metų. Todėl mes ir skubame pateikti, nes dabar vyksta biudžeto svarstymai. Mes svarstysime mokesčių reformą, pensijų, viską reikia sudėlioti. Ir tai įmanoma. Aš siūlau didinti šakutes, ir apatinę 20 %, ir viršutinę, kad viskas pajudėtų vidutiniškai 20 %, ir tie žmonės, o tokių žmonių Lietuvoje 300 tūkst., nesijaustų nuskriausti kitų žmonių atžvilgiu. Tokių darbuotojų ir tame pačiame Seime yra, savivaldybėse, ministerijose, įvairiose viešosiose įstaigose – jų be galo daug. Mes kartais kalbame tik apie mokytojus, gydytojus, lyg aptarnaujantis personalas iš šventos dvasios gyventų. Jiems irgi reikia mokėti didesnius atlyginimus, nes kainos auga.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų svarbus jūsų pateiktas dokumentas dėl algos didinimo. Bet man atrodo, kad jūs truputį kuklinatės, 20 % – kas čia, 50 ar 60 eurų. Reikėtų daugiau – 30 %.

A. SYSAS (LSDPF). Aš suprantu, kad taip žiūrint į tuos skaičius jie yra labai nedideli, kai mes žinome, kad kai kurių koeficientai yra 4, 5, 6, nedideli tie koeficientai, ypač biudžetiniame sektoriuje dirbančių. Bet aš manau, kad mes turime išlaikyti tam tikrus paritetus, tam tikrą hierarchiją, sakykime, vieniems yra didesni reikalavimai, kitiems – mažesni, plius auga minimalus mėnesinis atlyginimas. Mes gi žinome, kad tie atlyginimai buvo ilgą laiką išaldyti. Tai gal judėkime po 16 % ar po 20 % kasmet, o ne taip, kad aštuonerius metus išaldome arba dar atimame, o po to negalime jau net didelio ekonominio augimo laikotarpiu atkurti tų atlyginimų.

PIRMININKĖ. A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš iš dalies pritarčiau jūsų projektui, bet ar nereikėtų mums laikytis pozicijos dėl bazinio dydžio atkūrimo ir tada nereikėtų turbūt šito pasiūlymo? Kokia jūsų nuomonė?

A. SYSAS (LSDPF). Aš labai paprastai jums paaiškinu. Jeigu mes dabar padidinome prokuroriui atlyginimą (kai kuriems) nuo 600 iki 1000 eurų per mėnesį, tai jo koeficientas jau yra padidintas tokiu dydžiu. O tie viešajame sektoriuje dirbantys liko su mažu, tai jeigu mes didinsime 10 eurų prokuroriui ir 10 eurų... tai skirtumas bus: vienam – 170, 150 eurų, o šitiems bus 20, 30 eurų. Atskirtis tarp šitų darbuotojų grupių tik augs, todėl aš ir sakau, pirma pakelkime ir jų koeficientus, kaip pakėlėme šitos kategorijos, ir, kaip teisingai pastebėjo kolega J. Liesys, gydytojams mes pakėlėme, o likusiems visi koeficientai liko to paties lygio.

PIRMININKĖ. N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Labai geras jūsų projektas, labai pritariu, bet turiu vieną nuogastavimą. Kai keliame procentiškai, tada mažiausiam prisidės 20 eurų, o pačiam didžiausiam viršininkui, pavyzdžiui, 80 eurų. Ar jūs ten per koeficientą šį turtinės nelygybės didėjimą sureguliuojate, ar ketinate sureguliuoti?

A. SYSAS (LSDPF). Būtent, aš nesiūlau didinti atlyginimo 20 %. Aš šituo įstatymu didinu koeficientus. Koeficiento žirkklės – mažoji ir didžioji padidinama visiems 20 %, tai buvo didelis matematinis darbas suskaičiuoti visiems po 20 %. Jau toliau, čia kaip gyvenimas duos, bet tų žmonių paprasčiausiai bus didesnės žirkklės.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. N. Puteikis – už.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Pranešėjas iš dalies išskleidė mano abejonę, tikrai projektas geras. Mes, Seimo nariai, neturėtume laukti, kol, pavyzdžiui, medikų pavyzdžiu paseks mokytojai, auklės, policininkai ir nepadarys didelių mitingų prie Vyriausybės ir prie Seimo. Nes dabar vyksta taip: jie padaro didelį mitingą, mes pakeliame algas, nepadaro didelio mitingo, mes paliekame juos nelaimėje. Tai, koks dabar yra biudžetinėse įstaigose algos vidurkis, tai yra nelaimė, didinanti emigraciją. Tai gerbiamojo A. Syso iniciatyva yra labai laiku ir vietoje. O detales galima būtų apšlifuoti, ypač atsižvelgiant į tai, kad reikia tuos koeficientus reguliuoti taip, kad nedidėtų turtinė nelygybė. Bet, kolegos, labai raginu pritari, o kas turės pastabų, bus galima po pateikimo patobulinti.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas – prieš.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Galima būtų didinti ir 20, ir 30, ir 50 %, yra vienintelė problema, kad pinigų tam nėra. Jeigu nenorime susprogdinti šito biudžeto, o skirti išteklius pagal galimybes ir koncentruotis į vaiko pinigus, į neapmokestinamąjį pajamų dydį, toliau koregavimą jo, kuo pasinaudotų visi dirbantieji, tarp jų ir valstybės, ir savivaldybių tarnautojai... Manau, kad tokios priemonės yra labiau pamatuotos. O šita turbūt iškristų iš viso biudžeto proceso ir tų dydžių, galėtų sugriauti fiskalinės drausmės ir visus kitus rodiklius, kurių bandome laikytis ir kol kas sėkmingai pavyksta. Todėl negaliu pritari šitam projektui.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 39, prieš – 13, susilaikė 22. Pritarta. Taigi pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatomas svarstymas rudens sesijoje.

A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia noriu padėkoti, bet noriu repliką dėl mano kolegos S. Jakeliūno pasakytų žodžių. Man atrodo, kad žmonės norėtų gauti normalų didesnę

atlyginimą, o ne visokias šalutines išmokas, ar būtų vaiko pinigai, dar kas nors. Todėl mes bandykime kelti žmonėms atlyginimą, jų savivertę.

PIRMININKĖ. Gerbiamas J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, kadangi šitas projektas susijęs su biudžeto ištekliais, prašytume Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Yra siūlymas prašyti Vyriausybės išvados. Pritariame? Pritariame.

N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegos, susitarkime, kad tampame civilizuoti europine valstybe, ir įveskime progresinius mokesčius nuo visų pajamų. Bus milijardas – užteks visoms grupėms, kurios dabar emigruoja. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dar kartoju. Socialinių reikalų ir darbo komitetas – pagrindinis. Prašome Vyriausybės išvados. Numatomas svarstymas Seimo V (rudens) sesijoje.

17.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2276 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-8a klausimas – dar vienas Seimo nutarimas papildant pavasario sesijos darbų programą. Kviečiu A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siūlau papildyti Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektu.

PIRMININKĖ. Nėra norinčių klausti. Galime po pateikimo pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 38, prieš – 6, susilaikė 30. Seimo nutarimas priimtas. *(Gongas)*
Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

17.04 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17, 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-374(4) (pateikimas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Kadangi pakeitėme darbotvarkę, tai Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 įvairių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-374(4). Pranešėjas – A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai trumpai apie esmę. Kaip žinome, dabar teisinis reglamentavimas leidžia vienmandatėje apygardoje kandidatams pasinaudoti tokia išlyga, kad finansines ataskaitas pateikia kaip vieną politinės partijos, kaip savarankiško politinės kampanijos dalyvio, ataskaitą. Bet pasekmė ta, kad tada vienmandatėje apygardoje iškelto kandidato išlaidų visuomenė nemato. Aš manau, kad visiems sąlygos turėtų būti vienodos. Teko dalyvauti – jokių problemų pateikti savarankiško dalyvio ataskaitą nėra.

Taip pat prisiimti išpareigojimai nėra pakankamai greitai deklaruojami. Paskui stebimės, kad išaugę išskolinimai po rinkimų. Nenumatyta, kad finansavimo apskaitos žiniaraščiai būtų skelbiami VRK interneto svetainėje. Jie turi būti vieši ir prieinami. Esmė tokia.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Sprendimas teisingas, bet dažniausiai finansų klausimas. Kai kada politinės partijos, tarkim, jeigu eina bendrai sąrašė, finansuoja patį vienmandatininką. Iš tikrųjų šiuo atveju kaip bus: ar bus galimybė finansuoti pervedant lėšas iš partijos, ar iš tikrųjų pats asmuo turės būtina finansuoti iš savo biudžeto? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsakymas paprastas. Kadangi aš buvau vienmandatėje kaip savarankiškas atstovas, partija, žinoma, gali remti savo kandidatą. Tačiau kandidatas rengia savo atskirą ataskaitą nuo partijos ir matomi visi finansavimo šaltiniai.

PIRMININKAS. Klausia... Ai, jau nebėra klausiančių, visi išsibraukė. Dėkojame pranešėjui. Motyvai. Taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 28, prieš – 25, susilaikė 21. Nepritarta.

Siūlau alternatyvų balsavimą. Kas siūlote iniciatoriui tobulinti, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite, kad atmestume, prieš.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 34, prieš – 38. Atmesta.

Replika po balsavimo – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų vakar priimtos Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto rekomendacijos dėl politinės kampanijos tobulinimo, akivaizdu, kad nebus vykdomos, nebus tobulinamos, nes rekomendacijoje įrašyti ir šie tobulinimai. Taigi jūs balsuojate jau iš anksto prieš. Aš galiu tik konstatuoti, kad ir išvados yra tiktai formalios, pridengiančios galbūt kitus tikslus, bet tikrai ne norą tobulinti politinių kampanijų finansavimą.

PIRMININKAS. J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Mieli kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai, nesiremkime rekomendacijomis, kurių nežino kiti Seimo nariai. Jos nėra paskelbtos, mes neturėjome galimybės susipažinti. Teikite savo projektus pagal rekomendacijas vėliau, kai Seimas jas žinos.

PIRMININKAS. Dėkojame.

17.08 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1640 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1640. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Laba diena, gerbiami kolegos, dar kartą. Teikiu įstatymo projektą dėl medicinos rezidentų, labai analogiškas bus dėl odontologų. Irgi noriu priminti mūsų svarstymus praeitų metų pabaigoje, kai mes matėme, kad tam tikros dalies jaunų gydytojų, t. y. gydytojų rezidentų, darbo vertinimas neatitinka viso jų išsilavinimo, atliekamo darbo kokybės ir svarbos. Pasakysiu keletą skaičių. Šiandien ministro interviu „15min.lt“ yra pranešta, kad praeitų metų II ketvirtį slaugytojo vidutinis atlyginimas buvo 793 eurai, gydytojo rezidento šiandieną, ne praeitų metų II ketvirtį, bet šiandieną, jaunesniojo rezidento atlyginimas yra 463 eurai 75 centai, vyresniojo – 530. Ar iš tikrųjų galvojame, kad gydytojas, kuris studijuoja, mokosi dešimtį metų, vertas tik tokio atlyginimo?

Priminsiu dar daugiau. Medikų bendruomenė pasirašė su ministerija susitarimą, kad gydytojų grindys bus 1 tūkst. eurų. Kai gydytojas, baigęs mokslus, rezidentas, įdarbinamas priėmimo skyriuje medicinos gydytoju, jo atlyginimas nuo šio mėnesio turėtų būti minimalus 1 tūkst. eurų. Tačiau jeigu tas pats jaunas gydytojas dar siekia kelti kvalifikaciją, įgyti, eina į specializuotus skyrius ir ten dirba, budi naktimis, jo atlyginimas yra skaičiuojamas tik pagal nustatytą tarifą. Šių metų sausio mėnesį teikėme kitą projektą, gavome iš Vyriausybės nuomonę dėl įstatymo. Joje rašoma, kad Vyriausybė iš principo pritaria Medicinos praktikos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir labai aiškiai argumentuoja, kas turi būti padaryta, kad šitas įstatymas turėtų įsigaliooti nuo 2019 m. sausio 1 d. ir kad jo dydis turėtų būti nustatomas, sujungiant dabar gaunamą atlyginimą ir stipendiją. Šitie visi pasiūlymai yra jums pateikti, todėl kviečiu pritari ti pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmasis klausia A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Išties, kolega, jūs teisus, čia mes esame teikę, ir kolegė I. Šimonytė su M. Majausku teikė panašų įstatymo projektą. Iš esmės pinigų yra, bet kažkodėl Vyriausybė dar kartą duoda išvadą, kad pritaria iš principo, bet nesprenžia tos problemos. Kiek vis dėlto, jūs dabar skaičiavote, pakilo gydytojams rezidentams atlyginimas ir kiek pinigų reikėtų, kad įsigalio tų nauji koeficientai?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš tik priminsiu, kad kai svarstėme biudžetą, vienas iš dalykų buvo ir buvo kalbama, kad negalima nuo šių metų, kažkada. Nes biudžetas sutvarkytas ir nustatyta. Aš sutinku su jumis, kad ligonių kasų biudžete yra tam tikrų rezervų, kuriuos būtų galima panaudoti. Bet mūsų projektas yra nuo kitų metų sausio 1 dienos. Iš tikrųjų mes papildomų pinigų neprašome, nes vykdome Vyriausybės įsipareigojimą ar įpareigojimą, kad jaunieji medikai, rezidentai nusipelną turėti socialines garantijas nuo viso atlyginimo. Todėl čia papildomų lėšų pačiam atlyginimų kėlimui nereikėtų, čia reikėtų tik tai daliai, dėl kurios yra socialinės garantijos. O pakilo, kaip ir priėmėme mūsų nutarimu – 10 %.

PIRMININKAS. Klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, paprastas klausimas. Koks bus atlyginimas baigusio rezidentūrą ir pradėjusio dirbti gydytojo ligininėje ir rezidento su 20 % priedu. Koks bus skirtumas?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Dar kartą pakartosiu, kad šiuo metu rezidentas gauna 463 eurus, jeigu žiūrime į jaunąjį rezidentą. Ir jis gauna stipendiją. Bet nuo stipendijos neturi jokių socialinių garantijų. Jeigu jis eina ir įsidarbina, kadangi jis turi medicinos gydytojo diplomą, tai jo grindys nuo šio mėnesio turėtų būti 1 tūkst. eurų. Gydytojo, kuris jau baigęs rezidentūrą, grindys turėtų būti 1 tūkst. eurų bazinės dalies, plus priemoka arba kita dalis, kintamoji dalis. Šia kintamąja dalimi skirtą pirmą dieną pradėjusio dirbti gydytojo, kai baigia rezidentūrą. Bet jis šiandien atlieka tą darbą, kurį atlieka ir tas gydytojas, jis turi tą medicinos gydytojo diplomą. Rašytas diplomą po baigimo, nėra kažkoks gydytojas rezidentas, yra medicinos gydytojas, kurio grindys gegužės mėnesį yra 1 tūkst. eurų. Bet jis dar, kad nepasilikytų prie tų medicinos gydytojo grindų, medicinos gydytoju, eina, tobulinasi, kad galėtų būti specializuotas gydytojas, ir už tai yra nubaudžiamas.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Aš išgirdau atsakymą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs atsakėte į visus klausimus. Per šoninį mikrofoną – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Žinau, kad sveikatos ministras lyg ir rengia paketą, ministerija rengia paketą, ir šis klausimas taip pat liečiamas, tai prašau pertraukos iki kito posėdžio susipažinti, kiek tas paketas ir šis pasiūlymas siejasi, kiek yra skirtumų, nes frakcijoje tikrai sunku apsispręsti, tai prašau posėdžio pertraukos.

PIRMININKAS. Prašymas išgirstas, kviečiu balsuoti dėl pertraukos. Kas palaikote prašymą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikote.

Balsavo 76 Seimo nariai: už pertrauką – 50, prieš – 21 ir susilaikė 5. Pertrauka iki kito posėdžio turbūt arba iki kada galėsime.

J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Aš supratau, kad 30 minučių buvo pertrauka, ar jūs kitaip supratote?

PIRMININKAS. Iki kito posėdžio.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, supratau. Tik man atrodo, kad tai nenumatyta niekur Statute, kad tuo metu, kada mes pateikiame, galima padaryti pertrauką, bet tiek to. Matyt, kad pertraukos reikia nukopijuoti, kaip aš dabar išgirdau. Yra pateiktas įstatymo projektas, kadangi kolegos dar nespėjo visko persirašyti, tai padarykime pertrauką, kad kitas Seimo narys, atneštų tą įstatymo projektą tas narys, kurio reikia, kaip mano K. Mažeika. Labai ačiū už tokius...

PIRMININKAS. Kitas klausimas... Atsiprašau, dar I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū gerbiama posėdžio pirmininkei. Aš irgi replikuodama į tą Vyriausybės pasiryžimą parengti ką nors labai kompleksiško ir labai iš esmės tik primenu, kad mes tai paskutinį kartą girdėjome praėjusių metų gruodžio mėnesį, kada buvo gėdingas balsavimas dėl rezidentų atlyginimų. Po to Vyriausybė jau tikrai, kadangi labai profesionali, labai sunikiai dirba, galėjo dvidešimt pasiūlymų, geresnių už mūsų, pateikti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Grįžtame prie darbotvarkės. Ar dar norite kalbėti? Prašom. A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolegoms, išties penkias kadencijas parlamente dirbu ir nemačiau dar tokios tvarkos. Per tą savaitę... Vakar komitete bent jau du projektai tokie pat buvo,

kada Vyriausybė iš esmės pritaria, bet siūlo ne svarstyti, o atmesti įstatymų projektus, nes kažkas iš daugumos rengia arba Vyriausybė rengia panašų įstatymų projektų paketą.

Kolegos, tokių dalykų negali būti! Nėra buvę tokių dalykų! Jūs būsite opozicijoje, tada pajausite, kaip atrodo idėjų plagijavimas. Mano asmeniškai kelios idėjos jau nuplagijuotos ir trys ar keturi įstatymų projektai šiandien nesvarstomi, vilkinami, nes jie yra priimti – ir dėl PVM, ir dėl vaistų anotacijų kita kalba. Jau jie yra priimti, o mūsų projektai kabo. Negi jūs galvojate, kad tauta nesupranta, kas čia vyksta? Jūs atsikvošėkite vieną kartą!

Kolegos yra pateikę įstatymų projektus, tai svarstykite, priimkite, atmeskite, bet negalima, kad mes idėjai pritariame, bet ne tas žmogus pateikė. Ką jūs darote?!

PIRMININKAS. Dar L. Balsys. Prašom.

L. BALSYS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs sukėlėte procedūrinę sumaištį, tai būtų gerai, kad jūs paaiškintumėte, koku Statuto straipsniu remdamasis prieš atliekant pateikimo procedūrą jūs suteikiate pertrauką. Pertrauką dėl ko? Dar nieko neįvyko.

PIRMININKAS. Aš tik norėčiau pasitikslinti, kad tai yra 109 straipsnio 1 dalis, kad galima paprašyti pertraukos bet kuriuo metu.

Gerai. Dėkojame. Grįžtame prie darbotvarkės. Atrodo, visi viską išsakėme.

17.20 val.

Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1641 (pateikimas)

Kitas klausimas – Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1641. Pranešėjas – J. Olekas.

O per šoninį mikrofoną, kol ateis, K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Kaip ir dėl praeito klausimo, norėčiau dėl šio klausimo taip pat paprašyti pertraukos, nes tai yra susiję ir tikrai norėtūsi aiškumo. Prašau pertraukos iki kito posėdžio frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašote pertraukos, taip? (*Balsai salėje*)

J. OLEKAS (LSDPF). (...) patylėti, kol bus pristatymas, ir paskui galėsite daryti sau pertrauką. Gerbiami kolegos, įstatymo projektas numato, kad gydytojams odontologams rezidentams...

PIRMININKAS. Gerbiamas Juozai!

J. OLEKAS (LSDPF). ...būtų peržiūrėti dabar galiojantys koeficientai.

PIRMININKAS. Buvo paprašyta pertraukos, todėl aš...

J. OLEKAS (LSDPF). Jūs man suteikėte žodį pristatyti. Aš pradėjau pristatymą.

PIRMININKAS. Aš jus pakviečiau į tribūną, bet dar nesuteikiau žodžio.

J. OLEKAS (LSDPF). Ir aš tribūnoje pristatau įstatymo projektą, nes čia neatėjau pasirodyti grožio konkurse. Yra įstatymo projekto pristatymo procedūra. Taigi, kaip sakiau, projekto esmė yra pakeisti sąlygas rezidentams odontologams...

PIRMININKAS. Gerbiamas Juozai, buvo paprašyta pertraukos, todėl turėtume sustabdyti pristatymą, nes paties pristatymo dar nepaskelbiau, jums dar nesuteikiau žodžio, tik pakviečiau jus į tribūną. Aš pakviečiau į tribūną pristatyti klausimo. (*Balsai salėje*) Bet žodžio dar nesuteikiau ir jums mikrofono nebuvau įjungęs. (*Balsai salėje*) Buvo paprašyta per šoninį mikrofoną pertraukos, todėl kviečiu balsuoti visus dėl pertraukos iki kito posėdžio. Kas palaikote, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 44, prieš – 16, susilaikė 9. Pertrauka iki kito posėdžio. Dėkoju.

Prašom. V. Juozapaitis per šoninį mikrofoną.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Inspiruotas jūsų nesuvokiamo patyčių elgesio, aš suklydau ir ne tą mygtuką paspaudžiau. Dėl protokolo – pataisykite mano balsą į „prieš“. Gerai?

Taip pat belieka tik reikšti užuojautą visiems čia esantiems, kad iš tikrųjų šie rūmai daug matė, bet tokio darbo dar tikrai čia nėra buvę, todėl jis tampa absoliučiai beprasmis. Bent jau šiandien. Jūs turbūt suprantate, ponai, kad ir kitą posėdį... Mums pertraukas yra žymiai lengviau, esant opozicijoje, sušaukti, ir turbūt jūs įsivaizduojate, kuo gali pavirsti. Žinoma, mes tokių dras-

tiškų priemonių nesiimsime, bet tai, ką jūs padarėte ir darote šiandien su jūsų idėjinio vado šypsena veide, iš tikrųjų net jokios kritikos jau neverta. Taigi būkite laimingi. Gero savaitgalio. Linkėjimai R. Karbauskiiui ir jo verslo partneriams.

PIRMININKAS. Agne Širinskiene, norite replikuoti? Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš linkėjimų „MG Baltic“ neperduosiu, bet, manau, puikiai pademonstravote dvigubus standartus. Kai jums kyla klausimų ir jūs prašote pertraukos, atsistoję į tribūną, mes priimame tai labai pagarbiai ir suprantame, kad jums kyla klausimų. Kai kilo klausimų pristatant, šiuo atveju kažkodėl jūs norite kitos situacijos, nors mes tikrai norime įsigilinti į tuos projektus, kurie be galo išplečia tiek biudžeto galimybes, tiek galbūt nėra visiškai suderinti tarpusavyje. Yra daug Teisės departamento pastabų. Manau, yra labai natūralu. Ir tikrai, sakyčiau, tas grasinimas procedūromis, kad bus jomis piktybiškai piktnaudžiaujama, kaip ką tik buvo pasakyta iš gerbiamo Seimo nario V. Juozapaičio lūpų, manau, tikrai nėra suderinamas su Seimo nario etika. Vis dėlto mes neturėtume teise piktnaudžiauti ir ja grasinti.

PIRMININKAS. Ir dar R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji Agne Širinskiene, čia turbūt nelabai apie klausimus, jūs pati susipainiojote ir painiojate visus kitus. Buvo pasakyta, kad yra rengiamas kažkoks paketas, kuris ateis į Seimą, bus pateiktas ar Vyriausybės, ar kito Seimo nario iš valdančiųjų, ir tada klausimas bus išspręstas, tai nereikia sakyti, kad kyla kažkokių papildomų klausimų. Tai yra tiesiog melas.

PIRMININKAS. Taip, nuomones visi išsakė, kaip matau, einame toliau.

Dėl projekto Nr. XIIIIP-2272 nėra Teisės departamento išvadų, kiek žinau, ir nėra surinkti parašai. Bus teikiama kartu turbūt su kitais projektais.

17.26 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-689 (pateikimas)

Taip, žiūrime toliau. Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-689. Pranešėjas – L. Balsys. Prašau.

L. BALSYS (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, aš norėčiau pakalbėti apie tikrą cirką, ne apie cirką, kuris kartais vyksta čia, Seime, bet apie tikrą cirką ir apie tuos, kurie negali savimi pasirūpinti, bet kurie yra visiškai nuo mūsų priklausomi. Aš kalbu apie cirko gyvūnus, apie cirko gyvūnus ir mano siūlymą kartu su kolegomis ir su nevyriausybinėmis organizacijomis, kurių tūkstančiai atstovų pareiškė pritarimą, palaikymą tokiai pataisai, kuri teigia, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje būtų draudžiama naudoti ir gabenti per Lietuvos teritoriją laukinius gyvūnus cirko reikmėms, t. y. cirko pasirodymams.

Mes nebūsime čia kokio nors išimtis ar naujokai šioje srityje, nes iki mūsų tą jau yra padariusios 24 Europos šalys. Visi mūsų kaimynai aplinkui: latviai, estai, lenkai, Skandinavijos šalys, yra seniai tokius sprendimus priėmę, sprendimus, kurie yra humaniški, kurie apsaugo gyvūnus, ypač laukinius. O jie savo prigimtimi neskirti tokiai veiklai, tokiam gyvenimui, kokiame jie atsiduria būdami cirke. O tos sąlygos, žinote, kokios: tai yra ištisinis gabenimas ankštuose narvuose, ištisinis transportavimas įvairiuose vilkikuose keliaujančių cirko, nuolat patiriamas stresas kelionės metu, per mažai ramybės būsenos, per mažai erdvės ir didžiulis stresas, patiriamas per patį pasirodymą cirke, dėl ko gyvūnai pradeda sirgti nuo streso, kai kurie ir išprotėja, atsiranda psichikos sutrikimų. Tokių atvejų yra pilna žiniasklaida. Jūs tą gerai žinote ir atsimenate atvejus ir apie dramblį, kuris gavo infarktą ir insultą, ir apie kitus gyvūnus, kurie kartais pabėga iš to streso į (...) laisvę, sukelia grėsmę ir cirko darbuotojams, ir gyventojams.

Taigi šitas siūlymas uždrausti, manau, yra logiškas, laiku ir turbūt nei kainuotų čia didelių lėšų, nei atneštų kokių nuostolių, tiesiog padarytume gerą darbą gyvūnams ir savo sąžinei. Kviečiu pritari.

PIRMININKAS. Dėkoju už tokį išsamų pristatymą. Pirmoji klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Iš tikrųjų visa širdimi pritariu šitam projektui, bet girdėjau kai kurių kolegų abejones, gal nesusipratimą, nes nebuvo suprasta, kad tik apie laukinius gyvūnus kalbama. Gal galėtumėte patikslinti, ar kalbame tik apie laukinius gyvūnus šiuo draudimu?

L. BALSYS (*LSDPF*). Šiame etape taip, kalbama tik apie laukinius gyvūnus, nes jų yra didžioji dauguma cirkuose. Naminių gyvūnų cirkuose turbūt ne tiek daug ir naudojama, galbūt arkliai naudojami manieže pasirodymams.

Įvairiose šalyse yra įvairiai, kai kur draudžiamos tik kai kurių gyvūnų rūšys, kai kur apskritai visi gyvūnai uždrausti – ir naminiai, ir laukiniai. Aš siūlau pradėti nuo laukinių gyvūnų, nes jie patiria didžiausias kančias būdami cirke. Naminiai gyvūnai galbūt genetiškai yra labiau pripratę būti su žmonėmis, greta žmonių. Laukiniai gyvūnai, netgi tie, kurie būtų gimę jau nelaisvės sąlygomis, savo genetika yra laukiniai ir jie negali priprasti prie to, ką verčiami daryti cirke.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, bandymas kovoti su pasekmėmis – galbūt ir viskas gerai, bet kas po to? Turbūt įsivaizduojate, galbūt žinote, kiek Lietuvoje yra tokių cirkų ir tų laukinių gyvūnų, padarėte kokią nors apklausą, tyrimą, kiek jų būtų paimta iš cirkų veiklos ir kas toliau su jais būtų daroma, galbūt esate numatę dar kokį nors projektą lygiagrečiai teikti ar kokius nors būdus? Suprantame, kad gali atsitikti taip, kaip ir su naminiais gyvūnais, buvo iniciatyva ženklinti naminius gyvūnus ir po to masiškai padaugėjo tų gyvūnų gatvėse – jie tiesiog išmetami. Ar negali būti taip, kad tie cirko laukiniai gyvūnai bus paleisti kur nors miške, mieste ar galų gale prie Seimo atveš, nes lyg ir teisėtus lūkesčius mes pagal Teisės departamento išvadas kažkam uždrausime?

Iš tikrųjų norėtusi viso portreto, viso vaizdo, kaip atrodys tolesni žingsniai.

L. BALSYS (*LSDPF*). Gerbiamasis kolega, aš tikiuosi, kad jūsų Vyriausybė ir ypač aplinkos apsaugos ministras rūpinsis ne tik meldinės nendrinukės gerove, bet ir suras būdą, ką daryti su tais cirko gyvūnais, kurie bus nenaudojami.

Bet jeigu rimčiau kalbėtume, tos 24 šalys, tokios kaip Austrija, Norvegija, Nyderlandai, Kroatija, Graikija, Vengrija, Estija, Latvija, surado būdą. Matyt, turės būti koks nors pereinamasis laikotarpis, turės būti parengtas Vyriausybės sprendimas arba taisyklės, kaip tuos gyvūnus... kur jiems suteikti ramybę iki jų dienų galo. Tai galėtų būti zoologijos sodai arba kokie kiti būdai. Bet aišku, kaip jūs sakote, kad kas nors paleis į laisvę dramblių arba liūtą, tai nelabai turbūt tokios yra realios galimybės.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Linai, jūs paminėjote, lyg išgirdau kaimyninę šalį Latviją, kurioje yra uždrausta prieš dvejus metus, Lenkijoje. Gal dar paminėkite, kaip yra kaimyninėse šalyse, kokia yra situacija, tada mums bus lengviau apsispręsti.

L. BALSYS (*LSDPF*). Tų pavyzdžių iš tikrųjų, kaip teisingai sakote... Kaimyninėse šalyse, pavyzdžiui, Lenkijoje, yra priimtas apribojimas cirkuose naudoti laisvėje gimusius laukinius gyvūnus. Kitose valstybėse draudžiama naudoti tam tikras gyvūnų rūšis. Švedijoje draudžiama naudoti beždžiones, plėšrūnus, raganosius, žirafas, kengūras, begemotus, ruonius, stručius, krokodilus, danielius – visas sąrašas. Vengrijoje – dramblius, raganosius, primatus. Bet, pavyzdžiui, Graikijoje, Maltoje, Kipre, Bosnijoje ir Hercegovinoje apskritai visų gyvūnų naudojimas yra draudžiamas. Taigi kiekviena šalis turi savų argumentų, bet aš manau, kad mūsų siūlymas dėl laukinių gyvūnų yra gana universalus.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Gal aš galiu papildyti? Mes tikrai turime puikų Jūrų muziejų, kuriame kartu yra gyvūnai, kurie suserga arba pagaunami, po to vėl paleidžiami į jūrą. Kai kurie jų dalyvauja tuose visuose atrakcionuose. Kaip čia bus?

L. BALSYS (*LSDPF*). Jūrų muziejai, arba mūsiškis Lietuvos jūrų muziejus, pagal veiklos kodą kadastre nėra priskiriami cirko veiklai. Tai yra švietimo, mokslo ir mokslinių tyrimų institucija, ji turi tam tikrą elementą cirko programų. Reiktų pagalvoti, turbūt patys delfinariūmai galėtų susiprasti, susirūpinti, nes net ir delfinai, kurie yra protingi ir noriai bendrauja su žmonėmis, specialistai sako, patiria stresą, pavyzdžiui, nuo garsių plojimų, nes jų klausa yra visai kitokia nei mūsų ir jie daug jautriau į tai reaguoja. Bet pagal veiklos pobūdį tai nėra cirkai.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Mielas kolega, iš tikrųjų aš pritariu jūsų cirko pasirodymų draudimui, bet man patiko jūsų pirmas sakinytis, kad niekuo nesiskiria cirkas Seime

nuo natūralaus cirko. Žiūrėkite, ar nebūtų galima padaryti taip: kai vyksta sesijos, cirką stebi visa tauta, o tarp sesijų (...) tegu būna cirkas? Bus visą laiką žmonės mūsų cirke.

L. BALSYS (LSDPF). Gerbiamasis kolega, galėtumėte pateikti siūlymą, kad politinių laukinių gyvūnų pasirodymas šitame politiniame cirke būtų draudžiamas.

PIRMININKAS. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų, manau, labai svarbus ir geras siūlymas, tik šiuo atveju man išskyla klausimas: kaip vis dėlto nutiktų su tais laukiniais gyvūnais, kurie yra gimę nelaisvėje, visų pirma kalbant ne tik apie cirką, bet kad ir apie tą patį mūsų, tarkim, delfinariumą, nes, kaip žinome, kai kurie delfinai, kartu ir kiti laukiniai gyvūnai, jau yra gimę nelaisvėje? Čia truputį kitokia situacija, norėtusi sužinoti, kaip tai būtų reglamentuojama?

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, kolega. Aš nesu tikras, ar jų situacija yra kitokia, nes specialistai sako, kad gyvūno, jeigu jis laukinės rūšies gyvūnas, genetika vis tiek yra laukinio gyvūno genetika, kad ir kur jis būtų gimęs. Jo poreikiai turėti tam tikrą erdvę aplink save, turėti tam tikrą gyvenimo būdą yra jo instinktuose, genuose. Ir kad jis gimė nelaisvėje, tai nereiškia, kad jis nesikankina gimęs nelaisvėje, jis taip pat kankinasi, būdamas nelaisvėje ir būdamas cirke.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, koks jūsų požiūris į šunų dresavimą. Mes žinome, pareigūnai, tiek pasieniečiai, tiek kokie policijos pareigūnai gatvėse, vedžiojasi, dresuoja šunis. Savininkai savo šunis taip pat mėgsta vedžioti ir dresuoti. Ar tokie gyvūnai patiria stresą, jūsų manymu, ar nereikėtų ir į tai atkreipti dėmesį, uždrausti tokius dalykus, tuo labiau kad kai kuriuos šunis pratina netgi, ieškant narkotikų, prie pačių narkotikų? Kaip čia būtų su šituo kontingentu?

L. BALSYS (LSDPF). Jie nėra pripratinti prie narkotikų, čia yra mitas. Bet naminiai gyvūnai, tokie kaip šunys, yra naminiai gyvūnai pagal savo genetiką, kaip minėjau, jie pripratę būti su žmogumi, bendrauti su žmogumi. Jų dresūros metodai nėra tokie žiaurūs, kokie yra, pavyzdžiui, laukinių gyvūnų cirke metodai. Kad meškutės išmokytų važiuoti dviračiu ar stovėti ant dviejų kojų, vaikščioti, maži meškiukai nuo mažumės laikomi pakabinti grandine už kaklo. Šunys dresuojami tarpusavio supratimo ir bendradarbiavimo pagrindu. Taigi yra truputį skirtingi dalykai, lyginant cirko ir tarnybinių šunų... kinologų veiklą.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų nebūčiau turbūt klausęs, bet tiesiog gyvenimiška situacija. Prieš porą savaitių su šeima buvome cirke, čia buvo kaip tik pora cirkų Vilniuje. Iš tiesų vaikai labiau tikėjosi tokių įdomesnių gyvūnų pamatyti, bet jų nebuvo, nes kai kurie cirkai jau atsisako, savanoriškai atsisako, jų buvimo tenai. Nesu tikras, ten daugiau buvo atsisakyta, man atrodo, plėšriųjų, gal dar laukiniai likę. Bet kitas klausimas būtų toks: ar mes, šiek tiek ribodami visa tai, nepakirsime pakankamai gilių cirko tradicijų, ten irgi yra žmonės, kurie iš kartos į kartą perduoda savo tam tikras tradicijas? Ar tai nebus žingsnis link to, ar to tikrai užteks? Žinote, gyvūnai yra labai svarbi sudėtinė dalis viso to.

L. BALSYS (LSDPF). Taip, bet, žinote, garsiausi pasaulyje cirkai, populiariausias jų, renkantis didžiausias minias, jie nenaudoja gyvūnų cirke. Pavyzdžiui, garsiausias pasaulio cirkas „Cirque du Soleil“ tikrai nenaudoja. Žmonės ateina pažiūrėti ir žavisi žmonių talentu, jų išugdytais sugebėjimais, jų meistriškumu, o ne gyvūnų, kurie tai daro per prievartą ir patirdami kančias. Sutinuku, Lietuvos cirkas turi gražias, galias tradicijas, bet jis garsus tikrai ne kokiais dresuotais gyvūnais, drambliais ar meškomis, o tais žmonėmis, kurie yra cirko akrobatai, iliuzionistai, klounai. Tai yra ta kultūros dalis, kurią žmonės kuria žmonėms, o ne žmonės, kankindami gyvūnus, verčia juos rodytis ir iš to patirti kažkokį malonumą. Aš manau, kad, auklėjant vaikus, jiems reikėtų papasakoti visą tiesą, kaip tas meškiukas išmoko taip gražiai važiuoti dviratuku, nes galbūt vaikams atrodo, kad meškiukai gimsta mokėdami važiuoti dviratuku, bet taip nėra. Reikėtų vaikams papasakoti, tada, aš manau, daugelis vaikų atsisakytų eiti į cirką.

PIRMININKAS. Matau, kad dar labai nori paklausti Onutė. Tai prašom.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (TTF). Labai ačiū. Gerbiamasis Linai, o kaip jums atrodo laukinių gyvūnų kankinimas cirke ir medžioklė, kaip koreliuoja šitie du dalykai?

L. BALSYS (*LSDPF*). Jeigu klausiate mano asmeninės nuomonės, tai aš esu prieš medžioklę ir palaikau tą visuomeninę organizaciją, kuri vadinama „Prieš medžioklę“.

Dedu labai daug pastangų, kad medžioklės metodai, kurie yra ciniški, brutalūs, neturintys nieko kito, kaip tik kažkokį pasitenkinimą žudyti, turiu omeny, ruošiamą kada nors Seime pateikti įteisinimą medžioklės lankais... Aplinkos apsaugos komitete mes daug dėl to ginčijomės ir aš kartu su nevyriausybine organizacija, kuri surinkusi apie 50 tūkst. parašų, sunkiai kovojame, kad nebūtų įteisintas žudymas lankais dėl savo malonumo. Nes jei dar galima medžioklę pateisinti kaip populiacijos reguliavimą, iš gamtosauginės pusės, tai medžioklė lankais nieko to neturi, išskyrus komercinį malonumą. Čia esu labai griežtai prieš.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Labai norėčiau paprašyti kolegų palaikyti šį pasiūlymą. Jeigu tik mes įsigilintume, jeigu pasiskaitytume tuos pačius tyrimus apie gyvūnus, tai visiškai akivaizdu, kad jeigu esame žmonės, kurie turi bent kiek empatijos ir jautrumo, mums negali kelti džiaugsmo ar pasigėrėjimo gyvūno kančia. Laukinis gyvūnas turi turėti erdvės, jis nėra naminis gyvūnas. Jam nėra smagu šokinėti per lanką ar meškai važiuoti dviračiu. Aš manau, kad mes kaip visuomenė augame, mes tampame vis jautresni, vis dėlto mažiau toleruojame kažkieno kankinimą ar skriaudimą. Labai prašyčiau jūsų pritarti šiam projektui. Iš tikrųjų manau, kad tai būtų bent vienas iš tokių tikrai gerų žingsnių, padarytų šiandien. Tai tikrai prašau pritarimo.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai vertinu ir gerbiu žmonių, kurie rūpinasi gyvūnų gerove, rūpinasi jų sveikata, įsitikinimus, bet ypač šiandien kartais susidaro toks įspūdis, kad mes labiau mylime gyvūnus negu savo bičiulius žmones. Kolegos Lino išsakytos mintys apie laukinius ir nelaukinius... Didžioji dalis, turbūt visi gyvūnai kažkada buvo laukiniai, jeigu taip žiūrėtume, jie tapo žmogaus draugais, pagalbininkais ir t. t., taip pat cirkas turi galias šimtametės tradicijas ir dabar visiškai uždrausti ar iš dalies uždrausti tuos pasirodymus būtų praradimas tam tikros kultūros.

O dar vienas argumentas, kodėl mane privertė pasisakyti prieš ir aš bent jau balsuosiu prieš, tai, kad į klausimą, ar delfinariume yra išnaudojami gyvūnai, ar ne, kolega pasakė, jeigu pavadinimas „cirkas“, tai išnaudojami, jeigu „mokymo įstaiga“, tai neišnaudojami. Man tai ne argumentas iš tikrųjų.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 51, prieš – 3, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Ar siūlote? Niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Bendru sutarimu galima pritarti. Ar dar norite? K. Mažeika dėl komitetų.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Dėl komiteto, siūlyčiau kaip papildomą Aplinkos apsaugos komitetą.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Viską lyg ir susakiau, tai P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tikrai džiaugiuosi, kad Seimas pritarė šiam įstatymui, nes jeigu mažės gyvūnų cirke, tai turbūt cirke didės žmonių poreikis. Ir kai sumažinsime Seimo narių skaičių, tai, matyt, tikrai bus perspektyvų, kur artistams ir klounams pasireikšti.

O jeigu rimtai, tai aš gerbiamam Linui norėčiau pasakyti – užteks spekuliuoti tais lankais. Jūs buvote komitete, visi komiteto nariai buvo. Sprendimas yra priimtas paprastas. Seime mes neįteisinsime nei lankų, nei prožektorių. Sutarta vadovautis Teisės departamento išvada, kad tai turėtų būti Medžioklės taisyklėse, ne įstatymo dalykas, ir dabar komiteto bendru sutarimu tam pritarėme. Tą galėtumėte pasakyti ir užtenka tuo spekuliuoti.

Dar komiteto pirmininkas tą patį papildys. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Taip, aš tikrai kolegą Liną gerbiu ne tik kaip cirko artistą, bet kaip ir neblogą projekto autorių, ir palaikiau ne dėl kažkokių asmeniškumų, bet iš principo.

Noriu prisidėti prie kolegos Pauliaus, na, tikrai, baikime vieną kartą su tais lankais, Linai! Mes jau priėmėme sprendimą bendru sutarimu be jokių kokių nors papildomų iškrypimų ar ko, tai galbūt ir kalbėkim, jeigu jau esame atvirai. Aš manau, raskime bendrą sutarimą ir dirbkime dėl bendro tikslo, o ne bandykime pateikdami neblogą įstatymą supriešinti tarpusavyje kolegas. Tikrai siūlyčiau baigti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau nuomonių niekas neturi.

17.46 val.

Baudžiamojo kodekso 310 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-988(2) (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Baudžiamojo kodekso 310 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-988(2). Pranešėja – D. Šakalienė. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Suprantu, kad pavargę visi esate, ir matau, kad nelabai daug mūsų yra likę, bet vis dėlto diskusija dėl gyvūnų vyksta gana aktyviai, tai tikiuosi, kad galėsime labai rimtai pasikalbėti ir apie mano pasiūlymą.

Tiems, kas nesate skaitę, noriu trumpai tiesiog pristatyti, kad aš siūlau, kaip ir kitais smurtinio elgesio atvejais, įvesti kvalifikuojančias arba sunkinančias aplinkybes. Iš jų ypač dvi yra svarbios, tai yra kai gyvūno loštinimas, kankinimas ar žudymas yra demonstruojamas vaikams, kai yra vaikų akivaizdoje. Deja, apie tokius atvejus nuolat skaitome spaudoje ir dažnai tai susiję su alkoholio vartojimu, kad neblaivus asmuo vaikų akivaizdoje sukapojo gyvūnėlį, išmėsinėjo, išmetė per balkoną ir t. t., ir tai iš tikrųjų padaro labai didelę žalą vaikų psichikai. Moksliniai tyrimai rodo, kad vaikas, kuris stebi, kaip jo gyvūnėlis yra kankinamas arba nužudomas, arba grasinama jį nužudyti, turi beveik šešis kartus didesnę riziką turėti sunkių emocijų ir elgesio sutrikimų, kaip rodo naujausi tyrimai. Manau, kad kartu mes giname taip pat ir vaikus, ne manau, o iš tikrųjų giname kartu ir vaikus.

Antras dalykas, į kurį, aš manau, mes turėtume atkreipti dėmesį, kad, nekeičiant asmens elgesio, su juo nedirbant, labai sunku tikėtis kitokio rezultato. Siūlau būtinai dalyvavimą elgesio korekcinėse programose.

Su Teisės departamentu labai išsamiai kalbėjauisi apie savo pasiūlymo teisinę techniką, ir taip, ten iš tikrųjų yra taisytinių dalykų, į visus atsižvelgsiu. Ir galbūt mes dar papildomai keisime Baudžiamojo kodekso 67 straipsnį arba tiesiog paliksime tai teismo nuožiūrai ir šitą nuostatą perkelsime kitur. Bet iš principo tai yra labai svarbu, kad mes pagaliau pradėtume dirbti su žmonėmis, ne tik juos bausti. Norėčiau, kad po pateikimo pritarumėte ir svarstymo metu galėtume derinti toliau, kaip konkrečiai nuguls šita nuostata.

Taip pat siūlau papildomas baudžiamojo poveikio priemones. Viena iš jų yra draudimas laikyti gyvūną. Tiek gyvūnų gerovės iniciatyvos, tiek kitos gyvūnų gynėjų organizacijos labai aktyviai daugelį metų dirbo, kėlė šitą klausimą į viešumą, kad toks elgesys vis dėlto linkęs kartotis. Tai yra asmuo, kuris pasiima iš prieglaudos, nukamuoja, nukankina vieną gyvūnėlį, yra linkęs pakartoti tą savo elgesį, todėl tikrai būtų logiška nustatyti draudimo laikyti gyvūną terminą nuo trejų iki penkerių metų. Ir daugelyje kitų šalių, pavyzdžiui, Suomijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Maltoje, toks draudimas galioja.

Taip pat siūlau ir pačias bausmes sugriežtinti, kada yra sunkinančios aplinkybės, tai yra kankinama vaikų akivaizdoje arba, pavyzdžiui, socialiniuose tinkluose platinama ir skatinama tokį elgesį pakartoti. Net galvojau apie tai, bet nenorėčiau, aišku, panaudoti šitos salės tokiai baisiai medžiagai platinai. Pavyzdžiui, neseniai feisbuke vėl buvo platinamas bausis įrašas apie gyvą deginamą šunį, ir tai yra tikrai tokie dalykai, už kuriuos turi būti griežtesnė bausmė. Daugelyje šalių ir taip yra griežtesnės bausmės negu Lietuvoje. Pavyzdžiui, Lenkijoje, Suomijoje, Švedijoje ir kitose šalyse bausmė – dveji metai, Norvegijoje, Italijoje – iki trejų metų, Jungtinėse Amerikos Valstijose – iki penkerių metų. Mano pasiūlymas sugriežtinti bausmę, esant sunkinančioms aplinkybėms, iki dvejų metų tikrai neiškrenta iš konteksto ir yra logiškas.

Jau baigsiu, nes turbūt turite dar klausimų, ir mes nenorime visi čia sėdėti iki devintos valandos vakaro.

PIRMININKAS. Taip, dėkojame už supratingumą. Pirmasis klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamoji kolege, gyventojai kartais skambina arba rašo, kreipiasi su tokiais faktais, kad, pavyzdžiui, daugiabučiuose yra žmonių, kurie laiko viename bute daugybę – keliasdešimt kačių, su tomis katėmis iš esmės žiauriai elgiasi, bet iki šiol faktiškai už tai būdavo nebaudžiama. Ar nemanote, kad dabar tas siūlymas neleisti, kartą atėmus tokias kates iš tokių žmonių, jiems nebeleisti daugiau laikyti, būtų išsigelbėjimas? Daugiabučių gyventojams tikrai būtų labai didelė paspartis.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Taip, iš tikrųjų aš ir pati esu sulaukusi ne vieno tokio skundo. Iš tiesų, aišku, tiems patiems žmonėms reikia pagalbos, bet realiai dėl to kankinti keliasdešimt gyvūnų... Aš esu, tiesą sakant, ir savo akimis mačiusi vieną iš tokių kačių veisyklų, kuriose išsigimę, suluošinti, baisūs kačiukai, ir, aišku, moteris, kai iš jos paima tuos gyvūnus, konfiskuoja, vėl eina į prieglaudą, vėl prisiima tų kačių. Ten panašu į koncentracijos stovyklą. Taip, būtent ši pataisa neleis to tęsti. Kaip tik šiandien sulaukiau skundo iš Žirgų asociacijos dėl žmogaus, kuris savo ūkyje atlieka eksperimentą su arkliais, bando sužinoti, ar, pavyzdžiui, gangrenuojančia koja negydomas arklys galėtų išgyventi, ir vedžioja jį aplinkui. Aš neįsivaizduoju, kokias kančias patiria tas gyvūnas ir kas jam gali trukdyti toliau išgyti arklių. Jis juos išgyja, jis juos veisia ir tęsia tokius baisius eksperimentus. Matome, kad žmogus negali, iš tikrųjų nereikia leisti jam to daryti. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Kolege, jūsų įstatymo projektas toks dviprasmiškas, galima sakyti, nes truputį, kaip ir jūs užsiminėte, šiek tiek prieštarauja... ir reikia keisti dar lygia-grečiai kitus įstatymus. Man pagrindinis... Vėlgi mes ne nuo to galo pradėdame, mes diskutavome ir mūsų grupėje parlamentarų, nes turbūt žinote, kad katės ir šunys netgi nėra priskiriami prie žemės ūkio gyvūnų – jie yra niekieno, kalbant apie atsakomybę...

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Taip, taip.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). ...pagal ministerijas. Toliau – policija, nustačiusi kokį nors atvejį, jeigu yra koks nors žiaurus elgesys su gyvūnais, tą gyvūną laiko daiktu, nes nėra jokio apibrėžimo.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Absoliučiai.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Turbūt yra daug žingsnių iki tol, kokius mes turime padaryti namų darbus, ir aš manau, kad šiek tiek skubotas jūsų sprendimas. Kaip prevencinė priemonė, kaip signalas žmonėms galbūt yra viskas gerai, bet ar nemanote, kad reikėtų dar atlikti gilesnius namų darbus ir ateiti su tuo įstatymų paketu, kad matytųsi bendras vaizdas?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Aš, reaguodama į jūsų klausimą, dar prieš tai į mano kolegą J. Jaručio išsakytas kai kurias pastabas mano kolegai L. Balsiui, noriu pasakyti: kai kurie dalykai neprieštarauja vienas kitam, tai nėra, kad iki tol, tiesiog tuo pačiu metu. Taip, mes tam ir dirbame, ir gyvūnų gerovės grupė, ir, man atrodo, labai efektyviai, iš tikrųjų yra labai daug priemonių, kurias mes turėtume sutvarkyti. Kai kurias parlamentinės kontrolės būdu tvarkome, kur iš viso net nėra įstatymų leidybos, bet praktikos keitimo klausimai, kai kur poįstatyminiai aktai, kai kur įstatymai. Ir tai neprieštarauja vienas kitam.

Iš tiesų, jeigu mes norime pokyčio, tai turime tą pokytį kaip įmanoma greičiau padaryti. Dabar yra tokia galimybė po pateikimo pritarti šitiems principiniams pokyčiams, kol rudenį jiems pritarime, aš tikiuosi, pavyzdžiui, tos formos dėl gyvūno būklės ir grėsmės gyvūnų gerovei vertinimo bus patvirtintos. Tiesiog dirbkime, neatidėliokime šito dėl to, kad dar nepadarėme kitų dalykų – tai vienas kitam neprieštarauja.

PIRMININKAS. Klausia R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamoji pranešėja, Teisės departamento išvadų, pastabų yra tikrai nemažai. Ar galėtumėte šiek tiek plačiau pakomentuoti, ar ten yra daugiau techninio pobūdžio, ar yra kokių nors esminių akcentų, ką reikėtų taisyti?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų vos tik gavusi tas pastabas aš nuėjau į Teisės departamentą, ir mes labai išsamiai jas visas aptarėme. Pajuokavome, kad nėra prieštaravimo Konstitucijai, o visa kita yra lengvai ištaisoma. Iš tiesų faktiškai visoms pastaboms aš pritariu ir kartu su departamento teisininkais sutarėme, nes jiems, pasirodo, taip pat rūpi gyvūnų teisės,

sutarėme, kad susėdę labai kokybiškai sutvarkysime, ir pati galėsiu pateikti pasiūlymus dėl šiek tiek kitokių formuluočių per svarstymą. Visa tai, sakau, yra tiesiog technikos klausimas, ir mes sutvarkysime.

PIRMININKAS. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Iš tikrųjų labai pritariu pačiam siūlymui ir jo esmei, galvočiau, kad, ko gero, turėtų tas siūlymas eiti kaip dar didesnis kompleksas, nes, nežinau, galbūt ir pranešėjai kartu klausimas, ar jūs su tuo sutiktumėte, kad tame lydimųjų projektų komplekse galėtų būti daugiau tam tikrų priemonių? Ir gal galėtumėte pakomentuoti, nes Lenkijoje, Suomijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Maltoje yra ne tik dalyvavimas smurtinio elgesio keitimo programose tiems asmenims, kurie smurtavo prieš gyvūnus, bet ir draudimas nuo trejų iki penkerių metų laikyti gyvūną už tokį žiaurų elgesį. Kaip pasakyti, ar tai koreliuoja su jūsų siūlymais, galbūt nespėjau įsigilinti, visko neradau? Iš tiesų, ypač kalbant apie viešąją erdvę, labai stipriai siejasi su mažais vaikais, kai vaikai dėl tėvų piktnaudžiavimo alkoholiu turi stebėti tokį elgesį. Kaip tas kompleksas ir apsaugos priemonės galėtų, jūsų manymu, atrodyti, kad jisai duotų pakankamą efektą tam, kad apsaugotų nuo to?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Dėkui už klausimą. Jūs kaip tik ir paminėjote tas abi priemones, kurias aš ir siūlau: ir dalyvavimą elgesio korekcinėse programose, ir draudimą laikyti gyvūną, nes iš tiesų mes turime į tai pažiūrėti kompleksiškai. Galbūt kai kurie dalykai, kuriuos aš siūlau, turės nugulti dar papildomai ir kituose straipsniuose, kuriuose numatomos bausmių rūšys ir papildomos baudžiamosios poveikio priemonės. Tai nėra problema, tiesiog papildysime ir svarstymo metu pateiksiu ir kitus pasiūlymus. Kaip ir sakiau, su Teisės departamentu, labai džiaugiuosi, kad labai konstruktyviai bendradarbiaujam, ir turiu tikrai pažadą suteikti visą pagalbą, kad viskas būtų tvarkingai sudėta.

Dėl kitų papildomų priemonių, tai taip, jūs labai teisingai atkreipėte dėmesį, iš tikrųjų yra kompleksas dalykų, kuriuos turime padaryti. Tai aš labai norėčiau, kad šiandien, iš principo pritardami šitam projektui, mes padarytume gerą pradžią visam paketui pakeitimų, kurie turėtų ateiti. O dėl smurtinio elgesio – vėlgi jūs labai gerai susiejote. Iš tikrųjų žmonės, kurie smurtauja prieš gyvūnus, smurtauja prieš vaikus, deja, kalbant apie smurto artimoje aplinkoje atvejus, labai dažnai juose nukenčia ir naminis gyvūnas, paprastai tai yra vaikui brangus augintinis ir tai yra papildoma trauma vaikui, todėl mes turime su tuo dirbti. Nekeisime žmogaus elgesio, jis nepasikeis.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisako. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Atsisakau ir siūlau kitiems – ir balsuoti.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. V. Rinkevičius ar klaus?

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. Iš principo galima pritari jūsų pasiūlymams, tačiau iš karto iškyla tokių klausimų, kad gana abstraktūs tokie kriterijai, vertinimai. Pavyzdžiui, važiuojant automobiliu su šeima, su mažais vaikais, dažnai būna avarių, pakliūna, kad gyvūnai sužeidžiami, sužalojami, gauna ir mirtinas traumas, bet jie kurį laiką kankinasi ir t. t., tą mato ir vaikai. Ar čia neatsiras dviprasmiškumo ir kartais žmonės gali patekti... kažkas pamatęs, gali palaikyti, kad jie kankina ar nesiima priemonių. Vertinimai nelabai aiškūs ir gali nekalti žmonės patekti į labai sudėtingą situaciją. Yra labai įvairių žmonių, kurie labai liguistai žiūri. Pavyzdžiui, būna irgi nemažai atvejų su žemės ūkio technika, kai būna sužalojami laukiniai gyvūnai, tai irgi kitam gali atrodyti, kad tai padaryta sąmoningai, arba sužeidžiamas gyvūnas, jis kankinasi po to. Aišku, jį pagauti ir kažką jam padaryti, gydyti ar ką, ne visada galima. Kitam atrodo, kad čia yra sąmoningas veiksmas, ir gali toks žmogus patekti...

PIRMININKAS. Laikas.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). ...baudžiamąją atsakomybę. Ar čia nereikėtų aiškiau, kad nebūtų tokių atvejų, kai nekalti žmonės nukentėtų?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Iš tikrųjų čia negalios šitas straipsnis, nes baudžiamajame procese vienas iš svarbiausių dalykų yra tyčia. Kai žmogus netyčia su žemės ūkio technika pervažiuoja pievoje esančius laukinius gyvūnus ar kai kalbate apie keliuose pasitaikančius tuos liūdnius atve-

jus, tai čia yra visiškai ne ta kategorija todėl, kad tai nėra sąmoningas gyvūno kankinimas. Ir formuluotė yra, kad tas, kas žiauriai elgėsi su gyvūnu, jį kankino, tai yra sąmoningai, tyčia, atliko tuos veiksmus. Čia šitas dalykas nebus taikomas, iš tiesų galiu jus nuraminti.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Kamblevičius. Vytatai, klausite? Neklausia. R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Aš kol kas esu sutrikęs dėl jūsų pasiūlymo, nes, jaučiu, emociniu pagrindu teiktas, bet tame tikrai yra daug tiesos, pritariu jums. Kaip jūs pasakytumėte – arklys tempia plūgą, arklys tempia karietą, ar tai nėra pasityčiojimas iš gyvūno? Aš nelabai suvokiu šito, man reikia, kad nesusimaišytų, nesusiplaktų su kitais dalykais. Trūksta to platesnio matymo, norėčiau sužinoti. Bet esu...

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Gal tiesiog patikslinsiu, kad ūkio darbai yra ta kategorija, kai netaikomas tas straipsnis, nes čia mes kalbame apie sąmoningą siekį sukelti gyvūnui skausmą. Į vežimą įkinkytas arklys – turbūt mes apie tai nekalbame. Žinoma, jei mes gyvūną, kuris tempia vežimą, pakinkysime kokiais nors specialiais skausmą sukeliančiais dygliuotais pakinktais, taip, tai bus žiaurus elgesys. Bet jeigu mes kalbame apie normalų, kasdienį ūkininkų gyvenimą, tai žinoma, kad tikrai taip nebus. Kai su Teisės departamentu kalbėjome apie tai, net minties tokios nekil, kad čia galėtų būti, kas nors galėtų taip supainioti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų laikas baigėsi, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų dėl viso užsirašė visi už. Gal nepasisakome ir sutariame bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritaria po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje bendru sutarimu. Ačiū, pritaria.

Replika. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau, kad kaip papildomas būtų Aplinkos apsaugos komitetas.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu? Ačiū, pritaria.

D. Šakalienė – replika po balsavimo.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Šiandien po tokios sunkios dienos, prisipažinsiu, iš tikrųjų labai nerimavau pateikdama šitą projektą, esu jums, kolegos, tikrai labai nuoširdžiai dėkinga. Tai nebuvo balsavimas už mane, tai buvo balsavimas už gyvūnus. Ačiū jums.

18.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2275 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Dėkojame. Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2275. Pranešėjas – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, jūsų dėmesiui teikiu nutarimo dėl įtraukimo į pavasario sesijos darbų programą Pilietybės įstatymo 7, 21, 24, 32, 33 ir 42 straipsnių pakeitimo projekto. Turbūt tiek ir užteks.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Nori paklausti K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš tik norėjau paklausti, gerbiamas kolega. Čia kalbama apie tą įstatymo projektą, dėl kurio jūs čia praeitą kartą ginčijotės, kuris pirmas užregistruvo, ar ne? Galbūt tada būtų tikslinga tuos abu projektus, kad nebūtų nei pirmesnių, nei paskesnių, sujungti ir abu kartu svarstyti, tiesiog kaip bendrą, kaip tos pačios krypties idėją, nes sprendimo būdai ir siūloma spręsti problema turbūt yra ta pati. Aš manau, kad būtų tikslinga ir pateikimą padaryti, ir sujungti kartu. Tiesiog toks pasiūlymas būtų.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolega. Iš tikrųjų praktika paprastai tokia yra. Jei panašūs projektai, tai po pateikimo svarstymo metu komitetas juos sujungia ir priimami jie kaip vienas projektas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Po pateikimo gal galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų – taip pat. Bendru sutarimu po svarstymo, ačiū, pritarta. Balsuojame. Tuojau įjungu.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 61 Seimo narys: 36 – už, prieš – 5, susilaikė 20. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

18.04 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 7, 21, 24, 32, 33 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1815 (*pateikimas*)

Skelbiu Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1815. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip minėjau aną kartą, komitete svarstėme kolegos Roberto projekto prieštaravimą Konstitucijai. Aš grįžęs pasižiūrėjau ir, mano įsitikinimu, radau būdą, kaip projektą patobulinti. Užuoat įvedę naują išimtį, paprasčiausiai turime suprasti, kad pagrindinis čia yra 7 straipsnis, t. y. projekto 1 straipsnis, kurio 6 ir 7 punktuose tereikėtų atsisakyti prievolės tiems asmenims, sulaukusiems 21 metų, pasirinkti kurią nors pilietybę. Norėdamas registruoti projektą, aš parinkau duomenis, nes, norint atitikti konstitucinę doktriną, turėtų būti ne plačiai paplitęs atvejis. Iš tiesų, pavyzdžiui, pagal įstatymo 7 straipsnio 7 punktą 2017 metais tik du asmenys neteko pilietybės, o pagal 6 punktą 2015 metais – du, 2016 metais – taip pat du ir 2017 metais – vienas. Matome, atvejų skaičius yra labai mažas.

Taip pat paklausiau įvaikinimo tarnybos ir gavau atsakymą, kad 2015 metais 48 šeimos įvaikino vaikus, ta prasme užsienio. Iš jų 47 atvejais abu piliečiai buvo užsieniečiai ir vienu atveju šeimoje vienas iš sutuoktinių buvo lietuvis, kitas – užsienietis. 2016 metais – 49 šeimos, iš jų 44 užsieniečių, penkios vadinamosios mišrios, 2017 metais – 33, iš jų 32 užsieniečių, o viena vadinamoji mišri. Taigi matome, kad atvejai tikrai nėra plačiai paplitę. Taip, kaip prieš keletą metų (gal prieš aštuonerius metus) buvo pakeistas Pilietybės įstatymas, kai jie gimimu iš karto įgyja kai kurie dvi pilietybes. Ten prieš tai irgi buvo reikalavimas pasirinkti po trejų metų pilietybę, bet tada aš pats teikiau tas pataisas dėl tokių vaikų, kurie nėra kalti, kad, pavyzdžiui, Airijoje gimimu įgyja, bet Airijoje negalima atsisakyti pilietybės pagal jų įstatymą. Jie nekalti, tai ką, lietuvių atsisakysime? Panašiai ir čia.

O dėl visų kitų straipsnių – pakeisti kiti penki straipsniai, nes, nori nenori, pajudinus vieną straipsnį, reikia keisti ir tobulinti kitus. Taigi tokia pakeitimo esmė: užsieniečių įvaikinti vaikai galėtų likti, manau, neteisinga būtų iš jų atimti pilietybę, Lietuvos piliečiais, grįžę galėtų tikrai pasitarnauti Lietuvos gerovei ir taip išlaikyti teisinį ryšį su valstybe.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėju, aš norėčiau pratęsti K. Mažeikos klausimą. Gal galėtumėte patikslinti, ar čia tas pats projektas, kurį R. Šarknickas teikė ir kvietė ne politikuoti, o visiems susitelkti ir ištiesti pagalbos ranką vaikams? Bet dabar matau, kad jis balsavo prieš. Ar čia tas pats projektas, ar čia?.. Kaip dabar suprasti?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Iš tikrųjų pirmą projektą užregistravo R. Šarknickas. Tai buvo sausio mėnesį. Matyt, ar į jį kreipėsi, ar jis pirmas atrado tą problemą, aš jam tikrai dėkingas, kad jis norėjo tą problemą spręsti, tačiau dėl pirmo projekto jam nepavyko. Vasario mėnesį dėl prieštaravimo buvo Teisės departamento pastaba, kurią Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė. Komitetas padarė pertrauką. Pertrauka buvo padaryta, kad kolega galėtų patobulinti, užregistruoti kitą variantą. Taip išvadoje ir parašyta: Teisės ir teisėtvarkos komitetas nusprendė daryti projekto svarstymo pertrauką, kol projekto iniciatorius pateiks patobulintą projekto variantą. Aš šiek tiek luktelėjau, kai radau būdą, kaip išspręsti tą, įregistravau savo variantą, o Robertas truputį vėliau įregistravo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Nepaisant tam tikrų niuansų, aš dėkoju, kad prisidėjote prie mano idėjos, gerbiamas Juliau. Kai pristačiau savo projektą, jūs tada čia stovėdamas pasakėte: „Ilgai laukiau, nesulaukiau ir tada pateikiau.“ Šiandien sakote: „Šiek tiek laukiau.“ Bet čia tiek to, tegul lieka tarp mūsų. Aš paremsiu tiesiog, nes iš esmės yra viskas analogiška, galima sudėti tuos pačius į vieną vietą, ir viskas. Dėkoju jums.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų. Tuoj pažiūrėsime, ar kas nors yra užsirašęs. Taip, yra vienas už. Tai gal nekalbėsite ir gal galime pritarti bendru sutarimu?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Kodėl jūs man neleidžiate pasisakyti, kas čia yra?

PIRMININKAS. Ar norite pasisakyti?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKAS. Prašau.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Aš noriu pakartoti gerbiamojo Roberto siūlymą pritarti, sujungti komiteuose ir rasti sprendimą gerąja dvasia.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Žmogaus teisių komitetas, papildomas – Užsienio reikalų, siūloma svarstyti rudens sesijoje. Daugiau siūlymų niekas neturite, tai bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

18.12 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 162 ir 164 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2067(2) (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 162 ir 164 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2067(2). Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamasis pirmininke, gerbiami kolegos, turbūt daugeliui Seimo narių teko išgirsti arba skaityti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, aukščiausios audito institucijos, tyrimą apie teisėkūros procesą. Ten buvo pateikti tokie gana šokiruojantys skaičiai, kaip mes dirbame, ir palyginimai su kitomis šalimis, kad kuo toliau, tuo daugiau Seimas įstatymų priima skubos ir ypatingos skubos tvarka, ta tendencija visą laiką auga, bet nuo to kenčia kokybė.

Vieną iš rekomendacijų pateikė Valstybės kontrolė: Seimo valdybai inicijuoti Seimo statuto nuostatų pakeitimą, jog būtų nustatyti kriterijai, kad įstatymų projektai, taikant skubos ar ypatingos skubos tvarką, būtų svarstomi tik išimtiniais atvejais. Vyriausybei dar krūva priemonių. Ir išvados, norėčiau pacituoti Valstybės kontrolę: „Seimui pateiktų įstatymų projektų gausa ir itin dažnai taikoma skubos ir ypatingos skubos tvarka, svarstant projektus, trumpina įstatymų projektams svarstyti skirtą laiką, todėl nesudaromos sąlygos nustatyti tinkamą teisinį reguliavimą ir užtikrinti įstatymų leidybos proceso skaidrumą bei viešumą, nes taikomi ne visi įprastai įstatymų projektų svarstymo tvarkai būdingi etapai. Mažėja galimybė teisėkūroje dalyvauti suinteresuotiems asmenims, taip pat į teisėkūros procesą per mažai įtraukiamos visuomenės grupės, kurioms taikomas teisinis reguliavimas, todėl nesužinome jų nuomonės apie numatomą teisinį reguliavimą, problemų sprendimo būdus ir lūkesčius. Teisėkūros procesui trūksta viešumo ir skaidrumo.“

Taip teigia Valstybės kontrolė, todėl aš teikiu siūlymą pakeisti būtent du Statuto straipsnius, kur Seimo didesnė gausa priimtų sprendimą dėl skubos arba ypatingos skubos. Šiandien dėl skubos reikia tik 29 Seimo narių, o dėl ypatingos skubos – 36. Aš siūlau sugriežtinti tą normą daug ženkliau, t. y. 71 dėl skubos ir 94 – dėl ypatingos skubos. Aš manau, kad nuo to mūsų įstatymų kokybė būtų daug geresnė, mes galėtume daugiau padiskutuoti kai kuriais svarbiausiais dalykais, manau, pats procesas nuo to tik laimėtų. Jeigu mes lyginamės su kitomis šalimis, tai Lietuvoje 50 % skubos ir ypatingos skubos 2017 metais, o Suomijoje, Švedijoje, Jungtinėje Karalystėje, Lenkijoje tik 5 %, Estijoje – 10 % (mes visą laiką lyginamės su estais).

Manau, kad mes patys prisiimkime šitą įsipareigojimą, na, nelėkime strimgalviais, nes didžioji dalis tų įstatymų šiandien grįžta atgal. Šiandien taip buvo su Užsieniečių teisinės padėties įstatymu, viename straipsnyje pakeitėme, o kituose užmiršome ir tada keičiame sprendimus. Aš manau, mes turėtume nuo kiekybės vis dėlto pereiti prie kokybės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip jūs manote, aš suprantu, kad Vakarų Europos šalys turi nuėjusios ilgesnį demokratijos vystymosi kelią negu mes, bet pavyzdžiui, ar mes galėtume ta prasme pavyti Jungtinę Karalystę, kur per metus priimami 38 įstatymai?

A. SYSAS (*LSDPF*). Mes tikrai pavysime.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). O dabar...

A. SYSAS (*LSDPF*). Atsiprašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). ...kaip matėme iš jūsų pateiktos informacijos, Estijoje tik 10 % įstatymų svarstomi skubos arba ypatingos skubos tvarka, Lenkijoje – 5 %. Tai čia mūsų kaimynai, kurių demokratijos vystymosi laikotarpis, galima sakyti, yra panašus kaip ir mūsų. Ar mes kažkokioje anomalijoje gyvename, kas čia taip veikia mūsų smegenis, kad mes taip skubame ir darome begalę klaidų?

A. SYSAS (*LSDPF*). Aš manau, kad mes pavysime ir Jungtinę Karalystę, tik kada? Kaip patys užduosime sau tokį tikslą – jeigu mes kelsime sau tikslą, kad mūsų priimami teisės aktai tikrai būtų aukščiausios kokybės ir kad mažiau reikėtų kiekvieną kartą prie jų grįžti, nes, ko gero, padarius analizę, kai kuriuos įstatymus per metus mes svarstome daugiau kaip 30 kartų, net tuos pačius straipsnius. Aišku, dar yra interesai, bet, ko gero, mes turėtume mokytis iš kitų mūsų kaimyninių šalių, kad jos sugeba vis dėlto ir savo sprendimais, ribojimais, kad tos skubos ir ypatingos skubos nebūtų ir kad įstatymai įgautų kuo aukštesnę kokybę.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, mano nuomone, įstatymo projektas nelygus įstatymo projektui. Tikrai yra tokių kartais visiškai paprastųjų, kartais netgi ir dubliuojasi, kaip šiandien matėme, tai nemanau, kad čia reikėtų didelės daugumos, nebent dėl kokių nors specialių klausimų – kaip biudžetas, kokia nors reforma. Gal mes žiūrėkime iš kitos pusės – kuriems neleisti ypatingos skubos, o visiems kitiems, jeigu dirba profesionalai, tai tas smulkmenas – kur nors netgi skyrybos ženklą padėti ar žodžius sukeisti vietomis, tai tokius tik varykime konvejeriu, kol išseks fantazija, ir tada galėsime truputėlį stabdyti. Kaip jūs galvojate?

A. SYSAS (*LSDPF*). Suprantate, žmogaus fantazija niekad neišseks. Ir mes kuo toliau... Mes visą gyvenimą mokomės ir visą laiką tobulėjame, ir mūsų įstatymai turi tobulėti. Aš manau, tų įstatymų, apie kuriuos jūs kalbate, mes niekada nepriimame skubos ar ypatingos skubos tvarka. Dėl tų problemų nėra, mes kažkaip juos iškankiname. Tai yra statistika.

Dažniausiai skuba ir ypatinga skuba eina iš Vyriausybės, iš visų taip būdavo, visą laiką vėluoja. Netgi mes žinome, kas vyksta su išvadomis, kad išvados vėluoja. Mes kelkime kokybės reikalavimus, pradėkime nuo savęs ir kelkime kitiems. Tai yra būdas. Aš siūlau tokį. Jeigu mes pradėsime atrinkti, tai kas bus tie vyrai ir moterys, kurie priims sprendimą, kad šitą mes galime skubos tvarka, o šito ne? Aš keliu sistemiškai, kad mes patys. Jeigu mūsų dauguma nuspręs, kad šitą įstatymą reikia ir tikrai jis visiems suprantamas ir būtinas, tai mes ir nubalsuosime, duosime ir 90 balsų, ir 100, salėje būna tiek žmonių. Bet tai bus išimtys, o ne pastovus dalykas. Mus kritikuoja už tai.

PIRMININKAS. Klausia J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų problema egzistuoja, tai turbūt mes visi pripažįstame. Labai gaila, kad jūs remiatės Valstybės kontrolės išvadomis, ji pagal Konstituciją tokių išvadų apskritai negalėjo daryti, ji peržengė savo kompetencijos ribas, numatytas Konstitucijoje, jai niekas nesuteikė teisės vertinti mūsų teisėkūros procesą ar mūsų priimtų teisės aktų kokybę. Nemanau, kad jie turi tokius ekspertus, kurie galėtų tą kokybę įvertinti.

Bet aš norėjau paklausti apie ką kita. Ar jums neatrodo, kad yra per griežtos normos, kadangi tai yra procedūriniai klausimai. O du trečdaliai reikalingi, kai mes keičiame Konstituciją, panašiais ypatingais atvejais netgi užtenka balsuoti dėl įstatymo, kai dalyvauja 71 Seimo narys balsavime, o čia reikia 94. Kodėl aš to klausiu? Matote, gyvenimas yra šiek tiek sudėtingesnis už mūsų planus, visas strategijas, ir kartais iškyla svarbių klausimų, kuriuos reikia išspręsti ganėtinai greitai. Tai galbūt galima būtų numatyti normalias, ne tokias griežtas normas?

A. SYSAS (LSDPF). Labai ačiū už klausimą. Aš tikrai nemanau, kad tai yra per griežta. Už ką kritikuoja mus mūsų rinkėjai? Už tai, kad salėje yra labai mažai žmonių – nesvarbu, ar ryte, per piet, ar vakare. Jie kritikuoja būtent mus už tai, kad mes nesėdime pagrindinėje savo darbo vietoje. Aš suprantu, kad mes turime tūkstantį priešasčių, susitikimų ir visokių kitokių... Todėl šiuo atveju aš matau tokias normas. Manau, jeigu bus pritarta, bus svarstymas, bus paskirtas pagrindinis komitetas, bet jeigu mes tikrai norime padaryti kokybinį šuolį, bent jau kokybinį ne skubos atžvilgiu, kad daugiau viešumo būtų, skaidrumo, kaip tai rašo, manau, kad tos normos yra normalios, ir mes jas galime, jeigu tikrai įstatymas degantis ir visiems suprantamas, reikalingas, aš nemanau, kad kas nors čia prieštarauja ir balsuoja prieš. Tikrai visada mes randame konsensusą. Bet kai tas tampa tradicija, aš manau, tai blogai.

Aš manau, kad Valstybės kontrolė padarė gerą darbą. Tai yra statistika. Ji nevertino, ji palygino mus ir kitas šalis. Ir, aš manau, tai teisingai parodė, kad mes kai kuriais aspektais turime išskirtines savybes ar bruožus viską daryti nevisiškai kokybiškai.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, su jumis visiškai sutinku, kad turėtume žiūrėti į kokybę, o ne į kiekybę teisės aktų rengimo kontekste, tačiau, kaip ir pats paminėjote, visą laiką pasireiškia galbūt ir žmogiškasis faktorius, galiausiai galbūt ir situacija pasikeičia ir tas pats teisės aktas įgyvendinamas truputėlį kitaip, negu atrodė. Bet būtume už tai, kad tai būtų išdiskutuota, kaip yra kitose šalyse, įvertinta ekspertiniu požiūriu, bet tie ir nedideli kartais reikalingi, kai pasikeičia situacija arba matome, kad įgyvendinimas truputėlį stringa. Tačiau kaip jūs vertinate tai: ir šiandien pateikta keletas teisės aktų, tokių trumpų epizodinių pakeitimų, bet nepasižiūrėta iš esmės, nors yra daug pakeitimų, kaip galima dar tą patį įstatymą tobulinti? Tai gal geriau keisti iš esmės nei tokiais pavieniais pakeitimais?

A. SYSAS (LSDPF). Tai galbūt būtų tam tikras stimulus žiūrėti į įstatymą šiek tiek plačiau. Mes kartais lenktyniaujame, kas ten kiek pateiks ir kokį vieną žodelį, ir viską. Aš visada stengiuosi žiūrėti į įstatymą sistemiškai, ir jeigu mes kalbame apie kodeksus ar ką nors, tikrai niekada nesiūlau vieną straipsnį ar vieną pastraipą iš konteksto ištraukti, kai kur kas plačiau reikia žiūrėti į tą procesą. Todėl, ko gero, ne veltui Valstybės kontrolė mums parašė tas, sakykime, gal ne pastabas, bet pasiūlymus ir savo pastebėjimus, kas vyksta mūsų teisėkūros procese. Sakau, jei tendencija būtų mažėjanti, galbūt aš ir nesiūlyčiau, bet tendencija yra didėjanti. Jeigu mes kiekvienais metais sulyginsime, kiek įstatymų priimame ypatingos skubos arba skubos būdu, jis auga. Čia yra problema. Ir mes tada turime patys sau įjungti stabdžius.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvuoti dėl viso užsirašė J. Sabatauskas – nuomonė už.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų ne tik Valstybės kontrolė atliko puikų auditą ir mūsų komitetas pernai pavasarį surengė diskusiją, kurioje buvo ir ministrų, ir įvairių institucijų atstovų, kalbėjome apie tai. Čia slepiasi po tuo daug kitų aspektų. Ir mūsų Seimo Parlamentinių tyrimų padalinys yra atlikęs parlamentinį tyrimą, kaip yra pas mus ir kaip yra kitose valstybėse. Žinokite, mes esame Europos uodegoje. Labai nemalonu pasidarė, kai pamatėme, kaip kitose valstybėse ir kaip pas mus. Negana to, jau mūsų artimiausi kaimynai šiuo požiūriu mus lenkia ir iš tikrųjų einama link kokybės.

Kas tada atsitinka? Jie nekeičia po vieną, du straipsnelius. Jeigu priima naujos redakcijos įstatymą, jį konceptualiai svarsto, diskutuoja, ir ne per savaitę, ne per mėnesį, o kaip reikalas. Tada to įstatymo nereikia keisti po mėnesio, po dviejų, po pusės metų ar kitais metais. Jis tada ilgam įsisteisėja ir tarnauja mūsų visuomenei. Todėl raginu balsuoti už. Iš tikrųjų bus laiko diskutuoti, padiskutuosime, kaip geriau sureguliuoti šį klausimą skirtingai nuo to, kaip yra dabar. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Žinoma, kartais būna tokių atvejų, kai iš tikrųjų reikia skubiai reaguoti. Aš jums pasakysiu vieną tokį atvejį, kurio dar nebuvo. Jeigu karo veiksmai, reikia skubos tvarka kažką ypatingo priimti, arba tiek nesusirinks salėje dėl įvairių priešasčių, arba kas nors tyčia pabandys blokuoti, o tai atneš tik blogų pasekmių. Aš manau, tikrai būna ekstremalių situacijų ir priimant pačius įstatymus, kai tiesiog reikia skubiai. Prisiminkime tą naktinę reformą, kas

būtų buvę, jeigu būtų priimtas ir galiotų šios dienos siūlymas? Ta reforma paprasčiausiai būtų neįvykusi, nes balsų dėl ypatingos skubos jokia būdu nesurinktume. Taigi man truputėlį kelia nerimą tie per dideli skaičiai. O iš esmės, žinoma, reikia atsakingai žiūrėti į įstatymų priėmimą, jeigu norime išvengti klaidų, be abejojimo, reikėtų daugiau laiko. Todėl šį kartą aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Nuomonės išsiskyrė, todėl kviečiu balsuoti.

Balsavo 58 Seimo nariai: už – 22, prieš – 4, susilaikė 32. Nepritarta.

Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas siūlote tobulinti, spaudžiate pliusą, kas siūlote atmesti, – minusą.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 44, prieš – 12. Siūloma tobulinti.

Toliau kitas darbotvarkės klausimas, tačiau nematau pranešėjo K. Masiulio.

18.30 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. XII-2501 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1665 (pateikimas)

Tada žiūrime kitą klausimą. Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. XII-2501 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1665.

Pranešėjas – J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Laukiu suteikimo žodžio, kažkaip negirdėjau, pirmininke, nežinau, ar galiu kalbėti.

Gerbiamieji kolegos, po visokių čia mūsų audringų debatų ir mano kolegos šiokios tokios kritikos, kad per daug dėmesio skiriame gyvūnų priežiūrai ir jų gerovei, aš noriu pasėdžio pabaiagai pateikti pasiūlymą dėl dėmesio žmonėms – tokiems dar mažesniems žmonėms, pradinukams, nes šiuo metu galiojantis reguliavimas nustato, kad vaiko ligos atveju ar kilus kokiam epidemijai, ar kitu metu jį prižiūrėti gali tėvai, seneliai, bet tik ikimokyklinio amžiaus. Kiti įstatymai arba mūsų supratimas apie tai, kad septynerių aštuonerių metų vaikas, ir dar sergantis, paliktas vienas namuose, verčia teikti šitą pasiūlymą, t. y. mes siūlome, kad vienas iš tėvelių galėtų prižiūrėti susirgusį vaiką ir jam būnant pradinėje mokykloje. Tokių pavyzdžių yra. Pavyzdžiui, Jungtinės Amerikos Valstijos numato, kad negalima iki 12 metų, kai kurios iki 10 metų palikti vieną vaiką namuose, tai čia sergantį vaiką 14 dienų mes leistume prižiūrėti vienam iš tėvų ar senelių. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame už trumpą pristatymą. Pirmoji klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Šiuo metu turbūt tėvai prižiūri vaiką tiesiog nedarbingumo lapelį pasiimdami, nėra taip, kad pradinių klasių vaikas nebūtų prižiūrimas. Sutinku, galbūt mes ieškome kokių nors geresnių būdų ir patogesnių sąlygų šeimai. Tačiau, kaip ir klausiau prieš tai, kai mes kalbėjome dėl tų mažų epizodinių pakeitimų, aš manyčiau, kad dėl Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo reikėtų esminių pakeitimų. Aš jau ne kartą uždaviau klausimą, kaip jūs, taip pat kaip ir socialdemokratai, kurie žiūrime daugiau į ėjimą skandinavišku keliu... Šiandien mes turime gana ilgą vaiko priežiūros atostogą – iki dvejų metų, ar nereikėtų diferencijuoti, tarkim, paskirstant vienam ir kitam iš tėvų, kad vienas negalėtų pasinaudoti kito suteiktomis atostogomis taip, kad *neišimtų* vieno iš tėvų iš darbo rinkos. Aš manyčiau, kad čia yra daug tokių epizodų, ką mes galėtume iš esmės pakeisti ir pagerinti sąlygas patogiau šeimai.

J. OLEKAS (LSDPF). Miela kolege, aš iš tikrųjų pritarčiau tokiam dalykui, bet susitarkime – kiekvienas Seimo narys teikia savo pasiūlymus, aš šiuo metu teikiu labai svarbų. Pasiūlymai gimė ne dabar, tiesiog dabar atėjo eilė juos pateikti. Gimė tada, kada buvo čia, Vilniuje, ankstyvo pavasario epidemija, kai buvo uždaryta daug ne tik ikimokyklinių įstaigų, bet ir kai kurios pradinės mokyklos ir iškilo tėvams priežiūros problema. Mes teikiame šitą dalyką. Manau, kad galima diskutuoti dėl atostogų, turbūt Socialinių reikalų ir darbo komitete jie galėtų būti apibendrinti, ir ar svarstymui, ar priėmimui pateikti netgi sujungtą bendrą projektą.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tikrai neklausiu. Siūlau palaikyti ir nerungtyniauti, kuris pateiks, yra tikrai gyvenimo išskeltas.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamasis kolega, noriu paklausti, jūs vaiku laikote tik iki pradinų klasių? Iki kiek metų laikot vaiku, kurį reikėtų prižiūrėti?

J. OLEKAS (LSDPF). Dabar galiojančiame įstatyme parašyta ikimokyklinio, priešmokyklinio – tokio amžiaus. Dabar mes siūlome įdėti dar vieną ketverių metų tarpelį – pradinukai. (*Balsai salėje*) Būtų dešimt metų, jeigu kas nors pradės leisti anksčiau, tai galbūt devynerių ar kiek.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už užsirašė E. Pupinis.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tai iš tikrųjų paskutinis klausimas, geras siūlymas, siūlau pritarti, kas čia pageidauja, gali pildyti arba taisyti. Siūlau pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 34, prieš – 2, susilaikė 18. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galima bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Replika po balsavimo – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū visiems palaikiusiems.

18.36 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1579 (pateikimas)

PIRMININKAS. Opozicijos darbotvarkė visa baigta. Grįžtame ir į tribūną kviečiame A. Gumuliauską, kuris pristatys savo projektą. Minutėlę, aš tuoj jį paskelbsiu. Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1579. Prašom, Arūnai.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Šitas įstatymo projektas kažkaip buvo pasimetęs nuo rudens sesijos. Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pagrindinis momentas yra tas, kad siūloma spalio 31 dieną paskelbti Reformacijos diena. Atmintina Reformacijos diena. Šį projektą inicijavo Lietuvos reformacijos, istorijos ir kultūros draugija ir tuo remdamasis aš parengiau projektą.

Aš nenoriu sakyti, nenoriu daug kalbėti apie Reformacijos didžiulę įtaką mūsų kultūrai ir apie Evangelikų liuteronų bažnyčios mastus Lietuvoje. Iš tikrųjų tai didelė bažnyčia, virš 50 parapijų, visa Šiaurės Lietuva, Klaipėdos kraštas. 1517 m. spalio 31 d. M. Liuteris paskelbė savo 95 tezes ir nuo to prasidėjo Reformacijos judėjimas, kuris tame pačiame amžiuje persimetė į Lietuvą. Tai yra sena religija, krikščionybės atšaka.

Kviečiu balsuoti už šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Aš norėjau jūsų paklausti, o kodėl jūs pasirinkote, čia vis tiek kažkokia istorinė data, 31 dieną, susietą su kuo?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš sakiau, 1517 m. spalio 31 d. M. Liuteris paskelbė 95 tezes. Visą laiką spalio 31 dieną Evangelikų liuteronų bažnyčia švenčia tą dieną.

PIRMININKAS. Klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Atsisakote. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Kadangi užsirašė visi tik už, gal atsisakote pasisakyti? Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. (*Balsas salėje*) Kaip papildoma – Istorinės atminties komisija. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.39 val.

Seimo savaitės (2018-06-11–2018-06-15) – 2018 m. birželio 12 d. (antradienio) ir 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kadangi dar turime valandą laiko darbotvarkės, kviečiu pateikti savaitės, prasidedančios birželio 11 dieną, posėdžių darbotvarkę Seimo Pirmininką V. Pranckietį.

V. PRANCKIETIS. Ačiū už galimybę. Gerbiami kolegos, pristatau savaitės nuo birželio 11 dienos darbotvarkę, nes kitos savaitės neeilinis posėdis organizuojamas valdybos ir darbotvarkė valdybos jau yra patvirtinta. O dar kita savaitė, nuo birželio 12 dienos, prasidės labai svarbiu metiniu Prezidentės pranešimu. Toliau – diskusija dėl mokesčių ir pensijų sistemos tobulinimo ir jau yra daug dokumentų, kurie buvo pateikti, dabar bus jau ir svarstymo stadija. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimas, išskirtinai paminėčiau, kad skiriame daug dėmesio farmacijai ir sveikatai, A. Vinkaus pristatomas įstatymo projektas, turbūt teikiamas komiteto, kad 80-mečiams šimtu procentų kompensuotume vaistus, yra labai aktualus.

Toliau, I. Šimonytė pristatys Valstybės kontrolės įstatymo naują redakciją. Kaip tik iškilo šiandien klausimas dėl Valstybės kontrolės funkcijų, todėl bus galima diskutuoti dėl tų funkcijų. Daug dėmesio bus skirta mokėjimų įstatymų projektams, plačiau vadinamiems banko įstatymų projektams. V. Ažuolas pristatys daug projektų, D. Kepenis Sveikos gyvensenos komisijos nuostatus siūlys patvirtinti. Ir tos dienos maždaug būtų tokia apžvalga.

O 14 diena – vėl išskirtinė diena, nes tai yra Gedulo ir vilties diena. Posėdį jai ir Okupacijos ir genocido diena atminti minėjimu pradėsime. Po to pagal darbotvarkę bus priimama daug įstatymų: ir Neįgalųjų, ir Žemės įstatymo, ir Žemės reformos. Toliau, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo priėmimas, pristatys Z. Streikus. Ir privalomai į darbotvarkę yra įrašytas vienas teisės aktas – Z. Jedinskis pristatys Asmenų, slapta bendradarbiavusių ir t. t. su buvusiomis KGB... tai yra SSRS specialiosiomis tarnybomis...

Tai numatoma tokia darbotvarkė tai dar kitai savaitei.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš nežinau, galbūt jau jums įkyrėjau su tuo pačiu klausimu, vis rūpinuosi L. Matkevičienės projektu dėl loterijų, lošimo. Kur jis dingio? Mums tas projektas buvo labai reikalingas svarstant Sporto įstatymą. Aš jau klausiu turbūt *nioliktąjį* kartą ir vis tikro atsakymo negaunu. Ir pats ministras yra žadėjęs, ir jums turbūt esu minėjęs ne kartą, ir pirmosios vicepirmininkės esu klausęs. Kas čia yra su tuo projektu? Jis ne mano, mano ten yra tik siūlymai. Jūsų frakcijos narė L. Matkevičienė, aš nežinau, gal nedrįsta pasiklausti, tai atleiskite, bet dar kartą to paties klausiu.

V. PRANCKIETIS. Aš atsimenu jūsų siūlymą ir mes esame aptarę tą projektą. Turbūt labai gerai, kad dar kartą jūs jį priminėtė. Aš užsirašysiu asmeniškai ir ištirsiu, kas ten ir kokia situacija yra.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, aišku, šis mano klausimas yra pavėluotas. Norėjau paklausti, ar nebuvo galima pirmadienį, kai švęsime Sąjūdžio dieną, padaryti ir antradienio posėdį, būtume normaliai padirbėję? Aš dabar jaučiu, kad tokios sutrukdytos, sumaišytos dienos.

V. PRANCKIETIS. Antradienio posėdyje bus pristatyti NSGK tyrimo rezultatai. Taigi bus intensyvi diena ir visiškai pilna diena. Turbūt gerai, kad turime dar vieną papildomą posėdį. Kaip matote, visos darbotvarkės, kaip ir dabar, numatomos tokios ilgos, nes siekiama užbaigti sesiją laiku. Priimkime tai kaip normalų darbą, nes tikrai jį reikia atlikti.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančiųjų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. XIII-433 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-2155 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. XIII-433 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-2155. Pranešėja – A. Kubilienė. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas gavo pateiktą kandidatūrą ir svarstė 2018 m. gegužės 16 d. dėl Nacionalinės sveikatos tarybos sudėties pakeiti-

mo. Nutarta pritarti Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto deleguojamos Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorės A. Kandravičienės skyrimui į Nacionalinės sveikatos tarybos narius. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, norėjau jūsų paklausti, ar Socialinių reikalų ir darbo komitetas, teikdamas šią kandidatūrą, jus informavo apie šitos ponios skeletus spintoje, nes gerbiama ponija A. Kandravičienė VTEK'o buvo pripažinta pažeidusi viešuosius ir privačius interesus, taip pat vadovaudama Trakų rajono savivaldybės administracijai klastojo dokumentus, todėl Lentvario globos namai gavo keturis kartus didesnę finansavimą. Šita informacija buvo paviešinta Valstybės kontrolės atlikus finansinį auditą. Labai svarbus momentas, manau. Ar su šita informacija buvote supažindinta?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mes, kaip minėjome, svarstėme šią klausimą gegužės 16 dieną ir gavome tikrai siūlymą. Jokios papildomos medžiagos negavome ir vadovaudamiesi Sveikatos sistemos įstatymu, pagal kurį tam tikri komitetai teikia savo sričių specialistus į Nacionalinę sveikatos tarybą, mes tikrai žiūrėjome, ar atitinka tam tikrus reikalavimus, kurie yra nurodyti Sveikatos sistemos įstatyme, t. y. kad būtų mokslinis laipsnis ir kiti dalykai. Visa tai atitiko. Iš tikrųjų elektroniniu paštu mes 29 dieną ar 30 dieną gavome jūsų laiškus, bet sprendimas jau buvo priimtas 16 dieną.

PIRMININKAS. Klausia J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Dėkoju. Gerbiama pranešėja, aš, kaip įsivaizduoju, Nacionalinė sveikatos taryba yra visuomenininkų organizacija, išreiškianti tam tikrą visuomenės nuomonę apie sveikatos sistemą ir talkinanti tokiu būdu valdžios institucijoms priimti tam tikrus sprendimus. Aš neabejoju dėl A. Kandravičienės kompetencijos. Beje, apie tą atvejį, kurį minėjo kolega J. Džiugelis, man taip pat teko skaityti. Bet jinai yra valstybės tarnautoja, o čia norėusi išgirsti būtent visuomenės atstovų nuomonę. Tai, kad reikalavimas yra mokslinio laipsnio, tai aš įsivaizduoju, kad norima išgirsti akademinį sluoksnį nuomonę, todėl aš negalėsiu pritarti šiai kandidatūrai. Jinai ir taip toje srityje turėtų dirbti kaip departamento direktorė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Aš tik tiek galiu pasakyti, kad Sveikatos reikalų komitetas neturi kažkokių papildomų svėrtų, kad galėtų atmesti neturėdamas argumentų. Mes gavome šią kandidatūrą iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto ir ją tiesiog teikiame, o komitete svarstysime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegos, kaip įdomiai išeina. Ministerija teikia Socialinių reikalų ir darbo komitetui kandidatūrą, nepraneša, kad teikiamas asmuo turi VTEK'o neigiamą išvadą. Reputacijos prasme tai dėmė pačiai ministerijai, kodėl socialinių reikalų ir darbo ministras taip elgiasi, kodėl komitetas (atsiprašau, nepykite, kolegos) žioplina? Pakiškite Sveikatos reikalų komitetą ir dabar čia mes turime atlikti už jus tą darbą?

Mes turime atmesti šią kandidatūrą, nes tai yra vis dėlto, visiškai sutinku su gerbiamo J. Bernatonio samprotavimais, visuomenininkų taryba ir ten turėtų būti ne valstybės tarnautojai. Jeigu ten būtų valstybės tarnautojai, turi būti nepriekaištingos reputacijos ir jų svarstymo procedūros turi būti tokios, kad nei ministras, nei Socialinių reikalų ir darbo komitetas nežioplintų. Raginu Seimą ištaisyti žioplas mūsų kolegų klaidas. Aišku, mes visi mirtingi ir darome klaidų, bet šitaip valstiečiai deklaravę skaidrumą, taip veidu trenktis čia dabar į purvą, tai aš... Kolegos, ištaisykite.

PIRMININKAS. S. Jovaiša – nuomonė už.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš labai trumpai. Jeigu yra kas nors neaišku, aš manau, kituose etapuose mes galėsime ištaisyti. Nejaugi kandidatas dabar bus kaltas, jeigu kas nors ko nepadarė. Gal iš tikrųjų per mažai duomenų, ir po svarstymo mes apsispręsimė dėl galutinio sprendimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 7, prieš – 11, susilaikė 31. Nepritarta. Siūlome iniciatoriams tobulinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, siūlome iniciatoriams tobulinti bendru sutarimu.

18.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savivadybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2120(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savivadybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2120(2). Pranešėja L. Matkevičienė pristatys Sveikatos reikalų komiteto poziciją. Prašau.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Seimo Sveikatos reikalų komiteto nariai gegužės 25 dieną bendru sutarimu pritarė Savivadybių prevencijos komisijos nuostatų pakeitimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

18.52 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 55 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1644(2) (pateikimas)

Kitas klausimas – Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 55 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1644(2). Pranešėjas – M. Puidokas. Prašau.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tai Prokuratūros įstatymo pakeitimo projektas. Buvusio vidaus reikalų ministro, dabartinio Ministro Pirmininko S. Skvernelio iniciatyva Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos Seimas nuo 2016 metų analizavo galiojančią teisinę reguliavimą, keitė įstatymus ir siekė valstybės mastu suvienodinti prievartos ir šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindus ir tvarką, atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo bei nacionalinių teismų suformuotą praktiką.

Šių darbų rezultatas – per dvejus metus šaunamojo ginklo ir prievartos panaudojimo pagrindai buvo suvienodinti 11 įstatymų. Šiuo metu vienodais teisiniais pagrindais, žinoma, įvertinus įstaigų specifiką, šaunamąjį ginklą ir prievartą naudoja tiek vidaus reikalų sistemos pareigūnai ir muitinės kriminalinės tarnybos pareigūnai, kurių veikla itin glaudžiai susijusi su prievartos naudojimu, tiek kitų institucijų pareigūnai, kurių veikloje prievartą tenka naudoti rečiau, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos, Valstybės kontrolės ar STT pareigūnai, netgi žvalgybos bei kontržvalgybos pareigūnai, kurių veikla su prievartos ir šaunamojo ginklo naudojimu siejama itin retai. Jie šaunamąjį ginklą ir prievartą gali naudoti tik esant toms pačioms aplinkybėms ir tokiu pačiu proporcingumu.

Nuo 2016 metų nuosekliai vystomas požiūris, kad nepriklausomai nuo to, koks valstybės pareigūnas žmogaus atžvilgiu naudoja prievartą ar šaunamąjį ginklą, visais atvejais privalu užtikrinti žmogaus teises ir prievartos naudojimo proporcingumą. Deja, nepaisant to, kad Vyriausybė kreipėsi į Generalinę prokuratūrą ir siūlė parengti atitinkamą įstatymo projektą, šiame kontekste Prokuratūros įstatymas vis dėlto liko nepakeistas. Todėl šiuo metu prokurorams, kuriems ir dabar numatyta teisė naudoti prievartą ir šaunamąjį ginklą, įstatymas suteikia tai daryti neprotinai, neproporcingai padarytam pažeidimui ar siekiamam tikslui. Pavyzdžiui, Prokuratūros įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktai aktyviai besipriešinantį ar bandantį pabėgti asmenį leidžia tiesiog nušauti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktais ir Seimo priimtais įstatymais buvo sukurta sistema, kuria naudojasi jau dešimties institucijų pareigūnai. Jie vienodais pagrindais ir vienoda tvarka naudoja prievartą, specialiąsias priemones ir šaunamąjį ginklą, taip pat yra specialiai apmokomi ir reguliariai tikrinami, kaip moka elgtis situacijose, susijusiose su prievartos ir šaunamojo ginklo panaudojimu. Į šią sistemą siūlau įtraukti ir prokurorus.

Teikiama Prokuratūros įstatymo pakeitimo projektu siūlau prokurorams suvienodinti prievartos ir šaunamojo ginklo panaudojimo sąlygas ir tvarką, priderinant prie Seimo jau priimtų 11 kitų įstatymų projektų. Priėmus siūlomą įstatymo projektą, prievartos ir šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai ir tvarka bus detalesni, aiškesni ir proporcingesni.

Kalbant apie Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų įvertinimą, teikiamas projektas pakoreguotas pagal dėl ankstesnio šio projekto varianto pateiktas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Dėl šio projekto Teisės departamentas taip pat turėjo kelias pastabas, tiksliau – penkias. Trys iš jų grynai redakcinės, t. y. dėl perteklinio kablelio, vienos didžiosios raidės ir nurodyto projekto numerio. Jie siūlo atsižvelgti į tai projekto svarstymo komitetuose metu. Į pirmą pastabą, kurioje siūlome prašyti Vyriausybės išvados, siūlau neatsižvelgti, nes, kaip minėjau, Vyriausybės kreipimosi į Generalinę prokuratūrą su siūlymu parengti analogišką projektą jau būta anksčiau. Todėl toks kreipimasis į Vyriausybę su išvados prašymu būtų perteklinis veiksmas.

Kolegas Seimo narius šį labai svarbų projektą kviečiu aktyviai palaikyti. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame už labai išsamų pristatymą. Seimo nariai nieko nenori paklausti. Motyvuoti už užsirašė P. Valiūnas, bet gal gali nesakyti?

P. VALIŪNAS (LVŽSF). Galiu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nesiūloma. Siūloma svarstyti birželio 26 dieną. Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

18.56 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2227 (pateikimas)

Kitas klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2227. Agnė Širinskiene, prašom pristatyti projektą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, norėčiau pristatyti Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jį teikiu kaip lydimąjį jau šiuo metu svarstomo Teisės ir teisėtvarkos komitete projekto, kuriuo keičiamas Baudžiamojo kodekso straipsnis, reguliuojantis papirkimą rinkimų metu, nes, kaip žinoma, prieš artėjančius rinkimus kitais metais jų bus labai daug, reikėtų peržiūrėti atsakomybę nustatančias normas ir įvertinti, ar nėra teisės normų kolizijų. Deja, tokią koliziją komitetas aptiko, konstatuodamas, kad Administracinių nusižengimų kodekso 90 straipsnyje yra formuluotė „kurstymas balsuoti už atlygį rinkimuose“, o baudžiamojoje atsakomybėje mes taip pat matome jau ne kurstymą, o kitas veikas, kurios susijusios su papirkimu. Dėl to siūlome iš Administracinių nusižengimų kodekso išbraukti „kurstymą“. Taip bet koks bandymas ar papirkti, ar kurstyti rinkėjus patektų į baudžiamosios atsakomybės sritį.

Mūsų teisėsaugos pareigūnai, su kuriais bendravome, tiek prokuratūra, tiek policija, konstatavo, kad tokiu atveju nusikalstamas veikas jiems būtų tiesiog lengviau konstatuoti, nes jie galėtų taikyti ir žvalgybos metodus. Tai nustatant kurstymą tikrai yra labai aktualu. Siūlyčiau pritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nesiūlomas. Siūloma svarstyti birželio 12 dieną. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

18.58 val.

Seimo narių pareiškimai

Klausimai baigėsi. Pereiname prie Seimo narių pareiškimų. Į tribūną kviečiu A. Papirtienę. (*Balsai salėje*)

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šio mano pareiškimo nebūtų, jeigu nebūčiau vakar perskaičiusi „15 min“ publikaciją, pavadinimu „Kalbos ir vertybių puoselėjimas, ciniškas biznesas“. Taigi, neseniai Seime mes po pateikimo pritarėme Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių Seimo nutarimo projektui, ir prasidėjo šio kalbos politikos dokumento svarstymo stadija. Ir štai sujudo tuo nepatenkinti oponentai. Viena iš jų – L. Vaicekauskienė. Cinišku bizniu ji pavadino lietuvių kalbos ir vertybių puoselėtojų pastangas saugoti kalbą ir ja rūpintis.

Ji nepasitenkinimo nuodus išliejo savo įmantriame tekste, publikuotame „15min“ (cituuju): „Aš pati lituanistė, ir dėstytoja, ir tyrėja, bet man užtenka padorumo.“ Suprask, kad visi kiti iškilūs lietuvių kalbos puoselėtojai tikriausiai stokoja padorumo. Toliau cituoju: „Pinigai ir galia manęs nevilioja taip, kad nauda sau taptų svarbesnė už naudą bendruomenei.“ Toliau sau panegiriką lieja ir dėstytoja, ir tyrėja. Įsiminkime šią citatą. Ji dar bus pakartota šios kalbos pabaigoje, tik labai įdomiame kontekste. Labai daug minimos autorės necituosiu, kas norės, ras jos straipsnį „15min“.

Dabar šioks toks žvilgsnis atgal į truputį kitokią, bet labai glaudžiai ir su lietuvių kalba, ir su moksliniais lituanistiniais tyrimais susijusią problemą. Šiais metais Lietuvių kalbos bei Lietuvių literatūros ir tautosakos institutai teikė paraiškas Lietuvos mokslo tarybai finansuoti leidybos projektus pagal Valstybinę lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programą, kurios viena iš vykdymo grupės narių yra ir jau minėta L. Vaicekauskienė. Finansavimas neskirtas nė vienam Lietuvių kalbos instituto teiktam leidiniui, o Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto finansuota tik labai maža dalis leidinių, nors beveik visi teikti projektai ekspertų pripažinti finansuotiniais.

Lietuvos mokslo taryba savo 2018 m. kovo 8 d. atsakyme Seimo Švietimo ir mokslo komitetui dėl prašymo pateikti informaciją, buvo prašoma atsakyti, kodėl lituanistikos institutai negavo finansavimo savo leidybos projektams, rašo (cituuju): „Finansavimą projektams ir juos vykdančioms mokslo ir studijų institucijoms skiria tik konkurso būdu. Kai kurios institucijos turėtų labiau pasirūpinti paraiškų kokybe.“ Tačiau juk konkursui pateikti lituanistiniai leidiniai buvo pripažinti kokybiškais ir tinkamais finansuoti. Šiek tiek vėliau ta pati Lietuvos mokslo taryba atsakyme į mano šių metų balandžio 6 dienos paklausimą dėl institutų finansavimo teigia (cituuju): „Dalis projektų, ekspertų pripažintų finansuotiniais, lieka neparemti dėl ribotų valstybės lėšų, skiriamų tiek konkursiniam mokslo finansavimui apskritai, tiek lituanistikos programai konkrečiai.“ Taigi viskas gerai su tais lituanistiniais leidybos projektais, tik Lietuvos mokslo taryba turi ribotą kiekį pinigų ir jai sunku apsispręsti, kam tuos pinigus padalinti. Įdomu, kokie žmonės įeina į šią tarybą. Peržiūriu viešai skelbiamus kontaktus ir štai Humanitarinių ir socialinių mokslų komitete tarp kitų iškilių asmenybių matau profesorių M. Vaicekuską. Kažkur jau girdėta pavardė. Ir kas gi juos sieja su L. Vaicekauskiene? Ar tik jie nėra mylintys vienas kitą sutuoktiniai? Kai kuriems vis dėlto Lietuvos mokslo taryba yra dosni ir pinigų leidybai randa. Įdomu kam? Domėjausi, radau. Tai knyga „Lietuvių kalbos idealai“. Išleido „Naujasis Židinys-Aidai“, Vilnius, 2017 metai. Atpėkite, kas yra sudarytoja, redaktorė ir viena iš autorių? Taip, L. Vaicekauskienė. Knygos leidimą finansavo Lietuvos mokslo taryba, kurioje drauge su kitais yra ir L. Vaicekauskienės sutuoktinis M. Vaicekuskas.

Ir baigdama vėl pacituosiu įžymiąją lituanistę L. Vaicekauskienę: „Pinigai ir galia manęs nevilioja taip, kad nauda sau taptų svarbesnė už naudą bendruomenei.“ Ar tikrai, ponija Vaicekauskiene?

Kaip su tuo cinišku bizniu? Išvadas padarykime kiekvienas pats sau. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau Seimo narių pranešimų nėra. Visą darbotvarkę baigėme. Daugumos Seimo narių prašymu kviečiu registruotis. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 36 Seimo nariai.

Taigi pavasario mėnesio paskutinės dienos, gegužės 31 dienos, vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 34, 38, 39, 40, 41
Adomėnas Mantas 12, 19, 52, 53, 60
Ališauskas Vytautas 28
Anušauskas Arvydas 12, 14, 15, 43, 44, 62, 64, 78, 79
Armonaitė Aušrinė 12, 19, 20, 21, 30, 35, 36, 39, 53, 59
Ažubalis Audronius 19, 20, 21, 22
Ąžuolas Valius 27, 35, 37, 96
- Babčėnka Arkadijus (Babčėnko Arkadij) 53
Bacvinka Kęstutis 16, 17
Bakas Vytautas 13, 14
Balsys Linas 17, 18, 81, 82, 83, 84, 87
Bartkevičius Kęstutis 16
Baškienė Rima 9, 10, 11, 34
Baublys Juozas 72
Bernatonis Juozas 9, 19, 21, 34, 39, 79, 92, 97
Budbergytė Rasa 52, 53, 65, 66, 67
Bukauskas Valentinas 25, 39
Burokienė Guoda 38, 39, 40
- Česonis Gediminas 52
Čilinskas Kęstutis 58
- Dagys Rimantas Jonas 14, 15, 27, 36, 37, 38, 40
Degutienė Irena 10, 11, 58
Dumbrava Algimantas 11, 13, 70
Džiugelis Justas 45, 70, 71, 97
- Froidas Zigmundas (Freud Sigmund) 45
- Gailius Vitalijus 35
Gaižauskas Dainius 42, 43, 44, 51
Gelūnas Arūnas 19, 21, 47, 48
Gentvilas Eugenijus 46, 47
Gentvilas Simonas 16, 17, 35, 36, 39, 41, 43, 49, 50
Gumuliauskas Arūnas 10, 11, 13, 95
- Henke Dalia 31
- Jakeliūnas Stasys 66, 68, 69, 72, 74, 77
Jankevičius Elvinas 52
Jarašiūnas Egidijus 58
Jarutis Jonas 47, 78, 80, 85, 87
Jedinskij Zbigneŭ 96
Jovaiša Eugenijus 19, 20, 21
Jovaiša Sergejus 32, 84, 92, 93, 96, 97
Juknevičienė Rasa 42
Juozapaitis Vytautas 33, 81, 82
- Juršėnas Česlovas 58
Juška Ričardas 38, 39, 40
- Kalnius Petras 28
Kamblevičius Vytautas 49, 70, 76, 83, 89, 95, 96
Kaminskas Darius 26
Kandratavičienė Asta 97
Kantoras Viačeslavas Mošė (Kantor Viatcheslav Moshe) 47
Karbauskis Ramūnas 11, 28, 32, 33, 44, 45, 46, 47, 51, 81
Kasčiūnas Laurynas 13, 84, 88
Kepenis Dainius 96
Kirkilas Gediminas 11, 28, 29, 30, 31, 33, 34
Kreivys Dainius 21
Kubilienė Asta 9, 38, 39, 40, 96, 97
Kubilius Andrius 9, 10, 11, 13, 21, 32, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 51, 64
Kulakauskas Antanas 13
Kupčinskas Andrius 60, 61, 62, 63, 74, 75
- Landsbergis Gabrielius 41, 42, 44, 46, 47, 50, 64
Landsbergis Vytautas 13
Liesys Jonas 73, 75, 76, 77
Liuteris Martinas (Luther Martin) 95
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 44, 45
- Majauskas Mykolas 15, 21, 30, 32, 35, 38, 40, 48, 49, 50, 69, 79, 90
Maldeikienė Aušra 21
Malinauskas Ričardas 46
Martinėlis Raimundas 26
Masiulis Kęstutis 20, 22, 33, 46, 94
Matkevičienė Laimutė 96, 98
Matulas Antanas 26, 79, 80
Mažeika Kęstutis 16, 17, 18, 59, 60, 63, 80, 81, 83, 85, 87, 89, 90
Mielienė Edita 52
Miliūtė Rūta 27, 63, 75, 87
Misiūnas Eimutis 52
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 11, 62, 82
- Narkevič Jaroslav 45, 46
Navickas Vytas 64
Navickienė Monika 47, 50, 51, 61
Nekrošius Arvydas 58, 78
- Olekas Juozas 9, 11, 12, 13, 15, 16, 28, 48, 55, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 79, 80, 81, 91, 94, 95
- Palionis Andrius 16, 39
Papirtienė Aušra 99
Petrauskienė Jurgita 48, 53

- Poderys Virgilijus 55, 57
Pranckietis Viktoras 9, 95, 96
Puidokas Mindaugas 19, 20, 21, 84, 88, 98
Pupinis Edmundas 20, 21, 31, 38, 62, 63, 66, 69, 71, 75, 78, 95
Puteikis Naglis 59, 77, 78, 80, 97
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 45, 53
- Ramonaitė Ainė 12, 13
Razma Jurgis 9, 10, 42, 44, 66
Rinkevičius Viktoras 18, 43, 70, 88
- Sabatauskas Julius 33, 58, 59, 60, 89, 90, 92, 93
Salamakinas Algimantas 22
Saudargas Paulius 85
Simulik Valerijus 58
Sinkevičius Rimantas 16, 39
Sysas Algirdas 50, 51, 58, 59, 67, 75, 76, 77, 91, 92, 93
Skaistė Gintarė 26, 27
Skardžius Artūras 9, 10, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 51, 67, 70
Skrebyš Kęstutis 64
Skvernelis Saulius 28, 33, 46, 48, 49, 50, 51, 53, 98
Stančikas Andriejus 23, 24, 25
Starkevičius Kazys 57, 69, 73, 75, 83, 88, 94
Steponavičius Gintaras 19, 21
Streikus Zenonas 96
Strelčiūnas Algis 72, 75, 77
Surplys Giedrius 50
- Šakalienė Dovilė 82, 85, 86, 87, 88, 89
Šalaševičiūtė Rimantė 34, 41
Šarknickas Robertas 9, 10, 28, 32, 89, 90, 91
Šedbaras Stasys 9, 10
Šimas Audrys 73
Šimonytė Ingrida 79, 80, 96
Širinskienė Agnė 22, 33, 34, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 51, 82, 99
- Tamošaitis Mindaugas 13
Tamulis Jonas 43
Tumėnas Stasys 11, 32
- Urbšys Povilas 64, 65
- Vagnorius Gediminas 64
Vaicekauskas Mikas 100
Vaicekauskienė Loreta 99, 100
Vaičekauskas Gintaras 51, 52
Vaičiūnas Žygimantas 47, 48, 54, 55, 56, 57
Valentinavičius Virginijus 43
Valiukevičiūtė Ona 84
Valiūnas Petras 60, 99
Veryga Aurelijus 49, 51
Vingrienė Virginija 93, 94, 95
Vinkus Antanas 31, 33, 34, 96
- Žemaitaitis Remigijus 59, 70

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*